

ഉദയഭാനു

മൂന്നാം ഭാഗം

കെ. ഫാറൂഖ് ഷാജി എസ്. എ.

കമലാലയം ഷാജി പബ്ലിഷ്

തിരുവനന്തപുരം-1

ഉദയഭാനു.

മൂന്നാം ഭാഗം.

ഗ്രന്ഥകർതാ:

കെ. നാരായണക്കുറുപ്പൻ ബി. എ.

കമലാലയാ ബുക്കഡിപ്പോ,

തിരുവനന്തപുരം.

[പ്രകാശകാലം]

1125.

പ്രകാശകാലം

2nd Edition in 1949. 500 Copies.

Printed at the
Kamalalaya Printing Works
Trivandrum.

ശ്രീഃ

ഉദയഭാനം .

മൂന്നാം ഭാഗം.

അദ്ധ്യായം 1.

ദേവിയുടെ വിവാഹനിരൂപണം.

ആത്മത്യാഗപ്രകരണത്തിൽ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ നമ്മുടെ കഥാനായികയായ ദേവി, ഉദയഭാനവിന്റെ മരയാപടത്തെ പൊതിഞ്ഞുകെട്ടി ഉദയഭാനവിന് എത്തിച്ചുകൊടുക്കുവാനായി തപാലിൽ ഇടുന്നതിന് ഒരു ഭൂതനെ ഏല്പിച്ചയച്ചിട്ട് അവളുടെ മുറിക്കകത്തു കടന്നപ്പോൾ അവളെ കാണുവാനായി അവളുടെ തരത്തിലുള്ള തിയിയിലെ ചില സ്ത്രീകൾ വന്നുചേർന്നു. അവരുമായി കറേണേരം അന്ത്യധികസന്തോഷത്തോടുകൂടി ഒരു സൈപരസല്പാപത്തിൽ രമിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ, അവരിൽ സൗശീല്യാദി ഗുണങ്ങൾകൊണ്ട് ദേവിയുടെ പ്രിയതമയായി ഭവിച്ചിരുന്ന ഒരു സ്ത്രീ, ഇങ്ങനെ ദേവിയെ അറിയിച്ചു. (ദേവി, ദേവി, എന്ന ഈ ആഖ്യാനികയിൽ കുറിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന കഥാനായികയുടെ നാമം ദേവകി എന്നായിരുന്നു. അവളെ അതിവാത്സല്യത്തോടുകൂടി വളർത്തിയ മാതാവ് ദേവകി

എന്ന സാമ്രാജ്യത്തെ ചുരുക്കിട്ട് ദേവി എന്നു വിളിച്ചുവന്നു. അവളെ കാണുവാൻ വന്ന സ്ത്രീകളും ദേവിയുടെ, സഹോദരഭാവത്തിൽ ഉള്ളവരാണ്.)

ഒന്നാം സ്ത്രീ:—പ്രിയസോദരി! ദേവിയെ, ഒരു കാര്യം അറിയിക്കുവാനാണ് ഞങ്ങൾ വന്നത്.

ദേവി:—എന്താണ് കേൾക്കട്ടെ.

ഒന്നാം സ്ത്രീ:—മററൊന്നും അല്ല, ദേവി ഇങ്ങനെ തനിയെ ഇരുന്നാലോ? പത്തുപതിനെട്ടു വയസ്സായപ്പോൾ ഒരു നമ്പൂരി വന്നിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം എത്ര ദിവസമായി ഇതിനുവേണ്ടി അലഞ്ഞു നടക്കുന്നു.

ദേവി:—എന്തെന്നാണ് കേൾക്കട്ടെ. നിങ്ങൾ ഒക്കെ എന്റെ സോദരിമാർ തന്നല്ലോ; പറയുവിൻ!

രണ്ടാം സ്ത്രീ:—ഞാൻ പറയാം. ഇന്ന് ദേവിക്ക് വിവാഹം ആണ്.

ദേവി:—നല്ല വർത്തമാനം. ഈ വർത്തമാനത്തെ പറഞ്ഞ നിങ്ങൾക്ക് എന്താ തരേണ്ടത്? സഹോദരിക്ക് ഇതിരിക്കട്ടെ. (എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു കാതിൽ കിടന്ന രണ്ടു കുമ്മലുകളും എടുത്ത് അവർക്കായി കൊടുക്കുന്നു.)

മൂന്നാം സ്ത്രീ:—ഞങ്ങൾക്കു സമ്മാനം ഒന്നും തരികയില്ലയോ?

ദേവി:—നിങ്ങൾക്കുതന്നെയാണ് ഈയുള്ളതെല്ലാം. ശുഭ കാര്യം. വിശേഷിച്ചും ഒരു സ്ത്രീയുടെ ജീവിതത്തിൽ വിവാഹം എന്നു ഗൗരവമുള്ളതാണ്. ഈ വളകൾ രണ്ടും സഹോദരിക്ക് ഇരിക്കട്ടെ. (എന്നു വളകൾ ഉൾമി മൂന്നാമത്തെ സ്ത്രീയുടെ കൈകളിൽ ഇടുന്നു.)

രണ്ടാം സ്ത്രീ:—സഹോദരി, ഇതൊക്കെ ഞങ്ങൾക്കു തന്നെ

കഴിഞ്ഞാൽ സഹോദരികളു വേണ്ട? വിശേഷിച്ചും ഇന്നു വിവാഹമിടവസം.

ദേവി:—എന്റെ വിവാഹത്തിന്നു വേറെ ആരേണമെന്നു ഞാൻ പുത്തനായിട്ട് ഉണ്ടാക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ട്. നിങ്ങൾ ആരും അറിഞ്ഞിട്ടില്ല.

ഒന്നാം സ്ത്രീ:—കാണട്ടെ, കാണട്ടെ, കാണട്ടെ! ദേവി മഹാ ഭാഗ്യവതിയാണു്. നമ്മുടെ കുടുംബത്തിൽ ദേവിയുടെ ഭാഗ്യം മററാക്കും ഇല്ല. ഞങ്ങളോ ഭാഗ്യമില്ലാത്തവർ—ഞങ്ങൾക്കു കൂട്ടിക്കുവാൻ നന്നുരിമാരുണ്ട്. അവർ ഞങ്ങൾക്കുള്ളതിനെ പിടഞ്ഞിക്കൊണ്ടുപോക അല്ലാതെ.....

ദേവി:—അതിനെന്താ? ഞാൻ സഹോദരികളു വേണ്ടതു തരമല്ലോ. ഇതാ ഈ രത്നമാല ഇരിക്കട്ടെ. അമ്മയുടെ കഴുത്തിൽ കിടന്നതാണു് (എന്നു കഴുത്തിൽ നിന്നും ഉൾക്കൊണ്ടു കഴുത്തിൽ ഇടുന്നു.)

ഒന്നാം സ്ത്രീ:—പ്രിയസഹോദരീ! എന്താണിങ്ങനെ ചെയ്തതു്. ദേവിയുടെ കഴുത്തിൽ ഈ മാല ചേരുന്നതു പോലെ, ഈ എനിക്കുചേരുമോ? എങ്കിലും സഹോദരി തന്നതാണല്ലോ. [എന്നു പറഞ്ഞു് ആ മാലയുടെ ശോഭ നോക്കി പുഞ്ചിരിയടയ്ക്കുന്നു.]

രണ്ടാം സ്ത്രീ:—ദേവീ, എന്റെ ദേവീ, ഇങ്ങോട്ടു നോക്കണേ, (എന്നു മുഖത്തെ ആട്ടിയുകൊണ്ടു ദേവിയെ നോക്കുന്നു.)

ദേവി:—സഹോദരികളു നന്നായി ചേരുന്നുണ്ടു്. നന്നായിരിക്കുന്നു.

ഒന്നാം സ്ത്രീ:—ഞങ്ങൾ മൂന്നു് ആളുകളുമായി, ദേവിയുടെ കഴുത്തും, കൈയും, കാതും, പഠിച്ചെടുത്തു അല്ലേ!

ദേവി:—ആരും ഒന്നും പഠിച്ചെടുത്തില്ല. ഏന്റെ സന്തോഷംകൊണ്ടു ഞാൻ തന്നതാണു്. പക്ഷേ, നമ്പൂരി തട്ടിപ്പറിച്ചു കൊണ്ടുപോകയില്ലല്ലോ.

ഒന്നാം സ്ത്രീ:—ഇതോ? നമ്പൂരി കലഹിച്ചു പോയാലും ഇതു കൊടുക്കില്ല തീർച്ചതന്നെ.

ദേവി:—ഉള്ളിൽ സന്തോഷം പെരുകിവരുന്നു. ഏന്റെ ഈ ചീത്ത ശരീരത്തെ ഓടിപ്പിച്ച ആരോണങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കു് എന്തു ശോഭ നൽകുന്നു. ആരോണങ്ങൾ, നിങ്ങളെ പ്രാപിക്കുന്നതിന്നു കൊതിച്ചിരുന്നതു പോലെ കാണപ്പെടുന്നു. സന്തോഷം.

ഒന്നാം സ്ത്രീ:—ചീത്ത ശരീരം! ഇല്ലേ! നന്നായി. ആ സ്വർണ്ണനിറത്തോടുകൂടി, പ്രിയസോദരിയുടെ ദേഹത്തിന്നു് ആരോണം എന്തിനു്? ഞങ്ങൾ എന്താഭരണം ധരിച്ചാലെയു്?

രണ്ടാം സ്ത്രീ:—നമുക്കു ദേവിയുടെ പുത്തൻ ആരോണങ്ങൾ കൂടി കാണണ്ടോ? ദേവിയുടെ വിവാഹം! ആ നമ്പൂരി മന്ദഗന്ധന തുപ്രേനാണു്. എന്തു സൗന്ദര്യം! ഇങ്ങനെ സൗന്ദര്യം പുഷ്പന്മാർക്കുണ്ടോ?

ദേവി:—പുഷ്പന്മാർക്കു് പരമം അല്ലേ വേണ്ടതു്? സ്ത്രീകൾക്കു സ്ത്രീത്വം—

ഒന്നാം സ്ത്രീ:—എന്താണു് ഈ പരമം ആ നമ്പൂരിക്കു് ഇല്ലെന്നുണ്ടോ? സൗന്ദര്യത്തോടുകൂടി പരമം യോജിക്കയില്ലയോ?

ദേവി:—പുഷ്പന്മാർക്കു് പരമം എന്താണെന്നു് അറിവില്ലേ?

മൂന്നാം സ്ത്രീ:—ഇല്ലല്ലോ. സൗന്ദര്യം ഇല്ലാത്ത പുഷ്പനോടു് ഒരു സ്ത്രീക്കും ഇഷ്ടമുണ്ടായിരിക്കയില്ല.

രണ്ടാം സ്ത്രീ:—സൗന്ദര്യംമാത്രം മതിയോ? പ്രതാപം
വേണ്ടേ? സംഖ്യയില്ലാത്ത ഭൃത്യന്മാർ ഉണ്ടായിരി-
ക്കണം. അകമ്പടിക്കാർ വേണം. മേനാവുവേണം.
വണ്ടിവേണം. കുതിരവേണം. കാല്പാനിപ്പു നിൽക്കു-
വാൻ അനേകം അയ്യങ്കുറു ഉണ്ടായിരിക്കണം. പാക്കു-
വാൻ മാളിക. തേയ്ക്കുവാനും പുരട്ടുവാനും സുഗന്ധ-
തൈലം; കഴമ്പ്. ഉടുക്കുവാൻ ത്രിശൂർപാവിപ്പുള്ളി-
നേരിയത്ത്. വടി, ജോട്, കട.

മൂന്നാം സ്ത്രീ:—കട്ടിൽ, മെഞ്ഞ, കംസര, കോളാമ്പി, പിടി-
മൊന്ത, വിശറി, വെററിലപ്പെല്ലം—ഇതൊക്കെ
വിട്ടുകിട്ടുഞ്ഞതെന്തു്?

ഒന്നാം സ്ത്രീ:—ഇതൊക്കെ ഉണ്ടായാലും സ്ത്രീകളെ അനുസ-
രിക്കാത്തവരായാലോ? പ്രയോജനമെന്തു്?

ദേവി:—ഇതൊന്നും സാരമില്ല. പുരുഷന്മാർക്കു് പരമം
ഇതല്ല.

ഒന്നാം സ്ത്രീ:—പിന്നെ എന്താണു്?

ദേവി:—ഒരു പുരുഷൻ ഒരു സ്ത്രീയെ വിവാഹം ചെയ്തിട്ടു്,
അന്യസ്ത്രീകളെക്കണ്ടു് ഭ്രമിക്കാതെയിരിക്കുക; അ-
താണു് പരമം. സ്ത്രീകൾക്കു് പാതിവ്രത്യം, എക്ക-
നെയോ അതുപോലെ പുരുഷന്മാർക്കു് പത്നീവ്രത്യം
ആവശ്യം. സ്ത്രീകൾക്കു് സൗന്ദര്യം പാതിവ്രത്യം; പു-
രുഷന്മാർക്കു് പത്നീവ്രത്യം.

രണ്ടാം സ്ത്രീ:—ഈ നമ്പൂരിമാർക്കു്കൊക്കെ വിവാഹംചെയ്തിട്ടു്
അന്തർജ്ജനങ്ങൾ ഇല്ല. പിന്നെ നമുക്കു് ശ്രീതിക്കു-
ന്നതോ?

ദേവി:—ഈ മിശ്രസംബന്ധം കഷ്ടമാണു്. നമ്മുടെ

സ്രീകർ കലടകളായി പോകുന്നത് ഈ മിത്രസംബന്ധംകൊണ്ടുതന്നെയാണു്.

ഒന്നാം സ്രീ:—പ്രിയസോദരിയുടെ നമ്പൂരി മന്ദഗന്തന്നെ; ഞാനും കണ്ടു. എന്തു സഖ്യമായിട്ടു വർത്തമാനം പറയുന്നു? കേട്ടിട്ടില്ലായിരിക്കും.

ദേവി:—അത്ര നല്ല ആളോ?

രണ്ടാം സ്രീ:—സംശയം വേണ്ട. പ്രിയസോദരീ, ആ ശങ്കകളൊക്കെ കളയണം. സഖ്യമായിരിക്കണം. പ്രിയസോദരിയെപ്പോലെ നല്ല കട്ടികൾ ഉണ്ടാകട്ടെ.

മൂന്നാം സ്രീ:—പ്രിയസോദരിയുടെ വിവാഹത്തിന്നു്, ധരിക്കുവാനുള്ള ആഭരണങ്ങൾ കാണട്ടെ. ഞങ്ങളുംകൂടി കണ്ടോട്ടെ.

ദേവി:—അതിനെന്നാ, നിങ്ങളെ കാണിക്കാതെ ഞാൻ പിന്നെ ആരെയാണു കാണിക്കേണ്ടതു്?

ഒന്നാം:— സ്രീ:—ഞങ്ങൾക്കും ദേവി അല്ലാതെ, പിന്നെ ആരാണ് ഇതൊക്കെ തരുവാനുള്ളതു്?

ദേവി:—നിങ്ങൾക്കും യത്നവും തരാമല്ലോ. എന്റെ കട്ടി പ്രായത്തിൽ ഞാൻ ധരിച്ചിരുന്ന, ആഭരണങ്ങൾ അതോണും, വള കക്ക ഇതാ കണ്ടുവോ? എന്തു നന്നായിരിക്കുന്നു! പ്രിയസോദരിയുടെ ആ പെൺകുഞ്ഞിനായി ഇരിക്കട്ടെ. നിങ്ങൾക്കു നല്ല പൂവകളും, കവുണികളും ആവശ്യമില്ലാതെയിരിക്കുമോ? ഇതാ ഈ പെട്ടി നിറയെ ഉണ്ടു്. കക്ക നിങ്ങൾക്കുതന്നെ.

ഒന്നാം സ്രീ:—പ്രിയസോദരിക്കോ?

ദേവി:—എനിക്ക് ഇന്നു വിവാഹം അല്ലേ? എല്ലാം തെറ്റുവു തരുമല്ലോ. തെറ്റാവിന്റെ സംരക്ഷണയിൽ വേണ്ടതൊക്കെ ലഭിക്കുമല്ലോ?

രണ്ടാം സ്ത്രീ:—ആ നമ്പൂരിയെ പണയമേക്കാ?

ഒന്നാം സ്ത്രീ:—ദേവിയെ വേണ്ട പണം ഉണ്ടല്ലോ. ദേവിയെ വാങ്ങിക്കൊള്ളാമല്ലോ. ഈ പഴയ വസ്ത്രങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്ക് ഇരിക്കട്ടെ. ദേവി ഇങ്ങനെ കൂട്ടുകൂടെ തന്നെല്ലെ?

ദേവി:—പെട്ടി ഇതാ തുറന്നു വെച്ചിരിക്കുന്നു. നിങ്ങൾക്കു വേണ്ടതൊക്കെ എടുത്തുകൊൾവിൻ—ഒന്നു പറയുന്നതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ മുഷിയരുതേ. ആ അഴുക്കു വസ്ത്രങ്ങളൊക്കെ കളഞ്ഞു് ഈ വസ്ത്രങ്ങൾ ഉടുക്കുവിൻ—ഞാൻ കാണാട്ടെ.

രണ്ടാം സ്ത്രീ:—ദേവീ, ഒരാൾക്കു കൈവള മാത്രം; മറെറാരുവർക്കു്, മാല മാത്രം.....

ദേവി:—ശരിയാണു്. അതു പോരാ. നിങ്ങൾ മൂന്നുപേരും, എന്റെ സഖികളാണല്ലോ. ഡാപ്പും മുതൽ, നാം ഒരുമിച്ചു കളിച്ചുവളന്നവരാണു്. അതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾക്കു വേണ്ട ആഭരണങ്ങൾ എടുത്തുകൊൾവിൻ. നിങ്ങൾ മൂന്നുപേരെയും ആഭരണങ്ങളിട്ടു വിശേഷവസ്ത്രങ്ങളും ധരിച്ചു കാണുവാൻ എനിക്ക് ഇന്നു ഭാഗ്യം ഉണ്ടാകുമല്ലോ. ഇതൊരു സുദിനം തന്നെ. ഇങ്ങനെ ഒരു ദിവസം, എന്റെ ജീവിതത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഇതാ (എന്നു് ഒരു ചെറിയ കൈപ്പെട്ടി തുറന്നു് ആഭരണങ്ങൾ ഒന്നൊന്നായി, ദേവി തന്നെ എടുത്തു് ഓരോ സ്ത്രീക്കും കൊടുക്കുന്നു.)

ഒന്നാം സ്ത്രീ:—പ്രിയസോദരി, ഞങ്ങൾക്കു വേണ്ടുവോളം തൃപ്തിയായി. പ്രിയസോദരിയുടെ വിവാഹദിവസം ഞങ്ങൾ ഈ ഭാഗ്യവും, സന്തോഷവും അനുഭവിക്കുന്നുല്ലോ.

മഞ്ജം സ്മി:—ഞങ്ങളെ ഇതുപോലെ അനഗ്രഹിക്കുവാൻ ഞങ്ങളുടെ അമ്മയ്ക്കും അച്ഛനും സാധിച്ചിട്ടില്ല. ഭർത്താവോ, ഉള്ളതും ഇല്ലാത്തതും ഒരേപോലെ ദേവിയുടെ വിവാഹദിവസം ഞങ്ങൾക്കും വിവാഹദിവസം തന്നെ.

മൂന്നാം സ്മി:—നമ്മുടെ വിവാഹദിവസം നമുക്ക് ആരോടും ഉള്ളതും, ഈ വസ്ത്രങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നോ? എന്താണു കള്ളം പറയുന്നത്?

ഒന്നാം സ്മി:—കള്ളമല്ല. വിവാഹദിവസംപോലെ ഞങ്ങൾക്ക് എല്ലാം മംഗളമായി കാണപ്പെടുന്നു.

(എന്നു പറഞ്ഞിട്ടു മൂന്നു സ്ത്രീകളും, സർവ്വലങ്കാരങ്ങളോടുകൂടി, ദേവിയെ കെട്ടിപ്പിടിച്ച് സന്തോഷാലങ്കാരങ്ങൾ വെച്ചിച്ച്, ദേവിയുടെ ശരീരം നന്നാക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ കറേ നേരം ആയപ്പോൾ, ദേവി അമ്പലമുക്ക് അലിംഗനബന്ധമുക്തയായിട്ട്, സത്പരജന്മമോമുന്തികളായ മഹാസരസ്വതി, മഹാലക്ഷ്മി, മഹാകാളി എന്നു ദേവിമാരാൽ ചൂഴ്ചപ്പെട്ട സർവ്വൈശ്വര്യരൂപിണിയായ, ആദിശങ്കരിയായ, ശ്രീദേവിയെപ്പോലെ വിളക്കി.)

ഒന്നാം സ്മി:—എന്റെ ദേവി, ദേവികൂടി ദേവിയുടെ പത്തനായ ആഭരണങ്ങൾ ധരിച്ചു കാണുവാൻ ഞങ്ങൾക്കു കൊതിക്കുന്നു.

രണ്ടാം സ്മി:—ദേവി! പ്രിയസോദരീ! ഞങ്ങളെ ചെന്തെന്നീ ആഭരണങ്ങൾ ധരിക്കണം.

മൂന്നാം സ്മി:—എന്റെ പ്രിയസോദരീ, ഞങ്ങൾ എന്തു പ്രതിഫലമാണു തരേണ്ടത്? ഞങ്ങളുടെ റദ്ദായം തുടിക്കുന്നു. ദേവികൂടി ആഭരണങ്ങൾ ധരിച്ചുകാണുന്നതിനു ഞങ്ങൾക്കു ഭാഗ്യം ഉണ്ടാകണം!

ദേവി:—അതിന്നു വിഷമമില്ല. കാലതാമസവും വേണ്ട.
(എന്നു മറെറായ മുറിക്കകത്തു പോയി കതകു
ബന്ധിച്ചു.)

ഒന്നാം സ്ത്രീ:—ദേവി മഹാശാഗ്ദ്ധ്യവതിയാണു്!

രണ്ടാം സ്ത്രീ:—സംശയമില്ല. ഈ മൂന്നാം ഉണ്ടല്ലോ, സ്വപ്ന
ത്തിൽപോലും നമുക്കു് ഈ പദവയും കവുണിയും
റവുക്കയും ആദരണങ്ങളും ലഭിക്കുവാൻ സംഗതി
യില്ല.

മൂന്നാം സ്ത്രീ:—ദേവിക്ക് മാത്രം ഇതൊക്കെയുള്ളതുകൊണ്ടു
നമുക്കു്, കറേക്കാരും ഉണ്ടായിരുന്നു. അതു തീരെ
മാറി.

ഒന്നാം സ്ത്രീ:—ഉത്തമജാതവിനെ നാനാവല്ലോ. ഭാഗ്യം.
ഞാൻ വിചാരിച്ചില്ല. ഇങ്ങനെ നന്നുരിതയ വിവാ
ഹം ചെയ്യുവാൻ സമ്മതിക്കുമെന്ന് ഞാൻ വിചാരി
ച്ചില്ല. മുത്തശ്ശിക്ക് എല്ലാ വ്യസനം ഉണ്ടായിരുന്നു.
നമുക്കു വേഗം പോയി മുത്തശ്ശിയോടു പറയാം.

രണ്ടാം സ്ത്രീ:—വരട്ടെ, ദേവിയുടെ ആദരണങ്ങൾകൂടി
കണ്ടിട്ടു വേണം പോകുവാൻ. ഉത്തമജാത! എത്ര
കുറയാണു്. നമ്മുടെ അറവാട്ടിൽ സംബന്ധം തുട
ങ്ങുക! പാടില്ല. ഞാൻ വിരോധിക്കും. ദേവിക്ക്
എന്നോടു പ്രത്യേകം ഇഷ്ടമാണു്. ഞാൻ പറഞ്ഞാൽ
തട്ടിപ്പറകയില്ല. നന്നുരിതന്നെ വേണം.

മൂന്നാം സ്ത്രീ:—അതാ; കതകുതുറക്കുന്നേ. ദേവിയുടെ ആള
ക്കണക്കും നമുക്കു് ഇപ്പോൾ കാണാം.

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് നമ്മുടെ നേരെ മുറിക്കു
കത്തു നോക്കിയപ്പോൾ ദേവി ഒരു കാഷായവസ്ത്രത്തിന്റെ
ഒരു ഭാഗംകൊണ്ടു് അതയും, മറെറാ ഭാഗംകൊണ്ടു് വക്കു

സ്തം മറച്ചു ധരിച്ചും, ഒരു മുക്കാവലി കണ്ണത്തിന്നു ചുറ്റും അണിഞ്ഞും, ഭസ്മംകൊണ്ടു നെറ്റിയും, കണ്ണവും, വക്കുസ്തം, കൈകളും, ധവളമാക്കിയും, മുറിക്കു പുറത്തുവന്ന് ആ മൂന്നു സ്ത്രീകളുടെയും മുമ്പിൽനിന്ന്, ഉള്ളിൽ നിറഞ്ഞ സന്തോഷംകൊണ്ടും മുഖം വികസിപ്പിച്ചു മന്ദസ്തിതങ്ങൾ തുടി, അവരെ വിളിച്ചിപ്പിച്ചു. ആ സ്ത്രീകൾ ട്രേഡിംഗും നേരം വിസ്തൃതംകൊണ്ടു മതമാണു സംസ്കരിക്കുവാൻ ശക്തിമില്ലാതെയും, നേത്രങ്ങൾക്കു ദേവിയുടെ മുഖം നോക്കുവാൻ ധൈര്യമില്ലാതെയും, കഴങ്ങി നിന്നുപോയി. അവർക്ക് ആ ദേവിയുടെ രൂപംതന്നെ തിരിച്ചറിയുവാൻ കഴിയാത്ത വിധത്തിൽ ഒരു ശോഭ, ദേവിയുടെ ഉള്ളിലും പുറത്തും നിറഞ്ഞു പുററിയിരുന്നതുപോലെ അവർക്കു തോന്നി. അവരുടെ ഈ വളർന്നിട്ടുള്ളതിൽനിന്നും, അവരെ ഉണർത്തുന്നതിന്നെന്നപോലെ ദേവി, മിഥ വാക്കുകൾ മന്ദമായി ഉച്ചരിക്കേണ്ടി വന്നുപോയി.

ദേവി:—പ്രിയസോദരിമാരേ! നിങ്ങളുടെ വാക്കു വ്യത്യാസം കവാൻ തരമില്ലല്ലോ: നിങ്ങൾ കൈകൾക്കുടി എന്തിക്കു് ഒരു ഭക്താവിനെ സങ്കല്പിച്ചു. ഞാൻ ഇതു നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽവെച്ചു സ്വപ്നലോകനിയന്താവായ എന്റെ ഭക്താവിനെ വരിച്ചിരിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ മുഖമേ എന്റെ പ്രിയസോദരിമാരാണു്. എന്തിനു്? ജനമുതൽ എല്ലാ സ്ത്രീകളും എന്റെ സോദരിമാരാണല്ലോ.

മൂന്നാം സോദരി:—അപ്പോൾ കഷ്ടം! എന്റെ പ്രിയസോദരികളേ! ഞാൻപിടിച്ചു. കഷ്ടം! എന്തു പഠിത്തം, എന്തു ധനം, എന്തു സമ്പത്തും. കഷ്ടം! കഷ്ടം!

രണ്ടാം സോദരി:—കഷ്ടം! മഹാകഷ്ടം! എന്തൊരു പ്രായം? ഭസ്മം സ്ത്രീകൾക്കു ചേരുന്നില്ല. ഇതിനു് എന്തു

ചേർപ്പ്? വകന്ന വസ്ത്രം എത്ര ചേർപ്പുള്ളത്. ഈ പൊട്ട ആടണമെന്ന് ഈ ചേർപ്പ് തീർപ്പ്. കഷ്ടം! ഒന്നാം സ്ത്രീ:—എന്തിന് ദേവിയേ പറയുന്നു. ഭാഗ്യം കെട്ടിത്തുറന്നു. ദേവി നേരെ ഇരുന്നു എങ്കിൽ ഇതുപോലെ നിത്യഭാഗ്യം അനുഭവിക്കാമായിരുന്നു. കഷ്ടം! തെക്കേക്കൽ ഇങ്ങനെ തന്നിട്ടുവെന്ന് ഇങ്ങനെ ചെയ്യുവാൻ—ഞങ്ങൾ എവിടെപ്പോകേണ്ട.

(എന്ന് മൂന്നാളുകളും ദേവിയെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു രോദനം ചെയ്യുന്നു.) ദേവി അവരെ അകറ്റിയിട്ട് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:—

ദേവി:—നിങ്ങൾ എന്തിനാണ് കരയുന്നത്? എന്തിനെ ഭയപ്പെടാവിനെയുംകൊണ്ടു നിങ്ങൾ വന്നു. ഭയപ്പെടാവിനെ ഞാൻ സ്വീകരിച്ചു. നമ്മെ കഷ്ടിക്കുന്നതിന് സർവ്വതരം സർവ്വതരം ആയ ഭഗവാൻ അല്ലാതെ ആരാണുള്ളത്. ആ ഭയപ്പെടാവിനെ ഞാൻ തന്നെ ഞാൻ വരിച്ച് അദ്ദേഹത്തിൽ സദാ കമിക്കുന്നതു കൊണ്ട് എന്റെ മഹദ്യജമാനം കൃതാർത്ഥത പ്രാപിക്കും.

നിധിയിലെ ഗുഹത്തിന്റെ തെളാവത്ത് ദേവി ഒരു ഹിമമുഴുക്കുള്ളതായ സർവ്വകാലങ്ങളെയും തൃപ്തപ്പെടുത്തി തീവ്രമായ വൈരാഗ്യം പ്രാപിക്കുന്നവൾ ആ ഗുഹത്തിന്റെ മഹാദാരു ഭഗവതു നിധിയിലെ കാരണവരും വെച്ചുണ്ടാക്കിയതും നന്മുറിയും കൂടിയിരുന്നു ദേവിയുടെ സംബന്ധത്തെക്കുറിച്ച് പല വ്യവസ്ഥകളുണ്ടായി. ദേവി, അവരുടെ പ്രത്യേകശ്രദ്ധയ്ക്കു വിഷയമായിത്തീർന്നു. അവരുടെ സ്വകാര്യമായി കാണുമായിട്ടാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ദേവിക്ക് അവരുടെ അമ്മയുടെ സ്വന്തമായിത്തന്നെ ഒട്ടേറെ

ധനം സ്വാധീനമായിട്ടുണ്ടെന്നും, അതിന്റെ ഏറിയ ഭാഗവും വിശ്വസ്തന്മാരായ ആളുകളേ കടമായി ഏല്പിച്ചിരിക്കയാണെന്നും അവർ അറിയുന്നതുപോലെ, നമുക്കും അറിയാവുന്നതാണ്. കാരണവർ തറവാട്ടവസ്തുക്കളെ അപ്പടി ചുറ്റു അണ്ണാവിടം അയാളെപ്പോലെയുള്ള മറ്റു നിസ്തുക്കുകൾക്കും ഒറ്റിയായും പണയമായും എഴുതിക്കൊടുത്തു കിട്ടാത്ത പണം കടം വാങ്ങിട്ടുണ്ടെന്നും നമുക്ക് അറിയാമല്ലോ. ദേവിയുടെ പണം മുഴുവനും ലഭിക്കുമെങ്കിൽ കടം മുഴുവനും തീർന്നു തറവാട്ടവസ്തുക്കൾ സ്വാധീനപ്പെടുമെന്നു കാരണവർ വിചാരിക്കുന്നു. ചുറ്റു അണ്ണാവിടം അങ്ങനെ കടം തീക്കുന്നതു സമ്മതമല്ലാത്തതല്ല. കാരണവരുടെ പേരിൽ ഒരു അന്യായംകൊടുത്തു തറവാട്ടുമുഴുവനും ജപ്തിചെയ്തു തനിക്കു് അടക്കാമെന്നൊരു മോചനം അണ്ണാവിടമുണ്ടു്. ദേവിയുടെ സംബന്ധം തുടങ്ങിയാൽ ചൊന്നുകൊടുക്കുക വേണ്ട ദ്രവ്യം അനായാസേന ലഭിക്കുമെന്നു നമ്പൂരിക്കും, ആ വിധത്തിൽ നമ്പൂരിയെയും ദേവിയെയും അപകടത്തിലാക്കി ആ ധനം മുഴുവനും അപഹരിച്ചുകൊള്ളാമെന്ന ഒരു ദുഷ്ടോഹം കൂടി ചുറ്റു അണ്ണാവിടം ഇല്ലാതില്ല. അവർ അതുകൊണ്ടു ഓർപ്പാലോചനയ്ക്കായും വിവാഹത്തെ വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തുവാനായും ഒരുമിച്ചു കൂടി.

ചുറ്റു:—നമ്പൂരി ഇന്നതന്നെ സംബന്ധം തുടങ്ങട്ടെ. മനുഷ്ഠി അങ്ങനെയൊന്നു പറഞ്ഞതു്.

കാരണ:—അങ്ങനെ തന്നെ. എനിക്കു വിശ്വാസമില്ല. ഗണപതിമോമം മുടങ്ങിക്കിടക്കുകയാണ്. അതെങ്കിലും കഴിക്കുമല്ലോ.

നമ്പൂരി:—അങ്ങനെ ആവാം. കേട്ടോ? നിങ്ങൾ വലിയ തറവാട്ടുകാരാണ്. ഇല്ലത്തു് കേട്ടോ, കുറിച്ചിവിനു

നന്നേ ചുരുക്കം. അഞ്ചാറു ചട്ടികൾ, ഒരു അന്നു ജ്വരം, ഇവയുടെ കഥ പണ്ടുതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നു. എന്തെങ്കിലും ഒരു പത്തുപറ പഴയതിയും അതിന്നു വേണ്ട കോപ്പുകളും മറത്തിൽ എത്തിച്ചുകൊടുക്കുമല്ലോ. അല്ല. നിനക്കു മടിയുണ്ടോ?

കാരണ:—അടിയെന്നോ? എന്തു മടി. ഇരുന്നൂറുവർഷം ബ്രാഹ്മണർ വെച്ചു.

നമ്പൂരി:—അപ്പോഴെയുടെ നാമധേയം ചെലവിന് എന്തെങ്കിലും കൊടുക്കേണ്ടതല്ല എന്നു സംശയം. സാധു. എന്തു പ്രാവശ്യം ഇല്ലാത്ത വസ്തു! എന്തു സ്വർഗ്ഗമുണ്ട്!

അപ്പോൾ:—അതാണത് അറിയുന്നതു്? നേരം വൈകി. നമ്പൂരിയെ കളി ഉണ്ടല്ലോ. നേരത്തെ ആകട്ടെ. സമ്പ്രദായനവും കഴിയട്ടെ.

കാരണ:—ഉത്തരം ഏഴുനൂറ്റാണ്ടുകൾ കലമാകും.

നമ്പൂരി:—നമുക്കു കളിയുണ്ട്. കളിക്കാരുടെ പറ്റില്ല. ഒരു കളിക്കളിയും. ആ.....ആ.....ആ.....

അപ്പോൾ:—ഇനി കാണാമല്ലോ, നായും പകലും. നമ്പൂരി പോയി കളിക്കൂ.

നമ്പൂരി:—ഓ, അറിയാവോ! പറകേണിയില്ലായിരുന്നു. കളിക്കുവാൻ പോകട്ടെ. എവിടെയാണ് ഉറക്കം. ആ ബ്രഹ്മണരിലാണ് അല്ലേ? സുഖം. ശിക്ഷയാണ് അല്ലേ? ആ പോയ് ഒരു മാറണം. ദൈവകി—ഏതു സംസ്കൃതമായിപ്പോയി. “തേയി” ആയാൽ പോരെന്നുണ്ടോ?

അപ്പോൾ:—നമ്പൂരിയെ എന്താ ഇഷ്ടം—അതുപോലെ തന്നെ. പോയി കളിക്കൂ. നേരം വൈകി.

കാരണ:—അപ്പോഴെയെ കളിക്കേണ്ട? വരട്ടെ! ആശാനു തുടങ്ങിക്കിട്ട ചെട്ടണം.

അണ്ണാവി:—ഇത്രനക്ക ഭക്ഷണം! ഈ ബ്രാഹ്മണനായാൽ ഭക്ഷണം കൊടുക്കണം. ഇല്ലെങ്കിൽ ആ ഭക്ഷണം എനിക്കു തരമേ!

കാരണ:—അതിനന്താ, ചപ്പവിന്, ബ്രാഹ്മണഭക്ഷണം ഉണ്ടല്ലോ. ആശാനെ ഈഭക്ഷണം ചെന്തണം. അ വരക്ക ഈ എന്നാൽ എന്തു ഭക്തിയാണി! ഇരുനൂറ് കൊല്ലമായി ഇരിക്കുകയുണ്ടു്. ആശാനെക്കൂടി അറിയിക്കണം. ആശാനും വരട്ടെ.

അണ്ണാവി:—ശ്രദ്ധപിഴ. ആശാനെ വരുത്തേണം. ശങ്കരി, വല്ല തട്ടപ്പനയും ഉണ്ടാക്കിയതല്ലേ. കാര്യം സമ്പ്രദായത്തിൽ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

കാരണ:—അങ്ങനെ പാടില്ല ആശാനെക്കൂടി ക്ഷണിക്കണം. ഞങ്ങൾക്കു് അത്താഴം ഒരുമിച്ചുതന്നെ. എട്ടു കവണി ആശാനെ കൊടുക്കണം. അണ്ണാവി അതുളളി വാങ്ങിക്കൊണ്ടുവരണം.

അണ്ണാവി:—കവണി വാങ്ങിക്കൊടുക്കരുത്. അവൻ ഇവിടെ ഇന്നു വരവേണ്ട.

കാരണ:—എന്നാൽ അങ്ങോട്ടു് അയച്ചുകൊടുക്കാം. അണ്ണാവിതന്നെ കൊണ്ടുപോയിക്കാട്ടെ വിവരം പറയണം.

അണ്ണാവി:—അതെല്ലാം അങ്ങനെ ആവാം. (എന്നു പോകുന്നു.)

[മുത്തശ്ശി ഇങ്ങോട്ടു വരുന്നു.]

കാരണ:—അമ്മയോ? അമ്മ, അമ്മയുടെ ഹിതംപോലെ എല്ലാം നേരെ ആയി. നമ്പൂരിയെക്കൊണ്ടു് ഇന്നുതന്നെ സംബന്ധം തുടങ്ങിക്കാം.

മുത്തശ്ശി:—നന്നായി. നമ്പൂരി നല്ല ആളാണ്. ഇങ്ങനെ നമ്പൂരിമാരിൽ നല്ല ആൾ ഇല്ല. നന്നായി.

കാരണം—നമ്മുടെ ഭാഗ്യം. ഐതുധിധത്തിലും കടം തീർക്കണം? ചുപ്പ അണ്ണാവി ഏറ്റവും നേരെ ആക്കാമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

മുത്തശ്ശി:—ഇമ്പില്ലാത്ത പെണ്ണു്. കണ്ടവൾ വാരിക്കൊടുത്തുകുളയ്ക്കും. ആശാനും വീട്ടുകാക്കും തന്നെ, ഏതു ദ്രവ്യം വാരിക്കൊടുത്തുകുളയ്ക്കും.

കാരണം—പഠിപ്പിച്ചതാണു് തരക്കേടു്. സ്വാതന്ത്ര്യം വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഫലം സ്വാതന്ത്ര്യം ആണോ? കാരണവൻ പാഞ്ഞാൽ കേൾക്കില്ല. എന്തു തരേറടം. സ്ട്രീകർക്കു തരേറടം പാടുണ്ടോ?

മുത്തശ്ശി:—നമ്പൂരി സംബന്ധം. തുടങ്ങട്ടെ. നമ്പൂരിയോടു പറഞ്ഞു്, അവളെ അനുസരിപ്പിക്കാം.

കാരണം—എന്തു ദ്രോഹം ആണു് ഉടപ്പിറന്നവൾ ചെയ്തതു്. ദേവി നന്നെത്താനറിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം ആ പണമൊക്കെ അവൾക്കു കൊടുക്കണം എന്നാണു് ഉടമ്പടി. ആ പണം നമുക്കു് അടക്കാം എന്നു വെച്ചു് അവൾക്കുവേണ്ടി എന്തു പണം ചെലവു ചെയ്തിരിക്കുന്നു? എന്തു പുസ്തകം വാങ്ങി? എന്തു് ആടേണം? എന്തു പുടവകൾ?

മുത്തശ്ശി:—ആ വകയ്ക്കു പ്രത്യേകം പണം നിന്നെ ഏല്പിച്ചിരുന്നല്ലോ. അതു പറയാനില്ല.

കാരണം—അതും ശരിതന്നെ. അതുകൊണ്ടെ പവിശയും വാങ്ങി ചെലവു ചെയ്തുവന്നു. ദേവി പ്രാപ്തിയായതു മുതൽ പവിശപ്പണവും നമുക്കു കിട്ടുന്നില്ല. എല്ലാം അവൾ വാങ്ങി അവൾക്കു ബോധിച്ചുപോലെ കുളയ്ക്കുന്നു. ഇവിടെ കടം, കടം, കടത്തിന്മേൽ കടം.

മുത്തശ്ശി:—അതിന്നു പണിയുണ്ടു്. അവൾ ഒരു കാക്കയും

തിരികെ വാങ്ങാതെ ആക്കിക്കളയാം. ചുപ്പ അങ്ങു വി ഉണ്ടല്ലോ.

കാരണ:—അതാണു നോക്കുന്നത്. ആ പണം കിട്ടിയാൽ നമ്മുടെ കടം മുഴുവനും തീരും. അതാണു് ആലോചിക്കുന്നത്.

മത്തശ്ശി:—അവൾക്കു പണമെന്തിന്? പെണ്ണല്ലയോ? ഇവിടെയുള്ള മറ്റു പെണ്ണുക്കളെപ്പോലെ, അവൾക്കു ഒരു മൂലയിൽ കിടക്കരുതേ.

കാരണ:—പഠിപ്പിച്ചതാണു ദോഷം. ആയാശാന്റെ ദുർബ്ബോധനയിൽപെട്ട ഞാൻ സമ്മതിച്ചുപോയി. ആ ശാന്റെ മകനുംപോൾ ദുർബ്ബോധനകൊടുത്തു് ഇങ്ങനെ നമ്മോടു് എതിർത്തുനിൽക്കുന്നു? എന്താണു പണി.

മത്തശ്ശി:—എല്ലാം നേരെ ആകും. അവൾക്കു് ഇപ്പോൾ ഇങ്ങോട്ടു വരുന്നതിനതന്നെ നന്നെ മതിയുണ്ടു്. വരുന്നേ ഇല്ല. പാപുനിയും, ജാനകിയു, ഡ്രാണിയും അല്ലേ വരുന്നത്. അവൾക്കു് ഈ ആദരണം ഒക്കെ എവിടെക്കിട്ടി? ഇത്ര നല്ല പുടകയും—മ്ഹെറവക്കയും ഇട്ടിരിക്കുന്നുവോ? ഇവക്കെയും ചീത്തയാക്കിയോ?

കാരണ:—അവർ എവിടെനിന്നാണു വരുന്നത്? കരകാമ്പു കൊണ്ടല്ലേ വരുന്നത്.

മത്തശ്ശി:—മേയ്! ദേവിയുടെ അടുക്കലേയ്ക്കു പഠത്തയച്ചിരുന്നു. സംബന്ധത്തിന്റെ കാര്യം ചുമ്പെകൂട്ടി അറിയിക്കാനായിട്ടു്—സമയത്തു മാറിക്കളയാതെയിരിക്കാൻവേണ്ടി. എന്താണു് അവർ കരയുന്നത്? എന്താ, എന്താ, എന്താ!

കാരണം:—എന്താ, എന്താ! എന്താ?

സ്ത്രീകൾ:—ദേവിക്കു ഭ്രാന്തു! ദേവിക്കു ഭ്രാന്തു! ദേവിക്കു ഭ്രാന്തു!

മുത്തശ്ശി:—നിങ്ങൾക്കൊക്കെ ഭ്രാന്തു. അവൾക്കു ഭ്രാന്തോ? ഇന്നു കാലത്തെ ഞാൻ കണ്ടുപോല്ലോ.

സ്ത്രീകൾ:—എന്തു പറഞ്ഞാലും ദേവിക്കു ഭ്രാന്തുതന്നെ. ആദരണമുള്ളും പുദ്രകളും ഞങ്ങൾക്കു തന്നെ. ഇതാ നോക്കണം.

കാരണം:—ഞാൻ പറഞ്ഞു നോക്കട്ടെ. (എന്നു പോകുന്നു.)

മുദ്രാണി:—ഇതാ നോക്കണം, എന്റെ കഞ്ഞിയിൽ ഇടുവാനായിട്ടു തന്നെ അമഞ്ഞമാണം, വട്ട.

മുത്തശ്ശി:—ഇതൊക്കെ അവൾ കഞ്ഞിയായിത്തന്നെപ്പോൾ ഇട്ടിരുന്നതല്ലേ? ഇതു് അവളുടെ അമ്മ ഇട്ടിരുന്നതാണ്. അതു് ആർക്കു കൊടുക്കുന്നതല്ലല്ലോ.

ഗൗരി:—എന്തോ ദേവിക്കു ഭ്രാന്തു. പുടകവും അഴിച്ചുകളഞ്ഞു് ആദരണമുള്ളെ ഞങ്ങൾക്കു തന്നെ് ഭയവും വാരിഞ്ഞുപുട്ടു്, ഒരു ചുകന്ന മുഖവും ഉടുത്തു് അവിടെ ഇരിക്കുന്നു. എന്തു കഷ്ടം! എന്തു കഷ്ടം! ഞങ്ങൾക്കു് എല്ലാവർക്കും ആയി ഒരു സോദരി. ഞങ്ങൾക്കു് എന്തു ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാവാലും, ദേവി അതിനെ തീർക്കും. എന്തു കഷ്ടം! എന്തു കഷ്ടം!

മുത്തശ്ശി:—വരവിൻ, വരവിൻ! നമുക്കു പോയി നോക്കാം

അദ്ധ്യായം 2.

ദേവിയുടെ ഭ്രാന്ത.

കാരണവരും മത്തശ്ശിയും ബദ്ധപ്പെട്ട ചെന്ന ദേവിയെ ലിംഗവും സംഭാഷണം ചെയ്തതും ചെയ്തപ്പോൾ, ദേവിയുടെ നൃഗ്നിക്കു ഭ്രാന്തും സംഭവിച്ചിട്ടില്ലെന്നും, ആഭരണങ്ങളെയും സാധാരണ വസ്ത്രങ്ങളെയും ആക്ഷേപിച്ചതു ദേവിക്കു വിവാഹത്തിലുള്ള അത്യാസക്തികൊണ്ടാണെന്നും, ആ വിവാഹത്തെ ഉടൻതന്നെ നടത്തുന്നതുകൊണ്ട് ആ യാസത്തിൽ മട്ട ശമനം ഉണ്ടാകുമെന്നും തീർപ്പുപ്പെടുത്തിമടങ്ങി. പച്ച അണ്ണാവി ആശാനെയും കണ്ട് കാരണവർ സഭയും കൊടുത്തയച്ച ദേവിയുടെ ഗുരുമക്കിനെയും ആശാനെ നൽകി, സന്ധ്യയായതോടുകൂടി നിധിയിലേയ്ക്കു വന്നു. ദേവിയുടെ ഭർതാധാരി സങ്കുറ്റിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള നമ്പൂരിയും നിധിയിലെ മറ്റു സ്ത്രീകളുടെ കൂട്ടിച്ചുറ്റുകാരായ മറ്റു നമ്പൂരിമാരോടും കൂടി രാത്രി ഒക്കണവാ കഴിഞ്ഞു ഉദയസംഗ്രഹിക്കൊണ്ട് ആശ്വാദേവിത്തായമായി, വിവാഹച്ചടങ്ങിനായി പ്രത്യേകം അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ഒരു വിശാലമായ തളത്തിൽ എത്തി, അവിടേക്കായി ഒരുക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ഒരു വലിയ വൊറിലത്തട്ടത്തിന്റെ ചുറ്റും ഉണ്ടായിരുന്ന പുച്ഛായകളിൽ ഇരുന്നു. അവരുടെ വിടഭാഷയിൽ പല ഫലിതങ്ങളും അന്യോന്യം പറഞ്ഞ് അവരും അവരുടെ വിദഗ്ദ്ധങ്ങളും ഭാഷിതങ്ങളും കണ്ടും കേട്ടും സെിക്കുന്നതിൽ മറന്നതും മറയാതെയും ചുറ്റും നിന്നിരുന്ന അവരുടെ മെല്ലാട്ടിമാരും വിനോദിക്കുകയായിരുന്നു. ആവക വിനോദങ്ങളോട് ഉപമിക്കുവാൻ ധർമ്മമെത്രത്തിലെ അ

രിമാരുടെ അടുത്തും അകലെയും ആയി ചുറ്റുംനിന്ന് അനുഭവിക്കുന്ന രസം കാണേണ്ടതുണ്ടെന്നു. ആ സ്ഥിതിക്കു ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിലെ അനുജന കേളീരംഗത്തെ, ഈ പ്രദർശനത്തോടു ഇല്ലാമാക്കി ഈ ആഘോഷിക കല്പിച്ചത് എങ്ങനെ എന്നു വായനക്കാരിൽ ചിലർ ശങ്കിച്ചേക്കാം. ആ ശങ്ക അവരുടെ പരിചയക്കേറുവുകൊണ്ടാണെന്നു മാത്രം ഇവിടെ പ്രാധ്യാവിമുക്തകൊള്ളട്ടെ. ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിലുള്ള പ്രജകളുടെ വ്യവസ്ഥപഥങ്ങളിൽ ഒരു വടക്ക്, രാജാധിപത്തിൽനിന്ന് വർഷംതോറും വാങ്ങി ആ ധനത്തിന്റെ ഒരു ശതമുദാഹരം, രാജാധിപത്തിന്റെ ചെലവിനായി ചക്രവർത്തി അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ആ ചക്രവർത്തിയോ, രാജാധിപരുടെ ഇടയിൽ അനിപ്രേമം ഇല്ലാതെയിരുന്നതുകൊണ്ട് ആ ധനം മുഴുവനും കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത്, ധൃതരാഷ്ട്രരുടെ ക്ലിഷ്ടതമായ ജീവിതത്തിൽ, ധൃതരാഷ്ട്രരുടെ ജ്യോത്സുപത്രനായും ഗാന്ധാരിയുടെ കാമകനായും വേഷംകെട്ടി അഭിനയിക്കുന്ന ധർമ്മക്ഷേത്ര വിധവംസ്വകനായ ദുര്യോധനൻ ആയിരുന്നു. ആ ദുര്യോധനൻ ആദിദ്രാതത്തിലെ, ചന്ദ്രവംശ ഭൂഷകനായ ദുര്യോധനനെപ്പോലെതന്നെ അതിലോലിയും, കാലുഷികവും, മുർച്ഛാശ്വാസകനും ആണ്. രണ്ടാമത്തെ ദുര്യോധനൻ, ചക്രവർത്തിക്കും ധൃതരാഷ്ട്രർക്കും കയ്യിച്ച രാജനേരം ക്ഷണനഷ്ടം, ഒരു നേരം കണ്ണതിമയ്ക്കു ആയി ഒരു ചെറിയ തുക നിശ്ചോഗിച്ചിട്ടു ശിഷ്ടമുള്ള സർവ്വവസ്തുവും ദുര്യോധനൻ, ഗാന്ധാരി, ഭാനുമതി ആദിയായ ജന്തുക്കീടങ്ങളുടെയും അവരുടെ കാഴ്ച സമ്പൂർത്തിക്കായി അവരായ ശോഭിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരു വക രസിക കണ്മനോന്മുഖരുടെയും രാജകീയാധിപരായരംകൊണ്ടി വിനിയോഗിച്ചുവന്നു.

ഗാന്ധാരിയുടെ പ്രതിഭിന്നം ഉള്ള അനന്തിമിഷകൾ പക്ഷെല്ലായ ഗ്രംഗാരസ്താനങ്ങളേയും, ഗ്രംഗാലംകാരങ്ങളേയും

യും വർത്തിച്ചിട്ട് ഇവിടെ അധികം പ്രയോജനമില്ല. അതു കൊണ്ട് അറമ്പനയിലുള്ള ഭൂമിയാധികാരം, നിധിയിൽ ഇല്ലാത്തതിനാൽ എണ്ണപ്പെടാത്ത. മറെറല്ലാ ഗ്രാമാസംപ്രദാനങ്ങളും നിധിയിലും അറമ്പനയിലും കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതായുണ്ട്. കാരണവർ, ഗുരുവായൂരപ്പോലെയെ അന്ധനായിട്ട്, ഈ കലാപ്രതിഭയുള്ളതും കാരണവും കേൾക്കണം ഇല്ലെന്നു ഭാവിച്ചു ഭീതിതം നയിക്കുന്നു. നമ്പൂരിമാർ സ്ത്രീകളാൽ മുഴുപ്പെട്ട് അവരുടെ അന്ധവിസ്തൃതത്തെ അർഹിക്കുന്ന ചോദ്യങ്ങളെക്കൊണ്ടു ദേവിയുടെ വിവാഹകർമ്മത്തെ സമാപിച്ചിട്ട് ആ നമ്പൂരിയെ ദേവിയുടെ വാസസ്ഥാനത്തേയ്ക്കു കൊണ്ടുപോയി.

ദേവിയോ, ആ സ്ത്രീകളെ ചിരിച്ചുനടിച്ചു സ്വന്തമായി വെച്ചു. കാരണവരും മുത്തശ്ശിയും വന്നിട്ടും പലതൊക്കെ അറിയിച്ചിട്ടും ദേവിയുടെ വൈരാഗ്യം ഒട്ടുംതന്നെ ചലിക്കുന്നതിന്നു സംഗതിയായില്ല. കാരണവരും മുത്തശ്ശിയും ദേവിയുടെ വാസസ്ഥലംവിട്ടു പോയിട്ട് ഒട്ടേറെ നേരത്തെ വിശ്രാന്തി ദേവിക്കു ലഭിച്ചു. ആ വിശ്രാന്താവസ്ഥയിൽ ആ ഗുഹത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറേ വശത്തിൽ അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും നടന്നു സൂര്യസ്തംഭം വീക്ഷിക്കുമ്പോൾ ദേവിയുടെ ഉള്ളിൽ പലവിചാരങ്ങളും ഉദിച്ചുപോയി. സൂര്യൻ അസ്തമിച്ചിട്ടു നാളെ രാവിലെ ഉദിച്ചുയരുന്നതുപോലെ മനുഷ്യരും എന്നല്ല സർവ്വജീവികളും അസ്തമിക്കുകയും ഉദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു എന്ന് അറിയാവാനു ദേവിയുടെ ബുദ്ധിക്ക് ഒട്ടും യത്നം ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. സൂര്യവിശേഷങ്ങളിൽ സൂര്യനെപ്പോലെ അതിശയം ഭീമമായിട്ടു മറെറാരു വസ്തുവില്ലല്ലോ. ആ സൂര്യനെ, ലോകനിയന്താപായി അറിഞ്ഞു് ആരാധിക്കുകയും, സൂര്യതേജസ്സി

നാൽ മുടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതും അമതത്തെ പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള ദേവന്മാരുടെ താഴേസ്ഥാനമായതുമായ സ്വർഗ്ഗവാടകത്തേക്കുറക്കുന്നതിന് സൂര്യനാട് പ്രാർത്ഥിക്കും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ആ ഗംഭീരമായ സൂര്യനാടെന്നും, ഉദ്യത്തിനും നാരായണ ഉണ്ടല്ലോ. ആ സ്ഥിതിക്കു കേവലം അങ്ങനെയായ മനുഷ്യപ്പുഴക്കര നാശമില്ലെന്ന് എങ്ങനെ പറയുവാൻ കഴിയും? സൂര്യൻ കേവലം ഒരു സ്ഥൂലവസ്തുവാണെന്ന്. തന്റെ ഗതിയിൽ നിന്നു വിരമിക്കുവാനോ ഗതിയെ ശീലപ്പെടുത്തുവാനോ, സൂര്യൻ കഴിയുന്നില്ല. അങ്ങനെയ മനുഷ്യൻ സേപ്തപാലം ചരിക്കുവാനോ ചരിക്കാതെതിരിക്കുവാനോ ശക്തനാകുന്നു. സൂര്യാദികൾക്കുള്ള ശക്തി നിർദ്ദിഷ്ടമാണ്. മനുഷ്യന്റെ ശക്തി, സന്തോഷവികാസങ്ങൾക്കു വശപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മനുഷ്യനോ, തന്റെ ബുദ്ധിയെ വികസിപ്പിച്ചു സർവ്വപഞ്ചാഥ്യങ്ങളെയും അറിയുവാൻ കഴിയും. സൂര്യന്റെ ഗതിക്കുള്ള തടയുവാൻ എന്നെല്ലാലെയുള്ള സൂര്യകരോടാപവും കഴിയാത്തതും പരാണകഥകളിൽ നിന്നു നാം ഗ്രഹിക്കുന്നുവല്ലോ. അക്കാലകൾ എഴുതിട്ടുള്ള മഹത്തുക്കളാകകൊണ്ട് അവരുടെ വാക്ക് അതിർവീനമാരോ ഫലപ്രസാദമോ ഭവിക്കുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് സർവ്വത്തലമി ഈശ്വരമയതാം മനുഷ്യന്റെ സിദ്ധമാണ്. മനുഷ്യൻ കേവലം കണക്കറ്റങ്ങളായ സുഖഭൂതിൽ രജിക്കുന്നവരായിട്ട് നാശപ്പെടുന്നതു ശരിയല്ല. നാം സ്വരകൃതിയെ അത്യാസംകൊണ്ടു പോഷിപ്പിച്ചും ബലപ്പെടുത്തിയും വിനിയോഗിക്കുമ്പോൾ, ബുദ്ധി വികസിക്കയും, അങ്ങനെ വികസനമായ ബുദ്ധിയിൽ പ്രപഞ്ചാധിപ്യം പ്രതിബിംബിക്കും ചെയ്യാതെയിരിക്കുകയില്ല. പുത്രാഭിവിഷയങ്ങളിൽ നിരന്തരമായ നാം നമ്മുടെ ബുദ്ധി സങ്കോചിപ്പിക്കുന്നതു ധാർമ്യം; സൂര്യമുഖ്യം.

ഇങ്ങനെയുള്ള വിചാരപ്രധാനത്തിന്, മുത്തശ്ശിയും കാരണവരും ഒരു പ്രതിബന്ധമായി വെച്ചു. ദേവിയെ ചെമ്മന്ന വസ്ത്രത്തോടും, ബുദ്ധപനത്തോടും പ്രാദികൾ പൊതു അവയുടെ ഏകതയിൽ ഇടിച്ചിടാൻ എന്നപോലെ, അവർ ഒരു തൊട്ടി. ശരീരങ്ങൾ താഴെ പരിച്ചു. ദേവി അവയുടെ അടുത്തു കയ്യെടുത്തു. ഓടി അവയുടെ അടുത്തു ചെന്നു അവരെ താങ്ങി എടുത്തു, അവയുടെ കിടപ്പുണ്ടായിരുന്ന സോഫാകളിൽ ഇരുത്തി വിശ്രമിപ്പിച്ചു.

മുത്തശ്ശി:—പ്രിയ മകളേ, നീ ഇങ്ങനെ കാണിച്ചതെന്താണ്? ഇങ്ങനെയൊരു ഓടും മേവിപ്പാത്തതുകൊണ്ടല്ലേ?

കാണ:—ഈ വൃദ്ധനെ നോക്കൂ. അമ്മയെ നോക്കൂ! അവരുടെ കാലം കഴിഞ്ഞിട്ടു നീ നിന്നെ ചൊല്ലിയതു പോലെ ഇരിക്കുക. നിന്നെ ഈ സ്ഥിതിയിൽ കാണുമ്പോൾ ഞങ്ങൾക്കു വീരാനന്ത വ്യസനം ഉണ്ടാകുന്നുവല്ലോ. ഞങ്ങൾ എന്തു ചെയ്യേണ്ടു? എവിടെ പോകേണ്ടു? ഞങ്ങളെ കൊന്നുകളഞ്ഞിട്ടു നീ ഇങ്ങനെ ചെയ്യുക.

മുത്തശ്ശി:—മകളേ, ഈ തൂണി എടുത്തുകൊൾക. നിനക്ക് എത്രയോ നല്ല പട്ടുവെണ്ണുണ്ട്. ഒന്നെടുത്തു കൊടുക്കുക. നിനക്കിഷ്ടമുള്ള പട്ടുക ഏതാണെന്നു പറയുക. വരുത്തിത്തരുമല്ലോ.

കാണ:—നിധിയിലേ സ്വത്തു മുഴുവനും നിനക്കുവെണ്ടി ചെയ്തവെണ്ണുവാൻ ഞാൻ തയ്യാർ. എന്തു വേണ്ടു? പറയൂ. നിനക്കു വിപരീതം ചെയ്തവെണ്ണുവാൻ എനിക്ക് ധൈര്യമില്ല. നിന്നെ ഇങ്ങനെ കണ്ടിട്ടു ഞങ്ങൾ എന്തിനു ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു?

മുത്തശ്ശി:—നിന്റെ തരത്തിലുള്ള മറ്റു പെണ്ണുങ്ങളേ കാണുന്നില്ലയോ? നിനക്കു സ്വന്തമായിട്ടു പണം ധാരാളം ഉണ്ട്. ഞാനോ ഇനി അധികം ജീവിച്ചിരിക്കയില്ല. പിന്നീട് നിനക്ക് ഇപ്പോഴേക്കാലം ചെറുപ്പമല്ലോ. എന്റെ മകളേ, ഇതു കളഞ്ഞു വേറെ വസ്ത്രം ധരിക്കൂ. (കാരണവനോടു്) നീ പോയി നല്ല പുഴു വാങ്ങിക്കൊണ്ടുവന്നു കൊള്ളൂ.

കാരണം:—അതിനെന്തു പ്രയാസം. ഞാൻതന്നെ പോയി കൊണ്ടുവരമല്ലോ (എന്നു പോകുന്നു.)

മുത്തശ്ശി:—മകളേ, പ്രിയമകളേ നീ ഇങ്ങനെ തോന്നുവാനു കാണിക്കരുതേ. നിനക്കു് ഇന്നു സംബന്ധം ഇങ്ങനെയൊന്നു നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുകയാണ്. നമ്പൂരി വന്നിട്ടുണ്ട്. കളിച്ചു് ഉണ്ണുവാൻ പോയിരിക്കുന്നു. ഊണു കഴിഞ്ഞു് ഇപ്പോൾ വരും. നീ, ഈ മുണ്ടു കളയുക. അദ്ദേഹം എന്തു പറയും? അദ്ദേഹത്തിനു് എന്തു തോന്നും? ഇങ്ങനെ സിദ്ധാന്തം പിടിക്കരുതേ. അതൊഴം കഴിഞ്ഞുപോവൂ!

ദേവി:—സന്ധ്യയായതേ ഉള്ളുവല്ലോ. ഊണുകാലമായില്ല.

മുത്തശ്ശി:—എന്നാൽ അങ്ങോട്ടു പോവുക. മറക്കിൽ ഒരു സദ്യയുണ്ട്.

ദേവി:—ഇവിടെത്തയ്യാറാക്കുന്നതു കഴിച്ചാൽ പോരേ?

മുത്തശ്ശി:—പോരെന്നില്ല. എങ്കിലും സദ്യയിലേ ചോറും കറികളും, പായസവും പപ്പടകവും പഴവും—

ദേവി:—അതൊന്നും എനിക്കു വേണം. ഇവിടെയുള്ളതു മതി. അമ്മയ്ക്കും ഇവിടെ ഊണുകഴിക്കണം.

മുത്തശ്ശി:—മക്കളോടുകൂടിയിരുന്നു് ഉണ്ണുവാൻ എനിക്കും ഇപ്പോഴെന്നെ. എങ്കിലും, ആ സദ്യയിൽനിന്നു കറേ പകർന്നുകൊണ്ടുവരട്ടെ.

ദേവി:—ചേർ—ഇവിടെ കൂടുതൽ. അരിവെച്ചുകാരി വ്യസനിക്കും.

മത്തായി:—നിന്റെ ഇഷ്ടംപോലെ. നന്മിൻ്റെ ഉത്തരവ് എന്ത് ഇങ്ങനെയായിരുന്നു.

ദേവി:—വരട്ടെ, അതിനെപ്പറ്റി?

മത്തായി:—അങ്ങനെയോ? നന്നായി. എന്റെ മകളേ! നീ സുഖമായിത്തന്നെ കണ്ടിട്ടു്.....അതായത് ആത്മ ഹൃദയം എനിക്കുള്ളത്.

ദേവി:—അങ്ങനെയോ, എനിക്ക് ഇപ്പോൾ പരമസുഖം തന്നെ. സുഖത്തിന് ഒരു കറുപ്പും ഇല്ല.

മത്തായി:—എങ്കിലും, അങ്ങനെയൊന്നില്ല. പെട്ടെന്നുതന്നെ സുഖം കിട്ടാത്തതായാണിത് പരമം ആണ്. എന്റെ മകൾ ആ സുഖം ഇതാകട്ടെ അറിയാതിട്ടില്ലാത്തതായി സുഖിച്ചിരിക്കുന്നത് എനിക്കു കാണണം. നിനക്കോ അങ്ങനെയല്ല. അവർക്കോ, ആ ഭാഗ്യം ഇല്ലാത്തതായി. ഞാൻ എങ്കിലും, ആ ഭാഗ്യം അനുഭവിക്കട്ടെ. ഈശ്വരൻ അതിന് സാക്ഷ്യം കാട്ടട്ടെ. നന്മിൻ ഇവിടെത്തന്നെ നിന്റെ പ്രഭുക്കന്മാർ മരിക്കട്ടെ.

ദേവി:—അതു വേണ്ട.

മത്തായി:—വേണ്ട? അരിവെച്ചുകാരി ഒരു ബ്രാഹ്മണനായതിനാൽ ആക്കിക്കളയാം.

ദേവി:—വേണ്ട വേണ്ട. ഈ അരിവെച്ചുകാരിയെക്കൊണ്ടു മരിക്കാകം.

മത്തായി:—നന്മിൻ ഇവിടെ ഉള്ളതോ?

ദേവി:—വേണ്ട.

മുത്തശ്ശി:—എന്നാൽ നന്നൂരി മാത്തിൽ ഊണുകഴിക്കട്ടെ. വിരോധമെന്തു്?

ദേവി:—ഒരു വിരോധവുമില്ല. നിധിയിലെ സ്വത്തുക്കൾ അഴിഞ്ഞതു്, മാത്തിൽ ഊണുകഴിച്ചുതന്നെ.

മുത്തശ്ശി:—അതുക്ലേശമെ കഴിയുമോ? പൊതുസമു ക്ഷണേ? തിരുയാണം കാലുകഴികിച്ചുട്ടു വേണെന്നു വയ്ക്കാമോ?

ദേവി:—പിന്നെ, കടം വർദ്ധിക്കുന്നതുകൊണ്ടു വ്യസനിക്കുവാനില്ലല്ലോ.

മുത്തശ്ശി:—കടം ഒക്കെ തിരുക്കയില്ലേ? എന്റെ മകൾ തന്നെ, കടം ഒക്കെ തിരുക്കല്ലോ.

ദേവി:—എങ്ങനെ?

മുത്തശ്ശി:—നിന്റെ പണക്കൊണ്ടു്.

ദേവി:—അമ്മേ! എനിക്കു പലിശയ്ക്കു മാത്രമേ അവകാശമുള്ളുവല്ലോ. ബാങ്കിൽ കിടക്കുന്ന പണമല്ലേ!

മുത്തശ്ശി:—നീ സമ്മതിച്ചാലോ?

ദേവി:—എന്നാലും ഡ്രാഫ്റ്റുകാർ എല്ലാം ഒന്നായി തന്നെ തിരികടപ്പെട്ടിട്ടില്ല. പിന്നെ വേണമെങ്കിൽ ഈ നോട്ടുകൾ വല്ലവർക്കും വിൽക്കുന്നു. വിൽക്കുന്നതായാൽ, ആ പണത്തുക മുഴുവനും കിട്ടുവാനല്ല. നമ്മുടെ ആവശ്യമല്ലേ? വില കുറഞ്ഞുപോകാനും മതി.

മുത്തശ്ശി:—അങ്ങനെയോ? ഈ അപകടങ്ങളൊക്കെ ഉണ്ടാക്കിവെച്ചതു്, ആയാശാനാണു്.

ദേവി:—അമ്മേ! ആശാൻ എന്താണുവെച്ചതു്? പണത്തിന്റെ രക്ഷ നോക്കി അതു ഗുണമല്ലേ?

മുത്തശ്ശി:—എന്തെന്നും? വെച്ചുവെച്ചാലോ കൈക്കൊള്ളാൻ എന്തുണ്ടാണു് അറിയാമോ? നമ്മുടെ വീടല്ലോ

പന്നയത്തിലായി. എല്ലാം പച്ചത്തൂണായി തീച്ച
കൊണ്ടു പോകും; സംശയമില്ല.

(ഈ സമയം, കാരണവർ ദേവിക്കായി നാലു പട്ട
വയും നേരിയതും തോട്ടം എടുപ്പിച്ചുകൊണ്ടു
വന്നുചേർന്നു.)

ദേവി:—കാരണവർ വന്നുകഴിഞ്ഞു. ഈ മുറിക്കുകൊ,
പന്നമില്ലാത്ത കാലത്തു വാങ്ങിയതെന്തിന്? എ
നിക്കു മുണ്ടു ധാരാളം ഉണ്ടല്ലോ.

കാരണ:—നീ, ചെടുന്നവസ്ത്രം അഴിച്ചുകളഞ്ഞു, ഈ
പട്ടകു ഉടുക്കുക.

മത്തശ്ശി:—ഇനി അത്താഴം കഴിയട്ടെ. നിന്റെ ആഭരണ
ങ്ങെല്ലാക്കൊ കൊടുത്തതെന്തിന്?

ദേവി:—അവരും, എന്റെ സാമാനികൾ നാല്പതോ?
അപകു് ആഭരണം ഒന്നും ഇല്ലല്ലോ. നാളികൊണ്ടു
തന്നെ.

മത്തശ്ശി:—അതതാത്തല്ല; വേണമെന്നുതന്നെ. എന്നാലും,
നിനക്കു് ആഭരണങ്ങൾ ഒന്നും വേണ്ട!

ദേവി:—ഉണ്ടല്ലോ; അമ്മയുടെ ആഭരണങ്ങൾ അതാ ആ
പെട്ടിയിൽ ഉണ്ടു്.

മത്തശ്ശി:—ഉള്ളതുതന്നെ. എന്തായാലും, എന്റെ ചൊന്ന
മകളേ, നീ ഇവന്റെ കുടമൊക്കെത്തീർത്തു് അവാ
ട്ടിനെ കെങ്കിക്കൊ.

ദേവി:—അങ്ങനെതന്നെ! എനിക്കു പണമെന്തിന്? അ
മ്മയ്ക്കു പാവുന്നതുപോലെ ചെയ്യുന്നുണ്ടു്.

കാരണ:—എന്റെ കണ്ടെത്ത, നീ ചെയ്യുന്നതു ദാരിദ്ര്യ ഉപ
കാരം. ഒരു പതിനായിരം രൂപയും പലിശയും അ
ണ്ണാവിട തന്നെ ഉണ്ടു്. അങ്ങനെ ചെയ്യണം.

ദേവി:—അങ്ങനെതന്നെ. എന്റെ പേയ്ക്കുള്ള നോട്ട് ചുപ്പ അണ്ണാവിടെ കൊടുത്തേയ്യോം. ശിഷ്യാ കുറച്ചൊക്കെ ഉണ്ടായിരിക്കും. എന്റെ മിലവിനമാത്രം മതിയല്ലോ.

കാരണ:—അതു വേണ്ട. ചുപ്പ അണ്ണാവിടെ പണയം എഴുതിട്ടുള്ള വസ്തുക്കൾക്കെ, എന്റെ കണ്ണത്തിന്റെ അനുഭവത്തിൽ വിട്ടേയ്യോം.

ദേവി:—പേരേ. കാരണമർ അന്നുപോ യുട്തു തറവാട്ടിലേയ്ക്കുപോയി, ഉപായംഗിച്ചാൽ മതിയാകും.

കാരണ:—നല്ലകണ്ണത്ത്. അങ്ങനെ ഒരു രക്ഷചെയ്യാൻ തറവാട്ടു ഗുണപ്പെടും.

ദേവി:—ഞാൻ ജനിച്ച തറവാടല്ലേ? അതു നന്നാക്കേണ്ടത്, എന്റെ കടമ. വിശേഷിച്ചും എനിക്ക് ഈ പണമൊക്കെ ആവശ്യമില്ലത്തന്നെ.

മുത്തശ്ശി:—എന്റെ മകളേ, നീ വളരെക്കാലം ജീവിച്ചിരിക്കണം. സഖൈശപയ്ക്കുള്ളും നിനക്ക് ഈശ്വരൻ നൽകും. (എന്ന പൗനതുകൊണ്ടു മുത്തശ്ശി ദേവിയെ ആലിംഗനം ചെയ്യുകയും, സന്തോഷാഗ്രകണ്ഠങ്ങളെക്കൊണ്ടു അവളെ അഭിഷേകം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു.)

കാരണ:—ഞാൻ ചെറുപ്പത്തിൽ എന്തോ ചപലത കൊണ്ട് ഭട്ടധികം കടം ഉണ്ടാക്കി. ഈ കടം തീർക്കിട്ടായാൽ പിന്നെ തറവാട്ട് അധോഗതിയേ പ്രാപിക്കുമല്ല. (ഈ അവസരത്തിൽ വന്നാചൻ ചുപ്പ അണ്ണാവിടോട്) സ്വാമി വന്നുവോ? എല്ലാം നേരെത്തയി. ഞാൻ ഇങ്ങനെ വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല. സ്വാമിയുടെ കടംതീർക്കാൻ ദേവി സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു.

ചുപ്പ:—സന്തോഷമായി. ഓമ്പ സന്തോഷമായി. എന്നാൽ

പണം കൊണ്ടു കിട്ടിയത് അമ്മിയാരെയും പത്തുക്കൂടി
ഉണ്ടാകൊണ്ടു നാട്ടിൽ പോകാമല്ലോ.

കാരണ:—ആശാനെക്കണ്ടുവോ?

പുപ്പ:—കണ്ടായി. അങ്ങനെയൊന്നു പറഞ്ഞുപോയി കവ
ണിയോ കൊണ്ടുപോയി കൊടുത്തു.

കാരണ:—വിവരം അറിയിച്ചുവല്ലോ.

പുപ്പ:—ഓഹോ! ആശാനു സന്തോഷമായി! ഈ കൊച്ചു
മ്മയ്ക്കു ചിരഞ്ജീവികളായ പുത്രന്മാർ ഉണ്ടാകുമെന്നു
പല പ്രാവശ്യം പറഞ്ഞു.

മുത്തശ്ശി:—(ദേവിയോടു്) ആശാനു ഗുരുക്കളിന്നു കൊടു
ത്തതല്ല.

ദേവി:—നന്നായി. ആശാനു എനിക്കു ചെയ്തിട്ടുള്ള ഉപകാ
രത്തിന്നു് എന്തുകൊടുത്താൽ മതിയാകും. ആശാനേ
കണ്ടുവോ?

മുത്തശ്ശി:—ആശാനെക്കണ്ടു വിവരം പറഞ്ഞു.

ദേവി:—നന്നായി.

മുത്തശ്ശി:—സ്വാമി അത്താഴം കഴിഞ്ഞില്ലല്ലോ?

പുപ്പ:—ഞാൻ പോകുന്നു. എനിക്കു ദേഹിന്നു ഇല്ലായോ?
ബ്രാഹ്മണക്കുടി.

ദേവി:—ഇതാ, ഈ നാലു നേരിയതും ഇരിക്കട്ടെ.

പുപ്പ:—ചിരഞ്ജീവിയായിരിക്കട്ടെ. ചിരഞ്ജീവികളായ പു
ത്രന്മാർ ഉണ്ടാകട്ടെ. (എന്നു് അനുഗ്രഹിച്ചു നേരി
യതും വാങ്ങിപ്പോയി.)

കാരണ:—അമ്മേ, ഞാനും പോയി അത്താഴം കഴിക്കാം.
(എന്നു പോകുന്നു.)

മുത്തശ്ശി:—ഹോ! എനിക്കു് അത്താഴം ഇവിടെത്തന്നെ.

ദേവി:—ഇന്നൊരു നല്ല ദിവസമാണു്. എന്റെ ജീവിത

രശ്മിയിൽ ഇങ്ങനെ തൂങ്ങിയ ഭിന്നം വേറെ ഇല്ല. അ
ഭിപ്രായം അമ്മയ്ക്കും ഒരുമിച്ചു് അത്താഴം കഴിക്കു
ന്നതുതന്നെ.

മത്തശ്ശി:—പ്രിയമകളേ, നിന്നെക്കൊണ്ടു് ബന്ധപ്പെട്ട സർവ്വ
അഗതികളും ഉണ്ടായി.

ഭേവി:—എന്നെക്കൊണ്ടെന്നു ഭാഗ്യം? എന്റെ കടമ താ
വട്ടിന്റെ കടം തീർക്കേണ്ടതു്. പിന്നെയും, ഈ പ
ണമൊക്കെ എനിക്ക് ഉപയോഗമില്ലല്ലോ. എനി
ക്ക് ഒരാൾക്കു് എന്തു് പേണം?

മത്തശ്ശി:—എന്തായാലും എല്ലാം താമസമായി ഭവിച്ചു.

ഭേവി:—അമ്മയമ്മ, അത്താഴം കാലമായി. അങ്ങോട്ടു്
പോകാം.

മത്തശ്ശി:—അങ്ങനെ തന്നെ. പ്രിയമകളായി ഒരുമിച്ചി
രുന്ന് അത്താഴം കഴിക്കുന്നതു വലിയ ഭാഗ്യം.

ഭേവിയും മത്തശ്ശിയും കൈകാൽ തേച്ചുകഴുകി,
ഭുജം തൊട്ടു്, നാമജപവും കഴിഞ്ഞു് അത്താഴം കഴി
ക്കുവാനായി തട്ടത്തിൽ വന്നപ്പോൾ. അപ്പോൾ അരിവെ
പ്പുകാരിയും ഇവരെപ്പോലെ ഭോരത്തുരി ചെയ്തു് തുടങ്ങി
വസ്ത്രവും ധരിച്ചു് ഭുജം ഇട്ടു് രണ്ടു് വെള്ളിപ്പാത്ര
ങ്ങളിൽ കാപ്പിക്കരക്കി പഞ്ചസാര ചേർന്ന പഞ്ചസാരി
പാലും, മുന്നാമ്പു വക വാഴപ്പഴങ്ങളും, ഒരു താരിത്തിൽ
ആക്കി അവരുടെ മുമ്പിൽ കൊണ്ടുവന്നു വെച്ചതു കണ്ടു്
മത്തശ്ശി വീണ്ടും സംഭാഷണം തുടർന്നു.

മത്തശ്ശി:—എന്താണു് അത്താഴത്തിന്നു് അരിവെച്ചിട്ടല്ലേ?

ഭേവി:—ഇല്ല. ഇന്നൊരു നല്ല ദിവസം ആണു് എന്നു
മുമ്പേ പറഞ്ഞുവെല്ലോ. അതുകൊണ്ടു് അത്താഴത്തിന്നു്

മോക്ഷോപനിഷദ് എന്നു മുഖേനകൂടി എപ്പോഴും
പ്രസ്താവിക്കുന്നു.

മുത്തശ്ശി:—അതു മതിയോ? നീ ഒരു കൊച്ചു പെണ്ണല്ലയോ?

ദേവി:—അമ്മേ; പാൽ, ഭക്ഷണസാധനങ്ങളിൽ വെച്ച്
അത്ഭുതമായിട്ടുള്ളതാണ്.

മുത്തശ്ശി:—ശരിയാണ്. പാൽ കുടിച്ചാൽ വിശപ്പു തീര
മോ?

ദേവി:—അമ്മേ, പാൽ കുടിച്ചാൽ അങ്ങനെയല്ല. വിശപ്പു തീ
ന്നില്ലെങ്കിൽ ഈ പഴവൃക്കി

മുത്തശ്ശി:—പ്രിയമകൾ തന്നെത്തന്നെ എന്നിങ്ങനെയും
തന്നെ. പാൽ അമൃതംതന്നെ. ഇങ്ങനെ പാൽ
കുടിച്ചു കറുക്കുവാൻ ഈ വയ്പുകാരിക്ക് അറി
യാമോ?

ദേവി:—അവർ കൈകൊണ്ട് തൊട്ടാൽ ഏതു ഭക്ഷണ
സാധനവും പാചകമുതത്തിന്നു സമമാകും. ആ ഇണം
അവയുടെ കൈയ്ക്കുണ്ട്.

മുത്തശ്ശി:—നന്നുറിക്കും കറേ പാൽ വെച്ചുയ്ക്കട്ടെ?

ദേവി:—ബ്രാഹ്മണർക്കു നമ്മുടെ ഉള്ളിയും പാടാണോ?

മുത്തശ്ശി:—ശരിയാണ്. ഞാൻ അത് ഓർത്തില്ല. നന്നുറി
ക്കു് എന്നതാണ് കൊടുക്കുക? ആദ്യമായിട്ടു ദേവിയേ
കാണുവാൻ വരികയല്ലേ?

വെപ്പുകാരി:—നല്ല പാടാകട്ടെ നിൽപ്പുണ്ട്.

മുത്തശ്ശി:—മതി മതി. ഈ പാടാ പാടാ തിന്നുന്നോക്കുക-
എന്നു മധുരം.

ദേവി:—മധുരം നന്നായിട്ടുണ്ട്. അമ്മേ, എനിക്കു മതി
യായി.

മുത്തശ്ശി:—കൈയ്ക്കി.

കമ്മിപ്പോയി. കോളാമ്പി ഒരു വേണം. ഇല്ല? ഞാൻ അതു കൊടുത്തെയ്യും. വൊറില പക്ഷെ പുകയില ചുട്ടുപോയി, ഈ വക സാധനങ്ങൾ ഒന്നും ശേഖരിച്ചിട്ടില്ല.

ദേവി:—ഇല്ല, എനിക്ക് അവ ഒന്നും ആവശ്യമില്ലല്ലോ.

മത്തശ്ശി:—എന്റെ മകൾക്ക് ആവശ്യമില്ല. എനിക്ക് ആവശ്യമുള്ളവർ വന്നാലോ? ഇന്നത്തെ നമ്പൂരിക്ക് ആവശ്യമില്ലേ? നമ്പൂരി ഇപ്പോൾ എന്തു മല്ലോ.

ദേവി:—നമ്പൂരിയെ കളയാണം. അപ്പോൾ ആവശ്യമായിരിക്കും. വയ്പുകാരിയുടെ പക്കൽ ഇപ്പോൾ വരികയില്ല.

മത്തശ്ശി:—ഓ, ഞാൻ അങ്ങോട്ടു പോയ്ക്കുളയാം. നട്ടുവം സാധനങ്ങളും ഇങ്ങോട്ടു കൊടുത്തെയ്യും. ആ വയ്പുകാരി എവിടെ? എട്ടി, ആ മരിക്കുകയുപോയി മേത്ത നേരെ റിമിട്ടു കളയുന്ന തലേണകളും ഇടുക. ചേഗത്തിൽ ആകട്ടെ. ഒരു കോളാമ്പിയും നട്ടുവം കൊടുത്തെയ്യും. നിനക്ക് എല്ലാം അറിയാതെ? ഒക്കെ നേരെ ആക്കണം. വെടി നമ്പൂരി വന്നു കഴിഞ്ഞു.

ദേവി:—(മിമിളം പുറകോട്ടു) ഇതാണോ, അമ്മേ, പറയുന്ന നമ്പൂരി!

മത്തശ്ശി:—നാണനെ അല്ലേയോ കേൾക്കുന്നതാണ്. (നമ്പൂരിയോടു) കേട്ടോ, തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് പരിഭവിക്കരുത്. ഇവൾ കുട്ടിയായ് വിവരമില്ല. (എന്നു എഴുന്നേറ്റു നിൽക്കുന്നു)

നമ്പൂരി:—നല്ല ശിക്ഷ. വേണമില്ല. നല്ല പ്രസംഗം. എന്നും ഈ വേഷം. അക്കേടില്ല. എന്നായി ചേരണം. വേഷം

അസ്സുചാരി. (ഈ സമയം നമ്പൂരിയുടെ മുമ്പിൽ മുത്തുനീതന്നെ പല വക പഴങ്ങൾ പഞ്ചസാര കുൽക്കങ്ങളും ഇവ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഒരു താലത്തെ കൊണ്ടുവെച്ചിട്ട്, പുത്തേയ്ക്കു പോയി.) ഓ! നന്മ! കേട്ടോ ഇവിടെയൊക്കെ കാണണം എന്ന് ചുറ്റു അലട്ടാറുണ്ട്. നന്നായി! നന്നായി!

ദേവി:—അങ്ങ, എവിടെ നിന്നാണ്? ഇല്ലം എവിടെയാണ്?

നമ്പൂരി:—ചെന്നൈയാണ്. ഇല്ലത്തെ കേൾക്കൂ മോദിക്കയോ അല്ലെ?

ദേവി:—എന്താണ് ഇങ്ങോട്ടു പോന്നത്?

നമ്പൂരി:—(കേൾക്കാത്തതുപോലെ) ഇല്ലത്തു കേൾക്കേണ്ടതല്ല. കറു ദാരിദ്ര്യം ഉണ്ട്. പറയാതെ കഴിവുമോ? അതാണ് ഇങ്ങനെ വന്നത്.

ദേവി:—അന്തർജ്ജനം.....

നമ്പൂരി:—അന്തർജ്ജനം ഉണ്ട്. നാലമ്പതു പെൺകുഞ്ഞുക്കളും, അച്ഛാ! അച്ഛാ! അച്ഛാ! എവിടെയാണ് കിടക്കുക?

ദേവി:—ആരു? ഓരോരോ?

നമ്പൂരി:—സംസാരിക്കുവാൻ വശമില്ല അല്ലെ? അതേ നീതന്നെ.

ദേവി:—ഇവിടെത്തന്നെ—

നമ്പൂരി:—അതു പോരാ! നമുക്കു കിടക്കുവാൻ?

ദേവി:—ഇല്ലത്തു പോകാമല്ലോ? അല്ലെങ്കിൽ, മരം അടക്കം ഉണ്ട്. അവിടെ ആകാം.

നമ്പൂരി:—അച്ഛാ! എന്താ അത്? ഞാൻ സംബന്ധം ഇടക്കുന്നതിനാണ് വന്നത്. അറിഞ്ഞില്ലെന്നു വരുമോ?

ദേവി:—സംബന്ധം ഇക്കഴിഞ്ഞുണ്ടല്ലോ പാഠശാലത്ത്?

നമ്പൂരി:—അതീ! അങ്ങനെയൊന്നു—കുറ്റിക്കുകയാണ്. നിങ്ങളുടെ ഇടവർ—ദാസ്—

ദേവി:—അങ്ങനെയൊന്നു കേൾക്കൂ. ദാസി അല്ല.

നമ്പൂരി:—സംബന്ധം വേറെയും ഇക്കഴിഞ്ഞു. ഇവിടെയാണ് ആദ്യമായിട്ട്.

ദേവി:—ഇല്ലാത്ത ഒരു അന്തർജ്ജനം—

നമ്പൂരി:—ഉവ്വ്. അത് ചേർത്തു കൊള്ളാം, സംബന്ധമല്ല. വിവരമില്ല അല്ലെങ്കിൽ വരുത്തിയു?

ദേവി:—സ്വാമിമാർക്ക് എന്തിനാണ് ഇത്രയും?

നമ്പൂരി:—ഓ! ഓരോ തൊറ്റി. ഇവർക്ക് ഒരു ശാസ്ത്രം ഇല്ല. പഠനം (എന്നു എഴുതുന്നവർ) ദേവിയെ സമീപിക്കുവാൻ യത്നിക്കുന്നു.)

നമ്പൂരി ദേവിയെ സമീപിക്കുന്നതായി കണ്ടത്, ദേവി സ്വയംഭാവത്തിൽനിന്നും എഴുന്നേറ്റു, ആ മുറിയെ വെട്ടിയിൽ പോയി. നമ്പൂരി ചുറ്റും ചുവരുകളെ നോക്കി പരിഭ്രമിച്ചു നിൽക്കുമ്പോൾ അരിവെപ്പുകാരി ആ മുറിക്കകത്തുവന്ന് നമ്പൂരിയോട് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു.

അരിവെപ്പുകാരി:—തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് മാത്തിൽപോയി കിടക്കണം.

നമ്പൂരി:—ഇവിടെ കിടക്കുവാനല്ലേ വന്നത്? നിനക്കു ഒന്നു സംബന്ധം ഇക്കേൾക്കൂ? വയസ്സേറെയായി വേണ്ടതില്ല. എന്നാൽ നമ്മുടെ മറഞ്ഞിലേയ്ക്കു പോകാം അല്ലേ?

അരിവെപ്പുകാരി:—അതിന് എന്തിനാണ് വരുന്നത്? തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് പോയി കിടന്നാക്കണം.

നമ്പൂരി:—എന്താ ഇതു? ആ ചപ്പു എവിടെ? ശപ്പൻ.
എന്തു പതു?

അരിയെ:—എന്തായാലും ഇവിടെനിന്നും പോകണം
എന്ന് കൊച്ചുപ്പൻ പറഞ്ഞു.

നമ്പൂരി:—വിശേഷം! എന്നാൽ കണ്ടിട്ടാകാം. (എന്നു
വെളിയിലേയ്ക്കു പോയി)

നമ്പൂരി വെളിയിൽ പോയതിന്റെ ശേഷം, ദേവി മുറി
കൊള്ളുവന്ന്, വാതലുകളെ എല്ലാം ബന്ധിച്ചു. കരേ
നേരം കടന്നുവന്നിട്ട് ഇരുന്നു. പുസ്തകം വായിച്ചിട്ട് സൈപ
രമായി ഉറങ്ങി. നമ്പൂരി നേരെ കാരണവരുടെ അടുക്കൽ
എത്തി വിവരം അറിയിച്ചപ്പോൾ, എല്ലാവരും നന്നെ
കുറുപ്പിതമുണ്ടായി. ഭൂതനാത്താൽ എന്നപോലെ കൂട്ടിപ്പി
ക്കാരായ നമ്പൂരിമാർ എല്ലാം ഇളകി വശായി. കാരണ
വർക്കും മുത്തശ്ശിക്കും ആ രാത്രിയിൽ സമാധാനമുണ്ടായില്ല.
നിശിയിലെ മറ്റു സ്ത്രീകൾ ദേവിക്ക് ഭാര്യയുടെ ലക്ഷണം
പകർച്ച ഉണ്ടായി എന്ന് മറ്റും പറഞ്ഞു, അവരുടെ
നമ്പൂരിമാരെ ശ്യാതമാക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു. ചപ്പു അടുത്തുവെ
ച്ചപ്പോൾ ഇളക്കപ്പെട്ട അലാരശ്വരന്മാരോടുകൂടി
മരത്തിനും വീട്ടിനും പല പ്രാപശ്വാ പ്രദക്ഷിണമെടു
ത്തും പ്രദാനമായതോടുകൂടി ദേവിക്ക് ഭാര്യ പിടിച്ചെടു
ത്തായി എല്ലാവരും തീർന്നു. ദേവിക്ക് സൂക്ഷിക്കുന്ന
തിന് കാരണക്കാരായി പ്രത്യേകം ചില സ്ത്രീകളെയും,
ഭൃത്യന്മാരെയും നിയമിച്ചു.

അദ്ധ്യായം 3.

ചികിത്സകൾ.

ദേവീയുടെ ഐശ്വര്യവിരക്തിയെക്കണ്ട് അധർമ്മം ചെയ്ത കാരണവരും, മുത്തശ്ശിയും, മറ്റൊരാളും നടന്നു വന്നു. ദേവിയെ തിരിയെ വിവാഹബന്ധത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിന് അവളുടെ ബന്ധുക്കളിൽ പലരും മാപ്പു അർപ്പിക്കുകയും പ്രേമം പാപവിധത്തിൽ പ്രകടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടു കിട്ടി. ചിലർ പല പല ചെലവുകളെയും വരുത്തി പല യുദ്ധം മോശത്തെ നാദിയെ ചികിത്സ ചെയ്യുന്നതിൽ ചെലവോട് ആവശ്യപ്പെട്ടു. അവർ ദേവിയോടൊന്നിച്ച്, ദേവിയുടെ ശരീരം പരിശോധിച്ചു, ദേഹമൊന്നും അവളിൽ ഉണ്ടാകാൻ താളിയായെടുത്തു. അവർ പല മാറ്റികൾ ചെയ്തും വരുത്തി അവരെക്കൊണ്ട് പല കഷ്ടതകളും ചെയ്തിട്ടു. എന്നിട്ടും ദേവിയുടെ വൈരാഗ്യത്തിനനുസരണമായ ഒരുവിധം ജ്യോതിഷകാരനെ വരുത്തി. ജ്യോതിഷം ഇങ്ങനെയുള്ള സാധകങ്ങളിൽ ഒട്ടേറെ സമാശ്വാസത്തെ നൽകുന്നുണ്ടെങ്കിലും പിന്നീട് അതിൽ വിശ്വാസമുള്ളവർ ഏറെച്ചെന്നു. സമർത്ഥരായും മനുഷ്യരുടെ സ്വന്തം പ്രവൃത്തികളുടെ ഫലങ്ങളാണെന്നു ബോധ്യമായി അഭിപ്രായപ്പെടുകയും, അതിനാലും തുത്തനശ്ശി, സൂര്യനും ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും സ്ഥിരപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. പോയിട്ടുള്ള സ്ഥിതിക്ക് പരസ്യമായി ശോശനിവാസത്തിനും മനുഷ്യർ സമീപിക്കുന്ന വിപത്തുകളുടെ പരിഹാരത്തിനും ആയിട്ട് ജ്യോതിഷകന്മാരെ പരസ്യമായി അ

നേപതിക്കുന്നതും അവരിൽനിന്നും പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ അറിയുന്നതും പ്രജാപരമാണെന്നു പലരും ഭാവമുണ്ട്.

ലോകത്തിൽ മതം രണ്ടുവിധത്തിൽ ആകാം. മനുഷ്യരുടെ സങ്കല്പശക്തിയും ഇതരപരായിനമാണെന്നും, മനുഷ്യജന്മംകൊണ്ട് ലഭിക്കുന്നവയും എന്നും മറ്റും ഉള്ള സാധാരണ മതം പ്രാചീനമതമെന്നും ഇതിൽ പ്രബലമായിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഈശ്വരനിധിയെ അനുസരിച്ചതെന്നതാണ് മനുഷ്യാവസ്ഥ പ്രേരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. അങ്ങനെ പ്രേരിപ്പിച്ചു പ്രവൃത്തികളുടെ ഫലമായും ഇതരപരമായ നിർദ്ദിഷ്ടമായിട്ടു ഇരിക്കേണ്ടതു എന്നു വശപരിചയമായ കൂട്ടത്തിൽ പാലാർത്ഥികളാലുപേക്ഷിക്കുന്ന മതം ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. എങ്കിൽ കന്യാപ്രദാനിപ്പോഴാകുന്നവുമായിട്ടോ ലോകത്തിൽ നന്നേതന്നെ ഇല്ല. നാം ഈശ്വരപ്രേരണയായ് നിൽക്കുന്ന വെറും പാലകുലമാണെന്നു ഓർമ്മ അടങ്ങുന്നതുമാത്രം സിദ്ധമായിരുന്നു. നമ്മുടെ എല്ലാ മെല്ലെപ്പട്ടുപോകയും കാരണം നമ്മുടെ പ്രവൃത്തിമാത്രമാണെന്നും, ആ പ്രവൃത്തിയുടെ ശരിയായി നാം നിർമ്മാണിക്കുമ്പോൾ നാം ഉദ്ദേശിക്കുന്ന ഫലങ്ങൾ നമ്മുടെ സാധനങ്ങളാണെന്നും എന്നും പലരും ഗ്രന്ഥമായി വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്തതോടെ ലോകത്തെ മോശപ്പെടുത്തുവാൻ പരിശ്രമിക്കുകയും ചെയ്തതാണ്. ഇതാണ് ആധുനികരോഗകാരി. സ്വർഗാസൂത്രവും അവരുടെ അപ്യാനകൃമങ്ങളും ഈ മതത്താൽ പ്രചരിക്കുന്നവയായിരിക്കുന്നു. സ്വർഗാസൂത്രം ചെയ്യുന്ന പലതരംകൾക്ക് അവരുടെ സ്വർഗ്ഗാസൂത്രത്തിൽ നിന്നും ഒഴിഞ്ഞതിന് ഒരു സമാധാനം ഈശ്വരന്റെ പ്രവൃത്തിയിൽനിന്നായിരുന്നു. മതം മറ്റൊരു വെറും ഫലപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള പ്രവൃത്തിയെ

ഉൾ നിവൃത്തിമാർഗ്ഗം ഇങ്ങനെയുള്ള അധിഷ്ഠാനത്തോടു
 കൂടിയിരിക്കുന്നു. പ്രവൃത്തിമാർഗ്ഗവും ഇങ്ങനെ അല്ലെങ്കിലും
 ഇതേമാതിരിയുള്ള മറെറായ തത്വത്തെ നാവലംവേച്ചിരി
 ക്കുന്നു. ലോകമാധാമ്യത്തെ സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള ഗോവർദ്
 ഗീത ഓരുന്നതും ഈ തത്വത്തെ പ്രമാണീകരിച്ചുകൊണ്ടു
 തന്നെ. മനസ്സൻ കേവലം യന്ത്രങ്ങൾ. യന്ത്രങ്ങളെ പ്രേ
 രിപ്പിക്കുന്നത് ഇതശ്ചരനാൺ. അങ്ങനെയുള്ള ഒരു ബോ
 ധത്താൽ നാം പ്രവർത്തിക്കുമ്പോൾ പ്രവൃത്തികളുടെ ഫല
 ങ്ങൾക്ക് നമുക്ക് അവകാശമില്ലെന്നു വരുന്നു. നാം ചെയ
 ന്നതല്ല പ്രവൃത്തികളുടെ ഫലങ്ങളെ നാം ഉദ്ദേശിക്കുകയും ആ
 ഞ്ഞിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരാകയാൽ നാം സന്തോഷപരരാണ്
 അധീനവാദമായിരിക്കുന്ന ഈ ബുദ്ധിഭേദത്തെക്കുറിച്ചു നാം
 ലോകഗതികളെ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ നാം പ്രവൃത്തിക
 ഉൾ നിരതന്മാരാകുന്നതും, അവയിൽ നിന്നും നിവൃത്തിയെ
 പ്രാപിക്കുന്നതും, എല്ലാം ഒരുപോലെ ഇതശ്ചരനാണെന്നു
 അധീനപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നു സിദ്ധമാകുന്നു. ആ സ്ഥിതിക്കു
 കർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യുവാനോ ചെയ്യാതെയിരിക്കുവാനോ നാം
 പ്രാപ്തന്മാരല്ല. ജീവികളുടെ സ്വർഗ്ഗ പ്രവൃത്തികളിലും നിവൃ
 ത്തികളിലും ഇതശ്ചരനാകാവില്ലാത്തതായതുകൊണ്ടു അവ
 യിലുള്ള നാനാത്വമിത പത്തു ചേർത്തപ്പോൾ സന്തോഷത്തോ
 ളിൽ പ്രശാന്തമാരാതിത്തിന് പരമാനന്ദത്തെ പ്രാപി
 ക്കുന്നു. സർവ്വതത്വങ്ങളും അവയെ സ്ഥാനമിടുന്ന സ്വർഗ്ഗ
 ഭാഗവതികളുടേയും ഈ ഏകതത്വത്തെ സ്മരിക്കുന്നവ
 യായിരിക്കുന്നു. മനസ്സുവീർത്തും ഈ തത്വത്തിൽ പ്രാപ്താന
 മാതിരിക്കുമ്പോൾ സാമഗ്ര്യത്തെ അടയ്ക്കുന്നു. ലോകത്തി
 ന്റെ ആത്മീയവുമാകിയാ ഈ തത്വത്തെ പ്രമാണീകരി
 ന്നതായിരിക്കുന്നു.

ലോകത്തിന്റെ നവീനഗതി ഈ മനോഹര വിപ
 കീതമാണ്. മനുഷ്യകുടുംബവും അവരുടെ പാലാസംസ്ഥാ
 നങ്ങളും മനുഷ്യാചാര്യങ്ങളായിച്ചിരിക്കുന്നു. മനുഷ്യരെ
 സമ്പന്നരും വിപത്തരും വരുത്തുന്നത് മനുഷ്യരുടെ
 വിവേകമനോഭാവമാണ്. വിവേകം ലോകപരി
 താപവും അപ്രാപ്യതയും കണ്ടുപിടിച്ചതിനെ പ്രാപി
 ക്കുന്നു. മനുഷ്യരിൽ വിവേകം പൂർണ്ണമായിരിക്കുമ്പോൾ വി
 പത്തുകൾ വരുത്തുന്നില്ല. വിപത്തുകളുടെ ഫലങ്ങളായ
 വ്യാസനാശവും അഭാവത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു. ഈ വിവേക
 ത്തെ സാധിക്കുന്നതാൽ മതിയല്ലെന്ന് അത്ര ലോകത്തെ
 ഉപേക്ഷിക്കുന്നത്. ലോകത്തെ എന്തിനും ഇരിക്കുവാൻ
 യോഗ്യമാക്കുന്നതാണ് വനങ്ങളിലും തുറന്നിടങ്ങളിലും അ
 ഭാവം പ്രാപിക്കുന്നത്. ലോകത്തെ വിട്ടിട്ട് ലോകത്തെ
 ഇരിക്കുന്നത്. ഇവിടെയെല്ലാം ധനാധിപത്യം അവയെ
 ജയിക്കുന്നത്. കണ്ണുകളെ കണ്ടിപ്പോയിപ്പോകുന്ന ഒരു ഇവി
 തത്തെ ഇരിക്കുന്നത്? കണ്ണുകൾക്കിടയിലും ഒരു
 കണ്ണിൻപെട്ടാ വിഷയങ്ങളിൽ ആസക്തിയില്ലാതെ ഇരി
 ക്കണം. ശബ്ദങ്ങളെ കേട്ടാലും അവയെ ആകർഷിക്കപ്പെ
 ടാതെയിരിക്കണം. വിഷയങ്ങളെ അനുഭവിച്ചാലും വിഷ
 യങ്ങളിൽ ആസക്തി ഇല്ലാതെയിരിക്കണം. ഈ വിധ
 ത്തിൽ സിദ്ധത്തിക്കുന്ന നവീനവിചാരങ്ങൾ മനുഷ്യരുടെ
 സമ്പന്നതകളിലും നിവൃത്തികളിലും അവരുടെ പാലാ
 സംസ്ഥാനങ്ങളിലും ഈശ്വരോപാധിയാസത്തെ നഷ്ടമാക്കി
 ക്കുന്നു. ഇവർ നാശിപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് ലോകഗതികളെ ക
 ണ്ഠനമാക്കുന്നതിനാണ്.

ഈ രണ്ടു മനോഭാവങ്ങളും ചേർന്നു നോക്കുമ്പോൾ നെ
 ടിപ്പെടുന്നത് എന്താണ്? ഇവയെ പരസ്പരവിരുദ്ധം പ്ര
 കാശ്ശെ യോജിപ്പിച്ചു, ഒരു അഭിപ്രായത്തെ സ്ഥാപിക്കു

വാൻ ശക്തമാണെന്നും ആരും സമ്മതിക്കും. ഈ ഭിന്നമതങ്ങൾ പ്രാചീനകാലത്തു ലോകത്തെ വ്യാപകപ്പെടുത്തിയതുപോലെ ഇന്നും സമാധാനത്തെ വ്യാപിക്കാതെയിരിക്കുന്നു. ഇവയുടെ സുഷ്ണാനുഷ്ഠാനങ്ങളെ അറിയുന്നതിന്നു നാം ശ്ലോതിഷാസ്ത്രത്തെ പരിശോധിക്കേണ്ടതാണ്. ആ ശാസ്ത്രത്തിന്റെ സമാധാനകൊണ്ടു ഭൂതവന്തമാനഭവിഷ്യത്കാലങ്ങളിലെ ഭീതികളുടെ സുഷ്ണപരിതത്തെ നമുക്കു ഗ്രഹിക്കുവാൻ കഴിയും. ശ്ലോതിഷാസ്ത്രം നവഗ്രഹങ്ങളുടെ ഗതികളെയും വിഗതികളെയും അറിയുന്നതായി പല ഐസ്യങ്ങളെയും പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു. മനുഷ്യനുമായി രോഗനിവാരണത്തിനുള്ള ദിവ്യരക്ഷയങ്ങളെക്കൊണ്ടു ദൃശ്യാവിനെ അകലയാജ്ഞാനത്തിനു പ്രദിക്കുമ്പോൾ നവഗ്രഹങ്ങൾ ദൃശ്യകാലദത്തയും രോഗകാലദത്തയും നിർദ്ദിഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നതുകൊണ്ടു വ്യക്തിപ്പെട്ടാലെ ജീവിതചര്യചര്യയും ആശ്രമിപ്പൂ ആ പദ്ധതികൾ പതിയുന്ന സർവ്വ പരിനിഗ്യാസങ്ങളെയും മുമ്പാകെ നമ്മെ അറിയിക്കുന്നതായിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ കൈകളിൽ കാണപ്പെടുന്ന രേഖകളെ മാത്രം ആശ്രയിച്ചുകൊണ്ടു ഒരു രേഖാശാസ്ത്രജ്ഞൻ, നമ്മുടെ ആമുഖ്യത്തെ വർദ്ധനയും അഹോരാത്രം എന്നിങ്ങനെ വിരിച്ചു കൃഷ്ണമാക്കി പറയുമ്പോൾ ആ രേഖാശാസ്ത്രത്തെ നമുക്കു വിശ്വസിക്കാതെ എന്തെല്ലാപ്രകാരം കഴിയും? അതുപോലെ നമ്മുടെ ജനനപ്രക്രിയയിൽ കുറിച്ചിരിക്കുന്ന ഗ്രാഹനീയകളെക്കൊണ്ടു നമ്മുടെ ജീവിതമാശി ഉള്ളതെ അറിയാവുന്നതു കൂടാതെ നമ്മുടെ ജീവിതത്തോടു സംബന്ധിച്ചു വരാതിരുന്ന പാപപുണ്യങ്ങളുടെയും നമ്മുടെ അറുപതുമ്മുതകളുടെയും ചാനം ശരിയായ ലഭിതവുമ്പടി പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതായി വരുമ്പോൾ ആ ശ്ലോതിഷാസ്ത്രത്തിൽ എ

അതെ വിശ്വസിക്കാതെയിരിക്കുവാൻ കഴിയും? എന്നാൽ ആ ശാസ്ത്രം ചില പുരാതനകളുടെ കയ്യിൽ പല വ്യാജങ്ങളേയും ജ്ഞിക്കുന്നതായി വന്നിരിക്കുന്നത് ശാസ്ത്രത്തിന്റെ ദോഷമല്ലെന്ന് അറിയണം. ആ ശാസ്ത്രത്താൽ വെളിവാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ജീവചരിത്രങ്ങളിൽ നിന്നും നമുക്ക് ചില നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

നമ്മുടെ ഈ ജന്മം ആദ്യമായിട്ടുള്ളതല്ലെന്ന് ആ ജ്യോതിഷശാസ്ത്രം വിധിക്കുന്നു. നമ്മുടെ ജീവിതത്തോടു കലർന്നിരിക്കുന്നതായി നമ്മുടെ അച്ഛനമ്മമാരുടെ സൂത്രശാസ്ത്രതത്വഫലങ്ങൾ ഉണ്ട്. അതിപരമ്പര, നമ്മുടെ പുറംജന്മങ്ങളിൽ നാം ആർജിച്ചിട്ടുള്ള പാപപുണ്യങ്ങളുടെ അതിന്റെ ഫലങ്ങളും വാസനാതുപത്തിൽ നമ്മുടെ അറിയപ്പെടുന്നതാണ്. അവയെ അന്തർദ്ദൃഷ്ടി നമ്മുടെ ജീവിതം നയിക്കപ്പെടുന്നു. നമുക്ക് യാദൃച്ഛികമായി സംഭവിക്കുന്ന ഏറ്റവും വിപത്തുകളും സമ്പത്തുകളും പൂർണ്ണമാർഗ്ഗത്തിലുള്ള സൂത്രശാസ്ത്രങ്ങളുടെ ഫലങ്ങളാകുന്നു. ജ്യോതിഷശാസ്ത്രം ആ ഫലങ്ങളെ നിർദ്ദിഷ്ടമാക്കി നമ്മെ ധരിപ്പിക്കുന്നു. ആ വാസനാകളാൽ പ്രേരിതപ്പെട്ട നാം ചെയ്യുന്ന ഏറ്റവും പ്രവൃത്തികളെയും കൂടി നമ്മുടെ ജന്മപാപികയിൽ കറിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഗ്രഹനിലകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു. നമ്മുടെ ജനനം, നമ്മുടെ പിതാവിന്റെനെയും മാതാവിന്റെനെയും അനുകൂലമോ കറിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതോപോലെ, നമ്മുടെ മരണകാലവും, മരണമേതെന്നുള്ളതും, നമ്മുടെ വാശനാസൂത്രങ്ങളോടുകൂടി, നമ്മുടെ ജാതകം പ്രസ്താവപ്പെടുന്നു. നാം നമ്മുടെ പൂർണ്ണമാർഗ്ഗത്തിലുള്ള പാപപുണ്യങ്ങളുടെ ഫലങ്ങളായി കണക്കാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ ജന്മത്തോടും ഇജ്ഞാപ്രാപ്തിയോടും അനുകൂലമാകാൻ ശക്തിയില്ല. അതുകൊണ്ട് നമ്മുടെ പൂർണ്ണചരിത്രത്തെ നാം അറിയുക, ജീവിതത്തെ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുക

തെളിയിക്കുന്നത്, ഭരതത്തിന് അവിടേയും സാഹചര്യം സിദ്ധി
 ക്കുന്നതല്ല. ഈ അറിവു ലഭിക്കുകയായിട്ട് നവഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ
 നിന്നും ആകുന്നു. നവഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഈ അറിവിന് ഒരു വക
 ഉപകരണങ്ങൾ എന്നല്ലാതെ അവ എന്തും അവയ്ക്കു പ
 രമാതിരിക്കുന്ന മനോഭാവത്തോടു ഇല്ലാത്ത അധീനപ്പെട്ടി
 രിക്കുന്നു. ആ ഇല്ലാത്ത സ്വതന്ത്രീവശഗ്രന്ഥങ്ങളോടുകൂടിയും കത്താവും
 അധിപതിയും ആയ ഈശ്വരൻറെന്നാകുന്നു. അ ഇല്ലാത്ത
 അനന്തരീയ സ്വർഗ്ഗവത്തും, അവയുടെ ഗതിവിഗതികൾ
 ക്കെ വശപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നല്ലാതെ, നവഗ്രന്ഥങ്ങളും
 ആകാശത്തിൽ ലഭിക്കുന്നവ ആണ്. ആ ഈശ്വരൻ ഉപ
 കരണങ്ങളെ പൂർണ്ണതയോടെ പാപപുണ്യങ്ങൾക്ക് അനന്ത
 രീയുള്ള ഫലങ്ങളെ നൽകുന്നു. ഇങ്ങനെ നിശ്ചിതമായ ചെ
 ത്താവാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന ഭരതത്തിൽ എല്ലാ ഉപകാരം
 ചെയ്യുന്ന എന്ന അധ്യക്ഷതയും. അതോടുകൂടി ദീവശക്തി
 കൾക്കും ഉപാധിയായിട്ട് വരുത്തുന്നതിന് എന്തും. അതിനും
 അധീനനായ ഒരുവെ അറിയാതെത്തന്നെ മാത്രം നൽകു
 കൃത്യം നൽകി അവകാശമുള്ള. ഈ ഭാരം ഇവയുടെ സിദ്ധി
 ക്കളെ നൽകി കർമ്മാനന്തികയായ ഭരതത്തിന്റെ വിജ്ഞാ
 യുടെ പരിന്നാമം എന്നതായിരുന്നു എന്ന് അർത്ഥമാകുന്നു
 ചെയ്യുക.

കാരണമായും മത്തേറ്റിയും, ഭരതത്തിന്റെ ഈ അർത്ഥ
 നൽകി അന്ത്യം കൈക്കൊള്ളാൻ ഉപാധിയായി
 യായ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന നവഗ്രന്ഥം, ഭരതത്തിൽ ഒരു ചെ
 ത്തായി, ഭരതത്തിൽ ഈ ദീവശക്തിയുടെ മനോഭാവത്തോടു
 ഭരതം ചെയ്തില്ലാതെത്തന്നെ വരുത്തുന്നതിന്നു നൽകുന്ന
 പരിധിയായിട്ട്. ഇതിലുള്ളവയ്ക്കായിട്ട് ഒരു അധ്യക്ഷ
 മർത്തം ചെയ്തതെന്നും, അതിന്റെയും ഭരതത്തിൽ
 നവഗ്രന്ഥത്തിൽ ദീവശക്തിയായിട്ട്. ഈ ഭാരം നൽകുന്നു

മുപ്പത്തൊമ്പി ആദ്യസംസ്കാരമായിട്ടു ഏതാ വിശേഷിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. കാരണവരുടെ കടം മുഴുവനും തീർത്തതിനു ദേവിയുടെ ധനത്തെ ഉപയോഗിക്കാമെന്നുള്ള ദേവിയുടെ വാഗ്ദാനത്തെ മുപ്പത്തൊമ്പിയെ അറിയിച്ചപ്പോൾ അമ്മയും മറ്റു മിക്ക അംഗങ്ങളും ഉണ്ടായി. അമ്മയുടെ ഉദ്ദേശ്യം എന്തായിരുന്നു എന്ന് അറിയുവാൻ ഒരു ജ്യോതിഷക്കാരനോട് ചോദിക്കുകയും ചെയ്തതായല്ല. നന്നിനെ ആയിരവും പതിനായിരവും അടയ്ക്കുന്ന സമ്പ്രദായം മുപ്പത്തൊമ്പിയിൽ വരുമാനം. പതിനായിരം മറ്റു ചില വിധപിടിക്കുന്ന വസ്തുവിനെ കോടതികൾക്കുമായിട്ടും കൈമാറ്റം ചെയ്തതിൽ കർമ്മമാക്കുന്ന സമ്പ്രദായം നമ്മുടെ നാട്ടിലും പല അധികൃതന്മാരും അറിവുള്ളതാണല്ലോ. മുപ്പത്തൊമ്പി നിധിയിലെ താവാട്ടിനേയും അങ്ങനാട്ട് മേന്മ വസ്തുക്കളെയും ഈ വിധത്തിൽ കൈമാറാക്കുവാൻ മദ്ദേശിപ്പിക്കുകയോ കടം തീർക്കുന്നത് അമ്മയുടെ പരമ വേദനമായിരുന്നു. ദേവിയുടെ ഭാഗ്യത്തെ വന്നപ്പോൾ തന്നെ അമ്മയുടെ ഒരു ആശംസയുണ്ടായി. അമ്മയുടെയും കാരണവരുടെയും ഈ വിഷയത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സംഭാവനയും സമാധാനമാണ്.

കാരണം—കുപ്പിയായിപ്പോയി. ദേവി നമ്മുടെ കടം തന്നെ നീ നാമെന്ന വാക്കു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അത് ഫലമില്ലെന്നായി.

ചപ്പ:—നാളെ എന്തൊക്കെയാണ്? കുടുംബം തീർക്കട്ടെ. എനിക്ക്
ഈ അമ്മിയാർക്കും നാട്ടിലേയ്ക്കും പോകാമല്ലോ.

കാരണം:—ദേവീജി" ഈ കടം തീർക്കുവാൻ ഒരു പ്രയാസവും ഇല്ല.

മുപ്പ:—ഞങ്ങളേതെങ്കിലും എന്തു നേരിടാം? ബാങ്കിൽ കിടന്നിരിക്കുന്ന പണം ആദ്യ വിശ്വസിക്കാം? ആർബുസ് നാട്ടുകാർക്കിടയ്ക്കുവേണ്ടുന്നതു കേട്ടിട്ടില്ലേ?

കാരണം:—ഈ കമ്പനി ഉടഞ്ഞുപോയിട്ടില്ല. ദേവിയുടെ പക്കൽ ഉള്ള നോട്ടൊക്കെ സ്വാമിക്കു തന്നെയുമാകുന്നതാണ് ഇന്നും പറയുന്നത്. ഞാൻ ഇന്നും അവളെക്കൂടെ സംസാരിച്ചു. കാര്യങ്ങൾക്കു് ഒന്നും സംസാരിക്കുന്നില്ല. ജോസ്യനും ഭാര്യയെന്നെ പറയുന്നു. സ്വാമിയും പറയുന്നു. മറ്റുള്ളവരും പറയുന്നു. അവർക്കു് ആശ്വാസത്തിൻ മാത്രമല്ല, സർവ്വസമർപ്പിച്ചും വിരക്തി വന്നിരിക്കുന്നു.

മുപ്പ:—ഒന്നാമതു ബാങ്കിൽ കിട്ടുവാൻ പണം വന്നുമാകയില്ല. കിട്ടുവാൻ മാത്രം. അഥവാ അതിനു തരക്കേടില്ലെന്നു ഞാൻ വരുമ്പോൾ. എന്നാൽതന്നെ ഊറ്റുപിടിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു സ്ത്രീ തന്നെ പ്രമാണത്തെക്കുറവനും ഒപ്പുകൊള്ളുകയില്ല.

കാരണം:—ഊറ്റുകൊണ്ട് എന്താണു പറയുന്നത്?

മുപ്പ:—ജ്യോതിഷക്കാരൻ പറഞ്ഞ ആളുകളൊക്കെ എന്തു പറയുന്നു.

കാരണം:—ബ്രിട്ടനിലുള്ളതിൽ ഒന്നു ഭരണപരമായ പ്രായ തീരും എന്നുള്ള പൊതുവിട്ടുള്ളതു. നമുക്കു് ദേവിയെപ്പോലെയൊരു ബ്രിട്ടനിലുള്ളവയെപ്പോലാം. അവിടെയുള്ള ഒരു ദിവസം ജനനം വന്നു. അപ്പോൾ ഊറ്റു തീർത്തതായിരിക്കയില്ല.

മുപ്പ:—(ആലോചിച്ചിട്ട്) നേരികൊള്ളാമെന്നും. നാണം വാറേൻ.

കാരണം:—എന്നാലോ വലിയ സ്വന്തം. സ്വാമിയിട്ടു ഉണ്ടാവാൻ എല്ലാം കേൾക്കുക.

ബുദ്ധിമുട്ടുന്നവർ കൊണ്ടായിരുന്ന. കാരണവർക്ക് ഏതു വിധത്തിലും എന്റെ പണത്തെ അപഹരിക്കണം എന്നു മാത്രമെ വിചാരം ചെയ്തിരുന്നുള്ളൂ. അതിലേക്കു നിവൃത്തിയില്ലാതെ ആണ് വിവാഹത്തിനു കാര്യമായതും കൊണ്ടുവന്നത്.

ഗുരു:—അല്ല. വിവാഹം നടന്നില്ലെന്നു വരുമോ? എനിക്കു ഗുരുക്കുമാരിൽ പറ്റുന്നതായി കൊണ്ടുവന്നു തന്നു വല്ലോ.

ദേവി:—എന്താ? ആശാപ ഗുരുക്കുമാരിൽ? ഇതു കേട്ടു എന്തെല്ലാം ക്രിത്രികം ഉണ്ടാക്കുന്നു. ആശാനും അവർ പറയുന്നതൊക്കെ വിശ്വസിക്കുന്നവരോ? കാരണവർ ഇല്ലാത്തതാണ്. കടത്തിൽ മുക്കിയപ്പോൾ എന്തും ചെയ്യാൻ തക്കമാകുന്നു. ഇപ്പോൾ ഇതാ എനിക്കു പ്രാപ്തമാണെന്ന് ആ പറ്റുന്നതായി പറഞ്ഞുണ്ടാക്കിയതെല്ലാം തീർത്തുകൊണ്ടുവന്നു പറയിച്ചു. അതിനെ കാരണവരും മുത്തശ്ശിയും വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

ഗുരു:—എന്ത്? ദേവിച്ചു പ്രാപ്തമാ? എന്തു വിസ്തരം! ഇതൊക്കെ വാസ്തവമോ? വാസ്തവമല്ലാതെ ദേവി പറകയില്ലല്ലോ. അപഹരിക്കാതെ പ്രാപ്തം സംശയമില്ല.

ദേവി:—ആ പ്രാപ്തം തീർത്താൽ ശ്രീ മഹാപുരുഷൻ മരണം പാർക്കുന്നതും ആ ജ്യോതിഷക്കാരനെക്കൊണ്ടു വിശ്വസിച്ചു.

ഗുരു:—ഇങ്ങനെയുള്ള ജ്യോതിഷക്കാരനെക്കൊണ്ടു തന്നെയാണ് ആ ശാസ്ത്രം മറിച്ചുപോയത്.

ദേവി:—ജ്യോതിഷശാസ്ത്രം സൂക്ഷ്മമായ ശാസ്ത്രമാണെന്നാണ് ഞ്ഞു ആശാൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.

ഇരു:—സൂക്ഷ്മംതന്നെ. സൂക്ഷ്മജ്ഞനാകട്ടെ ആ താത്ത്വം സൂക്ഷ്മംതന്നെ.

ദേവി:—ആകട്ടെ. എന്തായാലും ദേശസഞ്ചാരങ്ങൾ എനിക്കും ആഗ്രഹം ഇല്ലാതെ ഇല്ല. ശ്രീ ചന്ദ്രപുരം, ശോകപ്പുറം, ചുങ്കംചെറി മുതലായ കേരളത്തിലെ പുണ്യസ്ഥലങ്ങളെ കാണുവാൻ എനിക്കും താല്പര്യം ഉണ്ട്. അതിലേയ്ക്ക് ഇവരുടെ ധനാസക്തി സന്ദർഭം ഉണ്ടാക്കുന്നു. അവരോടുകൂടി ഞാനും പോകുവാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു. ഉദയ.....

ഇരു:—ആ കഥ ദേവിടെ അറിയിക്കാതെ ഇരിക്കണം എന്നാണ് എന്റെ താല്പര്യം.

ദേവി:—അതെന്താ? എവിടെയാണത്? ധർമ്മപുരിയിൽ അല്ലെന്ന്തോന്നുന്നു?

ഇരു:—ഒന്നും അറിയാൻ പാടില്ല. ദേശകയിൽ എത്തിയിരിക്കുന്നു എന്ന് ഇന്ന് ഒരു എഴുത്തു വന്ദനം.

ദേവി:—ധർമ്മപുരിയിൽനിന്നു ദേശകയിലേയ്ക്കു പോകട്ടെ! ധർമ്മപുരിയിൽ ഏതൊ ക്കെ സ്ത്രീയെ വിവാഹം ചെയ്തുവാൻ പോകുന്നു എന്നോ, അങ്ങനെ ആ സ്ത്രീയെ വിവാഹം ചെയ്താൽ വലിയ ഉദ്യോഗം ലഭിക്കുമെന്നു കേൾക്ക അമ്മ ഇവിടെ വന്നു പറഞ്ഞുവല്ലോ.

ഇരു:—അവൾക്ക് ഉദ്യോഗദാതു പിടിച്ചെടുത്തിരിക്കുന്നു. എന്തുവിധത്തിലും മകനും ഉദ്യോഗം ഉണ്ടാകുന്നു എന്ന് അറുപതുതന്നെ മാത്രയും വകയും ജോലി. എന്താണു ചെയ്യുക ധർമ്മപുരിയിലെ സ്ഥിതിയാൽ പറഞ്ഞിട്ടും അവൾ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. ഞാനും സൂക്ഷ്മജ്ഞനാകട്ടെ ഒരു അവിവേകം കാണിച്ചു.

ദേവി:—ആശാനെ അങ്ങനെ വരികയില്ലല്ലോ.

ഇത:—കാൽമൊക്കെ ഇപ്പോഴാണു മനസ്സിറായതു്. ചപ്പു അണ്ണാവിയാണു തെറ്റിച്ചതു്. അയാളുടെ വാക്കു കേട്ടു്. അതിൽ വിശ്വസിച്ചു് ഉദയഭാനുവിനു് എഴുതി അയച്ചുപോയി.

ദേവി:—(പരിഭ്രമിച്ചുകൊണ്ടു്) എന്തു് എഴുതി അയച്ചു? എന്തു് എഴുതി അയച്ചു?

ഇത:—ആ നമ്പൂരി ദേവിക്കു സംബന്ധം ഇടക്കി ഏന്തം.

ദേവി:—കഷ്ടം! ആശാനെ! ആശാന്റെ വാക്കു വ്യർത്ഥമാകുന്നല്ലോ. കഷ്ടം! കഷ്ടം! കഷ്ടം! കഷ്ടം! ആ നമ്പൂരി എനിക്കു സംബന്ധം ഇടക്കുകയോ! കഷ്ടം! കഷ്ടം! കഷ്ടം! (എന്നു കരയുന്നു.)

ഇത:—ദേവി! ഞാൻ ഇതുവരണമെങ്കിലും ദേവിനോടു് സമസ്താപരായണം പറയുന്നു. ക്ഷമിക്കണം! ക്ഷമിക്കണം!

ദേവി:—ഉദയഭാനു ഇപ്പോൾ പാലാകയിൽ ആണു് അല്ലെ? നന്നായ്. ആശാന്റെ ആ പ്രവൃത്തികൊണ്ടു് ഉദയഭാനുവിനു് ഇണമേ സിദ്ധിക്കൂ. സംശയമില്ല. വിവാഹം നടന്നിട്ടില്ല അല്ലെ!

ഇത:—നടന്നിട്ടില്ല.

ദേവി:—(സ്വന്തം) എന്താണു് ഇവിടെ ചെയ്യേണ്ടതു്? (പ്രകാശം) ആശാനെ, ഒരു സഹായം ചെയ്യണം. എന്റെ കൈയിൽ ഒരു ചോരാനോട്ടുകര ഉണ്ടു്. അവയിൽനിന്നും കാരണവരുടെ കടം മുഴുവലും വീട്ടി ശേഷിക്കുന്നതു ഞാൻ മടങ്ങിവരുന്നതുവരെ ആശാൻ സ്വീകരിക്കണം. അമ്മയ്ക്കു് അപ്പൻ കൊടുത്ത സ്വത്താണു്. അപ്പൻ അമ്മയെ വിട്ടുപോയപ്പോൾ ഏല്പിച്ചതാണു്. ആ നോട്ടുകരോടുകൂടി, അപ്പൻ എനിക്കു് ഒരു എഴുത്തും എഴുതിവെച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു

അപ്പൻ മരിച്ചുപോയി എന്നാണു് ജനശ്രുതി. അമ്മയും അങ്ങനെയൊന്നു വിശ്വസിച്ചു. സൂക്ഷ്മം അത്ഭുതമെല്ലാം ഈ എഴുത്തു വെളിപ്പെടുത്തും. ആശാൻ വായിച്ചു നോക്കണം. (എന്ത് എഴുത്തിനെ കൊടുക്കുന്നു.)

ഇത:—(എഴുത്തു വായിച്ചു തീർത്തിന്റെ ശേഷം) ദേവി മഹാഭാഗ്യവതിതന്നെയാണു്. ദേവിയുടെ അപ്പനായ ആ നന്ദി പണമുള്ള കേവലം ഒരു വിടനാണെന്നു ഞാൻ ഇതേവരെ ശങ്കിച്ചിരുന്നു. കഷ്ടം! അദ്ദേഹത്തോടും ഞാൻ അപരാധിയായി തീർന്നല്ലോ. (എന്നു എഴുത്തിനെ പല പ്രാവശ്യം പാലദേശത്തിൽ പേർക്കുന്നു.)

ദേവി:— ഈ നോട്ടുകളിൽ ഒട്ടേറെ പണം കാണുന്നു. അപ്പൻ ഈ പണം ഒക്കെ എവിടെ നിന്നു കിട്ടിയോ?

ആശാൻ:— അറിയാൻ പാടില്ല. അദ്ദേഹം ഇവിടെ താമസിച്ച കാലം അദ്ദേഹം ഒരു വെറും വിടനായിട്ടാണു് ഞങ്ങൾ ഗണിച്ചു വന്നതു്. സഭാ നേരംപോക്കും പാർത്തു് ദേവിയുടെ മാതാവിനെ സന്തോഷിപ്പിച്ചു കൊണ്ടു് കേവലം ആ സന്തോഷത്തിന്റെ ഒരു ദൃശ്യത്തെപ്പോലെ—ഇങ്ങനെ—ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ടു്. ഈ എഴുത്തു വായിക്കുമ്പോൾ, അദ്ദേഹം ആ കാലത്തുതന്നെ ഒരു ശിവഭക്തിയാണെന്നു ബോധം ഉണ്ടാകുന്നു. കഷ്ടം! കഷ്ടം! ആ ദിവ്യശാസ്ത്രവിനെ ഞങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിച്ചുവല്ലോ. അദ്ദേഹത്തിന്നു തീർപ്പും തൊടീലും ഒന്നുതന്നെ ഇല്ലായിരുന്നു. അന്നു് മഹാദേവി ഉപാസകനായിരുന്നു. ഓ! ദേവിയുടെ അപ്പനും അമ്മയും ശിവശക്തികൾ മുന്തികരിച്ചു അവതരിച്ചതാണു്. സംശയമില്ല. അദ്ദേഹം ജാതിയോ പലമതം ഒന്നും

ആലരിച്ചു വന്നില്ല. വർജ്ജ്യാവർജ്ജ്യങ്ങൾ ഒന്നും ഇല്ലായിരുന്ന.

ദേവി:—ആശാൻ ഇങ്ങനെ പറയുമ്പോൾ എന്റെ ഉള്ളിൽ സന്തോഷം പെരുകുന്നു. അങ്ങനെയുള്ള അറുനാലാളുടെ പുത്രിയാണു്?

ഇരു:—ദേവിയുടെ ശരീരത്തിൽ ശോഭിക്കുന്ന ഈ കലകൾ മാറുവിധത്തിൽ സിദ്ധിക്കുന്നതല്ല. മഹാശാലയ്ക്കുള്ള ലോകം അറിയുന്നില്ല. ഇവിടെ ഇരിക്കുമ്പോൾ പുണരമ്പം പൊട്ടിച്ചുകൊണ്ടു് മറ്റു നാലുമാർക്കു പരിഹാസപാത്രമായി തീരത്തക്കവണ്ണം ജടയും ധരിച്ചും, സഭാ ബ്രോലപനംകൊണ്ടു് ആ വികസിപ്പിച്ച ഫാലപ്രദശത്തെ അലങ്കരിച്ചും, ഇങ്ങനെ ദേവിയുടെ അമ്മയുമായി ഞങ്ങൾ കളിപ്പൂട്ടു്. ദാമ്പത്യനന്ദം അവർ അനുഭവിച്ചതുപോലെ ആരും അനുഭവിച്ചിട്ടില്ല. ഒടുക്കം ഈ നാലുമാരുടെ ദുഷണം സഹിക്കുവതിനായിത്തീർന്നു് പോയതു്. ഈവകുപ്പാരുടെ ദുഷണം ആ മഹാശാലയിനെ ബാധിച്ചുമാ എന്നാണു് ഞാൻ വിചാരിച്ചതു്. ശരീരശരീ ആത്മജ്ഞാനോദയം ഉണ്ടായതോടുകൂടി ഈ മഹാശാല വിട്ടുപോയെന്നാണു്. അമ്മ പിന്നെ അധികകാലം ജീവിച്ചിരുന്നില്ല.

ദേവി:—ഇതാണു പരമേശ്വരൻ. അപ്പോൾ ഈ പണത്തിന്നു് ഒരു ദോഷവും ഇല്ല. അല്ലേ?

ഇരു:—ദോഷം: അപ്പോഴത്തെന്റെ കരസ്ഥംകൊണ്ടു സർവ്വ പാപങ്ങളും നശിക്കുമല്ലോ.

ദേവി:—എന്നാൽ ആശാൻ എന്നീക്കായി ഈ നോട്ടുകളെ സൂക്ഷിച്ചു വയ്ക്കണം. ഒരു കൂടി പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. ഞാൻ കാണേണ്ടതു് ഒരു വാക്കു കൊടുത്തിട്ടുണ്ടു്.

കാരണവരുടെ കടം തീർക്കാമെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ആ വാക്കിനെ വ്യർത്ഥമാക്കുവാൻ പാടില്ല. ഈ കടംകൊണ്ട് കാരണവരോടു തറവാട്ടിനോ എന്തെങ്കിലും അപകടം നേരിടുന്നുതായാൽ ആശാൻ ഈ നോട്ടുകൾ പണയംവെച്ചോ, മറ്റു പ്രകാരത്തിൽ നോട്ടുകളെ കൈകാര്യം ചെയ്തോ ആ കടത്തെ വീട്ടി കാരണവരെയും കടംബത്തെയും രക്ഷിക്കണം. ചുപ്പത്തൊഴി വ്യവധാരപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നോ വസ്തുക്കളൊക്കെ ലുപ്തമായിരിക്കുകയോണ്ടെന്നോ ശ്രദ്ധമായ ഒരു വർത്തമാനം കേൾക്കുന്നുണ്ട്. കാരണം അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. വാസ്തവം എന്തുണ്ടെന്ന് അറിയുവാൻ പാടില്ല. ആ നമ്പൂരിയുടെ പെൺകൊടകം കടം വേണ്ട പണം ആശാൻ തന്നെ കൊടുത്തു. ആ ബ്രാഹ്മണകടംബത്തെ രക്ഷിക്കണം. അപ്പൻ പ്രൊതിയുദ്ധമുഖനായിരുന്നു. അങ്ങനെയൊന്നി പരമ ദുഷ്ടനാണ്. എന്തും കാണിക്കും.

ഗുരു:—എല്ലാം ദേവിയുടെ ഹിതപോലെ ചെയ്യാം.

ദേവി:—കടംപോക്കി ശേഷം ഉണ്ടെങ്കിൽ ആശാന്റെ പക്കൽ ഇരിക്കട്ടെ.

ഗുരു:—ഈ വേഷത്തിലാണോ ദേവി പോകുന്നത്? പ്രായത്തിന്റെ അപകടകാലം.....

ദേവി:—അങ്ങനെയൊക്കെ എന്റെ ജാതകം നോക്കി എന്നിങ്ങനെയൊക്കെ ഉണ്ടെന്ന് ആശാനല്ല പറഞ്ഞത്? അങ്ങനെയൊന്നി കരുതി വിചാരിച്ചാൽ മറ്റും അല്ല. ആ വാക്കിൽ ഞാൻ വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു. വിശേഷിച്ചും ഈ അടുത്തുക്കാരി എന്റെ അമ്മയെപ്പോലെ എന്നെ രക്ഷിക്കും. ഒരു പ്പെട്ടുവാനില്ല.

ഇത:—ദേവി ഇവിടം വിട്ടു പോകുന്നത്.....

ദേവി:—ആശാൻ തടുത്തുമാണോ ചൂരപ്പുട്ടുവിടുന്നത്. ഞാൻ ഇവിടെത്താമസിച്ചാൽ എന്തെങ്കിലും ദ്രാണിയാക്കിയോ, അല്ലെങ്കിൽ വല്ല നമ്പൂരിയെയാകൊണ്ടു വന്ന് എന്റെ കാലിൽ പണച്ചിട്ടോ എനിക്ക് അവശത ഉണ്ടാക്കും. എന്തായാലും, ഞാൻ പോയിട്ടു വരാം. പുണ്യശ്ലോകങ്ങളെ മറിക്കുകയും ചെയ്യാമല്ലോ? പുണ്യശ്ലോകങ്ങളിൽ പുണ്യാശമാക്കുകയും കാണാതെ വരുകയില്ല. അതുകൊണ്ട് ആശാൻ പുണ്യസന്തോഷത്തോടുകൂടി എന്റെ യാത്രയെ അനുഗ്രഹിക്കണം. അമ്മയോടും പറയണം.

ഇത:—എല്ലാം മംഗളമായിത്തന്നെ പരിണമിക്കും. ദേവി യോ, മംഗളമുണ്ടായിരുന്നല്ലോ. അമ്മയോടും പറഞ്ഞു കൊടുക്കുന്നതേറ്റം?

ദേവി:—അപ്പനും മകനെപ്പോലെ സംസാരിക്കുന്നു. ആശാന്റെ അനുഗ്രഹം ഉള്ളപ്പോൾ എനിക്ക് അശുഭം ഒന്നും സംഭവിക്കില്ല.

ഇത:—ദേവിക്ക് വേണ്ടി ഒരു പാവപ്പെട്ട കടംബം എടുത്തു പൂവും ഇതുപരനെ ദിവസംപ്രതി സഭാ പ്രാർത്ഥിക്കും.

ദേവി:—മതി; സന്മനസ്സുള്ള പ്രാർത്ഥന എനിക്കു സഭ വിടുന്ന സമയം വിപത്തുകളേയും നീക്കി വേണ്ട അനുഗ്രഹം നൽകട്ടെ. (എന്നു ആശാന്റെ പാദങ്ങളിൽ നമിക്കുന്നു.)

അദ്ധ്യായം 4.

ദേവിയുടെ മേജറജേനം.

ദേവിയെ കൊണ്ടുപോകുന്നതിനുള്ള ചപ്പുതണുപ്പിന്റെയും ബലുപ്പാട് നമുക്കു വഴിയിലുണ്ടാകാൻ പ്രയാസംതന്നെ. കാരണവരോ, സർക്കാരിന്റെയും അന്യരും അലസനാണ്. ആദ്യം, യാത്ര പുറപ്പെട്ടവൻ സമുദ്രത്താൽ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള എന്തെങ്കിലും ചപ്പുതണുപ്പിന്റെ സമാധാനപ്പെടുത്തി. മുറ്റത്തുനിന്നും താഴെത്തന്നെ ഇറക്കിയപ്പോൾ പലപ്പോഴും നീക്കം. മുറ്റത്തും എന്താണെന്നു പലക്കും അറിയാതെത്തന്നെ വരും. കാലത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗത്തെത്തന്നെ മുറ്റത്തും എന്ന പറയുന്നതു്. ആ മുറ്റത്തുവന്നു ഇറക്കിയപ്പോൾ നോക്കുകയോ ഉദിക്കുകയോ ചെയ്യുമ്പോൾ ഇറക്കിയതാണെന്നു് അറിയുന്നവർ വിധിച്ചിരിക്കുന്നു. പാപനാശം ആ മുറ്റത്തുവന്നതെ നോക്കുമ്പോൾ ആ മുറ്റത്തും സർക്കാരിന്റെയും വർദ്ധിക്കുകയോത്തന്നെ അത് വിധിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ മുറ്റത്തുവന്നു ഇറക്കിയപ്പോൾ ഹിന്ദുക്കളുടെ നോക്കിയതെ ദേവിയെ നോക്കിയപ്പോൾ എന്തു പരമാർത്ഥം ഉണ്ടെന്നു് അറിയുന്നവരോട് അത്ര തീർച്ചയാക്കുവാൻ തരമുള്ളു. ഇവയിൽ വിശ്വസിക്കാത്തവരും ഇവയാൽ കണ്ണിതാഴ്ന്നവരും ആയിരിക്കുകയോ ഇടയിൽ അനേകർ ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാഭ്യാസം മുമ്പാകെ കൂടെ ഇറക്കിയതെ നോക്കിയപ്പോൾ വിശ്വസം കൈവിട്ടു വിട്ടുവന്നിട്ടും മുറ്റത്തുവന്നു ശക്തിയും സർവ്വമാ ആദരണീയമായിത്തന്നെ വരികയെന്നു മുറ്റത്തുവന്ന വിധിക്കുന്ന ശാസ്ത്രപ്രമാണങ്ങളെക്കൊണ്ടു മുറ്റത്തുവന്നതെ

ഇന്നാദാഷചിന്തനം ചെയ്യുമ്പോൾ, ഈ കാലത്ത് സമുദ്ര
തടങ്ങളും ഏറ്റവും ദുർല്ലഭം ആണെന്ന് ശാസ്ത്രം അറിയു
ന്നതുപോലെ നുകുക്കും അറിയാവുന്നതാണ്. ദേവിയുടെ
യാത്രയും ഒരു മുഹൂർത്തം നിശ്ചയിച്ചു. മുഹൂർത്തം നിശ്ചയി
ക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ കാരണവരുടെ അഭസത പണത്തിൽ ആയി.
അതിലേയ്ക്കു വേണ്ട പണവും ശേഖരിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ ഗ
ത്യന്തരം ഇല്ലെന്നു കണ്ടു കാരണവരും പുറപ്പെട്ടവർ
ഒരുങ്ങി. ആ സമുദ്രതടത്തിൽ ദേവിയും കാരണവരും മൂന്നു
ശ്ലിയെ വണങ്ങി യാത്രയും അറിയിച്ച് പുഷ്പാഞ്ജനാവിതോടും
ദേവിയുടെ അടക്കമുക്കാരിതോടും രണ്ടു ദൂതന്മാരോടും കൂടി
പുറപ്പെട്ടു. രണ്ടുദിവസത്തെ വഴിയിലായി കഴിഞ്ഞു മൂന്നാം
ദിവസം കാവരത്തു പത്തു മണിക്കൂർ വഴി കയറി. ദേവിയും
കാരണവരും പുഷ്പാഞ്ജനാവിതും രണ്ടാംശ്വാസ മുറിയിലും
അടക്കമുക്കാരിതായ ദേവിയുടേപോറ്റമ്മയും ശിഷ്യന്മാരും
അന്യരായ ചേർത്ത മൂന്നാംശ്വാസ മുറിയിലും ആയി ഇരുന്നു.
ഈ വഴി സ്നേഹൻതോരും അഭവത്ത്പോലെ താമസി
ക്കയും വീണ്ടും പുറപ്പെടുകയും ചെയ്തു പൊയ്ക്കൊണ്ടിരിക്കു
മ്പോൾ, പുഷ്പാഞ്ജനാവി സ്നേഹൻതോരും വഴിയിൽക്കണ
അവസരത്തിൽ കൈ വഴിയിൽ നിന്നു വന്ന്, അയാളെ
പ്പോലെ ഇറങ്ങി പ്ലാവരഹാരത്തിൽ നിലസന്നവരോടു
ചേർന്നു സംസാരിച്ചുവന്നു. ഇങ്ങനെ ഒരു സ്നേഹനിൽ
ഇറങ്ങി അകത്തു വരുമ്പോൾ അയാളോടു സംസാരിച്ചു
കൊണ്ടു വേറൊരുവരും അകത്തു കടന്ന് അയാളുടെ അടു
ക്കൽ ചേർന്നിരുന്നു സംഭാഷണം ചെയ്തു. അയാൾ ഒരു
പ്രഭുവും മന്ത്രിയും ആണെന്ന് അഞ്ജനാവി കാരണവരെ പ
രിചയപ്പെടുത്തി. അഞ്ജനാവിയും പ്രഭുവും മറുതളവർ കേൾ
ക്കാനെയും അറിയാനെയും ഉള്ള ഭാഷയിൽ സംസാരിച്ചു

കൊണ്ടിരുന്നു. ആ സംഭാവണവിഷയം എന്തായിരുന്നു എന്നു നമുക്ക് ഉത്തമിക്കുവാൻ തരമുണ്ടോ? ആ പ്രഭ ശരീരസൗകൃത്യം ഉള്ള ആളായിരുന്നു എന്നതിന്നു സംശയമില്ല. അയാളുടെ തലക്കെട്ടും, ഉടുപ്പുകളും, വാച്ചും, വസ്ത്രവും, വടിയും, കട്ടക്കുറുപ്പും, ദേഹപുഷ്പിയും, മുഖശോഭയും അയാളുടെ സൗകൃത്യത്തിനേകത്തേ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തി. അയാളോടൊന്നിച്ചു തന്റെ സാമാജികത്വം, ഭാര്യത്വം, അച്ഛന്റെ കണ്ണുനീർ ഉപരിഷ്കാരം, അവർ അടുത്ത മുറിയിൽ ഇരിക്കുന്ന എന്നും, അച്ഛനോടുള്ളി ദേവിയെയും അമ്മയ്ക്കുണ്ടെന്നും ചുറ്റുമുള്ളവർ പ്രദീപിന്റെ അപേക്ഷപ്രകാരം കാരണവരോടു് അവഗ്രഹിക്കുകയും അതിനുള്ള കാരണവും ദേവിയും സമ്മതിച്ചു് അടുത്ത സ്നേഹത്തിൽ വണ്ടി നിന്നപ്പോൾ ദേവി ഇറങ്ങി ആ സ്ത്രീകൾ ഇരിക്കുന്ന മുറിയിലേയ്ക്കു പോകയും ചെയ്തു.

ആ പ്രഭ കേരളീയനല്ലെങ്കിലും വടക്കൻമലയാളത്തിൽ പലപ്പോഴും സഞ്ചരിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു മലയാളം സാധാരണ തെലുങ്കുരോ തമിഴുരോ സംസാരിക്കുന്നതു പോലെ സംസാരിക്കുവാൻ ശീലിച്ചിരുന്നു. ബ്രിട്ടീഷ് സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ സംരക്ഷണയിൽ അനേകം പ്രദേശങ്ങൾ ഉണ്ടല്ലോ. അവരെ 'ജമീന്ദാർ' എന്നാണു പറയുക. അവർ പല ദേശങ്ങളും കരംഭരിതരായോ, കരത്തോടുള്ളിരോ അനുവദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്. നമ്മുടെ മലയാളത്തിൽ ഇങ്ങനെയുള്ള പ്രദേശങ്ങൾ 'ജമീന്ദാർ' എന്നുപറയുന്നു. ആ പ്രഭ കാരണവരുമായി പരിചയപ്പെടുകയും കാരണവരെയും മരുമകളെയും ഒരു ദിവസത്തെ വിടുന്നിനായി കണിഞ്ഞു. ആ കണനം ചുറ്റുമുള്ളവരുടെ നിർബന്ധത്താൽ കാരണവർ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.

ദേവി ആ സ്ത്രീകളുടെ മറിയിൽ പ്രവേശിച്ച ഉടനെ ആദരവും അവർ സൽക്കരിച്ച് അവരുടെ പ്രതത്തിൽ ഇരത്തുകയും പല വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചു സംഭാഷണം ചെയ്തും ചെയ്തു. ആ സ്ത്രീകൾ ഈ കാലത്തു ധ്യാനവല്യത്തിൽ ഇരിക്കുന്ന ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷ പഠിച്ചിരുന്നതിനാൽ ദേവിക്ക് അവയുമായി സംഭാഷണം ചെയ്യുന്നതിന് ഏതു പ്രയാസമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവരും ദേവിയെ, അവർക്കു നേരിയിൽ താമസിക്കുന്നതിന് ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ള സ്ഥലത്തിൽ ഒരു വിരുന്നിനായി ക്ഷണിക്കുകയും ദേവി അത് സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ പ്രദർശന പല നഗരങ്ങളിലും പാർപ്പാൻ തക്ക മന്ദിരങ്ങൾ ഉണ്ട്. അവർ വളം തോരം സുഖസഞ്ചാരത്തിനായി പുറപ്പെടുകയും ആദമാസക്കാലമെങ്കിലും ഇപ്പോഴോലെയുള്ള വിധത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുകയും പതിവായിരുന്നു. നിത്യജീവിതത്തിൽ വേലചെയ്യേണ്ടതായിട്ടില്ലാത്തവർക്ക് സ്വഹൃദയാസം വീണ്ടെ നൽകേണ്ടതും ഇങ്ങനെ വിശ്രാമം ഒരു യാത്ര അത്യാവശ്യംതന്നെ. ഇതശരപരമായി ജീവിക്കുന്നവർ തീർത്ഥാടകരിലും ദേഹപരമായി ജീവിക്കുന്നവർ ദേശസഞ്ചാരത്തിലും കാലം നയിക്കുന്നത് സാധാരണമാണല്ലോ. ലോകത്തിൽ വേലചെയ്യാതെ ആർക്കും ജീവിക്കുവാൻ അവകാശമുണ്ടെന്ന് ഇവിടെ സംവദിക്കുന്നില്ല. പിന്നെയൊ, പ്രഭുവനാമരപ്പോലെയുള്ളവർ അന്യന്മാരുടെ പ്രയത്നഫലത്തെയാണ് ആശ്വസിക്കുന്നത്. ആ അന്യന്മാരെ അവരുടെ വ്യവസായങ്ങളിൽ ഉപദേശംകൊണ്ടും ധനംകൊണ്ടും സഹായിക്കുന്നതും ഒരുവക പ്രയത്നംതന്നെ. വ്യവസായപുഷ്ടിക്കായി അങ്ങനെയുള്ള നേതാക്കളും ഭാതാക്കളും അത്യാവശ്യമല്ലേയോ? സുഖജീവിതം ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു കുടുംബത്തിന്റെ ഒരുദാത്തും അനുജനായിരിക്കുന്ന ദേവിയും

കാരണവതം മരുവെട്ട് ആ പ്രദേശംബം ഇറങ്ങിയ സ്ത്രീ
 ഷനിൽത്തന്നെ ഇറങ്ങി. ആ സ്ത്രീഷനിൽ അവരെ വഹി
 ച്ചുകൊണ്ടു പോകുവാനായി തയ്യാറായി നിന്ന കരിമ്പട്ടിയ
 വണ്ടികളിൽ ഒരവി ആ സ്ത്രീകളോടുകൂടിയും, കാരണവതം
 ചപ്പുതണുപ്പാലും പ്രദവിനോടു കൂടിയും ഏകദേശം കാൽ
 മണിക്കൂർ യാത്രചെയ്തപ്പോൾ രാജമന്ദിരംപോലെയുള്ള
 ഒരു മനോഹരമായ കെട്ടിടത്തിന്റെ മുമ്പിൽ ആ വണ്ടികൾ
 ഏത്തി. അവിടെ അവരെ ഏതിരേപ്പുനത്തിന് പല ശേഖര
 കക്കാരും ധ്യാനമായി നിന്നിരുന്നു. അവരെക്കൊണ്ട് ശേഖര
 കക്കാരെ ഓറ്റുപറഞ്ഞുകൊണ്ട് ആവശ്യപ്പെട്ട്, വണ്ടികളിൽ
 നിന്ന് ഇറങ്ങി മന്ദിരത്തിനകത്തു പ്രവേശിച്ചു അവർക്കായി
 പ്രത്യേകം അലങ്കരിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വിശാലമായ മുറിയിൽ
 സ്ത്രീകളും, ആ മുറിക്കകരെ അകലെയുള്ള ഒരു പരാന്തയിൽ
 പുരുഷന്മാരും, സുഖാസനങ്ങളിൽ ഇരുന്ന് വിശ്രമിച്ചു.
 ഏകാന്തമായിത്തന്നെ രണ്ടുകൂട്ടക്കാർക്കും തേയിലയും പല
 വക ഫലങ്ങളും പലഹാരങ്ങളും ശേഖരകക്കാരും അവരുടെ
 മുമ്പിൽ കൊണ്ടുവന്നു വെച്ചു. ദേവിഷ് ഈ മാതിരി ഭീമി
 തസുഖം അനുഭവിച്ചിട്ടില്ലാത്തതായിരുന്നാലും ഈ വക
 സുഖസുഖങ്ങളിലും വിരമത്തിനെ സ്വീകരിച്ചിരുന്നതു
 കൊണ്ട് അപരിചിതന്മാർക്കു സാധാരണ തോന്നാവുന്ന
 കൗതുകം ഈ ഭക്തജനപാനീയസാധനങ്ങളിൽ അവർക്കു
 തോന്നിയില്ല. എങ്കിലും ഒരു അതിഥിയുടെ നിലയിൽ
 ദേവി ആ മാതൃസ്ത്രീകളാൽ സമുപ്തിക്കപ്പെട്ട തേയിലവിത
 ന്നിൽ അനാദരവിനേ പ്രദർശിപ്പിക്കാതെ അവരോടൊപ്പം
 ഭക്ഷിച്ചു. ആ പ്രദവിന്റെ സോദരിമാരോടുകൂടി ദേവിയും
 ദേവിയുടെ പോറലും ആ രാത്രി കഴിച്ചതിന്റെശേഷം
 അടുത്ത ദിവസത്തെ വണ്ടിയിൽ പ്രിയകൃപുരത്തേയ്ക്കു

തിരിച്ചു. ശ്രീലക്ഷ്മിപ്പുറത്തിൽ ദേവിമുഖെ താമസത്തിനും ഭജനത്തിനും വേണ്ട സൗകര്യങ്ങളെ ആ പ്രമതനെ എപ്പോഴായിട്ടുണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ട് "അവൾ" ശ്രീലക്ഷ്മിപ്പുറത്തിൽ ചെന്നാകാ കേൾക്കുകയും ഒന്നാം നേരിട്ടില്ല. ഭജനകാലംകൂടുന്നതിനു മുമ്പ് അവൾ ഒരു വികല്പം നേരിട്ടു. അതു കാരണവശ്ശി നിധിയിലേ കാർയ്യസ്ഥൻ ജാതരൂ ഒരു കമ്പിവെട്ടുമാനം ഫേതുവാതിട്ടായിരുന്നു. നിധിയിലെ തറവാട്ടുകാ എല്ലാ ഗൃഹങ്ങളും, നിലങ്ങളും, പൊയിക്കുളങ്ങളും കോടത്തിൽനിന്നും വിട്ടുകൊണ്ടുപോയി ലേലം ആരേറ്റിയിട്ടുണ്ടെന്നും, മൂന്നുദിവസത്തനകം കാരണവർ ചെന്നെത്താഞ്ഞിരുന്നാൽ എല്ലാ വസ്തുക്കളും അന്യായീനമായിപ്പോകുമെന്നും ആയിരുന്നു. ആ വാഗ്ദാനത്തെപ്പറ്റി അജ്ഞാവിനോട് ആലോചിച്ചതിൽ കാരണവർ ചാൻ പൂപ്പുട്ട് ഏതുവിധത്തിലും വേറൊരു നിതിവയ്ക്കുണ്ടെന്നു അജ്ഞാവി നീർപ്പാപ്പാത്തി. കാരണവർ ഉടനെ ഒരു ദൂതനുമായി നാട്ടിലേയ്ക്കു തിരിച്ചു. അതിന്റെശേഷം ചുറ്റുപാടുകൾ ഭജനകാര്യങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ പതിച്ചുവെക്കുകയും ചെയ്തു. അതാകാ ദേവിമുഖെ വിട്ടുമാറാതെ ഒരു അകമ്പടിക്കാരനായി പരിവർത്തിച്ചു വന്നു. ജ്ഞാനം തീർന്ന ദിവസം ദേവിമുഖെ ഗുരുവേലക്കിടയിൽ ദേവിമുഖെ സൗകര്യം നോക്കി ചുറ്റു പാടുകൾ കൗശലത്തിൽ ഒരു സംഭാഷണം ആരംഭിച്ചു.

ചപ്പു:—ദേവി, ഈ ജമിനായുടെ സ്ഥിതി എന്താണെന്നു അറിയാമോ?

ഭേവി:—നമുക്ക് അതു അറിഞ്ഞിട്ട് എന്തു ചെയ്യാമെന്നു?
 ആ സ്ത്രീകൾ—ധിശേഷിച്ചും അദ്ദേഹത്തിന്റെ
 സഹോദരിമാർ—സുഖനമുളവാൻ.

പപ്പ:—ജമിന്ദാർക്കു അതിഭാഗ്യവാദം സുശീലനം ആണു്.

ദേവി:—മാന്യകുടുംബങ്ങളിൽ ജനിച്ചവർ മറുവിധത്തിൽ ചരിക്കയില്ലല്ലോ.

പപ്പ:—ഈ ജമിന്ദാർക്കു വർദ്ധനമായി മൂന്നുലക്ഷം രൂപ ഗവണ്മെൻറിൽനിന്നും നാണുവദിച്ചിട്ടുണ്ടു്. സ്വന്തവസ്തുക്കളിൽ നിന്നും കരംപിരിവായി കുറഞ്ഞുപക്ഷം ഒരു പത്തുലക്ഷം ഉറപ്പിക ഉണ്ടാകും.

ദേവി:—സന്തോഷം. ഭാനുധാർമ്മർ ചെയ്തു് അദ്ദേഹത്തിന്നു ജന്മസാഫല്യം സിദ്ധിക്കട്ടെ. ധനത്തിന്റെ ഉപയോഗം അതാണല്ലോ.

പപ്പ:—ധർമ്മമോ? പറയുവാനില്ല. എടുപത്തു് അഗ്രഹാരങ്ങൾ, ബ്രാഹ്മണപ്പാതിട്ടു നിത്യദാനങ്ങൾ, ബ്രാഹ്മണക്കു കുറഞ്ഞാലും ഒരു ആയിരം ഉറപ്പികയുണ്ടുവരും.

ദേവി:—വേണ്ടതാണു്. അഗതികൾക്കു ഭാനുധർമ്മം ചെയ്തു് അദ്ദേഹം ജീവിക്കട്ടെ. ആ സുകൃതഫലം ആ കുടുംബം അനുഭവിക്കും. സംശയമില്ല.

പപ്പ:—നാളെ അദ്ദേഹത്തെ നമ്മെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുവാൻ ഇവിടെ ഏത്തും.

ദേവി:—അതെന്തിനു്? നമുക്കു തനിമയു പോകാമല്ലോ.

പപ്പ:—അദ്ദേഹത്തിന്നു ദേവിയെ നന്നു് ഒരുദിവസം മാത്രം സൽക്കരിച്ചുകൊണ്ടു തൃപ്തിയാക്കിപ്പ. നാം തിരിയെപ്പോകുമ്പോഴും അവിടെ ഇറങ്ങി അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൊട്ടാരത്തിൽ ഒരു ദിവസമെങ്കിലും താമസിക്കണമെന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്നു പ്രത്യേകം അഗ്രഹമുണ്ടു്.

ദേവി:—അതു ശരിയല്ല. കാരണവർ ബദ്ധപ്പെട്ടും വ്യസനിച്ചും നാട്ടിലേയ്ക്കു മടങ്ങിയിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്കു

നാം വഴിയേ താമസിക്കുന്നതും എന്തെങ്കിലും സർക്കാരെ സംബന്ധിച്ചതും സംഭവിക്കുന്നതും ശരിയല്ല.

ചപ്പു:—കാരണവൽ അപകടം ഒന്നും വന്നിട്ടില്ല. വിവരം സൂക്ഷ്മമായി അറിയാതെ ആ കാര്യസ്ഥൻ കഴുത കമ്പി അടിച്ചതാണ്. എനിക്കു നല്ലപോലെ അറിയാം. ദേവി അതിലേയ്ക്കുവേണ്ടി വ്യസനിക്കേണ്ട. ദേവിയും എന്റെ മകളും ഒരുപോലെ, ഒരു പ്രായം; ഒരുമതരം. ഞാൻ മറുവിധത്തിൽ ഗുണഭോജിക്കുമോ?

ദേവി:—അതില്ല. എങ്കിലും കാരണവമെത്രാതെ അന്യഗൃഹത്തിൽ പോകുന്നതും വിരുന്നിൽ ചെന്നതും യോഗ്യമല്ല. അതിലേയ്ക്കു ഞാൻ തയ്യാറില്ല. അങ്ങനെയൊന്നിനെയും എന്തെങ്കിലും നിർബന്ധിക്കേണ്ടതും വേണ്ട.

ചപ്പു:—നിങ്ങളുടെ തറവാട്ടിലേയ്ക്കു എന്തു ഗുണമാണു ഞാൻ ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. നാതോത്തിട്ടെങ്കിലും എന്റെ ഉപദേശം കേൾക്കണം.

ദേവി:—ഗുണമോ? അങ്ങനെയൊന്നി വന്നതിൽ പിന്നീടാണു കാരണവൽ ഈ കടം ഇങ്ങനെ വർദ്ധിച്ചത്.

ചപ്പു:—സരി. സരി. കാരണവർ ആവശ്യപ്പെടുമ്പോൾ ഒക്കെ പണം കൊടുക്കുന്നത് ഒരു ദോഷമാണ്; അല്ലേ?

ദേവി:—എന്തോ? അങ്ങനെയൊന്നി തരേണ്ടതായിട്ട് എന്തുണ്ട്?

ചപ്പു:—എന്താണ്? എന്റെ കടം മുഴുവനും തീർക്കാമെന്നു വിചാരിക്കുന്നുവോ?

ദേവി:—ഓ! അങ്ങനെ വിചാരിക്കുന്നു. ഞാൻ ആ കടം ഖത്തിൽ ഇനില്ല. കടത്തിനായി ആ സ്വത്തു മുഴുവനും നശിക്കുന്നതു ഞാൻ കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയോ?

വപ്പു:—എന്നാൽ ഇപ്പോൾ തന്നെ കടം തീർത്തേയ്ക്കുവിൻ.
ഞാൻ ഈ വഴിയെ നാട്ടിലേയ്ക്കു് ഇറങ്ങിപ്പോയേ
യ്ക്കാം.

ദേവി:—കാരണവർ എന്തിനാണു ചെറുപ്പെട്ട നാട്ടിലേ-
യ്ക്കു മടങ്ങിയതു്?

വപ്പു:—താവാട്ടു് ഹൃദയങ്ങളും വസ്തുക്കളും ലേലത്തിൽ വിൽ-
ക്കുന്നതായി ആ മുമ്പൻ ക്കാറി അയച്ചു. അതുകൂടി
ഭയപ്പെട്ട് ഓടിയിരിക്കുകയാണു്.

ദേവി:—ആ കടക്കാരൻ ആരാണു്?

വപ്പു:—ആരോ? ഞാൻ എങ്ങനെ അറിയും?

ദേവി:—വപ്പു അണ്ണാറി അല്ലയോ വസ്തുക്കളെ മൂപ്പിലെ
യിച്ചതു്?

വപ്പു:—നാനാ? നാനോ? നാനോ?

ദേവി:—പിന്നെ ആരു്? പായു, കേരക്കുട്ടെ. ഈ വ്യാജ
മൊക്കെ എന്തിനു്?

വപ്പു:—നാൻതാൻ! നാൻതാൻ! അതുകൊണ്ടു്?

ദേവി:—ഒന്നുമില്ല. ആ കടം മുഴുവനും തീർത്തേയ്ക്കാമെന്നു
ഞാൻ പറഞ്ഞുവല്ലോ. കാരണവർ അണ്ണാവായോടു
പറഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നു വരുമോ?

വപ്പു:—ആരു പറയുന്നതു്? എന്തിനൊക്കെയെന്നു അറിയും?

ദേവി:—പറഞ്ഞില്ലേ, പായു? കാരണവർ പറഞ്ഞിട്ടില്ലേ?

വപ്പു:—ചൊന്നെൻ—ആനാ—

ദേവി:—എന്തു് ആനാ—ദ്രോഹം കാണിക്കുന്നുവോ? ഞ-
ങ്ങളെ കൈ ഇഴയെട്ടു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നിട്ടു വസ്തുക്ക-
ളെ ലേലം ലേലത്തിൽ വിറ്റുകൊണ്ടെന്നല്ലേ? നന്നായി!
ഇങ്ങനെ ഒരു പൊന്മു ഞങ്ങളുടെ തറവാടിനു ലഭിച്ചു
വല്ലോ?

ചപ്പ:—നാൻ നിങ്ങൾക്കു കൂട്ടായിട്ടു വന്നതും അബലം തന്നെ.

ദേവി:—ആകട്ടെ. നിധിയിലെ പണവും ക്ഷയിച്ചിട്ടില്ല. ആ താവാട്ട് അന്യാധീനപ്പെടാനായില്ല.

ചപ്പ:—നാൻ ഒരു പാവപ്പെട്ടവൻ. നീകളോ മറ്റൊരാളുടേതല്ല. നാൻ അപ്പടി ശത്രുക്കളാണെന്നും പൊറുത്തു കാണുന്നതുമേ നാൻ ഏതെങ്കിലും തെറ്റിയാൽ വന്നിട്ടുള്ളത്. പൊറുത്തു കാണുന്നതുമേ (എന്നു ദേവിയുടെ പാദങ്ങളിൽ വിഴിഞ്ഞു.)

ദേവി:—ഇതും വ്യാജമല്ലയോ? അതാണു സംശയം. ആ താവാട്ടുസപത്ത് എങ്ങും ആർക്കും പോകുന്നതല്ല.

ചപ്പ:—നാൻ ഇപ്പോൾതന്നെ പോയി ജപ്പാനിൽനിന്നും വിടുതലിയേക്കാം.

ദേവി:—ഒന്നും വേണ്ട. അതിവേഗമായിട്ടു പോകേണ്ട. അപ്പാവിനെയും കാട്ടും എന്തെങ്കിലും മണ്ണെണ്ണയിൽ പോകണം.

ചപ്പ:—നാൻ എപ്പിടി പോകരുത്. എന്നെ അല്ലയോ എടുത്തിരിക്കരുത്.

ദേവി:—എന്നാൽ പോകണം. താമസിക്കരുത്. നാളെ നമുക്ക് ഒരുമിച്ചു പോകാമല്ലോ. ബലപ്പെട്ടിട്ടും കാര്യമില്ല.

ഇവരുടെ നിശ്ചയപ്രകാരം ഭരണം കാലംകൂടിയതിന്റെ ശേഷം അടുത്തദിവസത്തെ വാണിയിൽ ദേവിയും ചപ്പ അപ്പാവിനും മറ്റും നാട്ടിലേയ്ക്കു തിരിച്ചു. ദേവിയുടേതായവരുടെ പോറ്റുമ്മയും സ്ത്രീകൾക്കു പ്രത്യേകമായിട്ടുള്ള മുറിയിൽ പോയിരുന്നു. അടുത്ത സ്റ്റേഷനിൽ എത്തിയപ്പോൾ ആ പ്ലാറ്റ് ഫോറത്തിൽ സാധാരണ യാത്രക്കാർക്കു കാണുന്നതിനു കൂടുന്ന പലവക ആളുകളുടെ കൂട്ടത്തിൽ

ദേവിയോട് അത്യധികം തെറ്റാത്ത കാണിച്ച പ്രഭവം വന്നു നിന്നിരുന്നു. ആ പ്രഭു എല്ലാ മറികളും പോയി നോക്കുന്ന ഭാവത്തിൽ ദേവി ഇരിക്കുന്ന മുറിയുടെ അടുക്കൽ വെളിയിലായി ചെന്നുനിന്ന ദേവിയുടെ ക്ഷേമം അന്വേഷിച്ചു. സ്നേഹൻ മാസ്റ്ററെ വരുത്തി ദേവിയെ പ്രത്യേകം സൂക്ഷിക്കുന്നതിന്നു ശേഖകക്കാരോട് ചട്ടക്കെട്ടുവാൻ പ്രഭു ആജ്ഞാപിച്ചു. ആ സ്നേഹൻമാസ്റ്ററും ആ പ്രഭുവിന്റെ ആജ്ഞയ്ക്കു ശിരസ്സു നമിച്ചിട്ട് ഒരു ശേഖകക്കാരനെ വരുത്തി പ്രത്യേകം ചില ആജ്ഞകൾ നൽകി. വണ്ടി നിൽക്കുന്ന സ്നേഹൻതോറും പ്രഭു ദേവി ഇരിക്കുന്ന മുറിയുടെ സമീപത്തു ചെന്നുനിന്ന് ദേവിയുടെ ക്ഷേമം തിരക്കി. അന്നു വൈകുന്നേരമായപ്പോൾ ചുപ്പുഅണ്ണാവിയുടെ ഉപദേശപ്രകാരം അവരെല്ലാം വണ്ടിയിൽ നിന്നിറങ്ങി ഒരു മൈഖിയിലേക്കു ദൂരത്തുള്ള ഒരു വലിയ മാത്തിൽ പോയിത്താങ്ങിപ്പിച്ചു. ആ മാത്തിൽ ചുപ്പുഅണ്ണാവിയുടെ ഒരു ചെറിയ സോദരി വിധവയായിത്താങ്ങിത്തന്നതെന്നു പറയുകയും ആ സഹോദരിയെ അന്ധരും ദേവിയുമായി പരിചയപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു.

ആ മാത്തിലെത്തിയ സമയംകേൾത് ചുപ്പുഅണ്ണാവിയുടെ സോദരി ദേവിയുടെ അടുക്കൽകൂടി പ്രായുഷകൾ ചെയ്യുന്നതിന്നു മറന്നാരെയും സമ്മതിക്കാതെ താൻതന്നെ ആ ലോലികളെ നിവ്വഹിച്ചും ഏതുവിധത്തിലും ദേവിയെ സന്തോഷിപ്പിക്കുവാൻ സദാ ശ്രമിച്ചും പരിചരണത്തിൽ ദേവിയുടെ “പോററമ്മ”യെത്തന്നെയും അതിശയിച്ചു വർത്തിച്ചു. അവിടെയും അന്നു രാത്രിയിൽ ഒരു വിരുന്നിന്നു വേണ്ട ഒരുക്കങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ദേവിയുടെ വിസ്തൃത വർദ്ധിപ്പിച്ചത് ഇതൊന്നുമല്ലായിരുന്നു. ചുപ്പുഅണ്ണാവിയുടെ സഹോദരി മകൾ ഇല്ലാത്ത ഒരു വിധവയായിരുന്നിട്ടും

ഈ മാത്തിൽ കണ്ഠകളും, ദേശകളും, വിളക്കുകളും, കുട്ടികളും, മരണകളും മറ്റും ശേഖരിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്തിനായിരിക്കും എന്നറിയാതെ പാടി കെട്ടേതും ചർച്ചിക്കും. ഈ കഴിവും ഈ വിധവ മനസ്സിലാക്കി സന്തോഷം മലയാളനായാൽ ദേവിയോടു സംസാരിക്കുവാൻ തുടങ്ങി.

വിധവ:—ഇതൊക്കെ ദേവിയുടെ ഉപാധാശത്തിനായി തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുകയാണെന്ന്, കേട്ടോ. പരിഭ്രമിക്കേണ്ട. ഈ വിധവയ്ക്കും എന്തിനാണെന്നു ചുറ്റും വേണ്ട. എനിക്കു വൈശ്വര്യം യൗവനാഭം അറിയാത്തതന്നെ നേരിട്ടു. ദൈവവിധി ആർക്കു തടയാൻ കഴിയും?

ദേവി:—ഈ കഴിക്കുകില്ല. സ്ത്രീകൾക്കു വൈശ്വര്യം മരണത്തെക്കാൾ അധികം കഷ്ടമാണ്.

വിധവ:—ഈ മറ്റും എന്റെ ഭാഗ്യവിന്യോസാണ്. ഭർത്താവ് ഒരു ധനവാന്മാനായിരുന്നു. പാശ്ചാത്യ ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന സാമ്രാജ്യങ്ങൾ ഞാൻ കളഞ്ഞില്ല. ഇങ്ങനെ വലിയ ആളുകളേ കാണുവാൻ ഭാഗ്യം ഉണ്ടാകുമ്പോൾ അവർക്കുപയോഗിക്കുവാനായി ഞാൻ അവയെ സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുകയാണ്. ദേവി കണ്ടാൽ ദിവസം ഇവിടെത്താമസിക്കുന്നതിന് നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുകയാണെന്ന് ഇന്നലെ ഒരു കന്മാരികിട്ടി. അതിൻപ്രകാരം വേണ്ട ഒരുക്കങ്ങൾ ചെയ്തു. അത്രേ ഉള്ളൂ. മറ്റുവിധത്തിൽ ശരിക്കെത്തന്നെ. എന്താണ് മലയാളസമ്പ്രദായം വിട്ട് ഈ ചെയ്യുന്ന പുതുവധിച്ചിരിക്കുന്നത്?

ദേവി:—ജനത്തിനു പേരിട്ടു വരികയാണല്ലോ. ഇതാകുമ്പോൾ അധികം ഉപപ്രവർത്തി.

വിധവ:—ഈശ്വരഭജനം നല്ലതുതന്നെ. എന്റെ ഭർത്താവ് മരിച്ചതിന്റെശേഷം ഞാനും സദാ ഈശ്വരാരാധനയിൽ തന്നെ കാലയാപനം ചെയ്യുന്നു. ഈശ്വരൻ

ഇങ്ങനെയാണു് എനിക്കു വിധിച്ചതു്. ആ വിധി അനുസരിക്കുക. നന്മയല്ല ഉത്തമം?

ദേവി:—അങ്ങനെ തന്നെയാണു്. ഈശ്വരൻ തിന്മ ചെയ്തതില്ലല്ലോ. അവിടെ നന്മയല്ലാതെ തിന്മയ്ക്കു തിന്മ വാൻപോലും പാടില്ല.

വിധവ:—മറുവിധത്തിൽ എന്നെ ശങ്കിക്കരുത്! പക്ഷെ ഞാൻ വൃത്തിയുള്ള വസ്ത്രങ്ങളും ധരിച്ചു് സദാ ശുദ്ധമായി ഇരിക്കുന്നു. ശരീരം ശുദ്ധമാകാതെ മിന്നും ശുദ്ധമാകുമോ? മിന്നും ശുദ്ധമാകാതെ ഈശ്വരപ്രീതിയുണ്ടാകുമോ?

ദേവി:—വേണ്ടതാണു്. ശരീരവും മനസ്സും സദാ പരിശുദ്ധമായിത്തന്നെ ഇരിക്കണം. ശരീരത്തിൽ അഴുക്കു പറ്റാതെയും മനസ്സിൽ ദുഷ്ചിന്തകൾ കൂടാതെയും ഇരിക്കുന്നതുതന്നെ ഉത്തമമായ ജീവിതം.

വിധവ:—കൊച്ചമ്മയ്ക്കു് എല്ലാം അറിയാമല്ലോ. കൊച്ചമ്മ വന്നുവെന്ന് എന്റെ ഭാഗ്യം. സൽസംസ്കൃതം കൊണ്ടു മനസ്സിന്റെ മാലിന്യം തീരുകയുള്ളു.

ദേവി:—ചുപ്പത്തണുവിയെ കണ്ടു ഇല്ല. എവിടെപ്പോയോ?

വിധവ:—പാട്ടുവകയിൽ കറെ നെല്ലു് എനിക്കു വരുവാനുണ്ടു്. എന്തൊക്കെപ്പറഞ്ഞിട്ടും ആ പാട്ടുകാരൻ കൊണ്ടുവന്നു് എപ്പിടുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു് ആ ദുഷ്ടനുമായി പോയിരിക്കുകയാണു്. അത്താഴത്തിന്നു വന്നു ഭോജം. കൊച്ചമ്മയ്ക്കു വേണ്ടതൊക്കെ ഇപ്പോൾ ഞർതന്നെ പാകപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടു്.

ദേവി:—ആ നായത്തംപ്രദിച്ചോയോ?

വിധവ:—ഭയപ്പെട്ടവനില്ല. ഞങ്ങൾ ഇവിടെ ഉണ്ടല്ലോ.

ദേവി:—എന്തു ഭയം? ഇന്നതന്നെ വന്നു ചേരുമല്ലോ.

വിയവ:—സംശയമില്ല. ഇപ്പോഴൊന്നും കരെ അകലെ യാണു് ആ പാട്ടക്കാൻ താമസിക്കുന്നത്. ഇപ്പോൾ എത്തും.

ദേവി:—അങ്ങനെയോ? പോററമ്മ ഇവിടെത്തന്നെ ഉണ്ടല്ലോ. എനിക്കു് അത്താഴം ഉണ്ടാ പതിവില്ല. അതു കൊണ്ടു് അരിവെച്ചുണ്ടാണല്ല.

വിയവ:—ജ്ഞാനം തീർന്നല്ലോ. പിന്നെയെന്താണു്. എന്റെ മറത്തിൽ വന്നിട്ടു പട്ടിണി കിടക്കേ? പാടില്ല.

ദേവി:—ഓരോ! പട്ടിണി കിടക്കേ? എന്തിനു്! കരെ പശുവിൽപാലും പഴവും കിട്ടിയാൽ മതിയാകും. പഴം പോററമ്മയുടെ പക്കൽ ഉണ്ടായിരിക്കും. പാൽ മാത്രം മതിയാകും.

വിയവ:—അങ്ങനെ മതിയോ? എന്റെ മറത്തിൽ വന്നിട്ടു് ആഹാരം കൂടാതെ കിടക്കേ?

ദേവി:—പാലും പഴവും ആഹാരമല്ലെന്നുണ്ടോ?

വിയവ:—[കരേണേരും ആലോചിച്ചിട്ടു്] എന്നാൽ അങ്ങനെതന്നെ. എനിക്കും അത്താഴം വേണ്ട.

ദേവി:—അമ്മ ഒരു വിയവയല്ലേ? അത്താഴം ഉണ്ണുക പതിവുണ്ടോ?

വിയവ:—വിയവകൾക്കു്, സന്യാസികളുടെ വൃതമാണു്. അത്താഴം പാടില്ലാത്തതു തന്നെ എങ്കിലും കരെ കൂടി വയസ്സുചെല്ലട്ടെ. പിന്നീടു് അത്താഴം വേണ്ടെന്നു വരുമല്ലോ. കൊച്ചമ്മയും എന്താണു് ആഭരണവും മറ്റും കൂടാതെ ഇങ്ങനെ ഒരു വെറും മാലയും ധരിച്ചുകൊണ്ടു് പുറപ്പെട്ടതു്? ഭർത്താവില്ലെന്നു വരുമോ?

ദേവി:—[ചിരിച്ചുകൊണ്ട്] വിവാഹംചെയ്യൂ; അതാവുമുണ്ട്. അതല്ല; യാത്രയിൽ ആദരണവും അണിഞ്ഞു സഞ്ചരിക്കുന്നത് എനിക്കിഷ്ടമല്ല. വിശേഷിച്ചും ഈശ്വരഭജനത്തിനല്ലെ പറ്റപ്പെട്ടത്? കേന്ദ്രിതനെ പ്രാർത്ഥിക്കണം.

വിധവ:—കൊച്ചു പഠയുന്നതു വാസ്തവം. പക്ഷെ, സ്ത്രീകൾക്ക്, ചില ആദരണങ്ങൾ പ്രദാനം ചെയ്യേണ്ടത് പൊതു കടത്തില്ലാ പൊതു ചേർച്ച എന്നും ഉണ്ട്. എങ്കിലും.....

ദേവി:—ഓ! ഹോറയേ! അമ്മിയർ കര പാൽ തരണം. അതു വാങ്ങി കാമ്യം!

വിധവ:—എന്തിന്? അമ്മൻ കാമ്യംതന്നെല്ലോ?

ദേവി:—വേണ്ട! അമ്മിയർ എന്തിനു സ്വർഗ്ഗമുണ്ടു? നമുക്കു കളിക്കുവാൻ പോകാം.

വിധവ:—സന്തോഷം, അനന്തരം പ്രദാനം വരാം. അത്താഴം കഴിഞ്ഞാൽ എങ്കിലും വേണ്ടേ?

ദേവി:—അമ്മിയർ എന്തിനു നിർബന്ധിക്കുന്നു? അത്താഴം വേണ്ടെന്നു വെച്ചിട്ടു കരകൊലമായി. ഒന്നൊന്നായിപ്പോകട്ടെ. എല്ലാം കൈമാറി ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ നമുക്കു തരമുണ്ടോ? അരിവെച്ച് പുകാർ എനിക്കു വേണ്ടി സ്വർഗ്ഗമുണ്ടാക്കിയില്ല.

വിധവ:—അരി വെച്ചു. അണ്ണാവി വരുമല്ലോ. അദ്ദേഹം നേരംകൊണ്ടു ഉറങ്ങുകയുണ്ടാകട്ടെ.

ദേവി:—ഓ, അതു നമ്മുടെ നായർ വരുന്നുവല്ലോ.

വിധവ:—എന്ത്? എന്ത്? അണ്ണാവി എവിടെ?

നായർ:—സ്വാമി കര താമസിപ്പിച്ചു വരികയുണ്ടു. മൂന്നു നാലുമുതൽക്കു പ്രദാനം ചെയ്തിട്ടു കിട്ടിയിട്ടുണ്ടെന്നു തന്നെ

ക്കണമെന്ന പ്രത്യേകം പറഞ്ഞയച്ചിരിക്കുന്നു. മൂന്നു നാലുവക പലധാരാക്കൾ കൂടി വേണം. ഉണ്ടാക്കുവാൻ അമരസമുദാനിൽ ആ പലധാരാക്കളിൽ ശുദ്ധിയച്ചു വരുത്തണമെന്നു" അമ്മിരാരാട് പറയുവാൻ പറഞ്ഞയച്ചു.

വിധവ:—കൊച്ചപ്പോ കളിക്കൂ. ഞാൻ കൂടെ വരുന്നില്ല. ഇതൊക്കെ തയ്യാറാക്കൂ. ഇല്ലെങ്കിൽ അണ്ണാവി കോപിക്കും. രാജവീഥിയിൽ പാപ്പാൻ ഇക്കനെ കൂട്ടുകൂടെ ബദ്ധപ്പാടാക്കണം. ദമ്പിയ ആളുകൾ ആരോ ആയിരിക്കലേ ചിലപ്പോൾ രാജാക്കന്മാർ തന്നെയും ഇവിടെ ഇറങ്ങിത്താഴ്ത്തിക്കും.

ദേവി:—അക്കനെയാ? ഞെങ്ങൾ താമസിക്കുന്നതുകൊണ്ടു" അമ്മിയാക്കു" പുറത്തേക്കിലും അസൗകര്യം ഉണ്ടോ?

വിധവ:—ഹേ! ഒരു വസ്തുവില്ല. ഗാത്തിൽ ധാരാളം സ്ഥലമുണ്ടല്ലോ? കൊച്ചമ്മയ്ക്കൊന്നും ഒരു മുറി വേണം.

ദേവി:—സമീപത്തു് ഒരു ചെറിയ സൗമ്യമെന്നു പച്ചത്തണ്ണാവി പറഞ്ഞുവല്ലോ. അതിലേയ്ക്കു മാറിയേയ്ക്കാം. സഹായത്തിന്നു നന്മയും ചോററമ്മയുമുണ്ട്.

വിധവ:—ഹേയ്! രാജാവല്ല ചക്രവർത്തി വന്നാലും കൊച്ചമ്മയ്ക്കു വേണ്ട സൗകര്യം ഇവിടെ ഉണ്ട്. അത്, ആ പടിഞ്ഞാറെ മാളിക, കൊച്ചമ്മയ്ക്കായി ഒഴിച്ചിട്ടിരിക്കുന്നു. ആരും അതിനകത്തു കടക്കില്ല. കൊച്ചമ്മ പോയി കളിച്ചുവരിക. സുഖമായി ആ മാളികയിൽ താമസിക്കാം.

ദേവി:—നന്നായി. അമ്മിയാർ കാലേകൂട്ടി കരുതിയിരിക്കുന്നുവല്ലോ. എന്നാൽ അവക്കൊക്കെ എന്തുതന്നതിന്നു മന്ത്രി" ഞാൻ ഒരു മുലയിൽ കയ്യിടിക്കാമല്ലോ. (എന്നു് ദേവി സ്നാനത്തിനായിപ്പോയി)

അമ്മിയാർ, മാത്തിന്റെ എല്ലാ ഭാഗങ്ങളും ചെന്നു
 സൂചിയാക്കുകയും, അരിവെയ്പ്പുകാരുടെ സമീപത്തു ചെ-
 ന്ത് അവരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ആ മാത്തിൽ ഇല്ലാത്ത-
 സാധനങ്ങൾ അയൽഗ്രാമങ്ങളിൽ നിന്നു വരുത്തുകയും
 ചെയ്തു. ഇങ്ങനെ ശ്രമാസക്തയായിരിക്കുമ്പോൾ ദേവിയും
 പോറ്റാത്തയും കളിച്ചുവെന്ന് അവരുടെ ഇരൾ ഭരണനാ-
 നിർമ്മിച്ചതിന്റെ ശേഷം പാലം പലഹാരവും കഴിച്ചു.
 അവരുടെ ശുശ്രൂഷകളിൽ അതിശ്രദ്ധയോടുകൂടി നിന്ന്
 അമ്മിയാർ ഉടൻ ദേവിയെ മാളികയിലേയ്ക്കു കൂട്ടിക്കൊ-
 ണ്ടുപോയി ദേവിയോടു മാളികയിൽ സൈപരമായി നിദ്ര
 ചെയ്യുന്നതിനായി ശാസിച്ച്, മടങ്ങാവഴി വഴലും ബ-
 സിച്ച് പോയി.

ദേവി മാളികയ്ക്കുള്ള കടന്നുപോൾ വിസ്മയാസ-
 യായി കരറനേരം ഒരു സ്ഥലത്തുതന്നെ നിന്നുപോയി.
 മാളികയ്ക്കകം വിശാലമായ ഒരു മുറിയായിരുന്നു. പടിഞ്ഞാ-
 രുള്ള ജനപുക്കളിൽകൂടി ഒരു ചെറുകാറ്റ് അകത്തു കട-
 ന്ത് അവിടം മുഴുവനും വ്യാപിച്ച് ആ മുറിക്കകത്തു കത്തി-
 കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ദീപങ്ങൾ ചരിച്ചിരിക്കാതെ അവയെ
 തണുപ്പിപ്പിച്ച് കിഴക്കേ ചാവരിലുള്ള ജനപുക്കളിൽകൂടി
 പുറത്തുപോയി. മാളികയുടെ മുകളിലെ തട്ടിന്റെ മദ്ധ്യ-
 തലക്കിയിരുന്ന പറ്റുനിറത്തിലുള്ള ഒരു കണ്ണാടി വിലക്കു്,
 ചുവക്കുകൾക്കും ആ മുറിക്കകത്തു തെക്കേ അരികിൽ ചുവ-
 കിൽ തൊടാതെ വെച്ചിരുന്ന മഞ്ചത്തിനും വിളക്കിനും താഴെ
 ഒരു നേരിയ ഏലംകൊണ്ടു മുടിയിരുന്ന പട്ടമേയ്ക്കും
 പടിഞ്ഞാറെ ജനലിന് അഭിമുഖമായിട്ടിരുന്ന മാതകസേ-
 മയ്ക്കും മറ്റു സുഖാപകരണങ്ങൾക്കും പ്രത്യേക ശോഭ-
 യേ നൽകി. ആ മുറി എന്തൊ ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി താൽ

കാലികമായി അലംകൃതമായതാണെന്നു വിസ്മയമുണ്ടായപ്പോൾ ദേവികു തോന്നി.

ഈ അലങ്കാരങ്ങൾ ആ ഗ്രാമത്തിൽ പാർന്നു വിധവയ്ക്കു ചോദനമുണ്ടാണെന്നു തോന്നിയതുകൊണ്ട് വിസ്മയാനന്ദരം അതിലധികം ഭയം ദേവിയുടെ മനസ്സിലുദിച്ചു. കേവലം യാതൊരാധരംബരവും കൂടാതെ സമ്പന്നിയാണെന്നു സ്രീയുടെ ഒരു രാത്രിയിലെ ഉപദേശത്തിൽ—അതായത്, ശയനത്തിനുമുമ്പം ഈ വിധം ഒരു മുറിയെ അലങ്കരിക്കേണ്ട ആവശ്യം എന്താണെന്നു ഭാവിയിൽ ഗ്രാമിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. പരസ്സമാനരാഗമംകൂടലും ദീപ്തികാലം വീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന വിവാഹത്താൽ ചാലാഴ്ച വധുവരുടെ ആദിരാത്രിയിലെ സുഖത്തിനും സന്തോഷത്തിനും അവരുടെ പ്രേമാനന്ദരാഗമിച്ചുകിടന്നു ആയി ആ മുറി ഇങ്ങനെ അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ എന്ന് ഏവർക്കും ശങ്കയുണ്ടാകാതിരിക്കയില്ല. ഭജനപോതു മകളായിരുന്ന ദേവികു ഈ മാളിക അതിഭയങ്കരമായിത്തോന്നിയതുകൊണ്ട് അതിന്റെ ഒരു കോണിൽ തന്റെ വസ്ത്രം തറയിൽ വിരിച്ച് അതിൽ ദേവി ശയിച്ചു എങ്കിലും ഭയം ദേവിയെ വെട്ടുചിരിഞ്ഞിട്ടു.

കരേന്ദരം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ മാളികത്താഴെ ചുറ്റുന്ന ഞ്ഞാവിനും കൂട്ടുകാരും എത്തി. അവരുടെ കാലടികളുടെയും വാക്കുകളുടെയും ശബ്ദം ദേവിയുടെ ശ്രോത്രങ്ങളിൽ പെട്ടു. പിന്നീട് കരേ നേരത്തേയ്ക്കു ഭജനശാലയിലും വീടും മാളികയ്ക്കു നാഴെത്തുള്ള മുറിയിലും ആ സ്ഥലം ഉണ്ടായി. അതടങ്ങീട്ടു ചുറ്റുന്ന ഞ്ഞാവിന്മേലോ പോറ്റുമ്മേലോ കാണാതെയിരുന്നതുകൊണ്ട് ദേവിയുടെ ദയഃസാധികമായി. മാളികയിൽനിന്നും പുറത്തേയ്ക്കു പോയി നോക്കാമെന്നു വിചാരിച്ചു വാതലോട് സമീപിച്ചു തുറക്കുവാനായി ശ്രമിച്ചു.

മുപ്പാൾ ആ വാതയും പൂത്തു നിന്നു് ആരോ ബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നതായി കണ്ടു. ഇങ്ങനെ ഭയാകുലചിത്തമായിട്ടു മാളികയ്ക്കകത്തു് അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും നടക്കയും ജനമുകളിൽക്കൂടി പുറത്തേയ്ക്കു നോക്കുകയും ചെയ്തു. മാളികത്താഴെയും നാലുകെട്ടിലും ഉള്ള ശബ്ദങ്ങൾ ഒക്കെ ശെരിച്ചതിന്റെ ശേഷം കോണിപ്പടിയിൽക്കൂടി മുകളിലേയ്ക്കു് ആരോ കയറിവരുന്ന കാലടികളുടെ ശബ്ദം ദേവിടെ കേൾക്കുന്നായി. അനോടുകൂടി ചേറിയ പരിവർത്തനം ഉണ്ടായി. കയറിവരുന്നയാൾ വാതലിന്റെ സമീപത്തു വന്നു് കരേന്തരം അവിടെ നിന്നിട്ടു് കയ്യെത്തിക്കൊണ്ടു് അകത്തുവന്നു. ദേവി ആ ശിശുവിനെ ചപ്പുത്തൂണുവിന്ദോ അമ്മിയാരോ പോറ്റുമ്പോഴെ അല്പമായിത്തന്നെ ദേവിയുടെ മുമ്പിൽ വന്നുനിന്നതു്. ആഗതന്റെ ശരീരത്തെ ചുറ്റിയിരുന്ന നേരിയ ക്രമലങ്ങളിൽ നിന്നും പുറപ്പെടുന്ന സുഗന്ധം ക്ഷണനേരംകൊണ്ടു് ആ മറി മുഴുവനും വ്യാപിച്ചു. ദേവിയുടെ നേത്രങ്ങളേയും പാദലബ്ധിയേയും വ്യാപ്തമാക്കിപ്പിച്ചു. വടനത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെടുന്ന താമസലവണത്തിന്റെ തീവ്രമായ ഗന്ധം സാധാരണ മനുഷ്യവർഗ്ഗങ്ങൾ ചലിപ്പിക്കപ്പെട്ടപ്പോഴെത്തന്നെ സംതുഷ്ടിയെ നൽകുമായിരിക്കുമെന്നിലും കേതിപാഠവശ്യാകൊണ്ടു് ശാന്തമായും പ്രഭാവമായും സൈപരമായുമിരിക്കുന്ന ദേവിയുടെ ഹൃദയത്തിൽ ആ ഗന്ധകാരിന്ദ്രത്തോടു വെറുപ്പാണുണ്ടായതു്. ദേവിയുടെ ഈ വ്യാപ്താവസ്ഥയിൽ, മൗലമാകാരത്തിൽ, ദേവിയുടെ സമക്ഷത്തിൽ, ധാരാളിത്തങ്ങളെയും കടാക്ഷവിഷയങ്ങളെയും പ്രകീർത്തിക്കുവാൻ നില്ക്കുന്ന തത്ത്വങ്ങളെ കണ്ടുതുറന്നു നോക്കുന്നതിനേപോലും കഴിയാതെ ദേവി മുഖംതിരിച്ചു പടിഞ്ഞാറേമുഖമുള്ള ഭൂമിയിന്നേ സമീപിച്ചു പടിഞ്ഞാറോട്ടു നോക്കി നില്ക്കുന്നതി. ആ നില്ക്കുവാനായിട്ടുള്ളതായിരിക്കുവാൻ പാടില്ലല്ലോ. ദേഹം

നിശ്ചയമാണു്. നെല്ലും അതുപോലെ നിശ്ചയമായിരിക്കുവാൻ തക്ക അവസരവും അതല്ല. ദേവിയോടു ചേർന്നിട്ടില്ലെങ്കിലും പീഠത്തിൽ കാർത്തിന്റെ പുറംവരെ ഇരിക്കിക്കുന്ന കേശഭാരത്തിൽത്തന്നെ വഞ്ചരിക്കുന്ന നേത്രങ്ങളെ വഴിപ്പിടങ്ങുന്നതിന്നു യത്നിച്ചും, ദാർപ്പകളെപ്പോലെ തുളച്ചൊന്ന പാടത്തുള ഉറപ്പിക്കുന്നതിന്നു ശക്തസ്ഥിരത കഴിയില്ല, ചർമ്മംകൊണ്ടു് താങ്ങുവാൻ കഴിയാത്ത വായു കത്താക്കിയിരിക്കുന്ന ഏലം, ഗ്രാസം, ഫൽഗുക് തുടങ്ങിയുള്ള വസ്തുക്കളുടെ പരിമളം പുറത്തു ചുറ്റും, ദേവിയുടെ ശരീരത്തിന്റെ ഇരുഭാഗങ്ങളിലും ഇരിക്കിക്കുന്ന ഹസ്തങ്ങളിലേ വിരലുകൾ സ്ഥിരീകുന്നതിന്നു കൊതിക്കുന്ന സ്വഹസ്തങ്ങളു മുറുപ്പു നുള്ളിയും നിൽക്കുന്ന കാലത്താൻ സമീപത്തു് ആ മുറിയിൽത്തന്നെ നിൽപ്പുണ്ടെന്നുള്ള സംഗതിയും വെളിപ്പെട്ടു് ദേവി ശ്രീ ചക്രപുരംമേത്തു ത്തിൽ തന്റെ ഭജനകാലത്തു ധ്യാനനിഷ്ഠകൊണ്ടു് രൂപവൽക്കരിച്ച സമുദായകമായ ആർദ്രലക്ഷ്മണനെ തന്റെ ഹൃദയത്തിൽ സ്വയംവൈകുണ്ഠമായി ഭാവിപ്പു നിൽക്കുമ്പോൾ അവളുടെ മുമ്പിലും പുറത്തും ഒരു അതിദിവ്യമായ പ്രകാശം വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നതായി ബോധം ഉണ്ടാകുമ്പോൾ ആ നിർമലമായ ബോധത്തോടുളളി തന്റെ കണ്ണുപോ വളരെ ശ്ലേഷിച്ചു നിർമ്മിച്ച ആ മനോഹരിതനായ ചണ്ഡാലന്റെ നേക്കു ദേവി തിരിഞ്ഞു. അവളുടെ ദൃഷ്ടിയിൽനിന്നും പുറപ്പെട്ട അതിഭാരമവും ഭയഭരവും ആമ മിന്നലിന്റെ ഒളിവാൽ അവൻ അതി ദയനീയമായ അടുത്താസംകൊണ്ടു് മാളിക അടുത്തു ചുറ്റിയൊരു പ്രകമ്പനത്താൽ എന്നപോലെ കലക്കി അവന്റെ ശരീരം നിലത്തു പതിപ്പിച്ചു. അവരും മാളികാകവാടം നിൽപ്പുയാസം തുറന്നു നിൽക്കി.

അദ്ധ്യായം 5.

ദേവിയുടെ തിരോധനം.

അടുത്ത രാവിലെ അമ്മിയാക്കും ചുറ്റുമുള്ളവർക്കും ദേവിയുടെ പോറ്റിയെക്കുറിച്ചും മറ്റും ദേവിയെ കാണാതെ ആയതുകൊണ്ട് അത്യന്തം പരിഭ്രമം ഉണ്ടായി. മാളികയിൽ ചെന്നു് ദേവിയെ പരിശോധിക്കുവാൻ പോയ പ്രഭുവിനും തക്കതായ ശിക്ഷ ഉടൻതന്നെ വന്നുചേർന്നു. അദ്ദേഹം രാത്രിയിലെ മോശമായ അടുക്കലാക്കുകൊണ്ടു് അവിടുന്ന് പ്രഭുവിന്റെ നാവും, സ്വസ്ഥതയെന്നതിന്നു പ്രതിബദ്ധം ചെയ്തിട്ടു സമീപത്തുള്ളവരോടു വേദന ഉണ്ടാക്കി. ദേവിയെ സൂക്ഷിച്ച് നിശ്ചയിക്കുകയെന്നുപോയി ഏർപ്പാടാക്കുന്നതിന്നു ചുമതലപ്പെട്ട ചുറ്റുമുള്ളവർ തന്റെ ഉദ്ദേശങ്ങൾ ഒന്നും നിർവ്വഹിക്കപ്പെടാത്തതിൽ വിഷാദത്തോടുകൂടി അമ്മിയുടെ നേർക്കു് കോപിക്കയും അവളെ പ്രഹരിക്കുന്നതിന്നു പല പ്രയത്നം കാഴ്ചക്കയും ചെയ്തിട്ടു്, തന്റെ നൈശ്ശൗഭ്യത്തെ വ്യക്തമാക്കി. ദേവിയെ പൊലുക്കുവാൻ ഒരു അമ്മയെപ്പോലെ ഹിതമായ വിധത്തിൽ പ്രയത്നിച്ചുവന്ന ആ പോറ്റിയെക്കുറിച്ചും അമ്മിയാക്കുടെ വ്യാജവാക്കുകളിൽ വിശ്വസിച്ചു് ദേവിയെ കഴിഞ്ഞ രാത്രിയിൽ തന്നെയു് ഉപേക്ഷിച്ചാൻ സംഗതിയായതുകൊണ്ടു് ഒരു ചെറിയ കടന്നുകയറ്റം പോലെ ഏകദേശം ഏകദേശം കരഞ്ഞും സ്വീകരിച്ചു പല തെരുവുകളിലും ഗ്രാമങ്ങളിലും ഓടി നടന്നു്, ദേവിയെ ആരാഞ്ഞു ചിലപ്പോൾ ആശാഭംഗത്താൽ മുർച്ഛിച്ചു് മണ്ണുവാരി തന്റെ വായിലും തലയിലും ഇട്ടു കൂറുകയും ചെയ്തു. നിശ്ചയിച്ച വിശ്വസ്തനായ ഭൃത്യനെ, ഒന്നു ചിലക്കാതെ,

ചുറ്റുതൂങ്ങിയപ്പോൾ അടിക്കളെ പിടിച്ചു, താഴെക്കിടക്കയിൽ നിന്നിറങ്ങി, അമ്മിയാർ മാളികയിൽ നിന്നുപോകുന്നതിന്നു കിടക്കുന്ന പ്രഭുവിനെ കാണുവാൻ രാവിനെ ചെന്നു പ്രഭുവിന്റെ കിടക്കയെക്കുറിച്ചു ചോദിച്ചു, അവർ വേണ്ട ഭക്ഷണസാധനങ്ങളെ പാകപ്പെടുത്തിക്കൊടുത്തു, അവർക്കും പ്രഭുവിനുംയും തൃപ്തിയും സന്തോഷത്തെയും സമ്പാദിക്കുന്നതിന്നു ശ്രമിക്കുകയും, ചുറ്റുതൂങ്ങിയ പ്രഭുവിന്റെ ഭൃത്യന്മാരോടുകൂടി, പ്രഭുവിനെ എഴുന്നേറ്റുവന്നതിലും ശരീരപ്രശ്നം ചെയ്യുന്നതിലും അയാൾക്കു വേണ്ട ഭക്ഷണം കൊടുക്കുന്നതിലും അന്നവരും സഹായിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയിൽ, രാവിനെ തിരിച്ചറിയിച്ചു വന്നവർ പ്രഭുവിന്റെ സ്ത്രീകളും അവിടെ എത്തി. ആ സ്ത്രീകൾ പ്രഭുവിന്റെ അസാധാരണമായ കഴിവ് ഒരു ശവത്തിന്റെ ചുറ്റും മറയ്ക്കപ്പെട്ട വെള്ളപ്പൊക്കം ചുറ്റിപ്പറ്റി അന്വേഷിക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ രാജാവിന്റെ സഞ്ചരിക്കുന്ന യാത്രയെക്കുറിച്ചും വിവരിച്ചു. ഇതിനിടയിൽ പല വൈചര്യവും നാട്ടുപാതിക്കുറിയും ഉയർന്നതും ധാതുവുമായും പ്രഭുവിന്റെ ദീനവികിത്തത്തോടു വന്നുചേർന്നു. ആർക്കും മോശത്തിന്റെ വിവരവും മേയ്ക്കും എന്താണെന്ന് അറിയുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ചുറ്റുതൂങ്ങിയ ഈ കഴുപ്പത്തിനിടയിൽ പോലീസ് കോർപ്പ് അറിവുകൊടുത്ത് ദേവിനെ തിരുത്തുവാൻ പാർവ്വതീയും പ്രയത്നം ചെയ്തു. എങ്കിലും പ്രയത്നം ചെയ്തും ദേവിനെക്കുറിച്ചു പോറലുള്ള ആശങ്കയെക്കുറിച്ചു അർക്കം കഴിഞ്ഞില്ല. അവൾ ഒരു ഭ്രാന്തനെയെന്നു കഴിഞ്ഞു മാത്രം അവിടെ നിൽക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്പോഴാണ് വിളിച്ചുപറയുകയും ചുറ്റുതൂങ്ങിയതെയും പ്രഭുവിനെയും അമ്മിയെയും ഹനിക്കുകയും ശകാരിക്കുകയും, ഇതരപരനെ സാ

ക്കിതായും ജപ്തിയായും വിളിച്ചു മുഖേൽ നിറത്തി തന്റെ സങ്കടങ്ങളെ വിളിച്ചു പാകയും എന്നിട്ടും ഒന്നും മിണ്ടാതെ വെട്ടിക്കുറുത്ത ഈശ്വരനോടു പരിഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവളായിട്ട് പെരുവഴിയിൽത്തന്നെ നിൽക്കുന്നു. അവളെ ചുറ്റി വന്നുകൂടുന്ന യാത്രക്കാരുടെ വിവരം ഒക്കെ പറഞ്ഞു് അവയുടെ അനുകമ്പയാടുകൂടിയ വാക്കുകളെ കേട്ടു് സ്വപ്നകാലത്തെയു് ആശ്വസിപ്പിക്കുന്നതിനിടയിൽ പോലീസുകാരുടെ സഖ്യാപനങ്ങളും പൂർത്തിയായിട്ടു പരിണമിച്ചു എന്ന് അവർ അറിയിച്ചിട്ട് അവരവരുടെ മാറ്റു ജോലികൾക്കായിട്ടു പോയി.

ഒടുവിൽ പ്രഭുവിന്റു് ഡാക്ടർമാരുടെ ശുപാർശപ്രകാരമു് ഒരുവിധം ഉണർച്ചയുണ്ടാകയും, അയാൾ ദേവിയോടു കാണിച്ച അപരാധത്തെ എടുതിക്കൊണ്ടിയും ചെയ്തപ്പോൾ ദേവി ജീവിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നും, രാത്രിയിൽത്തന്നെ ഗൃഹം വിട്ടു പുറപ്പെട്ടുപോയിരിക്കയാണെന്നും അറിയുവാൻ സംഗതിയായി. അതോടുകൂടി അവളുടെ പോററമ്മ നാട്ടിലേയ്ക്കു മടങ്ങുവാൻ ബദ്ധപ്പെട്ടുതുടങ്ങി. പ്രഭുവിന്റെ ബന്ധുക്കളും സ്നേഹിതന്മാരും പ്രഭുവിന്റെ അപരാധം മറയ്ക്കുന്നതിനുവേണ്ടി, ആ വിശ്വാസത്തെ ബലപ്പെടുത്തി, ചുറ്റുപാടുകാരെയും പോററമ്മയേയും അവരുടെ ദൃശ്യനേയും കഴിയുന്ന വേഗത്തിൽ അകറ്റുന്നതിന്നു ശ്രമിക്കുകയും അതിലേയ്ക്കു് അവർക്കു് എന്തു ധനവും എന്തു സഹായവും നൽകുന്നതിന്നു ബദ്ധപ്പെടുകയും ചെയ്തു. താലരാളി മൂന്നുമണിക്കു് ആ സ്നേഹൻ കടന്നുപോയ വഴിയിൽ ദേവിയും നാട്ടിലേയ്ക്കു മടങ്ങിപ്പോകുന്നു പോലീസുകാർ പറഞ്ഞയച്ചതായി അവർ വന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ ദേവിയുടെ ദൃശ്യജനത്തിന്റു് ഒരുവിധം സമാധാനം ഉണ്ടായി. ആ സമാധാനത്തിൽ, അവർ അന്നത്തെവഴിയിൽത്തന്നെ

നാട്ടിലേയ്ക്കു മടങ്ങുന്നതിന്നു് വെഞ്ചെട്ടു. പ്രഭുവിന്റെ രോഗം വർദ്ധിക്കാതെയിരിക്കുന്നതിന്നു, ഇവരെ പിമിച്ചയയ്ക്കുന്നതു് ആവശ്യമെന്നു വൈദ്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. പ്രഭുവോ നാറു കഴങ്ങുപോകുന്നതുകൊണ്ടു്, കരയുവാൻ പോലും കഴിയാതെ നേത്രങ്ങളിൽ നിന്നും, അനുകൂലങ്ങൾ ധാരയായി സദാ വർഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ആയു് എന്തു പറഞ്ഞിട്ടും ചെയ്തിട്ടും ആ പ്രഭുവന്തിന്നു് എന്തും ശമനമുണ്ടായില്ല. പ്രഭുവിന്റെ ഭാര്യമാർ അങ്ങനെ—സഹോദരിമാർ അങ്ങനെ—കാല്പംപോലും നിലയ്ക്കുവാൻ ഇവന്നു് തലോടി കൊണ്ടിരുന്നിട്ടും വൈദ്യന്മാർ കൂട്ടക്കൂടെ വന്നു് സന്തപന വാക്കുകളെക്കൊണ്ടു് ആശ്വസിപ്പിച്ചിട്ടും പ്രഭുവിന്റെ മൃതയത്തിൽ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ദുഃഖം താപവേഷ്ടയിക്കുന്നില്ല. ചുറ്റും നോക്കിപ്പോയിക്കൊണ്ടും അമ്മിയാലും ദൃഷ്ടിയിൽ പെടുന്നോരും പ്രഭുവിന്റെ ഉള്ളിൽ പെരുക്കിക്കൊണ്ടുവരുന്ന രോഗത്തിൽ ദൃഷ്ടികളെക്കൊണ്ടും കൈകാലുകളെക്കൊണ്ടും നാവനെ താഡിക്കുന്ന ദാവങ്ങളെക്കാളി പ്രഭു തന്റെ ശരീരത്തിൽ ശേഷിക്കുന്ന ബലം ക്ഷീണിപ്പിക്കയും ദേവിയുടെ പോറ്റിയെ ആംഗുളങ്ങളെക്കൊണ്ടു് വിളിച്ചുവരുത്തി അവളുടെ നേർക്കു് കൈകളുടേയും അനുകൂലങ്ങൾ ചൊഴിക്കയും സമസ്തപരായങ്ങളേയും കണ്ടിരുന്നതിന്നു യാചിക്കുന്ന പ്രകാരം ഭാവിക്കയും ചെയ്തു. കേരളം, ആ പ്രഭുവിന്റെ മൃതസോദരിയായ വിധവ പോറ്റിയായ അർച്ചന വിളിച്ചു് ഇരുത്തി. മറ്റുള്ളവരെ കൈ, പോകുവാൻ ആജ്ഞാപിച്ചിട്ടു് വാസ്തവം എന്തെന്നു അറിയുവാൻ വേണ്ടി അവളെ അനുകമ്പയോടെ ആശ്വസിപ്പിക്കുന്ന ഭാവത്തിൽ പലതും സംസാരിക്കയും കഴിഞ്ഞ രാത്രിയിൽ നടന്ന സംഗതികൾ ഗ്രഹിക്കുവാൻ ഇരിക്കുന്ന ചെല്ല കൂട്ടത്തിൽ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു.

വിധവ:—അമ്മാൾ ഇരിക്കണം. അമ്മാളുടെ മകൾ ചത്തു പോയിട്ടില്ല. നാട്ടിലേയ്ക്കു പോയിട്ടുണ്ട്.

പോറമ്മ:—അതൊക്കെ കട്ടവ്. എല്ലാം അജ്ഞാതം. അമ്മിയാമ്മ ചോദ്യം ഉണ്ടാക്കിയ വിവരങ്ങൾ. എന്റെ കൊച്ചമ്മ, എന്റെ തമ്പക്കം, എവിടെയാണ്? ഈ ചുട്ടുത്തു കൊന്നിട്ടില്ലയോ? അങ്ങനെയൊരു ശവം. ശവത്തെപ്പോലെ ഇരിക്കെ കിടന്ന് ഉറങ്ങിയല്ലോ. അമ്മിയാമ്മയുടെ ചുമയ്ക്കും പൊല്ലാക്കു മേയ്ക്കും കേട്ടു കേട്ടു ഉറങ്ങിയല്ലോ.

വിധവ:—അമ്മാൾ വ്യസനിക്കരുതെ! അമ്മാളുടെ മക്കൾ ചത്തുപോയില്ല.

പോറമ്മ:—ഈ പരമദ്രോഹി! അമ്മിയാമ്മ എന്തെങ്കിലും കഴിപ്പിച്ചു. അങ്ങനെയൊരു കഴിഞ്ഞിട്ട്, എന്റെ തങ്കക്കുട്ടനെയും അമ്മാൾ പോകാതെ പഠിപ്പിച്ചു. അങ്ങനെയൊരു പാപിയാണിത്. ആ പാപിയാൾ വരാം എന്നല്ല പറഞ്ഞത്? ദ്രോഹി, ദ്രോഹി.

വിധവ:—അങ്ങനെയൊരു വ്യസനം ഉണ്ട്. തന്നി കരയുന്നതു കണ്ടില്ലേ? തമ്പക്കം എന്തു വ്യസനം?

പോറമ്മ:—ആ ദ്രോഹി വ്യസനിക്കേണ്ടതുതന്നെ. അവൻ നാക്കടക്കം വല്ലാതെ ആയതു കററോ? അങ്ങനെയൊരു വേഷം. എന്റെ തങ്കക്കുട്ടനെയും, എന്തു ഉപദ്രവം ആണു ചെയ്തത്. ആ പാപിയാൾ മാപ്പിളയിൽ കാറ്റുമെന്ത്? എന്റെ തങ്കക്കുട്ടനെയും കിടക്കുന്നതും, ഈ ചുട്ടുത്തും എന്തു കാട്ടും. ആ നാക്കിനെ ചവുട്ടിപ്പിടിപ്പിച്ചല്ലോ. ഈശ്വരനും മൂർത്തിയുമാണ്.

വിധവ:—സരിതാൻ, അമ്മാൾ ചൊല്ലുന്നത് സരിതെന്നു തമ്പക്കം, ആ ചിന്നമ്മാൾ കിടക്കുന്നതും കാട്ടു

മെന്ത്? തമ്പി അറിയാതെ വന്നുപോയി. ഇത് സാമ്രാജ്യം, അമ്മാമക്കുറയം പ്രഭുവെച്ചിട്ടുള്ളതായിരിക്കും.

ചോദ്യം:—ഹാ! ഹാ! അങ്ങനെയെന്ത്? ആ മാളികയിൽ ചെന്നപ്പോൾ എന്റെ തലക്കുടത്തിനെ കണ്ടില്ലേ? ഉടനെ ഇറങ്ങിപ്പോകാത്തതെന്ത്? എന്തു മറ്റും?

വിധവ:—അമ്മാമക്കുറയം സാധ്യമായ് സരിതന്നെ. ക്ഷമിക്കുക അമ്മാമക്കുറയം.

ചോദ്യം:—അതും ഈ അമ്മിയാർ പറഞ്ഞതിനെ വിശ്വസിച്ചുപോയി. അതും ഒരു പാപിതന്നെ. അല്ലെങ്കിൽ എന്റെ പൊന്നുകുടത്തെ വിട്ടുപോയ്ക്കുവെക്കുക കിടക്കുമോ?

വിധവ:—അതുതന്നെ. കററം എല്ലാവരുടെ ഇടത്തിലെയും ഉണ്ടു്. അതിനാലെ പൊറുക്കുവാനും. തായാർ പൊറുക്കുവാനും. തായാരുടെ മകൻ ചെയ്തതെന്തായാർ പൊറുക്കുവാനും.

ചോദ്യം:—വിധവ (ഇവർ ഒരു നല്ല ആളാണെന്നു തോന്നുന്നു.) (പ്രകാശം) അതുകൂടി മാളികയിലേക്കു പോകുവാൻ ഭാവിച്ചപ്പോൾ, ഈ അമ്മിയാർ ആരെ വിളക്കിയതു്. അത്താഴം ഉറങ്ങുകഴിഞ്ഞു പോയാൽ മതി എന്നു പറഞ്ഞു് എന്നെക്കൂടി കൊണ്ടുവന്നു, എന്റെ തലക്കുടത്തിനു് ക്ഷീണവും നന്നായിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു് സുഖമായിട്ടു് ഉറങ്ങട്ടെ എന്ന് അമ്മാമക്കുറയം വിചാരിച്ചു. മാളികക്കുതകിനെയും ഈ അമ്മിയാർ പൂട്ടി പിന്നെ, ആരെങ്കിലും കടക്കുമെന്ന്, എങ്ങിനെ വിചാരിക്കും? അമ്മിയാരും തന്നിയേ ഉള്ളു. പുറത്തുനിന്നായി മുന്നോട്ടു വിരുന്നുകാരാണെന്നും അവർ വന്നു് ഉറങ്ങുകഴിഞ്ഞു പോകുന്നതുവരെ

അമ്മിയുടെ പ്രായി ഞാനും ഇരിക്കണമെന്നു പറഞ്ഞതുകേട്ട് ഞാനും വിശ്വസിച്ചുപോയി. എന്റെ തലക്കുടവും അങ്ങനെ സമ്മതിച്ചു. അതല്ലേ ഞാനും ഇവിടെക്കിടന്നത്. എന്തു മായയോ? അമ്മിയാർ തിന്നുന്ന ചടമ്പ് എനിക്കും കറെ തന്നു. ഞാനും അതിനെ വാങ്ങിച്ചു തിന്നു. ഞാൻ ഇതു അറിഞ്ഞു വോ? അത്താഴം കഴിഞ്ഞപ്പോൾത്തന്നെ ഉറക്കം കൊണ്ടു മയങ്ങിപ്പോയി. എല എടുത്തു കയ്യിൽക്കൂട്ടി. ഞാൻ അറിയുന്നില്ല. എന്തു കഷ്ടം! എന്തു ദരിദ്രം! എന്റെ പൊരിൽ ഞാൻതന്നെ മണ്ണുവാരി ഇട്ടു ഒല്ലോ. (എന്ന വീണ്ടും വീണ്ടും വിലപിക്കുന്നു.)

അവിടെനിന്നു എല്ലാവരും കൂട്ടം കൈ മനസ്സി ലായി. എല്ലാം അമ്മിയായുടെ കൃപിതമാണെന്നു പ്രഭവിന്റെ ഓർമ്മയും ബന്ധുക്കളും ഗ്രഹിച്ചു. ഏതുവിധത്തിലും ഈ വസ്തുത അമ്മി ഇവരെ പറഞ്ഞതയ്ക്കുണമെന്നു കരുതി അതിലേയ്ക്കു യത്നം ആരംഭിച്ചു. മകളെ ഇടിച്ചും തൊക്കിയും കൊന്നിട്ടും മകളുടെ തള്ളയ്ക്കു ധനം കിട്ടും എന്ന ആശയെ ഉണ്ടാക്കി തള്ള മിണ്ടാതെ ഇരിക്കുന്നതും നാം കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ചേണമെന്നു വന്നാൽ മകൾ ചത്തിട്ടില്ലെന്നോ നാമുനെ ഒരു മകൾ തന്നിട് ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നോ എന്നു ന്യായധിപന്റെ മുഖിലും മൊഴികൊ കറവാൻ തെക്കുമുള്ള തച്ചുമാരും ഈ കലിയി നാ ഉണ്ടെന്നു ധർമ്മക്കേതുത്തിലെ അരമനപരിത്രം സ്പഷ്ടമാക്കുന്നുണ്ട്. ധനത്തിനുവേണ്ടി തള്ളമാർ കുട്ടികളെ വിൽക്കുന്നതും മുതലാളി. ധനത്തിനുവേണ്ടി തള്ളമാർ കുട്ടികളെ മനുഷികയ്ക്കും ചാമുണ്ഡിയയ്ക്കും ബലികൊടുക്കുവാൻ സമ്മതിക്കുന്നതും അസാധാരണമല്ല. ധനത്തിനുവേണ്ടി സ്വദേശിയെ വൃഥാചരിക്കുവാനോ അന്യന്റെ വെപ്പാട്ടിയായിരിക്കുവാനോ

മത്താക്കന്മാർ നന്നാവരിക്കുന്നതും ധാർമ്മ്യശ്രമത്തിലെ ധർമ്മം ആകുന്നുവല്ലോ. അങ്ങനെയുള്ള ധനം പ്രഭുവിന്റെ അധീനത്തിൽ ധാരാളം ഉണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ട് പോററമ്മയും വിശ്വസ്തനായ ദുര്യോധനം പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും തൃപ്തിപ്പെടുകയും അന്നത്തെ വഞ്ചിയിൽത്തന്നെ ചുപ്പത്തുണ്ണുവിയും, പോററമ്മയും, ദുര്യോധനം നാട്ടിലേയ്ക്കു കേടുകയും ചെയ്തു.

അവർ യാത്രാമദ്ധ്യശേഖരക്കാരോടും വഞ്ചിയിലെ യാത്രക്കാരുടേയും ദേവിയെക്കുറിച്ച് അന്വേഷിക്കാൻ മറന്നുപോയില്ല. അങ്ങനെ ഒരു ഭവതി കാഷാഭവസ്രധാരിണിയായി സഞ്ചരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു ചിലരും, അങ്ങനെ ഒരു സ്ത്രീ സഞ്ചരിച്ചിട്ടില്ലെന്നു മറു ചിലരും ചരഞ്ഞിട്ടും ദേവിനേരെ നിധിയിലേക്കു തന്നെ പറപ്പെട്ടു പോയിട്ടുണ്ടെന്നു അവർ വിശ്വസിച്ചു ചെയ്തുപ്പെട്ടു. യഥാ സഭാം വായഥാ ദാമം വാ, അവർ യാത്രചെയ്ത് വഞ്ചിയിൽ നിന്ന് ഇറങ്ങി ചില ഭാണ്ഡങ്ങളും ആയി ശബരിമല ഇറങ്ങി വരുന്നവരെപ്പോലെ, നിരാശരായിട്ട് നിധിയിലെ പടിഞ്ഞാറുത്തറയ്ക്കോൾ ചുപ്പത്തുണ്ണുവിയെ ധാർഷ്ട്യത്തോടുകൂടി വീശാസരണെപ്പോലെ ഉദ്വേഗത്തോടെ ഞെളിഞ്ഞു വളഞ്ഞും ദേവിയുടെ ഉററബന്ധവായ പോററമ്മ വാവിട്ട് ഉറക്കെ നിലവിളിച്ചും നിധിയിലെ വിശ്വസ്തനായ ദുര്യോധന സന്യാസനായി വടിയില്ലാത്ത അന്ധനെപ്പോലെ അതല്ല, മദ്യപാനലഹരി പിടിച്ചവനെപ്പോലെ ശിരസ്സിനെയും പാദങ്ങളെയും അലസിപ്പിച്ച് അകത്തു കടന്ന ഗൃഹത്തിൽ മന്ദഭാഗത്തു വെററില ഇടിച്ചു തിന്നുകൊണ്ടിരുന്ന മുത്തളിയേയും കാണേവരെയും കണ്ടു. ചുപ്പത്തുണ്ണുവിയെ ധാർഷ്ട്യത്തെ വെടിയാക്കുന്ന കാരണവരുടെ അടുത്തു

കൽ ചെന്നിരുന്നു. മുത്തശ്ശി പോററമ്മയുടെ വിളികേട്ടു പരിഭരിച്ചു ചുറ്റുത്തുറാവിയുടെ ചുമത്തു നോക്കി.

ചുറ്റു:—ദേവി എവിടെയോ കാണുകയുണ്ടാകും. അങ്ങനെയൊരു പ്രഭു പട്ടാമ്പി സ്റ്റേഷൻവരെ ചെന്നിരിക്കുന്നു. രാത്രി യാത്രയുണ്ടാകട്ടെ അങ്ങനെയൊരു സ്റ്റേഷനിൽ ഇറങ്ങി എന്റെ അടുപ്പിയുടെ മറത്തിൽ താങ്ങിയിട്ടു. അന്നു രാത്രിയിൽ മറത്തിന് വെളിയിൽ ചാടി കാണുകയുണ്ടാകും. ഇതിൽ എന്തും ചെയ്യാമല്ലോ.

കാരണം:—എന്ത്? എന്ത്? ദേവി എവിടെപ്പോയി? എവിടെപ്പോയി? എന്റെ ഗ്രാമപ്പിള്ളയ്ക്കു ഞാൻ ഇങ്ങനെയൊരു പോന്നു. അവരും എവിടെ?

ചുറ്റു:—അങ്ങനെയൊരു പട്ടണം മുഴുവനും അന്വേഷിച്ചു. വഴിമധ്യെ എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളിലും നടന്നു.

ഇതിനിടെ പോററമ്മയുടെ മുറവിളികേട്ടു അകത്തു സ്ത്രീകളും നിലവിളി തുടങ്ങി. മുത്തശ്ശിയും അവരോടു ചേർന്നു തലതട്ടുകയും പുലമ്പുകയും കൈകൊണ്ടു മറ അടിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നു വേണ്ട ഒരു വലിയ ഝാറ്റും ആയി. ഇവരുടെ നിലവിളികേട്ടു അയൽപക്കത്താലും മറ്റും കരക്കാരും കാടിത്തുറയിൽ കാരണവരുടെ മുറവിളി കാണുകയും ചെയ്തു.

കാരണം:—ദേവി മരിച്ചുപോയില്ലേയോ? അവരും പറഞ്ഞു ഇങ്ങനെയൊരു എന്റെ കടം മുഴുവനും തീർത്തുവല്ലോ.

ചുറ്റു:—അതെപ്പിടി? നാൻ വാക്കല്ലേ?

കാരണം:—ഹ! പറയട്ടെ! അത് ഗ്രാമത്താലോ പറയട്ടെ? അത് അന്യായം കൊടുത്ത കാര്യം ഇവിടെ പറഞ്ഞുവോ? അതോടു വസ്തുതകൾ കൈയെഴുതിയിട്ട് ഇവിടെ പറഞ്ഞുവോ? ചേലത്തിൽ വെ

തീട്ടം താൻ എന്നേയുകൊണ്ടു് ഇവിടെ നിന്ന പോയല്ലോ. ഹ! ഏ! ട്രോമി! മണ്ഡാ! ആ ദേവിയെ താൻതന്നെ കൊന്നു. പരമദുഷ്ടാ, ട്രോമി!

പുപ്പു:—ആരും. ഉപകാരം ചെയ്തിട്ട് ഇതാണോ പ്രതിഫലം?

കാരണ:—അതെ, എന്തു ഉപകാരം? എന്റെ കത്തിനെ ട്രോമോ? ഏ! താൻ എന്തെന്നോ പറഞ്ഞിന്നു വേണ്ടി ആ പെണ്ണിനെ കൊന്നു.

പുപ്പു:—ഇല്ല. ഇല്ല. ഒരാൾ ഇല്ല.

കാരണ:—തന്റെ തമിഴും—താനും. താൻ എന്റെ വീട്ടിൽ നിന്നും ഇല്ലാതെ ഇറങ്ങുന്നു. ആരെങ്കിലും ഇപ്പോൾ മാണകവെള്ളവും കൊണ്ടു വാ. ഈ ട്രോമി—ഈ പാപ്പടി ചവട്ടിയ ഇടം ഒക്കെ മാണകവെള്ളം തളിച്ചു ശുദ്ധമാക്കട്ടെ. ആരെങ്കിലും ഇപ്പോൾ പിടിച്ചു വെളിയിൽ തളച്ചു.

(പുപ്പു അങ്ങാടി അവിടെ നിന്നും ഒരു പോക്കായി പോയി. അയാൾ പോയ വഴി അടിച്ചുമാറി മാണകവെള്ളംകൊണ്ടു തളിച്ചു ശുദ്ധമാക്കി.)

മുത്തശ്ശി:—എടീ, എന്താണു് ഉണ്ടായതു്? ഹ. എവിടെയ്ക്കാണ് ആ കുഞ്ഞു പോയതു്?

ചോററമ്മ:—എനിക്ക് അറിയുവാൻ പാടില്ല. അയ്യോ! രാത്രിയിൽ ഉറക്കത്തിന്നു് ആ മാളികയിൽ പോയി. അങ്ങനെയും ഉറക്കുകഴിഞ്ഞു് ഞാൻ ചെന്ന സമയം മാളിക അകത്തു നിന്നും കുറിച്ചിട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. നേരം ചെല്ലത്തു നോക്കുമ്പോൾ കരകുറുന്ന കിടക്കുന്നു. ദേവിയെ അവിടെ എങ്ങും കാണാത്തതിനായി അന്വേഷിച്ചു. എന്റെ വൃസനും ആരോടു പറയുന്നു? എന്റെ ചോര്മ്മ.....

വുൾ

ഉദയഭാനു—മൂന്നാം ഭാഗം

മുത്തശ്ശി:—അതും കൊന്നിട്ടില്ല, തീർച്ചയെന്നു.

കാരണ:—അവളുടെ ഹൃസ്വം. അവളുടെ ഭാഗികം നേരം കഴിയ കണ്ടിയാതെ ഇങ്ങനെ തന്നെ പറഞ്ഞു. മരിക്കേണ്ട കാലം. മരണാഘാതം അനുഭവിക്കണം എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

മുത്തശ്ശി:—എന്തായാലും നമുക്കു നഷ്ടമായി. ആരെയാണു പറഞ്ഞതയ്യോ? എവിടെയാണു പറഞ്ഞതയ്യോ?

കാരണ:—എന്റെ ചത്താ? സർവ്വത്തെയും ഉപേക്ഷിച്ചു. ആരോണത്തെയും ഉപേക്ഷിച്ചു. പൂർവ്വകളെയും ഉപേക്ഷിച്ചു. ധനത്തെയും ഉപേക്ഷിച്ചു. അപ്പോൾ ഇതിന്റെ കാരണം എന്താണെന്നു നാം അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇപ്പോൾ ഇതാ, തറവാട്ടിനേയും നമ്മെ എല്ലാവരെയും ഉപേക്ഷിച്ചു അവൾ എവിടെയാണു? ആരെ? നാം വിചാരിച്ചാൽ എന്താണു ഫലം? നാം വ്യസനിച്ചാൽ എന്താണു ഫലം? നമുക്കു എന്തു ചെയ്യാം? സർവ്വപാപംതന്നെ രക്ഷിക്കട്ടെ.

ഈ സമയത്തു പുത്രവിശ്വാസംകൊണ്ടു ദീപിച്ചിരിക്കുന്ന ഉദയഭാനുവിന്റെ അല്പനമ്മുക്കും നിധിയിൽ വന്നു ചേർന്നു. കാരണവർ അവരുടെ ദൈവത്തെ ആദരിക്കുന്ന ഭാവത്തിൽ ഉദയഭാനുവിന്റെ അല്പനെ ഒരു മനുഷ്യമാനത്തോടു കൂടിപ്പോയി അവിടെ രണ്ടാളുകളും ഇരുത്തിട്ട് ദൈവത്തെ ചോദിക്കുവാനുള്ള വെറുവിലത്തട്ടും അമ്പലങ്ങളെയും ഇടയിൽ വെച്ചു. ഉദയഭാനുവിന്റെ അമ്മയെ മുത്തശ്ശിയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു അകായിലേയ്ക്കു പോയി.

കാരണ:—അശ്വനേ, എന്താണു ചെയ്യുക? നമുക്കു രണ്ടാളുകൾക്കും ദൈവം ഒരേകാലത്തു നേരിട്ടുവല്ലോ.

ഉദ-അപ്പോൾ:—എല്ലാം ഈശ്വരവിധി. ഉദയഭാനുവിനെ നാട്ടിനു പുറത്താക്കി. അതു് അധികൃതരുടെ അധർമ്മം

പ്രതിപത്തിയാണെന്ന് അറിഞ്ഞു് ഓലത്തെ കട്ട് അടക്കി വെച്ചു. ഈ വിപത്ത് ഈശ്വരകൃതമല്ലാതെ മറെറായായിരിക്കും? ഞങ്ങൾക്കു ദേവിയേ കണ്ടിട്ട് ഉദയജാതവിധോഗത്തിൽ ഞങ്ങൾക്കുള്ള ഓലത്തെ ആശ്വസിപ്പിക്കാം എന്നുള്ള ആശയം നശിച്ചുവരിക.

കാരണം:—ഉദയജാത എവിടെയാണെന്നു നമുക്ക് അറിയാം. വിശേഷിച്ചും അവൻ ഒരു പുരുഷനാണ്. ധൈര്യം തികഞ്ഞിട്ടുള്ളവനാണ്. ഇന്ത്യയെ സ്ത്രീ ചെറുപ്പം. കൈയിൽ പണമില്ല. അവളുടെ പ്രവൃത്തിയിൽ ഓരോന്നും വ്യസനം ഉണ്ടാക്കുന്നു.

൧൨ അപ്പൻ:—ദേവിക്ക് എന്തോ കഷ്ടതയാണെന്ന് എനിക്ക് അറിയുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ആ നോട്ടുകളെക്കൊണ്ടു വിളിക്കുന്ന കടം തീർപ്പാൻ എന്നെ ഏർപ്പിച്ചപ്പോൾ എനിക്കും വിസ്മയംകൊണ്ട് അതിന്റെ ഉദ്ദേശം ഗ്രഹിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

കാരണം:—ആ ചപ്പുത്തണ്ണാവി പരമദുഷ്ടൻ. അയാളുടെ കൃത്രിമം ആണ് ഇതിനൊക്കെ കാരണം.

൧൩ അപ്പൻ:—ഈശ്വരമല്ല എന്നു പറയാനുള്ളു. ചപ്പുത്തണ്ണാവിടെ ചെടിയിട്ടു പ്രയാജനമില്ല.

കാരണം:—ഈശ്വരൻ ഇങ്ങനെ ഇറുപ്പുയണ്ടുകവാൻ കാരണമെന്തു്? ഭയവൻ നശിക്കുന്നതെന്നും മൊറായവൻ നന്നാകുന്നതെന്നും ഈശ്വരൻ ഇച്ഛിക്കുമോ?

൧൪-അ:—അതില്ല. ഈശ്വരൻ എല്ലാവരും നന്മ മാത്രമേ ഇച്ഛിക്കുകയുള്ളു.

കാരണം:—പിന്നെ നമുക്ക് ഈ അനന്തത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചു തിന്മയിൽ?

ഉദ-അ:—നമ്മുടെ നന്മയ്ക്കു തന്നെയാണു്. നമ്മളിന് പല ദോഷങ്ങളും ഉണ്ടായിരിക്കും. ആ ദോഷം നശിപ്പിക്കുവാൻ തന്നെ.

കാരണ:—നമുക്കു് ഇല്ലാതെ ആയി. നമുക്കു നൽകിയ ഭാഗ്യം ഇശ്വരൻ തനിയെ എടുത്തുകഴിഞ്ഞു. നമുക്കു് അനുഭവത്തിന്നു ഭംഗമില്ല.

ഉദ-അ:—ഓരോന്നെയും സമാധാനത്തിന്നു വഴിയുണ്ടു്.

ഈ രീതിയിലുള്ള ഒരു സംഭാഷണം അകാശി ലക്ഷ്യ സ്ത്രീകളുടെ ഇടയിലും ഉണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷെ അതു സ്ത്രീസ്വഭാവത്തിൽ ആയിരിക്കാം. എന്തു സംഭാഷണം കൊണ്ടും എന്തു രോദനംകൊണ്ടും ദേവി മടങ്ങിവന്നു വേണില്ല എന്നു മാത്രം നമുക്കു് അറിയാം. ദേവി ഇല്ലാതെ ആയതുകൊണ്ടു് എല്ലാവർക്കും ദുഃഖം ഉണ്ടായി എങ്കിലും കാരണവരുടെ ഇന്നും മുഴുവനും തീർന്നതിനാൽ എല്ലാവർക്കും ആശ്വാസവും ഉണ്ടായി. ഉദയഭാനുവിന്റെ കടുംബസ്ഥിതി അങ്ങനെ അല്ല. ഉദയഭാനുവിന്നു് എന്തെങ്കിലും ഉദ്യോഗം ലഭിച്ചിട്ടു ദാരിദ്ര്യത്തെ നീക്കമെന്നു് ആശിച്ചിരുന്ന ആ കടുംബത്തിന്നു് ഉദയഭാനു നഷ്ടമായി ഭവിച്ചു. ദേവി ആ കടുംബത്തിന്നു് പല വിചയേനിയ സഹായങ്ങളും ചെയ്തുവന്നു. അവളും ഇപ്പോൾ ഇല്ലാതെ ആയ സ്ഥിതിക്കു് ആ കടുംബം അലഞ്ഞുപോകുമെന്നു് ഏവരും ഭയപ്പെട്ടു.

അദ്ധ്യായം 6.

ഒരു പശ്ചാത്താപം.

അന്നു സന്ധ്യയാകുന്നതിന്നു മുമ്പിൽ നിധിയിൽ ഒരു വക സമാധാനം സ്രീകർമ്മം കാണവെക്കും ഉണ്ടായി. അപ്പനും അമ്മയും സഹോദരങ്ങളും ഇല്ലാത്ത ദേവിയുടെ അഭാവത്തിൽ നിന്നും ഭാരതമായ ദുഃഖം ചിരകാലത്തേയ്ക്കു നിലനിൽക്കുകയില്ലെന്നു നമുക്കും അറിയാമല്ലോ. ഏതു ദുഃഖവും, ഏതു കഠിനമായ ദുഃഖവും, കാലത്തിനു വശപ്പെട്ടു കഴിയിച്ചുപോകുന്നതാണ്. സുഖവും നാഷ്ടനെന്നു പറയുന്ന വരുമോ? സുഖവും ദുഃഖവും സഹോദരങ്ങൾ—എന്നാൽ ഒരു ഉദമത്തിൽ ജനിച്ചവരാണ്. സംസ്കൃതിയിലുണ്ടായ പ്രപഞ്ചം ദുഃഖമയമാണെന്നും, സുഖം നമ്മുടെ ദ്രവ്യകൊണ്ടു തോന്നുന്നതാണെന്നും ഒരു മതവും; അതുകൊണ്ടല്ല, പ്രപഞ്ചത്തിൽ ശാശ്വതമായിട്ടുള്ളതു സുഖമാണ്—ആ സുഖത്തിൽ നാം നമ്മുടെ ബുദ്ധിമുട്ടുകൊണ്ടു ദുഃഖം അനുഭവിച്ചു നാം അനുഭവിക്കുന്നതാണ്—ഇങ്ങനെ പ്രബലമായ വേറൊരു മതവും സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. സുഖവും ദുഃഖവും ഏതോ ഒരു വസ്തുവിന്റെ ഭാവഭേദങ്ങളാണെന്നും, ഒന്നും നമ്മുടെ സങ്കല്പത്തിൽ മൂലമുള്ളവയാണെന്നും, സുഖവും ദുഃഖവും ഒരുപോലെ മിശ്രകളാണെന്നും, ബുദ്ധി ബാഹ്യമായ പ്രപഞ്ചം വിട്ട് അന്തർമുഖമായിട്ടു വ്യാപരിക്കുമ്പോൾ സുഖദുഃഖങ്ങൾ അവയുടെ ചേരുപോലും വിട്ട് നമ്മുടെ സുഖനിമിത്തം—അതായതു സുഖപ്പി—അതായതു് സ്വപ്നരഹിതമായ ഗർഭനിമിത്തം നാം പിന്നീട് അനുഭവിച്ചതായി വിചാരിക്കുന്ന “ജനനം”ത്തിൽ

ലായിപ്പ് നമ്മുടെ സ്വന്തിക്കു ശോചനമല്ലാതെ ഭവിക്കുമെന്നും ഒരു സിദ്ധാന്തം പ്രാബല്യം പ്രാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ വക സിദ്ധാന്തങ്ങളിൽ ഏതു യാഥാർത്ഥ്യം ഉണ്ടെന്ന് ഇപ്പോൾ നിശ്ചയിക്കുവാൻ പാടില്ല. നാം ഏതൊ വിധോഗംകൊണ്ടു ഭവിക്കുകയെന്നോ നമ്മുടെ ബുദ്ധി മറ്റൊരു വസ്തുവിൽ പ്രതിബിംബമായി ദൃഷ്ടം മറയ്ക്കുകയെന്നും അതുപോലെ നാം ഇപ്പോൾ യോഗത്തിൽ (ലാഭം) സുഖിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ അപ്രാപ്യമായ മറ്റൊരു വസ്തു ഇപ്പോൾ ഉണ്ടെന്നതായി ആ സുഖവും നമ്മിൽനിന്നും മറയ്ക്കുകയെന്നും സുഖവും ദുഃഖവും ആ ഫലമായിട്ട് നമ്മുടെ ബുദ്ധി ഭോഗ വിഷയമായി വ്യാപരിക്കുമ്പോൾ, നമ്മുടെ സംഭവിക്കുന്നു. അതിനാൽ സുഖവും ദുഃഖവും മിശ്രകരം തന്നെ. ഒരു വസ്തു വിഭജനമുള്ള ഭോഗ്യേപ്പോൾ ആ വസ്തുവിന്റെ യോഗത്തിൽ സുഖത്തെയും, വിധോഗത്തിൽ ദുഃഖത്തെയും നമ്മിൽ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നതായി തെളിയുന്നു. ഇതു പ്രാപഞ്ചികന്മാരെ സ്വഭാവത്തോടു് അനുയോജിപ്പിക്കുന്ന അവസ്ഥയാണു്. പ്രപഞ്ചം നമ്മുടെ ഭോഗത്തിന്നു വിഷയമാണു്. പ്രപഞ്ചത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന നാനാവസ്തുക്കളുടെയും യോഗം നമ്മെ വിധോഗം ഇപ്പോൾ ഉണ്ടെന്നാൽ സുഖദുഃഖാതിതമായ അവസ്ഥയെ പ്രാപിക്കുന്നതാണല്ലോ. സുഷുപ്തിയിൽ ഈ പ്രപഞ്ചവും അതിന്നു അറിയുന്ന ബുദ്ധിയും തമ്മിൽ മുഷിപ്പോന്നതിനാൽ യാതൊരു അവസ്ഥയെ നമ്മുടെ ജീവൻ മാത്രം അനുഭവിക്കുന്നുവോ അതേ അവസ്ഥ ആ ജീവൻമാരിന്റെ നിമജ്ജന പദം ആണെന്നു ചോദിക്കുന്നവർ നന്യസുഷുപ്തിയെ ആണു സംഭവിക്കുന്നതു്. സുഷുപ്തിയിൽ നമ്മുടെ ഗർഭാപേക്ഷണം നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്നു. ജാഗ്രത്തിലും സ്വപ്നത്തിലും ജീവൻമാരു് ഭോഗബുദ്ധിയായ പ്രേരിക്കപ്പെട്ടിട്ട് വ്യാപരിക്കുന്നതിനാൽ അതി

കന്റെ ആവശ്യമായ ശരീരപോഷണം ആവശ്യപ്പെടാതെ നിവർത്തിക്കപ്പെടുന്നില്ല. സഞ്ചാരികൾ ജീവൻ സമ്പാദിക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ചുവെങ്കിലും ബലത്തോടെ പ്രാപിക്കുന്നു. അങ്ങനെയൊരു പുഷ്പിയേയും ബലത്തോടെ പ്രാപിക്കുന്ന കാലത്തെ ജീവനാവാൻ അവനും നിവർത്തിക്കുവാൻ പറ്റാത്തതുകൊണ്ടു— അതായതു നമ്മുടെ ജന്മസാഹചര്യത്തെ നിർവ്വഹിക്കുന്നവർ പ്രാപിക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ടു— ആ സമ്പാദിച്ചിലെ ജീവപോഷണത്തിന് ആവശ്യപ്പെടുന്ന സാഹചര്യങ്ങളും സമ്പാദിക്കുന്നവർ യോഗവിഷയസംഗ്രഹം നാശമാക്കുന്നു. തന്നെ എന്നു വരുന്നു. എന്നാൽ ചുമക്കുന്ന ശോഭന വിഷയവിഷയങ്ങളെയാണ് ആശിക്കുന്നത്. ആ വിഷയം മാണ് ശാസ്ത്രങ്ങളും ഓരോന്നും. ആ സ്ഥിതിക്കു സുഷുപ്തിയിൽ ജീവനാവാൻ ആ ശരീരപോഷണകാലത്തിൽ സിദ്ധിക്കുന്ന അവസ്ഥ പരമാവധിപോലായിത്തീരുന്നവൻ പാടില്ല.

വിന്നു മറ്റൊരു സിദ്ധാന്തം ശാസ്ത്രങ്ങളാൽ വ്യക്തമാകുന്നുണ്ട്. നമ്മുടെ ജീവനാവാൻ നിമിത്തം, അതായത് സ്വാഭാവികമായ, അവസ്ഥയെ കണ്ടെത്തുന്ന സമ്പാദിക്കുന്നു. ജീവനാവാൻ യോഗത്തിനായി വിഷയങ്ങളെ ഇല്ലാത്തതായിട്ടു സംസാരിക്കുന്നു. അങ്ങനെ പ്രാപിക്കുന്നു. നാം നമ്മുടെ നിമിത്തമായ സമ്പാദിക്കുന്ന അനുപസ്മരങ്ങളുടെ ലാഭത്തിൽ അറിയുന്നതായിട്ട് ആ വസ്തുക്കളെ ലഭിക്കുവാൻ ഇരിക്കുകയും അവയുടെ യോഗവിഷയങ്ങളിൽ സമ്പാദിക്കുന്ന അനുകൂലതയും ചെയ്യുന്നു എന്നു വിചാരിക്കുന്നു. ആ മാർഗ്ഗം ഇല്ലാത്ത സമ്പാദിക്കുന്ന നാശം വിഷയങ്ങളെ സാമർത്ഥ്യത്തോ എന്ന ശേഷം വാദപ്രതിവാദത്തിനായി വരപ്പെട്ടുവരുന്നു. വിഷയങ്ങൾ കേവലം ഇല്ലാത്തതും—ജീവനായിത്തീരുന്ന പ്രേതങ്ങൾ—ഒരു വസ്തു

വിനെ എങ്കിലും ജീവനോടുകൂടി നാം ഉജ്ജിക്കുന്നില്ലല്ലോ. അതിനെ കൊന്നു പാകപ്പെടുത്തിട്ടു മാത്രമേ നാം ഉപയോഗിക്കുന്നുള്ളൂ. അവയെ ഉജ്ജിക്കുന്നതുകൊണ്ട് നമുക്കു തോന്നുന്ന സുഖം സൃഷ്ടുത്തിൽ അതിനോടു ചേർന്നല്ല. ആ സുഖം ആത്മാവിന്റെ സ്വഭാവം ആണ്. ആ സുഖത്തെ നാം അനുഭവിക്കുന്ന വസ്തുക്കളിൽ ഉള്ളതാണെന്നു ഭ്രമിച്ചു വിചിന്തയുണ്ടാക്കി ഭ്രമിക്കുന്നു. ആ ഭ്രമത്തെ വിട്ട് ആ സുഖം ആത്മാവിൽ നിക്ഷിപ്തമാണെന്നും, അത് ആത്മാവിന്റെ നിജാവസ്ഥയാണെന്നും അറിയുന്നതുതന്നെ മുമ്പുവിന്റെ ഗതി.

ഇങ്ങനെയുള്ള വാക്കുകളെ വിട്ട് ദേവിയുടെ വിശ്വാസത്താൽ നിധിയിൽ ഇളക്കപ്പെട്ട ഭൂമി സർവ്വസ്വമനത്തോടുകൂടി വിസ്മരിക്കപ്പെടുകയോ അവാശിഷ്ടം രാത്രിയിലെ ഗാഢനിദ്രയ്ക്കു മുമ്പായി തമസ്സിൽ ലയിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന പോലെ അടുത്തദിവസം നിധിയിലെ ഭരതങ്ങളും ദൃശ്യമായും പതിവുപാലെത്തുള്ള നിരജ്ജാലികളിൽ ഘ്രസ്യമുളവാക്കി കാണപ്പെട്ടു. ദേവി ബാല്യത്തിലെ തന്നെ ഏകാന്ത വാസത്തെ ഇല്ലിക്കുന്നവളായി, നിധിയിലുള്ള സ്ത്രീകളോടു സമാധാനത്തിൽ അഭിജ്ഞിതമായിരുന്നതുകൊണ്ട് ദേവിയുടെ സ്മരണ അവരിൽനിന്നും മായുന്നതിന്നു ഓർപ്പുകാലം ആവശ്യപ്പെട്ടില്ല. കേവലം ഒരു സ്നാനം കൊണ്ടോ, അഥവാ ഒരു നിദ്രകൊണ്ടോ, വിട്ടുപോകത്തക്ക സ്മരണ മാത്രമേ നിധിയിൽ ശേഷിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ദേവി യെക്കുറിച്ച് നിധിയിലുള്ളവർക്കു താല്പര്യമുണ്ടാകുന്നതിന്നു പ്രധാനമായ കാരണം അവളുടെ ധനമായിരുന്നു. ആ ധനം നിഷ്പ്രയാസേന അവൾ ഉറക്കുന്നതിന്നു മുമ്പേ തന്നെ തറവാട്ടോടു പോരുന്നതിന്നു സംഗതിയായതുകൊണ്ട്

ആ ദേവി നിധിയിലുള്ളവക്ക് കേവലം നാമപ്രായമായി അവശേഷിച്ചതേ ഉള്ളൂ. ഉദയഭാഗവിന്റെ അപ്പനായ ദേവിയുടെ ഗുരു അദ്ദേഹത്തെ ഏൽപ്പിച്ചിരുന്ന ധനം മുഴുവനും അവളുടെ ഉദ്ദേശത്തെ പൂർണ്ണപദ്ധതയുതമാക്കി ചെയ്യുന്നതിന്നു വിനിമയാഗിച്ചപ്പോൾ കാരണവർ താൽക്കാലികമായിട്ട് ഉള്ളവായ സന്തോഷത്തിൽ പലതുകൾക്കെ സംഭാവനയായും ഗുരുക്കളിന്നായും ഓരോ ചെന്തണമെന്ന് ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞതല്ലാതെ ആ വാങ്ങാതെ ആ മഹാനാദാവനായ ഗുരു സീകരിക്കുകയോ കാരണവർ നിവ്വരിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടു.

ദേവിയെക്കൂടാതെ അവളുടെ ദുത്വജനും നിധിയിൽ വന്നാലോ? ഏഴു ദിവസം കഴിഞ്ഞു തെളിവുസം ഉച്ചയാകുന്നതിനുമുമ്പ്, ദേവിയുടെ മാരിപ്രവൃത്തിക്കു ഭേദിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ച പ്രഭുവും അയാളുടെ സഹോദര്യമായ വിധവയും ദുത്വജാലും നിധിയിൽ വന്നാലോ. ആ പ്രഭുവിന് നാലനക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതിന്നു എങ്കിലും ബുദ്ധി നശിച്ചുപോയിട്ടില്ലാതിരുന്നു. പ്രഭുവിനോട് കാരണവരോടു സംസാരിച്ചതു പ്രഭുവിന്റെ മൂത്തസഹോദരിയായിരുന്നു. അവൾ ഒരു വിധവയായിരുന്ന ഏകിലു, ഒരു സഹോദരനെ വേണ്ടി തന്റെ ചൈവസ്വപ്രമാണത്തെ ചെടിഞ്ഞു് അന്യന്മാരോടു സംസാരിക്കുന്നതിന്നു ദുഃഖമുള്ള ഒരു സുപ്രതയായിരുന്നു. അവളുടെ മാതൃഭാഷ തമിഴായിരുന്നു. ഏകിലും കേരളത്തിൽ ദീർഘകാലം സഞ്ചരിച്ചിരുന്നതുകൊണ്ടു് മലയാളത്തിൽ തന്റെ വിചാരങ്ങളെ പറഞ്ഞറിയിക്കുവാൻ സാമർത്ഥ്യം ഉണ്ടായെന്നു. അതോടു കൂടി തമിഴിലുള്ള പാണ്ഡിത്യവും മലയാളം സംസാരിക്കുന്നതിന്നു് അവൾക്കു യഥേഷ്ടം സൗകര്യത്തെ നൽകി. അവർ ഇങ്ങനെ കാരണവരുമായി പരിചയപ്പെട്ടു.

വിധവ:—ഞങ്ങൾ ഒരു പിള്ളയെ ശേഷിയാക്കുവാനു വന്നതു്.
അമ്മാൾ എവിടെ?

കാരണ:—ആരെയാണു്?

വിധവ:—ഈ ചെറുപ്പത്തിലേയ്ക്കു പോയപ്പോൾ നാമളോ
കൂട്ടി വന്ന ആയമ്മാൾ.

കാരണ:—കഷ്ടം! അവൾ എവിടെയ്ക്കോ രാകിപ്പോയി എ
ന്നു് ഇവർ വന്നു പഠിച്ചതു നിങ്ങൾക്കു് എന്തെ
ങ്കിലും അറിവുണ്ടാ?

വിധവ:—ഇല്ല. ഞങ്ങളും ആയമ്മാളെ തേടിത്തന്നെ വന്നു.
ഇവിടെ ഇരിക്കുന്നോ?

കാരണ:—ഇത്ര ദൈവു് നിങ്ങൾക്കുണ്ടായല്ലോ. ഇവിടെ
വന്നു ഇല്ല.

വിധവ:—അതിനാലെ നാമർക്കും കവലയുണ്ടു്.

കാരണ:—കവലയെ? ഓ, ഇവർ അസത്തുക്കൾ തന്നെ.
കവലയോ? (എന്നു കോപിക്കുന്നു)

വിധവ:—എന്തിന കോപിക്കുന്നു? ക്ഷമിക്കണം!

കാരണ:—നിങ്ങൾ എന്റെ കയ്യിനെ കവല എന്നു പ
റയുന്നുവോ? കയ്യിനെ കാണാത്തതുകൊണ്ടു് ഞ
ങ്ങൾ വ്യസനിച്ചിരിക്കുന്നു.

വിധവ:—അപ്പിടി നാപ്പു. നാമർക്കും വ്യസനം ഒണ്ടും.
അതിനാലെ നാമർ വരേണം. (ആ സമയം ഉദയ
ഭാനുവിന്റെ നാപ്പുനം വന്നുപോന്നു. അദ്ദേഹത്തി
ന്റെ വ്യസനഭാവം കണ്ടു് ആ പ്രഭുതന്നെ ഒരു
കുടലാസിൽ എടുത്തു എടുതിവച്ചുമാദരിക്കെ കാണി
ച്ചു.) ഇവർ ആരാണ്, ആ അമ്മാളുടെ അമ്മ
നോ.....

കാരണ:—അമ്മമ്മമ്മമ്മ.....

ഉ-അ:—ഞാൻ ആ ക്ഷാതിന്റെ അച്ഛനല്ല.

കാരണം—അച്ഛനാണെന്നാ ചോദിച്ചത്? അച്ഛനല്ല.

ആ ക്ഷാതിന്റെ ഗുരു—ആശാൻ—എന്നു തിരുത്തി
പറഞ്ഞു. (അതു കേട്ടു നാവനക്കുവാൻ പാടി
ല്ലാത്ത പ്രകൃതിയെന്നോരു ഗുരുവിന്റെ പാക്കളെ
പിടിച്ചു നമസ്കരിക്കയും കരയുകയും ചെയ്തു.)

(ഉദ്യോഗവിന്റെ അച്ഛൻ ആ പ്രദീപിനെ പിടിച്ചു
എഴുന്നേൽപ്പിച്ചു കാട്ടും അറിയാവാനായി പ്രദീപിച്ചു.)

വിധവ:—അവൻ എന്റെ തമ്പി. സംസാരിക്കാൻ പാ
ടില്ല. ഒരു മഹാവ്യാധി. ആ മിന്നമോളെ കാണുവാ
നായി വന്നു. അവൻ എന്റെയെ വക ഒരു ശാസ്തരിൽ
താമസിച്ചിരുന്നു. ഞാൻ ഈ തമ്പിയും അവിടെ
ഉണ്ടായിരുന്നു. നേരം ചെളിത്തപ്പോൾ ആയുധത്തെ
കാണാതെ ആയി.

കാരണം—ഇതെന്തൊരു അളുതാ! ആശാനെ, ആശാൻ
ഇവരോരു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു് ആ ബംഗ്ലാവിൽ പോ
കണം. അവർക്കു വേണ്ടതൊക്കെ തയ്യാറാക്കി കൊടു
ത്തുയ്യും.

ഞങ്ങൾ അങ്ങോട്ടു പോകുമ്പോൾ ഇദ്ദേഹം ഒരു
വിരുന്ന കഴിച്ചു. ശ്രീ ചക്രപുരത്തിൽ ഞങ്ങൾക്കു വേണ്ട
സൗകര്യം എടുപ്പുത്തിരുന്നു. അവർ അന്യദേശത്താരല്ലേ.
അവരെ മാനിക്കാതെയിരിക്കാമോ? നമ്മുടെ ദക്ഷം അന്വേ
ഷിച്ചു വന്നവരാണല്ലോ.

ഗുരു:—ആഹാ! അവരെ! കാട്ടും ഒരു മനസ്സിലായി.
ആകട്ടെ. വരുവിൻ (എന്നു ദേവിയുടെ ബംഗ്ലാവി
ലേയ്ക്കു്) ആ പ്രദീപിനെയും സ്ത്രീകളെയും ദൂതൃയാ
രെയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോയി അവിടെത്താമസിപ്പി

൧.) അന്നത്തെച്ചിലവിനു വേണ്ട പഴവരിയും കോ
ല്ലകളും എടുപ്പിച്ചുകൊണ്ടു കാരണവരും പിന്നാല
വന്നുപോന്നു.

കാരണവർ:—അപ്പോൾ ഇദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി ഞാൻ ആദ്യം കണ്ട
തു ഓരോരുത്തർക്കും അറിയാത്തതായിരുന്നു. പോകുവഴി ആ
യിരുന്നു. അന്ന് ഒരു ഗോഷ്ഠിപ്പരമ്പരയായ ഇദ്ദേഹം
ഇന്ന് ഈ അറമ്പുരയിൽ വരുവാൻ കാരണമെന്ത്?
അന്നു അദ്ദേഹം സാധാരണപ്രകാരം രാത്രിയിൽ
പന്ത്രണ്ടു മണിവരെ ഇരുന്നു. ഇന്നു നാലുമണിവരെ
ശെരിയില്ല. കഷ്ടം! മനുഷ്യർ വരുന്ന വിപത്തു!
എന്നു വലിയ ആർ. ചുറ്റും നോക്കി പറഞ്ഞു
വല്ലോ ഒരു ജമിദാറോ മറ്റൊരാളാണെന്ന്. എന്തു
കഷ്ടം! ഈ ആപത്തുകൂടി കാണാൻ സംഗതിയാ
യല്ലോ. അദ്ദേഹത്തെ നല്ല സ്ഥിതിയിൽ കണ്ടിട്ട്,
പത്തു പതിനഞ്ചു ദിവസത്തിനകം ഈ വിധത്തിൽ
ത്തുടർന്നു. മനുഷ്യരുടെ വല്ലാത്തൊരു അപമാനം!

ഇത:—ആ വല്ലാത്തതിൽ നിന്നും വലിച്ചു താഴെ ഇടുവാൻ
ഇരുപത്തഞ്ച് ഒരു നിമിഷംപോലും വേണ്ട.

കാരണ:—എന്തിലും ഇതു് അത്തുതാ അന്നു. സംശയമില്ല.
അദ്ദേഹം എവിടെ? നമുക്കു അകത്തുപെട്ടു കാണാം.

ഇത:—അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈശ്വര കഴിയട്ടെ. നമുക്കു
പിന്നീട് പോയി വിവരം ഒക്കെ അറിയാം. അവർ
നന്നായി അറിഞ്ഞിട്ടുവരികുന്നു.

കാരണ:—അതുപോലെ അവർ ഇനിയും എന്തെങ്കിലും
അവസ്ഥ ഉണ്ടോ എന്നറിയുന്നതു നമുക്കു മോശം
അല്ലേ?

ഈ വിധം സംസാരിച്ചുകൊണ്ടു് ആ ബംഗ്ലാവിന
കൂട്ടു പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ ആ പ്രഭു താഴെ മറിയതു വീണു്

നെറ്റിത്തടം നിമത്തടിപ്പു കിടക്കുന്നതു കണ്ടു് ഇവർ ബലപ്പെട്ടു് അടുക്കെ ചെന്നു നോക്കി. മുഖത്തിന്നു താഴെയുള്ളതറ ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കുമ്പസാരികൊണ്ടു നനഞ്ഞിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. കുറെക്കൂടി സമീപിച്ചു നോക്കിയപ്പോൾ ദേവിയുടെ ഒരു ഹോയാപടം തറച്ചുകിടക്കുന്ന ചാവരിന്നു നേരെ താഴെയാണു് ഈ പ്രഭു കിടക്കുന്നതെന്നും അറിഞ്ഞു. ഇതെന്തെന്നു വിസ്മയം?

ഇരു:—ദേവിന്റെ ഇദ്ദേഹം കൊന്നിരിക്കുമോ? പശ്ചാത്താപം കൊണ്ടു് ഇങ്ങനെ സാധനം കാണിക്കുകയാണോ?

കാരണ:—അദ്ദേഹം എന്തു സൗമ്യനായിരുന്നു? അദ്ദേഹം ദേവിന്റെ കൊല്ലുകി വണ്ടിയിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ ആ സ്ത്രീകൾക്കും നരദ്ദേഹത്തിനും ദേവിയോടു് എന്താരുവാണു്?

ഇരു:—ചെറുപ്പക്കാർ സ്ത്രീകളെ ബഹുമാനിക്കുന്നത് എന്തിനെന്ന് നമുക്കറിയാത്തു. നാമും ചെറുപ്പക്കാരായിരുന്നുവല്ലോ.

കാരണ:—ഏയ് അങ്ങനെ വരുകയില്ല.

ഇരു:—കാളും മുഴുവനും ഞാൻ ഗ്രാമിക്കാം; കൗശലമുണ്ടു്. നാവനക്കുവാൻ വല്ലൊ എന്നേ ഒള്ളു. കടലാസിൽ എഴുതുവാൻ കഴിയുമെന്നു പറഞ്ഞുവല്ലോ.

കാരണ:—എന്നാൽ അങ്ങനെ ചെയ്യണം. (എന്നുപറഞ്ഞിട്ടു പ്രഭുവിന്റെ പാലകന്മാരെക്കണ്ടു് അവരുടെ ആവശ്യങ്ങൾ എന്തെല്ലാം എന്നറിഞ്ഞിട്ടു പോയി.)

അവരെന്നായ പ്രഭുവിന്റെ സദാമാദരിയുടെ പ്രായ്ക്കുന്ന പ്രകാരം, ഉദയഭാനവിന്റെ അച്ഛൻ അവിടുത്തെന്നു താമസിപ്പു് അവരുമായി ഒരുമിച്ചു ഭക്ഷണം കഴിച്ചതിന്റെ ശേഷം വിരോധിക്കുവാനായി പടിഞ്ഞാറേ വശത്തായി അവാർ മുഖത്തു വന്നുകൂടി.

വിധവ:—ഞങ്ങളെ രക്ഷിക്കണം. ഇവർ എന്നെ തമ്പി
യാക്കും. അമ്മ പാപ്പാൻ.....

ഇരു:—ആത്മ ചുപ്പ അണ്ണാവിരോ?

വിധവ:—അവർന്നാർ. അച്ഛനും ഇരു വിനയെ വലി
ച്ചുവെച്ചത്. അവർ എങ്കിലും?

ഇരു:—പരമേശ്വരൻ നന്ദികെട്ട പട്ടത്. അയാളേ കാണ
രുത്. അയാൾ എന്റെ ദേവിയെ അപകടത്തിൽ
അകപ്പെടുത്തി. സംശയമില്ല. (എന്നു വൃസനിക്കുന്നു).

ആ സമയം പ്രഭു തന്റെ ഉടുപ്പിന്റെ കീഴിൽ നിന്ന്
ഒരു ചെറിയ പെട്ടികൾക്കൊക്കെ അതിൽ എന്തൊക്കെഴുതി സ
ഹോദരിയെ കാണിച്ചു. തന്റെ അമ്പിക്ക് എന്തൊ രഹസ്യ
മായ കാര്യം പറയുവാനുണ്ടെന്നും ആ കാര്യം കടവന്തിൽ
എഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുമെന്നും പറയുന്നു. അവർ ഇരുവിനേ
ധരിപ്പിക്കുകയും അദ്ദേഹം അതിനുള്ള സമ്മതിക്കയും
ചെയ്യുമ്പോൾ ആ വിധവ, അവിടെ നിന്നും മാറി. അവ
രുടെ സംഭാഷണം പ്രഭു ഇംഗ്ലീഷിൽ എഴുതിക്കൊണ്ടിരുന്നി
രുന്നെങ്കിലും ഇംഗ്ലീഷിലുള്ള ഇരുവിന്റെ മറുപടികളെയും തന്റെ
മെച്ചപ്പെട്ട താഴെ ചേർത്തിരിക്കുന്നു.

പ്രഭു:—ആ ചുപ്പ അണ്ണാവി എന്ന പരമേശ്വരൻ ഇവിടെ
ഉണ്ടോ?

ഇരു:—അയാളെ ആ കാരണവർ പുറത്താക്കിയിട്ടുണ്ട്. എ
ന്നാണു തോന്നുന്നത്. അയാളെ ഇവിടെക്കൊണ്ടു
നില്പു.

പ്രഭു:—എന്തിനാണു പുറത്തു കളഞ്ഞത്?

ഇരു:—കാരണവർ കറേ രൂപം അയാളുടെ പക്കൽ നിന്നും
കടമായി വാങ്ങിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. കാരണവരോടു പറ
യാതെയും ചോദിക്കാതെയും അന്യായം കൊടുത്തു.

വിധിയാക്കി കാരണവർ അറിയാതെ തറവാടുവസ്തുക്കളെ ഒക്കെ ജപ്തിചെയ്തിച്ചു. ഇതൊന്നും കാരണവർ അറിഞ്ഞതേ ഇല്ല.

പ്രഭു:—സമൻസ് നായച്ചിട്ടില്ലയോ?

ഇരു:—കോർട്ടിൽ നിന്നും സമൻസ് അയച്ചിരുന്നാലും ശിപായിയെ സ്വാധീനപ്പെടുത്തി സമൻസ് കാരണവരെ കാണിക്കാതെ നടത്തി അയച്ചിരിക്കാം. കാരണവർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരുമകളെയും കൊണ്ടു ത്രീചക്രപുരത്തിൽ പോയിരിക്കെ, വസ്തുക്കളെ ഒക്കെ ലേലം ചെയ്യുവാൻ വേണ്ട ഏറ്റെടുക്കൽ മണ്ഡലമായി ചുറ്റുസമുദായം ചെല്ലിത്തുണയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ വിവരം അറിഞ്ഞു കാരണവർ കനികൊടുത്തു. കാരണവരെ അകലെയാക്കിയും വെച്ചു ദേവിയെ—കാരണവരുടെ മരുമകളെ—എങ്ങനെയോ അപകടത്തിൽ ആക്കി എന്നു കാരണവർ വിചാരിച്ചു അയാളെ ആട്ടി പറത്തുകയുണ്ടു.

പ്രഭു:—ശരി. അവൻ ബ്രാഹ്മണനല്ല. കടം തീർത്തുവോ?

ഇരു:—കടം തീർത്തു. ആ മരുമകൾക്കു സ്വകാര്യസ്വത്തായി കറേ പണമുണ്ടായിരുന്നു. ആ സംഖ്യകൊണ്ടു കാരണവരുടെ കടം മുഴുവനും തീർത്തു.

പ്രഭു:—ഏതു മരുമകൾക്കാണ്?

ഇരു:—തൃചക്രപുരത്തിലേയ്ക്കു ഭജനത്തിനായി വന്ന സത്രീ.

പ്രഭു:—കടം എത്രയുണ്ട്?

ഇരു:—പതിനായിരത്തിനകം.

പ്രഭു:—ആ കടം ഞാൻ തീർത്തുകൊള്ളാം. ആ മരുമകളുടെ സ്വത്തു് അങ്ങനെയെന്നു ഇരിക്കട്ടെ.

ഇരു:—കടാ തീവ്വവല്ലോ. ആ മരുമകളും സമ്മതിച്ചിട്ടാണു്. കടാദിവസം മുമ്പെ, അവരും അവളുടെ ആഭരണങ്ങളെല്ലാം ഇവിടെയുള്ള മറ്റു സ്ത്രീകൾക്കു കൊടുത്തു. ഈ പണം എന്നെ ഏൽപ്പിച്ചിട്ടു കാണവയുടെ കടം തീർത്തുവാനും എന്നോടാവശ്യപ്പെട്ടു.

പ്രഭു:—നിങ്ങളിൽ ഇത്ര വിശ്വാസം ഉണ്ടേ?

ഇരു:—(ചിരിച്ചുകൊണ്ടു്) ഞാൻ അവളുടെ ഗുരുവാണു്. എന്നിങ്ങു ഗുരുദക്ഷിണയായും, കടാ അധികം സ്വത്തു നൽകി.

പ്രഭു:—സർവ്വത്തെയും ഉപേക്ഷിച്ചിട്ടാണോ ശ്രീമാനപുരത്തിലേക്കു പുറപ്പെട്ടതു്?

ഇരു:—അങ്ങനെത്തന്നെ. ഈ വിവരം പിന്നീടാണു ഞാൻ അറിഞ്ഞതു്. ഇവർ, ചുറ്റുമുള്ളവരിലും ഭൂതരും, അവരും ഭ്രാന്തരും ഉള്ളവരും എന്നു പറഞ്ഞുണ്ടാക്കി. ഇങ്ങനെ വിരോധമുള്ള സ്ത്രീ മറ്റൊരാളും ഇല്ല. അവരും ഭ്രാന്തരും ഉള്ളവരും എന്തു കമ്പ്യൂതിയാണു്?

പ്രഭു:—ഇങ്ങനെ പറയുന്നതിന്നു കാരണമെന്തു്?

ഇരു:—ഒന്നും ഇല്ല. അവരും വിവാഹം നിശ്ചയിച്ചു. അന്നേദിവസം, അവരും അവളുടെ സർവ്വവസ്തുക്കളെയും ഉപേക്ഷിച്ചു് കേവലം ഒരു യോഗിനിയുടെ ഭാവത്തിൽ ജീവിക്കുവാൻ നിശ്ചയിച്ചു. സ്വന്തം പ്രകാരം യോഗിനി അമ്മയല്ല. തൊറിയായിരിക്കട്ടേ.

പ്രഭു:—വിവാഹം നടന്നില്ല. ആരാണ് വരൻ?

ഇരു:—നമ്പൂരി. എന്നാൽ, ഈ ദിക്കിലെ സ്വാമനാൻ.

പ്രഭു:—കഷ്ടം! വിവാഹം നടന്നില്ല.

ഇരു:—നടത്തുവാൻ അവർ സമ്മതിച്ചില്ല.

പ്രഭു:—വിരോധം എന്താണു്?

ഗുരു:—എന്തോ? അറിയുവാൻ പാടില്ല.

പ്രഭു:—അധികം അറിവും ദൈവഭക്തിയും ഉള്ള സ്ത്രീയാണോ?

ഗുരു:—അവളുടെ ഗുരുവായ എനിക്കുപോലും, ആ പക്ഷമായ സ്വഭാവം ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഇങ്ങനെ സമ്പ്രദായം സമർപ്പിച്ചു ആയിട്ട് ഒരു സ്ത്രീ, എവിടെയുണ്ടു്?

പ്രഭു:—അയ്യോ! ഞാൻ ചെല്ലുപോയ അപരാധം ക്ഷമ വ്യഭല്ലെന്നു വന്നു.

ഗുരു:—എന്തപരമായാണു് അവളാടു് ചെയ്തതു്? അവൾ മരിച്ചുപോയിട്ടില്ലല്ലോ?

പ്രഭു:—എന്താണു ഞാൻ പറയേണ്ടതു്? ആ ദേവിയെ ആരാണു കൊല്ലുന്നതു്? കാലനും ദേവിയെ കാണുമ്പോൾ മുമ്പാകം. ആ ദേവിയെക്കൊന്നാണു് എന്റെ നാവു സ്തംഭിച്ചുപോയതു്.

ഗുരു:—എന്താണു സഭവിചിത്രം? നേരെ പറയണം; മടി കേൾക്ക.

പ്രഭു:—എന്താണു പറയുക? മലയാളത്തിൽ ഉള്ള സ്ത്രീകൾ കൈക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതും, ഈ അമ്മയും അങ്ങനെ ഒരു ഭാഗിയാണെന്നും മറ്റും എന്തോടു് ആ മറുപടി പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ചു. ഞാൻ വിശ്വസിച്ചുപോയി. പത്തായിരം രൂപയും എണ്ണിയിട്ടു തുടിച്ചു. അയാളും, അയാളുടെ സഹോദരിയുംകൂടി, എന്നെ കളിപ്പിച്ചതാണു്. മാതൃഗർഭത്തിന്റെ പാപം ഞാൻ അനുഭവിക്കുന്നു. കഷ്ടം! കഷ്ടം! ദൈവമെ; ദൈവമെ! സർവ്വപാപം; രക്ഷിക്കണേ! രക്ഷിക്കണേ! ഞങ്ങളുടെ കലദേവതയായ ലക്ഷ്മിയും കോപിച്ചിരിക്കുന്നു. രക്ഷിക്കണേ! ആ അമ്മയെക്കണ്ടു് സമസ്താപരാധം പറയുവാൻ ആണു ഞങ്ങൾ പുറപ്പെട്ടതു്.

ഇത:—നിങ്ങൾ എവിടെവെച്ചാണു ഈ അപരാധം ചെയ്തത്?

പ്രഭു:—എന്റെവക ഒരു മാത്തിൽ, ചുപ്പത്തൊന്നുമുതൽ സാഹസികരി ഒരു വിധവ പാക്കുണോണ്ടു്. അവിടെ ആ അമ്മയെ ഈ ദ്രോഹമണൻ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു. രാത്രിയിൽ ഞാൻ ആ മാളികയിൽ ചെന്നു. അമ്മയും ഉണ്ടായിരുന്നു. അമ്മയുടെ കൈ ഞാൻ സ്സരിച്ചു. തിരിഞ്ഞുമാറി എന്തെ നന്നു നോക്കി. ഞാൻ താഴെ വീണു ബോധം നശിച്ചു.....അടുത്തദിവസം ബോധം വന്നപ്പോൾ നാക്കു് അനക്കവാൻ പാടില്ലാതെ ആയി.

ഇത:—കഷ്ടം! ദൈവശിക്ഷ കലിയുഗത്തിൽ ഉടൻതന്നെ.

പ്രഭു:—സംശയമില്ല. ദൈവശിക്ഷതന്നെ. അനഭവിഷാരതെ എന്തുചെയ്യും? ആഹാരവും നേരേ ഇറങ്ങുന്നില്ല. എവിടെയാണു പോകേണ്ടതു്. അമ്മയെക്കണ്ടു്, അപരാധം ക്ഷമിക്കണം എന്നു യാചിക്കാം. അമ്മ പ്രസാദിച്ചു് അനുഗ്രഹിച്ചാൽ ഭാഗ്യം. ഈ ദുഷ്ടമോ വ്യതിചലിച്ചി. വരുന്ന ജന്മത്തിലെങ്കിലും ദൈവത്തെ ദർശിക്കുവാൻ സംഗതിയുണ്ടാകുമോ?

ഇത:—നിങ്ങൾ കല്യാണം കഴിച്ചിട്ടുണ്ടോ?

പ്രഭു:—ഓഹോ! മൂന്നുവിവാഹം--മൂന്നുമാതൃമാർ--ഒന്നിലും പുത്രനില്ല. എങ്ങനെ ഈ പാപിക്കു പുത്രനുണ്ടാകും?

ഇത:—ഈശ്വരനെ ഭജിക്കുക. പുത്രനുണ്ടാകാതെയിരിക്കുമോ?

പ്രഭു:—എന്തറിഞ്ഞിട്ടു പറയുന്നു. എന്റെ വേദനെ എനിക്കുറു്യാം. സ്ത്രീയെ കാണുന്നതേ വേദനെ. സ്ത്രീയെ സ്സരിക്കുന്നത് അതിലും അധികം വേദനെ. ഒരു അ

പരായം ചെയ്യുകൊണ്ടു വിവാഹവും വ്യവഹാരം;
ഒരു വലിയ കടംബവും, സന്താനംകൂടാതെ നശിക്ക
മാറായി.

ഇതുകേട്ടു—ഇത് അത്യന്തതന്നെ. വല്ല കഥകളിലും അ
ല്ലാതെ, ഇങ്ങനെ ഒരു സംഭവം ഒരു ദേശചരിത്ര
ത്തിലും കാണപ്പെടുകയില്ല.

പ്രഭു:—അമ്മയുടെ, ഗുരുവായ്ക്കു താങ്കൾ. എന്തെന്നിലും
മന്ത്രോപദേശം എന്തിനും തന്നെത്തന്നെ നിങ്ങളുടെ
യജ്ഞങ്ങൾക്കു! അങ്ങനെ എങ്കിലും പാപം ശരി
ക്കളെ (എന്നു ഇരുവിന്റെ പാദങ്ങളിൽ വീഴുന്നു.)

ഇതുകേട്ടു—(എഴുന്നേറ്റുവെച്ചിട്ട്) ആകട്ടെ, അങ്ങനെ ചൊല്ലാം.
ഇന്നു രാത്രിയിൽ വീട്ടിലേയ്ക്കു വരണം. അങ്ങനെ
എന്തെങ്കിലും വഴിയ്ക്കു ദോഷം നീങ്ങാതെയിരിക്കയില്ല.

പ്രഭു:—ഹാ! മഹാഭാഗ്യം! നല്ല കാലം നിമിത്തം ഞാൻ
ഇരുവിനേക്കണ്ടു. അമ്മയുടെ ഗുരു എന്തിനും ഗുരു
തന്നെ. ഹാ!

അവർ നിശ്ചയിച്ചതുപോലെ ഭരണ രാത്രിയിൽ
പ്രഭുവും സമോദരിയും ആതി ഗുരുഗൃഹം പ്രാപിച്ചു.
യഥാകാലത്തു പ്രഭുവിന് ഒരു മന്ത്രം ഇരു ഉപദേശിച്ചു.
പ്രഭുവിനു നാവനമുപാർ പാടിപ്പറക്കുകയും മന്ത്രരൂപം കേ
വലം മനനംകൊണ്ടു നിർവ്വഹിക്കാമെന്നുള്ളതാണല്ലോ. മന
നം ചെയ്യുന്നവനെ ത്രാണനംചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടു മന്ത്രം
എന്നു പറയപ്പെടുന്നു. മന്ത്രത്തെ ഉപാസിക്ക എന്നതു
റെറും ജപം അല്ല. രാമ! രാമ! എന്നോ, നമശ്ശിവായ
എന്നോ, ഓം നമോ നാരായണായ എന്നോ, മഹാ അ
യ്യമോ ലക്ഷ്മണോ പ്രാപശ്ചം ഉച്ചരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു
പ്രായാജനമില്ല. മന്ത്രോപാസനകൊണ്ടു അതിന്റെ പൊ
യളായ ശക്തിയെ അറിയുകയും ആ ശക്തിയെ ഉപാസക

ന്റെ ആത്മാവിനോടു ധ്യാനംകൊണ്ടു സംയോജിപ്പിക്കയും ചെയ്യാതെ മന്ത്രരൂപം ഫലപ്പെടുന്നതല്ല. ചില ബ്രാഹ്മണർ വെറും സ്വരം പ്രമാണമാക്കി വേദോച്ഛാസണം ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടു് എന്തു ഫലമാണു സിദ്ധിക്കുവാനുള്ളതു്. സ്വരം അപ്രാമാണികമാണെന്നു പറയുന്നില്ല. അതും വിശദമാക്കുന്നതിനു സ്വരം ആവശ്യംതന്നെ. ശരിയായി ഉച്ചരിക്കാത്ത മന്ത്രങ്ങൾ അപര്യയുടെ അർത്ഥഗാർഭീയത്തേ പൂർണ്ണമായി പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതല്ല. മന്ത്രങ്ങളും മന്ത്രോപാസന സമ്പ്രദായങ്ങളും അപര്യയെ സിദ്ധിക്കളും അജ്ഞാനരോഗകരത്തോടു ചേർന്നവയാണ്. ആത്മജ്ഞാനപ്രകാശത്തിൽ മന്ത്രങ്ങളോ, കർമ്മങ്ങളോ, ഉപാസനകളോ വിധിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ആത്മജ്ഞാനം മന്ത്രാതീതമാണെങ്കിലും, ഉപാസനകൂടാതെ ആത്മജ്ഞാനസിദ്ധിക്കു മന്ത്രോപാസനയോളം സുകരമായ ഉപായം ഇല്ല. ഉപാസന എന്നതു മന്ത്രത്തിന്റെ ഭജനാനുതന്നെ. മന്ത്രജ്ഞാനം തന്നെ അതിന്റെ സിദ്ധി. മന്ത്രം എന്നതു് ഒരു ചെറിയ വാക്യമായിരിക്കാം. എങ്കിലും, അതിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന ഓരോ അക്ഷരവും അക്ഷരമായിട്ടുള്ളതുതന്നെ. ഓരോ അക്ഷരത്തിന്റെയും പൊരുളറിയാൻ ലിപികാലത്തെ മനനം വേണ്ടതാണ്. ഒരുവന്റെ ആയുഃസ്തോമംകൊണ്ടു് അതും പൂർണ്ണമായി പ്രകാശിക്കാതെയുള്ള മന്ത്രങ്ങളും മന്ത്രാക്ഷരങ്ങളും ഇല്ലെന്നില്ല. ലിപികാലത്തെ മനനംകൊണ്ടു മാത്രമേ മന്ത്രഭജനാനം സിദ്ധിക്കയുള്ളു. ഈ കാലത്തു മന്ത്രമാധ്യസ്തവും അറിയുന്നില്ല. മന്ത്രങ്ങൾ എന്നാൽ അവയുടെ പൊരുളായ ശക്തികൾ ആകുന്നുവല്ലോ. ഇവ ഈശ്വരസന്നിധിയേ സമീപിക്കുവാനുള്ള സോപാനങ്ങൾ ആകുന്നു. സോപാനങ്ങളെ ചാടിക്കടക്കുവാൻ എല്ലാവർക്കും കഴിയുന്നതല്ല.

ഈ ആഖ്യാതികയുടെ മഹാനുഭാവത്തു മന്ത്രങ്ങളെ അധിഷ്ഠിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്! അതു ജ്ഞാനഹീനമായ മന്ത്രോപാസനയെ ഉദ്ദേശിച്ചാണ്. കിളികൾ ചിലയ്ക്കുന്നതുപോലെ യുള്ള ജപം കാര്യമുണ്ട് കളിപ്പോലെ തന്നെ. ഒരു മന്ത്രത്തിന് ഒരു ദേവതയുണ്ട്. ആ ദേവതാസായുജ്യം ശരിയായ ആ മന്ത്രോപാസനകൊണ്ട് സിദ്ധിക്കണം. ഈശ്വരൻ സർവ്വകരുണാകരനായ മന്ത്രത്തിന്റെ പൊരുളായ ഏതു ശക്തിയും ഈശ്വരനിൽ അടങ്ങാത്തതെന്നു പറയുവാൻ പാടില്ല. സർവ്വമന്ത്രോപാസകന്മാരും ഈശ്വരശക്തിയെ തന്നെയാണ് ഉപാസിക്കുന്നത്.

ഇങ്ങനെയുള്ള ജ്ഞാനോപദേശത്തോടുകൂടി പ്രഭുവിന് ഒരു മന്ത്രം ഉപദേശവിന്റെ അപ്പൻ ഉപദേശിച്ചു. ശിഷ്യസമ്പ്രദായം വഴിപോലെ നാറിയുന്ന പ്രഭു ഇഷ്ടകടംബകരിത്രം കരിക്കലും സ്തംഭിപ്പിക്കാത്തതിരിക്കത്തക്കവണ്ണമുള്ള ദ്രവ്യം ദക്ഷിണയായി ഇതപാദങ്ങളിൽ സമർപ്പിച്ച് യാത്രയും പറഞ്ഞു പിരിഞ്ഞുപോയി.

ഉദയഭാനുവിനെയും അവന്റെ പാവപ്പെട്ട കടംബത്തെയും ഞ്ഞാപിക്കുന്നതിന് ഒരുമ്പെട്ട ചാതുര്യനപ്രഭുതികളുടെ ഉദ്ദേശ്യം ഇങ്ങനെ വിഫലമായി പരിണമിച്ചു. അതു ധോരൂദ്ധായിട്ട് ഉദയഭാനുവിനു നൂതന തശസ്ത്രം അവന്റെ പ്രിയതമയായ ദേവിക്ക് ആത്മജ്ഞാനസിദ്ധിക്കുള്ള വൈരാഗ്യവും അവന്റെ കടംബത്തിനു ശാശ്വതമായ ഐശ്വര്യവും സിദ്ധിക്കുവാൻ സംഗതിയായി.

അദ്ധ്യായം 7.

വിരഹസമാധാനം.

ആ പ്രഭുവും വിധവയും ആ രാത്രിയിൽത്തന്നെ ഉദയഭാനവിന്റെ സ്വഗൃഹം—3, 61—ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിൽ സ്വഗൃഹം ഉണ്ടെന്ന് എങ്ങനെ പറയുവാൻ കഴിയും? ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിന്റെ രാജകോയ്മ എന്തോ ഗൗരവരായ പ്രമാണങ്ങൾ—അഥവാ ഭരണാധിപതി കസ്യതികളുടെ പ്ര—മദത്താൽ എന്നോ വരാം—അവനെ ബഹിഷ്കരിച്ചിരിക്കുന്നതായി വിചാരിച്ചാലും സാധുവായ ഈ ഗ്രന്ഥകാരൻ പായാതെയിരിക്കുവാൻ എങ്ങനെ ചെയ്തുണ്ടാകും. അമ്മയുടെ അടുക്കൽനിന്നും ഒരു ഭർത്താവ്—ഒരു കംസൻ അഥവാ യമധർമ്മരാജാവുതന്നെ, മകനെ അപഹരിച്ചുകൊണ്ടു പോയി എന്നിരിക്കട്ടെ; എന്നാലും അമ്മയുടെ ബാല്യേത വിട്ടുപോയി എന്നു വരുമോ? അമ്മയ്ക്കു മകൻ, എന്നും, മകൻ തന്നെ. സർവ്വസംഗ്രഹിത്യാഗംകൊണ്ടു പോലും ഒരു യതീശപരനാ മാതൃബന്ധം ഖണ്ഡിക്കുവാൻ കഴിയുന്നില്ല. അമ്മയ്ക്കൊണ്ടു് ഏതുസ്തോത്രംകൊണ്ടുനോക്കിയാലും ഏതു ധർമ്മംകൊണ്ടു നോക്കിയാലും ഉദയഭാനവിന്റെ മാതൃഭൂമി ധർമ്മക്ഷേത്രം തന്നെ. മാതൃഭൂമിയായ ധർമ്മക്ഷേത്രം എന്തു് അധർമ്മവിത്തുകളെക്കൊണ്ടു മുടിയിരുന്നാലും അതിൽ ഉദയഭാനവിനു് ഒരു സ്വഗൃഹവുമുണ്ടു്. സർവ്വാർത്ഥികന്മാരുടെ ഹൃദയങ്ങളിലും ഒരു സ്ഥാനവും ഉണ്ടു്. ആ ഗ്രന്ഥത്തിലും ആ ഹൃദയങ്ങളിലും നിന്നു് ഓടിക്കുന്നതിനു ധർമ്മത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠ പ്രാപിച്ച യാതൊരു രാജാംഗത്തിനും അധികാരവും അവകാശവും ഇല്ല. ധർമ്മക്ഷേത്രം ആധുനികകാലത്തു

മുടിയിരിക്കുന്ന അധഃപിണ്ഡങ്ങളായ കരവകിടഗണം സൃഷ്ടനെയെങ്ങനെ മൺത്ത് എന്നുപോലെ നശിച്ചുപോകുമെന്നു നന്നായി വിശ്വസിക്കുക. ത്രിമാസേ ദേഹിച്ചു രാവണനും, ത്രിക്വണ്ണനേ ദേഹിച്ചു കംസനും, യഥാക്രമം ത്രിരാമനെ കൊണ്ടും ത്രിക്വണ്ണനെക്കൊണ്ടും തന്നെയുണ്ടു നാശത്തെ പ്രാപിച്ചത്. ആ സ്ഥിതിക്കു രാമനെയും ഉഷ്ണനെയും ദേഹിക്കുന്ന ദുഷ്ടോധന്യൻ രാവണന്റെയും കംസന്റെയും ഭൃത്യന്മാരോടു കൂടി യവനന്മാരോടു യുദ്ധിക്കപ്പെടാഞ്ഞതിരിക്കു തില്ല. നമുക്കു കഥ പിന്തുടരാം. ആ പ്രഭുവും വിധവയും ആ രാത്രിയിൽത്തന്നെ ഉദയഭാനവിന്റെ സ്വഗൃഹംവിട്ടു ദേവീമന്ദിരത്തിൽ ചെന്നു ശയിച്ചു. പ്രഭാതത്തിൽ അവരെ കാണുന്നതിന്നു വന്നെത്തിയ കാരണവരുടെ അനജ്ഞയോടുകൂടി, ഒരു നൂറു സ്വപ്നം കാരണവർ സംഭാവനയായി കൊടുത്തു ദേവിയുടെ മരയാപടം വാങ്ങിയുകൊണ്ടു പുറപ്പെട്ടവൻ ഒരുങ്ങി. ഒരു ചെറിയ പടത്തിന്നു നൂറു സ്വപ്നം വാങ്ങുവാൻ കാരണവർ ആദ്യം വിസമ്മതിച്ചുവെങ്കിലും—ഒരു പ്രതിഫലവുംകൂടാതെ ആ പടം ആ പ്രഭുവിന്നു കൊടുക്കുവാൻ കാരണവർ തയ്യാറുണ്ടായിരുന്നു എങ്കിലും—ആപടത്തിന്റെ വില നൂറു സ്വപ്നംകൊണ്ടും നിണ്ണയിക്കാവുന്നതല്ലെന്നും ആ പടത്തിനായി പ്രഭുവിന്റെ എന്തു സ്വപ്നം ഒത്തുചെയ്യുന്നതിന്നു് ആ പ്രഭുവും വിധവയും ഒരുക്കമുണ്ടെന്നും, ആ പടത്തെ എങ്കിലും ദിവസംപ്രതി ഒഴിച്ചിട്ടും ആരായിച്ചിട്ടും ദേവിയോടു ചെല്ലുപോയ അപരാധം ക്ഷണവുമായി പരിണമിക്കുമെന്നു ദൃഢമായി അവർ വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ടെന്നും മറ്റുംഉള്ള യെന്നീയങ്ങളായ വാക്കുകളേകേട്ടു കാരണവർ ആ പടം പ്രഭുവിനായി നൽകി. അവരെ അനന്തരമായി വളക്കൂടവുവരെ പോകുന്നതിന്നു ബലപ്പെട്ടു വന്ന ഗുരുവിന്റെ പാദങ്ങളിൽ വീണും വീണ്ടും പ്രഭു സാഷ്ടാംഗം

നമസ്കരിച്ചിട്ട് ഗുരുവിനോടുകൂടി ഗുരുമന്ദിരത്തിൽ ചെന്നു് ഗുരുക്കുടുംബത്തെയും യഥാവിധി ആദരിച്ചുപറപ്പെടുപോയി.

പുത്രവിരോധംകൊണ്ടു വ്യസനാക്രാന്തനായിരിക്കുന്ന ഉദയഭാനുവിന്റെ അർപ്പണമ്മമാക്കു് പ്രഭുവിന്റെ ആഗമനവും ദർശനവും ഈശ്വരാനുഗ്രഹത്തിന്റെ ഭാവാനന്തരമായി ബോധപ്പെടുകയും ആ ബോധത്തിൽ വിരഹമുദാഹരണം സഹനീയമായി ഭവിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈശ്വരാനുഗ്രഹത്തിന്റെ മരണാത്മ സൂചനയായി ലോകേയിൽ സൂചമായിട്ടു് ചെന്നു ചേർന്ന ഉദയഭാനുവിന്റെ ഒരു കത്തു മാതാപിതാക്കളായ ഒരു ആശ്ചര്യപ്പെടുന്ന വാക്കുകളോടുകൂടി അവർ ലഭിക്കുന്നതിനും സംഗതിയായി. ആ കത്തിനെ ഉദയഭാനുവിന്റെ അർപ്പൻ അവന്റെ അമ്മയേയും സഹോദരിമാരേയും വായിച്ചു കേൾപ്പിച്ചിട്ടു് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു.

അർപ്പൻ:—ലോകത്തിൽ തനിയെ താമസിക്കുന്നത് എങ്ങനേ? ആ നഗരത്തിൽ ഉദയഭാനു എത്തിയിരിക്കുന്നതായും, ആ നഗരത്തിൽ ഉദ്യോഗമായിട്ടും ഇതരസൗകര്യങ്ങളിൽ പ്രവേശിച്ചും താമസിക്കുന്ന ധാർമ്മികരുടെ സഹായവും ഉപദേശവും ഉദയഭാനുവിനു ലഭിച്ചിരിക്കുന്നതായും ഉദയഭാനുവിന്റെ എഴുത്തിൽ നിന്നും നാം അറിയുന്നുണ്ടല്ലോ. ഇതു് അറിഞ്ഞിട്ടെങ്കിലും നമുക്കു് സൈപാലായിരിക്കാം. ഈശ്വരൻ എല്ലാം നേരെ ആക്കും.

അമ്മ:—നമുക്കുകൂടി അങ്ങോട്ടു പോയാലൊതു?'

അർപ്പൻ:—ഹേയ്, നമുക്കു ചക്രവർത്തിയോടു് കേതിയുണ്ടായിരിക്കണം. ആ തിരുമേനിയെ ധിക്കരിക്കുവാൻ പാടില്ല. വക്രഹൃദയന്മാരുടെ ആലോചനകൾ കേട്ടു് ഏതൊ നമ്മുടെ ഭാഗ്യം ഹേതുവായി ചക്രവർത്തിനെ മുളിയിരിക്കും. അതുകൊണ്ടു് ചക്രവർത്തിയെയും

രാജ്യത്തെയും അധിഷ്ഠിക്കുന്നതു നമുക്കു യോഗ്യത
അല്ല. നമുക്ക് അങ്ങനെ ചെയ്യുവാൻ പാടില്ല.
തലുലം രാജ്യഭരണത്തെ ക്ലേശിപ്പിക്കുന്ന ആ കടില
ചിത്തനാക്ക് നാശം നേരിക്കത്തെയിരിക്കയില്ല. അ
വരുടെ നാശം അല്ലയോ അവർ ഉദയഭാനവിനെ
ധിംസിപ്പിച്ച് ഉദ്ദേശിക്കുന്നതും, നിർവ്വഹിക്കുന്നതും?
അങ്ങനെയെന്നു. സംശയം വേണ്ട. ഉദയഭാനവിനെ
നമുക്ക് ഇപ്പോൾ പിന്തുടരാൻ കഴിയും.

അമ്മ:—അവിടെയും ഈ ദ്രോഹികൾ ഉദയഭാനവിനെ
പീഡിപ്പിക്കുന്നതിന് ഭയങ്കരമായോ? അങ്ങനെ
ചെയ്യയില്ലെന്നു നമുക്ക് എങ്ങനെ വിശ്വസിക്കാം?

അച്ഛൻ:—അവർ അങ്ങനെയും ചെയ്യുകയും. എന്നാൽ
നമ്മെ ഇതേവഴി സംരക്ഷണംചെയ്തു ഈശ്വരാനു
ഗ്രഹം ഉദയഭാനവിനെ അങ്ങനെയുള്ള വിപത്തുക
ളിൽ നിന്നും രക്ഷിക്കാതെയിരിക്കയില്ല. എന്നാണു്
ഈശ്വരാനുഗ്രഹത്തിൽ വിശ്വാസം കരുതുന്നതു്.
പിന്നെ എന്തിനാണു പാരായണം? പാരായണ
ത്തിന്റെ പ്രയോജനം എന്തു്? ത്രീമുഖൻ ചെയ്തി
ട്ടുള്ളതു് എന്താണു്? അധർമ്മത്തെ നശിപ്പിച്ചു ധർമ്മ
ത്തെ സ്ഥാപിക്കുവാനല്ലയോ ഈശ്വരൻ തന്നെ അ
വതരിച്ചു. ദാമസ്കശ്ശരുടെ അറിയുന്നതു്? എതു കാ
ലത്താണു് ആ ജന്മാദ്വേശ്വത്തെ നിർവ്വഹിക്കാതെയി
രുന്നിട്ടുള്ളതു്. ധർമ്മത്തെ രക്ഷിക്കുന്നതിന്നും അധ
ർമ്മത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നതിന്നും ഈശ്വരൻ തന്നെ വേ
ണം. ആ ഈശ്വരസഹായം നമ്മുടെ ഉദയഭാനവിനു
ലഭിക്കും. അതിലേയ്ക്കു നാം അനന്തിമീഷവും വികാരെ
ഈശ്വരപ്രാർത്ഥന ചെയ്യണം. എന്താണു ഭയപ്പെ
ടാത്തതു്? വെറും മൂഢകളേപ്പോലെ ഭയിക്കുന്നതു

ശരിയല്ല. ധൈര്യമാർിക്കുക. ഉദയഭാനുവിനെ പ്രസവിച്ചിട്ട് അവന്റെ അമ്മ ചേരിക്കുക? ശ്രീരാമനെ പ്രസവിച്ചിട്ട് കൗസല്യാദേവിക്കു ശ്രീരാമനെ വനത്തിലേയ്ക്കു പറഞ്ഞയയ്ക്കുവാൻ ധൈര്യമില്ലാതെ പോയോ? ശ്രീകൃഷ്ണനെ പ്രസവിച്ചിട്ട് ആ നിമിഷത്തിൽ ശ്രീകൃഷ്ണനെ പിരിച്ചയയ്ക്കുന്നതിന് ആ ദേവകീദേവിക്കു ധൈര്യമുണ്ടായില്ലേ? ചിന്തേ ആ കുറകളെ എങ്കിലും നാം ശ്രവിച്ചിട്ടില്ലയോ? ഉദയഭാനുവിനെ പ്രസവിച്ചിട്ട് അവന്റെ അമ്മയ്ക്കു ധൈര്യമില്ലാതെ പോയോ? അങ്ങനെ വരികയില്ല. ആ കൗസല്യയുടേയും, ദേവകിയുടേയും, പുത്രജനനം കൊണ്ട് നാവങ്ങ് സിദ്ധിച്ച ഭാഗ്യവും, ധൈര്യവും ഉദയഭാനുവിന്റെ അമ്മയ്ക്കു ഉദയഭാനുവിന്റെ ജനനംകൊണ്ടു സിദ്ധിച്ചിരിക്കണമല്ലോ.

അമ്മ:—ഇതൊക്കെ പറയുന്നതു ഞങ്ങളെ ആശ്ചര്യപ്പെടുത്തുവാൻ മാത്രം.

അപ്പൻ:—അങ്ങനെതന്നെ. ആശ്ചര്യപ്പെടുത്തുവാൻതന്നെ. വെറും ഉപചാരവാക്യങ്ങളെക്കൊണ്ടല്ല ഞാൻ നിങ്ങളെ ഒക്കെ ആശ്ചര്യപ്പെടുത്തുന്നതു് എന്നുകൂടി ധരിക്കുക. ഉദയഭാനു സത്യവും, ധർമ്മവും, ന്യായവും വിട്ടു പ്രവർത്തിക്കുമോ?

അമ്മ:—അതില്ല. നിശ്ചയം തന്നെ.

അപ്പൻ:—സത്യത്തിനും ധർമ്മത്തിനും ന്യായത്തിനും ഒരിക്കലേങ്കിലും പരാജയം സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ചരിത്രങ്ങൾ വായിച്ചിട്ടില്ലേ? എന്താണു ചരിത്രം പറയുന്നതു്?

അമ്മ:—അവയെ പ്രമാണമാക്കി ജീവിക്കുന്നവർക്കു ക്ലേശങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടല്ലോ?

അപ്പൻ:—ഉണ്ട്. പുരുഷന്മാർ അവയെ ഭരിക്കാൻ ഉദയ ഭാനവിനു പൗരഷം കറവുണ്ടെന്നു വിചാരിക്കുന്നു വോ? ഇല്ല. പോക്കെലും ഇന്നലെ ഇവിടെ വന്നിരുന്നതു് ആരാണു്?

അമ്മ:—ആ പ്രഭുവും വിധവയും.

അപ്പൻ:—എന്തിനാണെന്നറിഞ്ഞുവോ?

അമ്മ:—ഇല്ല.

അപ്പൻ:—അയാൾ ദേവിയോടു പെണ്ണുവോയ അപരാധ നിവാരണത്തിനു മാത്രം തേടിക്കൊണ്ടാണു വന്നിരുന്നതു്?

അമ്മ:—എന്തപരാധമാണു ചെയ്യതു്?

അപ്പൻ:—കാലംകൊണ്ടു് അന്ധനായ വിട്ടന്റെ ഭാവത്തെയും വേഷത്തെയും തന്ത്രങ്ങളെയും സ്വീകരിച്ചിട്ടു് ആ ദേവിയെ തിണ്ടുവാൻ ഇനിമുതൽ ആ പ്രഭുവിനു് എന്താണു ദൈവശിക്ഷ എന്തിനാവുവോ?

അമ്മ:—ഇല്ല.

അപ്പൻ:—ആ കാലം മുതൽ നാവനക്കുവാൻ പാടില്ലാതെ ആയി. വേദവതിയുടെ ശാപം ഏറ്റ രാവണനെക്കാളും അധികം കഷ്ടസ്ഥിതിയിലാണു് ആ പ്രഭു ജീവിക്കുന്നതു്. അനവധി ധനം, പ്രബലന്മാരായ ബന്ധുക്കൾ, അതിസൗന്ദര്യമുള്ള ഭാര്യമാർ, ഉൾശിരംഭുതിലോത്തമാളി ദേവവേഷ്യകളെപ്പോലെയുള്ള ഭാസിമാർ, ഇവയൊക്കെ സ്വാധീനം. സേപ്പയെ നിർമ്മിക്കുന്നതിനു സന്നദ്ധകളാണു്. എന്താണു ഫലം അങ്ങനെയുള്ള പ്രഭു വീട്ടും നശിച്ചിട്ടു ക്ഷീണഗതിയേ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു. സ്രീസ്തംഭം അതിവേഗനയാണുപോലും. ഈ നിർഭാഗ്യത്തിനു കാരണം ദേവിയോടു കാണിച്ച ഒരു ഒരു ധാർഷ്ട്യം.

അമ്മ:—എത്ര വിടയാർ എത്ര സ്ത്രീകളേ ദ്രോഹിക്കുന്നു? അവർക്കൊന്നുമില്ല.

അച്ഛൻ:—അതുപാലെയൊന്നോ നമ്മുടെ ദേവി? നിധിയിൽ താമസിപ്പിച്ചിരുന്നപ്പോൾ, ദേവി നമ്മുടെ ഒരു ബന്ധു. ദ്രവ്യസഹായംചെയ്ത ഒരു ബന്ധു എന്ന് മാത്രമേ നാം അറിയുന്നുള്ളൂ. അവളുടെ മുമ്പിൽ നിന്നും പുറപ്പെട്ട ഒരു ചിന്താപിണ്ഡം ഏറ്റവും അമൂല്യം, ഇങ്ങനെ അവൾനായി തീർന്നു. ആ പ്രാപ്തിന്റെ കലശലായ ചണ്ഡികാദേവിതന്നെ, അതിരളഭാവത്തിൽ, ആവിർഭവിച്ചു തന്റെ ദുരവിൽ നിഷ്കണ്ഠാവാ എന്ന് അവന്നു തോന്നി ബോധംകെട്ട് ഇടിത്തീയായ് എന്നാപാലെ താഴെ പതിച്ചുപോയി.

അമ്മ:—അങ്ങനെയോ? ആ ദേവി മരിച്ചുപോയി എന്നല്ലേ ഞങ്ങൾ വിചാരിച്ചു ദൃഢനിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ടോ?

അച്ഛൻ:—കുട്ടേ! അങ്ങനെ ഒരു മഹാപാതകം ചിന്തിക്കരുത്. ആ ദേവി സ്വർഗസ്വത്തുക്കളെയും ഇല്ലാതാക്കിട്ടു യഥാസ്ഥാനം ജീവിപ്പിക്കുന്നു.

അമ്മ:—എവിടെ, എവിടെ! നമ്മുടെ പോയി കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരാം. എന്തിനാ അധിതം പറയാനില്ല.

അച്ഛൻ:—സാധു നീ എന്തറിയുന്നു? ദേവി ആത്മ? നാം ആത്മ? ഏതു സ്ത്രീക്ക് ഇങ്ങനെ ത്യാഗംചെയ്യുവാൻ കഴിയും? ത്യാഗത്തിൽ അല്ലയോ ധൈര്യം കാണേണ്ടതു്? ധനത്തെ സൂക്ഷിക്കുന്നവർ ഭീരുക്കളാണ്. ധനംകൂടാതെ അങ്ങനെയുള്ളവർ ജീവിക്കുവാൻ കഴിയുന്നില്ല. ഭീരുക്കൾ—ഈശ്വരവിശ്വാസമില്ലാത്തവർ—

അമ്മ:—ധനമില്ലാതെ എന്തെങ്കിലും നിവൃത്തിയുണ്ടോ?

അപ്പൻ:—മ്മീ! ധനം തലമുഴം തരാം. നമ്മുടെ നരച്ചു പോയ ഒരു മുടിയുടെ നാം കളയുന്നതിന് എന്തു ധനത്തിനും ശക്തിയുണ്ടോ? ഈ പ്രഭു, അയാളുടെ സമ്പദ്വം നൽകുവാൻ സന്നദ്ധനാണ്. നാവു നോക്കൂ ആകുമോ?

അമ്മ:—ഇല്ല.

അപ്പൻ:—ആ ദേവി, എന്തിനാണ് ഈ ആദരണമുള്ളതും മറ്റും ധനങ്ങളെയും വലിച്ചു ഉൾക്കൊള്ളാൻ? കഷ്ടതയെല്ലാം സ്വീകരിച്ചത്?

അമ്മ:—എന്തോ?

അപ്പൻ:—നിനക്ക്, എന്തൊന്നറിയാം. ആ ദേവിക്ക് അനുരാഗമംഗം നേരിട്ടു.

അമ്മ:—എങ്ങനെ? നന്മുരി സംബന്ധം തുടങ്ങി എന്നല്ലേ കേട്ടത്?

അപ്പൻ:—നന്മുരി പിച്ഛൻ. അയാൾ, ദേവിക്ക് സംബന്ധം തുടങ്ങുകേ?

അമ്മ:—പിന്നെ, ആരാണു ദേവിയുടെ അനുരാഗത്തെ സമ്പാദിച്ചത്? ആ ഭാഗ്യവാൻ ആരാണു? ഞാൻ ആ ഭാഗ്യവാനെ സ്വാധീനപ്പെടുത്തി കൊടുക്കുമല്ലോ. ആരാണു? ആരാണു?

അപ്പൻ:—അറിയുന്നോ? ആ ഭാഗ്യവാൻ മറ്റൊരുമല്ല. നമ്മുടെ ഏകപുത്രനായ ഉദയഭാനുതന്നെ.

അമ്മ:—അദ്ദേഹി ഞാൻ എന്താണു ചെയ്തത്? എന്തപരമായ ആണു ഞാൻ ദേവിയോടു കാണിച്ചത്? ഞാൻ അറിഞ്ഞില്ല! അറിഞ്ഞില്ല! അറിഞ്ഞില്ല!

അപ്പൻ:—ആ ദേവി, ഇതൊക്കെ പരിത്യജിച്ചത് ഉദയഭാനു സ്വാധീനപ്പെടാത്തതുകൊണ്ടാണു. ആ ദേവിയുടെ, അനുഗ്രഹം ഉദയഭാനുവിന് ഉള്ളപ്പോൾ

എന്തു ദിനം ആണു നമുക്കുള്ളത്? ദേവി, ആരുടെ അനുരാഗത്തെ ഹൃദയത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചുകൊണ്ടാണു്, ഇങ്ങനെ സ്വസ്ഥത്തോടെയും ഉപേക്ഷിച്ചു്? ആ ഉഭയഭാസ ദേവിയുടെ ഹൃദയകമലത്തിൽ വസിക്കുന്നതുവരെ ഉഭയഭാസവിനാ ഭാഗ്യമല്ലാതെ നേരിടുകയില്ല. നീ എന്താണു ചെയ്തത്?

അമ്മ:—ഓ, ആ വിദ്വാൻ പറഞ്ഞതു് കേട്ട ഞാൻ ചില തൊഴുത ദേവിയോടു പറഞ്ഞുപോയി.

അപ്പൻ:—എന്താണു്? എന്താണു്?

അമ്മ:—ഉഭയഭാസവിനു് ഉദ്യോഗം കിട്ടുവാൻ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നതു് ഭയപ്പെടുന്നതു് എന്നൊരു വലിയ ആളുടെ മകളെ വിവാഹം ചെയ്തുവാൻ സമ്മതിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണെന്നും, അങ്ങനെ സമ്മതിക്കുന്നതു് അവൻ ഏതോ ഈ സ്ഥലത്തുള്ള ഒരു സ്ത്രീയിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണെന്നും മറ്റും പറകയാൽ ഞാൻ തന്നെ പോയി ദേവിയോടു വിവരമൊക്കെ പറഞ്ഞു.

അപ്പൻ:—എന്നിട്ടോ?

അമ്മ:—ആ സ്ത്രീയെ ദേവി നന്നായി അറിയുമെന്നും, ആ സ്ത്രീക്കു് ഉഭയഭാസ അവന്റെ ഒരു മഹായാപകം അനുരാഗസ്പർശമായി നൽകിട്ടുണ്ടെന്നും, ആ സ്ത്രീയുടെ പക്കൽനിന്നും ആ പകം വാങ്ങി ഉഭയഭാസവിനു് മടക്കി അയച്ചു് ആ അനുരാഗബന്ധം അഴിച്ചുകളയാമെന്നും പറഞ്ഞു. അതുപോലെ തന്നെ അടുത്ത ദിവസം ആ പകം ഞാൻ കാണവെ ഉഭയഭാസവിനു അയച്ചുകൊടുക്കയും ചെയ്തുവല്ലോ.

അപ്പൻ:—കഷ്ടം! നാം തന്നെ ഉഭയഭാസവിന്റെ മഹാഭാഗ്യം തടഞ്ഞതു്. ധർമ്മപുരിയിലുള്ള കുടിലന്മാരല്ല. കഷ്ടം! കഷ്ടം! കഷ്ടം! ദേവിയുടെ വിശ്വാസത്തെയും

സ്നേഹമെന്നെയും സമ്പാദിച്ചിരിക്കുന്ന ഉദയഭാനുവിന് ഉദ്യോഗം എന്തിനാണ്? നീ അതറിയാതെ പോയി സ്വർഗ്ഗത്തിനു നന്നെ.

അമ്മ:—കഷ്ടം! ഞാനാണെന്ന് ഉദയഭാനുവിന്റെ സൗ വിപത്തുകൾക്കും കാരണം. എന്റെ ഉദ്യോഗമുടമകൊടുക്കുന്നല്ലോ ഉദയഭാനു യാർച്ചയിൽ പോകുന്നത്. കഷ്ടം! എന്തു കാരണത്താൽകൊണ്ടാണു ഞാൻ ഉദയഭാനുവിനെ ട്രോഹിച്ചത്? ദേവിതേ ട്രോഹിച്ചത്? കഷ്ടം! പരീക്ഷയിൽ ജയിച്ച ദിവസം പോയി കൊടുത്തതല്ല ആ പുരാണയുടെ കഥ എങ്കിലും ഭാത്തിപ്പല്ലോ.

അച്ഛൻ:—ഞാനും അതറിയാതെ പോയി. എന്തോ ബാലവാദിയും എന്നു ധരിച്ചതേ ഉള്ളൂ. ദേവി—സർവ്വസൗഭാഗ്യവതിയായ ദേവി—ഉദയഭാനുവിനെ ഈ വിധത്തിൽ കടക്കിക്കളയോ എന്ന സാശയം എന്നിലും ഉണ്ടായിരുന്നു. നമ്മുടെ പഠിക്കുകയ്ക്കു കടന്ന ഭാഗ്യസഞ്ചയത്തെ നാം തന്നെ പൊതു കളഞ്ഞു. കഷ്ടം! നിരീകെ വരാമോ? ഞാനും ഒരു എഴുത്തു ഉദയഭാനുവിന് അയച്ചുപോയി. നമ്മുടെ പരാധം.

അമ്മ:—എന്താണത്യാണിത്?

അച്ഛൻ:—മഹാനാശവിധത്തിലും അല്ല. ആ ചുറ്റു അച്ഛൻ വി “കാരണവർ ഗുണമുള്ളതായി കൊടുത്തതല്ല” എന്നും പറഞ്ഞു. ഒരു കവുണിയും നേരിതതും ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നു. ആ അപകടകാരൻ പറഞ്ഞതു ഞാനും വിശ്വസിച്ചു. ദേവിക്ക് നമ്പൂരി സംബന്ധം ഇങ്ങനെയൊരു പോകുന്നു എന്നും പറഞ്ഞിട്ടാണ് എന്നെയും വഞ്ചിച്ചത്. അതിനെ വിശ്വസിച്ചു “ദേവിക്ക് ഒരു നമ്പൂരി സംബന്ധം ഇങ്ങി” എന്നും

ഞാനും ഉഭയഭാസവിന് എഴുത്തയച്ചുപോയി. വാസ്തവം അറിയാതെ ഇങ്ങനെ ചെയ്തതാണ്.

അമ്മ:—ഉഭയഭാസവിന്റെ അച്ഛനും അമ്മയ്ക്കും ഉഭയഭാസവിനും നമ്മുടെ സർവ്വനന്ദകൾക്കും കാരണമായ ദേവികളും നാം ഇങ്ങനെ അറിയാതെ പ്രാഥമം ചെയ്തു വാല്ലോ.

അച്ഛൻ:—അവരുടെ അച്ഛനും അമ്മയും ആയിരിക്കുന്നതിനുള്ള യോഗ്യതയെപ്പറ്റി നിർവ്വചനം. അതാണ് ഏതെങ്കിലും സംഭവിച്ചത്. നമ്മുടെ ഭാഗ്യദായകംകൊണ്ട് ഈ വിപത്തുകൾക്കെ അവർക്ക് സംഭവിച്ചു. നമ്മുടെ സർവ്വനന്ദകളെ ഈശ്വരനോടു പറയുക. നാം അറിയാതെ ചെയ്തതാണല്ലോ. ഏതാൾ ആ അപരാധം ക്ഷമിക്കും.

അമ്മ:—എന്താണ് നിവൃത്തി? ഒരു നിവൃത്തിയും കാണുന്നില്ലല്ലോ.

അച്ഛൻ:—എനിക്ക് ഇങ്ങനെ തോന്നുന്നു. നാം നമ്മുടെ സർവ്വനന്ദകളെയും വെടിഞ്ഞു, അവരുടെ അഭ്യർത്ഥനയിനാൽ ഈശ്വരനോടു സദാകാലത്തിലും പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ട്, അങ്ങനെ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതിനായിട്ട് ജീവിതധാരണം നിർവ്വഹിക്കുക. അതാണ് എന്റെ ശുപാർശ.

അമ്മ:—അങ്ങനെ ഈശ്വരനോടു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതിൽ ഞാനും എന്റെ ഐശ്വര്യവും ക്ഷീണിപ്പിക്കുന്നതിന്നു പ്രതിജ്ഞ ചെയ്യുന്നു. ദൈവം അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ.

അദ്ധ്യായം 8.

ഉത്ഥോദനവും കപ്പിത്താനും സ്ത്രീകളും.

ധർമ്മപുരിയിലുള്ളവരായ ഉത്ഥോദനവിന്റെ സ്നേഹിതന്മാരും ഉത്ഥോദനവിനെ സഹായിക്കുന്നതിനു ചേർത്തപ്പട്ടവരും അന്യരെല്ലാം എല്ലാം ഒരുപോലെ ഉത്ഥോദനവിനെ ധിക്കരിച്ചതുപോലെ നാമും ആ ഉത്ഥോദനസ്തനായ യുവാവിനെ വീശ്വരിക്കുന്നത് ശരിയായി വരികയില്ല. ഗാനോത്സവദിവസം കരവനപ്പള്ളിയിൽ ബഹുജനസമരൂപം സഭയെപ്പോലെയുള്ള ഉത്ഥോദന വ്യക്തിത്വത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളി (Happy ideas) ഒന്നായിത്തന്നെ യാത്രയേക്കുന്ന ചുരുക്കം കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവരുടെ പാരമാർത്ഥ്യസംഗ്രഹം ഉത്ഥോദനവിന്റെ ശത്രുമിത്രങ്ങൾ ഒരുപോലെ സമ്മതിക്കത്തക്കതല്ല. ഉത്ഥോദനവിനെ നാട്ടിൽനിന്നും പുറത്താക്കിയതുകൊണ്ട് ആ പൊതുജനങ്ങളെക്കൊണ്ടുവന്ന പ്രസ്ഥാനകരം ഒന്നായിത്തന്നെയും വെച്ചിട്ടുള്ള ആകർഷിച്ച പ്രകാശിപ്പിക്കയും ആ പ്രസംഗംകൊണ്ടു നാട്ടുകാർ നൽകിയ നന്മയെ ധർമ്മകന്മാർ നല്ലപോലെ നന്നായിക്കയും ചെയ്തു. ഭൂമി ഉത്ഥോദനം ഇരിക്കുന്നതെന്നും അത് എല്ലാപ്പോഴും ഭൂമിയിൽനിന്നു വശപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നും ആദ്യമായി കണ്ടറിഞ്ഞു പ്രസിദ്ധമാക്കിയ ദിവ്യോത്ഥോദന ആ കാലത്തുള്ള രാജകോയ്മകളും ജനങ്ങളും—“ഭൂമി പരപ്പായിട്ടുള്ളതെന്നും നാമവരാണ് എന്നും നാമും ഉള്ള പുരാതന മതങ്ങളിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വർഗ്ഗസംഗ്രഹം ഇല്ലാത്തതിനാലും ശക്തിയില്ലാതെ”—തടവിലാക്കുകയും ഇതന്യപക്ഷം കൊണ്ടു കൈകൊള്ളുകയും ചെയ്തിട്ടു് ആ തത്വം

പ്രകാശകൻ അവന്റെ ഹിംസകൾ ഏറ്റവും വിദ്വേഷമുള്ളതായ കഥ ചരിത്രത്തിൽനിന്നും നാം അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ? അദ്ദേഹം കണ്ടറിഞ്ഞ തത്വങ്ങൾ ഇപ്പോൾ ഏതവസ്ഥയിൽ ഇരിക്കുന്നു എന്നു കരോന്തരം ആലോചിക്കുക. ആ തത്വം സ്ഥാപിച്ചതായ തത്വജ്ഞാന്റെയും ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്, ഇന്നു ദ്രൗണധർമ്മയുദ്ധത്തിന്റെപ്പോലെ വാഴുന്നതു നാം കാണുന്നില്ലേ? അതുപോലെ, ഉദയഭാനു വെളിച്ചമുള്ള അവസ്ഥയാ എന്നാണ്? രാജപ്രമാണി എന്നാണ് രാജദ്രാവി? ധർമ്മക്ഷത്രത്തിന്റെ അന്ത്യരം ശോചനീയമായ അലോലി കാവസ്ഥയെ വെളിച്ചപ്പെടുത്തി എന്നുള്ള അവസ്ഥയേതെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നു ധർമ്മക്ഷത്രത്തിന്റെ രാജകാലത്തും ആ രാജാക്കന്മാരുടെ ആഭാസമെന്നും ഉദയഭാനുവിനെ ഹിംസിക്കുവാനായി ഒരുങ്ങിയതു്. രാജ്യത്തിൽ ഏല്പിട്ടു തന്നിട്ടുള്ള നിയമങ്ങൾ നിസ്സാരമാക്കി സത്യവാന്മാരെയും പീഡിപ്പിക്കുന്നതിന്നു് തുനിഞ്ഞിരിക്കുന്ന ധർമ്മക്ഷത്രത്തിന്റെ കോര്യ ഉദയഭാനുവിനെ, അജ്ഞയുള്ള ഭൂമി ലകൊണ്ടു് സാധിക്കാതെപ്പോയതു് അവന്റെ ബുദ്ധിമുട്ടെന്നുകൊണ്ടോ, ന്യായബോധംകൊണ്ടോ, സത്യനിഷ്ഠ കൊണ്ടോ അല്ല എന്നു നമുക്കു് ബോധമുണ്ടു്. അവനെ അല്പിക്കാല്ലെന്നതിന്നോ മറ്റു വിധത്തിൽ അവനെ ഹിംസിച്ചു നശിപ്പിക്കുന്നതിന്നോ ആവശ്യമുള്ള ധർമ്മക്ഷത്രത്തിന്റെ തികവു് അവർക്കില്ലാത്തതിന്നു് അല്ല. പിന്നെ സാമസ്ഥപരങ്ങളും സംഭവിക്കുന്ന ആ സർവ്വേശ്വരന്റെ അനഗ്രഹം ഒരു കവലം എന്നപോലെ ഉദയഭാനുവിനെ ആവരണംവെക്കുന്നതു്കൊണ്ടു് ഈ സ്വാമഹിമയുള്ള ഹിംസകൾക്കു് ഉദയഭാനുവിനെ തീണ്ടുന്നതിനുപോലും ശക്തിയുണ്ടായില്ലെന്നുള്ളതു്. ധർമ്മപുരിയുടെ കാളരാത്രിയിൽ ഉദയഭാനുവിനെ ധർമ്മപുരിയിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ വാളുപരിചയമായി,

അക്കാലംനിന്നു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോയിട്ടു പരിവർത്തനം
കൽത്തിന്നുള്ളതാണു ഇതുവന്നു ചെന്നുനിൽക്കുന്ന ഒരു കപ്പലിൽ
എത്തിച്ചു. ആ കപ്പൽക്കൽ ആദ്യം ഉദയഭാനുവിനെ കപ്പലിലേക്കു
സ്വീകരിച്ചു കപ്പലിൽ മേത്തരം ഒരു മുറിയും ശരീരസുഖത്തിനുമായ ഒരു സൗകര്യങ്ങളും
നൽകി. അയക്കേക്കു മുമ്പെ ചെന്നിരിക്കുന്ന യാത്രക്കാരെ
ത്തിന്റെ പരിധി കഴിഞ്ഞപ്പോൾത്തന്നെ ഉദയഭാനുവിനെ
മനസ്സുവെക്കുവാനു സാധനങ്ങളും ഉണ്ടായി എന്നു തോന്നി. ആ
സമയത്തു തോന്നിയ മനസ്സുവെക്കൽ ആദ്യത്തെ സു
രണ അവർ പ്രിയതമയായ ദേവിമുക്കു ദിവ്യചന്ദ്ര
സ്വരൂപത്തിനൊന്നായിത്തീർന്നു. ആ ഹൃദയസ്ഥയായ ദേവി
യുടെ മുമ്പത്തു വന്നു വെച്ചു ന, ആ ചാമ്പുതിരുക്കൾ, അ
വർ സ്വപ്നത്തിങ്കലായിട്ടു എന്നുവന്നു. കാരണവും ആ
പ്രകാരത്തിൽ ആ ദേവിമുക്കു സൗഭാഗ്യത്തിന്റെ വാമി
ച്ചിരിക്കുന്ന ഹൃദയം അതു ഇതേവരെ ചാമ്പുച്ചിട്ടിട്ടാ
തെ പരിശുദ്ധമായ ആനന്ദത്തെക്കുറിച്ചു ചിന്തിച്ചാൽ
ക്കയും പക്ഷേ കഷ്ട കഷ്ടമായിട്ടു വാക്കുകളെക്കൊണ്ടു
ഉദയഭാനുവിന്നുണ്ടായ വിശ്വാസം ഉപേക്ഷിക്കയും ചെയ്തു.
ദേവി പരധീനപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് ഇവിയം ഒരു വിശ്വാസം
ഉദയഭാനുവിനെ തോന്നുവാൻ അവകാശപ്പെടുന്നത് അവന്നു
തന്നെ ഒരു ദേവനും ഉണ്ടായി. ദേവായത്തിൽ പരമസുഖ
ത്തെ അറിയുന്ന ഉദയഭാനു ആ രാത്രി തന്നെത്തന്നെ സി
ക്കിപ്പോയതു അറിയത്തക്കതു. പ്രഭാതത്തിന്നു തുടങ്ങി
സമയത്തു കൗമാരപുരുഷന്മാരുടെ മുമ്പെ ഉദയ
യെപ്പോലെയും ഉദയഭാനുവിനെ തന്നെ തന്നെ
തോന്നുന്നതിന്നു സംഗതിയുണ്ടായി. ആ പ്രപഞ്ചത്തെ
പ്രകാശപ്പെടുത്തുന്ന ചന്ദ്രനും ദിവ്യമായും ഉള്ള
വിന്റെ മുമ്പെ ഒരു ദിനത്തിന്റെ തുടർച്ചയായി

ജീവിതത്തിന്റെ പ്രമാതത്തിൽ ജന്മം ലഭിച്ചത് ഉദയ
 ഭാനുവിന്റെ ഭാഗ്യമേയ്ക്കായിരുന്നു എന്ന് ആ സ്വത
 ശ്വജീവിതത്തിന്റെ പ്രമേധിപാദായി അവനിൽ ഉദിച്ചു.
 കപ്പലിന് പുറമേയുള്ള സമുദ്രം പരിശാസനമായി പ്രഭാത
 ശ്ലീകളാൽ വ്യാപിതമായിട്ടു പുരാണാഗമങ്ങളിൽ വർണ്ണി
 തായിരിക്കുന്ന ക്ഷീരസാഗ്നിയായിട്ട് അവനു ദൃശ്യമായി. കഴി
 ഞ്ഞ രാത്രിയിൽ ഇളക്കിയ കാർമ്മേജങ്ങളാൽ പീഡിതമായ
 സമുദ്രത്തിന് അഭയാഭയകിരണങ്ങൾ വിളാതി നൽകി
 യജ്ഞപാലയർപ്പിച്ചിരുന്ന ബലമുള്ളതാൽ പണ്ഡിത
 ക്ഷേപിതന ഉദയഭാനുവിന്റെ മനസ്സു ദേവിയുടെ സ്മരണ
 കൊണ്ടു വിളാതി പ്രാപിച്ചിട്ട് നൃത്തജീവിതത്തിന്റെ
 പ്രാരംഭത്തിൽ സമുദ്രമായി ഭവിച്ചു. ഏവം വിധത്തിൽ
 ഏകാന്തമായിട്ടും കപ്പൽയാത്രക്കാരെ മറ്റു ജനങ്ങളുടെ
 സാദാസത്ത്വമായിട്ടും ഭയവാദത്തോ പ്രമാണം അവസാ
 നിക്കാരമുപോൾ, ആ സമുദ്രത്തിന്റെ പരിണതാരക്കര
 തിൽ നാട്ടിയിരിക്കുന്ന സ്വരാജ്യക്കൊടി കാണാമെന്നായി. ആ
 കൊടിക്കൂട്ടയുടെ മുമ്പായി ഉദയഭാനുവിന്റെ സർവ്വഭവി
 മാർക്കൾക്കും സ്വാതന്ത്ര്യവും സമാശ്വാസവും അഭയവും
 ലഭിച്ചു എന്ന ദൃഢമായ ഒരു വിശ്വാസവും, അവനിൽ അ
 ഉദിച്ചു. അങ്ങനെ അങ്കുരിച്ചതൊട്ടടി, കപ്പലും, നഗര
 ത്താൽ ജലമാധ്യമത്തിൽനിന്നു പ്രതിയിൽ തായ്ക്കപ്പെട്ടിട്ട്
 സ്ഥിരമായി ഭവിച്ചു.

കപ്പലിൽനിന്നും യാത്രക്കാർ, കരയ്ക്കിറങ്ങുന്നതിനുള്ള
 ആദ്യത്തെ പുറപ്പെട്ടത്തെ എല്ലാവരും കരയെത്തുന്ന നോ
 ക്കിയുകൊണ്ടു നിൽക്കുമ്പോൾ കപ്പിത്താനും പതിവായ
 ഉള്ള കപ്പൽ പരിശോധനയ്ക്കായി കപ്പലിനകത്തു ചാറി
 വരും വഴിക്ക് ഉദയഭാനുവിന്റെ മുമ്പിൽ കുന്നിരുന്ന
 മിഥ കായ്ക്കങ്ങളു കരിച്ച രാമസ്വന്തരിൽ സംസാരിച്ചു. അ

വരുടെ സംഭാഷണം ഇംഗ്ലീഷിൽ ആയിരുന്നതുകൊണ്ട്, ഞാതിന്റെ മലയാളത്തിലേക്ക് മാത്രമേ ആഖ്യാനത്തിൽ ചേർക്കാൻ തരമുള്ളൂ.

കുപ്പിത്താൻ:—(ഉദയദാസവിന്റെ മറുപടിയ്ക്കു പ്രവേശിച്ച്) “നിങ്ങൾക്കു സുപ്രഭാതവന്ദനം.” (എന്നു തൊഴുതപ്പോൾ തമ്മിൽ കൈകൊട്ടിക്കും വന്ദനം ചെയ്യുകയും ചെയ്തിട്ടു രണ്ടു പെരിയ കസേരകളിൽ ഇരിക്കുന്നു.)

ഉദയദാസ:—ധാരാപുരിയിൽനിന്നും ഉള്ള യാത്രയിൽ ഒരു സുഖമോടും ഉണ്ടായില്ല. അതുകൊണ്ട്, ഞാൻ നിങ്ങളെ വിശേഷമായി അഭിനന്ദിക്കുന്നു. കുപ്പിയായാ ഇത് നാമുൾക്ക് ഞാൻ ചെയ്തിട്ടില്ല ഈ ആദ്യത്തെ യാത്ര എപ്പോൾ സുഖപ്രദമായി ചെന്നു നിങ്ങൾ; പൗരത്തിൽക്കാണ് പ്രയാസം. ഇതിനു സംഗതിയാക്കിയ ധാരാപുരിയിലെ അധികൃതന്മാരോ; ഞാൻ നന്ദിയുളവാക്കുന്നതായിരിക്കും.

കുപ്പി:—(വിരിച്ചുകൊണ്ട്) നിങ്ങൾ ഒരു സന്ധ്യയും, ഹൃദയം ആണെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. ആ നാഡി കൃതന്മാർ എന്തെന്നുള്ളതാണെന്നു നിങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചിട്ടില്ല.

ഉദയ:—അധികൃതന്മാരെ ഞാൻ നോക്കിത്തന്നിട്ടില്ല. നിങ്ങളുടെ കുപ്പലിൽ യാത്രചെയ്യുന്നതിന് സംഗതിവരികയില്ലല്ലോ.

കുപ്പി:—നിങ്ങൾ ഈശ്വരാനുഗ്രഹം ഉള്ള രാജാണെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ കുപ്പലിൽ കേരണതുവരെ, കൽ കോപിച്ചിട്ടും, കാറ്റിളകിയിട്ടും, മേഘങ്ങൾ വീശിയിട്ടും, കുപ്പലിന്നും കുപ്പലിൽ ഉള്ള വർഷം സൈപരമൊട്ടും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒരു യാത്ര

തലും ആ കയറുണ്ടാകാൻ അനുവദിച്ചിട്ടില്ല. അതിൽ പിന്നീട് അങ്ങനെയൊരു സുഖവും പ്രത്യേകം തന്നെ.

ഉദയ:—എന്തിനും അതേ പ്രകാരത്തിൽ സുഖംതന്നെ ആയിരുന്നു. ഭക്തി, അതായത് ഏഴു ദിവസം രാപകൽ കഴിഞ്ഞുപോയതു ബാധം അറിയാത്ത ഇല്ലത്താലും ഒരു ചെറിയത്തിൽനിന്നും പിരിഞ്ഞുപരികയാക്കിയതും. നന്തിന്റെ ശേഷം ഉള്ള ഈ കപ്പലിലെ യാത്ര എത്ര സുഖകരമായിരുന്നു. എന്ത് എങ്ങനെയാണു പറഞ്ഞറിയിക്കുക?

കപ്പി:—എന്തായാലും നിങ്ങൾ ഒരു ഇരുശ്ചരണഗ്രാമം ഉള്ള യുവാവാണു്. നിങ്ങൾക്ക് ഈ പണം ഒരു സംഭാവനയായി ഇരിക്കട്ടെ (എന്നു് ഒരു ചെറിയ സഞ്ചിയിൽ ചെറിയ നിറച്ചിട്ട് ഉദയഭാനുവിനായി നീട്ടുന്നു).

ഉദയ:—എന്താണു് ഇതു്? കപ്പൽയാത്രക്കാർക്കു് ഒക്കെ നിങ്ങൾക്കു് ഇങ്ങനെ സംഭാവന നൽകാറുണ്ടോ?

കപ്പി:—അതു ബാധകമാകുകയോ? അങ്ങനെ മാതാക്കളായ വല്ല വലിയ പ്രഭുക്കളും കപ്പലിൽ യാത്രചെയ്യുമ്പോൾ ഇങ്ങനെ സംഭാവനകളെ സഹായിക്കുമായിരിക്കാം. ഇതു് അങ്ങനെ അല്ല. നിങ്ങളുടെ കപ്പൽ യാത്രയ്ക്കുള്ള ചെലവിനും മറ്റും ആയി ധർമ്മപരിപാടി മിഥ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ നിങ്ങൾ കപ്പലിൽ വരുമ്പോൾത്തന്നെ എന്നെ എണ്ണിച്ചതാണിതു്.

ഉദയ:—ഈ സഞ്ചി നിങ്ങൾക്കു തന്നെ ഇരിക്കട്ടെ. ധർമ്മപരിപാടിയിലെ മറ്റൊരു ഏറ്റവും എനിക്ക് അനുഭവപ്പെടുന്ന ആവശ്യമില്ല.

കപ്പി:—ചെങ്കിൽ വേറെ പണം ഉണ്ടോ?

ഉദയ:—ഇല്ല. എന്റെ പെട്ടിയിലുള്ള പണം എടുക്കുവാൻ പോലും എന്നെ സമ്മതിച്ചില്ല. എന്നാലും ഈ പണം പുനഃപ് ആവശ്യമില്ലതന്നെ.

കുപ്പി:—അങ്ങനെ പറയരുത്! ഞാൻ രണ്ടു കുപ്പിത്തന്നാണു്; മരിച്ചതും തന്നെ. അല്ലെങ്കിൽ ഈ കുപ്പിയിൽ റെസിഡൻസുവരുമാനം? എനിക്ക് പറഞ്ഞതിൽ ആശ്വാസമില്ലാത്തതും ഇല്ല. എനിക്ക് ഭാർഗ്യന് കഷ്ടതയുണ്ടാകും ഒരു അമ്മയും സഹോദരിമാരും ഞാൻ സംരക്ഷണം ചെയ്യേണ്ടതായിട്ടുണ്ടു്. എങ്കിലും ഈ പണം ഞാടു് നന്നു് ശരിയല്ലെന്നു് തോന്നിട്ടാണു് നിങ്ങൾക്കായി കൊടുത്തതാണു്.

ഉദയ:—എന്റെ യാത്രച്ചെലവായിനായി നിങ്ങളെ ഏൽപ്പിച്ചതു നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടെന്നുവന്നതു് എന്തുകൊണ്ടു്?

കുപ്പി:—(മിരിച്ചുകൊണ്ടു്) സാധു! പരമസാധു! നിങ്ങളെ കുപ്പിയിൽ കൊണ്ടുവന്നാക്കിടവൻ നിങ്ങളുടെ ബന്ധക്കളാണെന്നു നിങ്ങൾക്കു വിചാരിച്ചാണു്?

ഉദയ:—(മിരിച്ചുകൊണ്ടു്) അങ്ങനെയെന്നുവരുമെന്നു വിചാരിക്കുന്നതു്. നിങ്ങളെപ്പോലെയുള്ള ഉത്തരപ്രശ്നങ്ങൾ കാണുവാൻ സംഗതിയായിട്ടു് ഈ യാത്രയ്ക്കു് മേൽക്കൂട്ടത്താലായുള്ളവൻ എന്റെ ബന്ധക്കളല്ലയോ?

കുപ്പി:—ഈ പറഞ്ഞതും ഞാൻ ഏതാണു ചെയ്യേണ്ടതു്?

ഉദയ:—ഇവിടേക്കുവരിക. എനിക്ക് ആവശ്യമില്ല.

കുപ്പി:—ഹാ! നിങ്ങൾ സ്വാമതം അറിയുന്നുണ്ടു്. ഇല്ലേ? നന്നാണു്; നിങ്ങൾക്കു വിദഗ്ദ്ധ പാത്രം. നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ ഇങ്ങിനെപ്പോകുന്നുവല്ലോ. നിങ്ങളെ ഇനിമേൽ എനിക്ക് കണ്ടാലും സംഗതിയവുമോ എന്നു സഹ

യമാണ്. അതുകൊണ്ട് നിങ്ങളെ നിജസ്ഥിതിയിൽ
 ഫിപ്പിക്കാം.

ഉദയ:—എന്താണത്?

കുപ്പി:—ഈ സഞ്ചി എന്തെന്ന ഏൽപ്പിച്ചുള്ള നിങ്ങളെ ഏ
 തെരിയും അപരിപൂർണ്ണതാർത്ഥം സിദ്ധിക്കുന്ന ദീപിത
 കൊണ്ടുപോയി ഇറക്കുവാനായിട്ടായിരുന്നു. അതൊ
 ന്നും നിങ്ങളോട് പറയുന്നതു ശരിയല്ല. പറയുന്ന
 ഗിദ്ദി. പാഞ്ഞിട്ട് കാളവുമില്ല. നിങ്ങളുടെ യാത്രയെ
 പീഡയും തട്ടാതെ ഈ യുദ്ധമണ്ഡലം കൊണ്ടുവന്നിറ
 ക്കണമെന്ന നിങ്ങളുടെ കണ്ണുകളിൽ ഏനിക്ക
 ത്താനി. ഈ അധികൃതന്മാർ പാഞ്ഞിട്ട് കേട്ടിട്ട്
 ഒരു പരമഭയമെന്നതാണ്. അവർ നാട്ടിൽനിന്നും പു
 ത്തുകയറുന്നതെന്നാണ് നിങ്ങളെ കാണാനതുവരെ
 വിചാരിച്ചത്. കപ്പൽ നിങ്ങളെ ഉപഗ്രഹിക്കുവാൻ
 അവർ വിചാരിച്ചതല്ല. ഈ സഞ്ചിപ്പണം
 ഏനിക്കും ആവശ്യമില്ല. ഞാൻ ഇന്നതന്നെ മുകളിൽ
 അയയ്ക്കുന്നുണ്ട്.

ഉദയ:—കപ്പൽ ധർമ്മക്കേന്ദ്രത്തിലെ പ്രഭുക്കളുടെ വ്യവസാ
 യപരമായ ഇഷ്ടമെന്ന ചുട്ടുകയറിക്കൊണ്ടിരിക്കുക
 ചെയ്യുന്നുവല്ലോ.

കുപ്പി:—എന്തായാലും ഞാനും കയ്യൊഴിക്കുന്നുണ്ട്. നി
 ങ്ങൾക്കുവേണ്ട ആളുകളെ പരിചയപ്പെടുത്തിത്തരാം.

(ഈ സമയത്ത് ഈ കപ്പലിൽ യാത്രചെയ്യുന്ന
 അഞ്ച് അളമുകൾക്കുപ്രദേശം കപ്പിത്താനെ അന്വേഷി
 ച്ച് ഉദയഭാനുവിന്റെ മുറിയിൽ വന്നുവന്നു. അദ്ദേഹം
 കപ്പിത്താനെ പ്രഭുക്കൾക്കു അന്വേഷണത്തിൽ യാത്ര
 ചെയ്യുന്നവരായിരുന്നു. അവരെ ഉദയഭാനുവിനോടും ഉദയ
 ഭാനുവിനെ അവർക്കു പരിചയപ്പെടുത്തി അവർ തമ്മിൽ

കൈകൊടുക്കയും വാങ്ങും ചെയ്തതും ചെയ്തതിന്റെ ശേഷം കപ്പിത്താനും സ്ത്രീകളും ഉദയഭാനവും എല്ലാം ആ മുറിക്കു പുറത്തുവന്നു കപ്പിത്താനന്റെ മുറിയിലേയ്ക്കു പോയി. അവിടെ എല്ലാവരും ഇഴങ്ങിട്ട് തയ്യാറായിരിക്കുന്ന പ്രാതലഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നതിനായതുമെട്ടു. അതിനിടയിൽ അമേരിക്കൻസ്ത്രീകൾ ഉദയഭാനവിടനാടു് ഇങ്ങനെ സംഭാഷണം ചെയ്തു.

സ്ത്രീ:—നിങ്ങളുടെ മോശദ്രുമി എന്താണു്?

ഉദയ:—‘ധർമ്മക്ഷത്രം.’

സ്ത്രീ:—‘ധർമ്മക്ഷത്രം’തെക്കുനിന്നു് ഞങ്ങളും കേട്ടിട്ടുണ്ടു്. അതൊരു നല്ല പദവിയെന്നായു് പ്രിയമാണു്; അല്ലേ?

ഉദയ:—അങ്ങനെത്തന്നെയാണു്.

സ്ത്രീ:—ആ രാജ്യം ഭരിക്കുന്നതാരാണു്?

ഉദയ:—മഹാവർത്തി—

സ്ത്രീ:—മഹാവർത്തി—അല്ലേ? ഞങ്ങളുടെ നാൾ ഭരിക്കുന്നതു ഞങ്ങളാണു്.

ഉദയ:—ജനങ്ങളുടെ പ്രതിപുഷ്പങ്ങൾ അപ്പോഴോ നിങ്ങളുടെ പേശങ്ങൾ ഭരിക്കുന്നതു്? ഞങ്ങളുടെ മഹാവർത്തിയും പ്രജകളുടെ പ്രതിപുഷ്പനാണു്.

സ്ത്രീ:—അതെ, താതെ. അങ്ങനെയുള്ള രാജ്യഭരണസമ്പ്രദായവും അറിയാം. അല്ലേ?

ഉദയ:—പുസ്തകങ്ങളിൽ വായിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

സ്ത്രീ:—നിങ്ങളെ ഞങ്ങൾ അഭിമാനിക്കുകയും കണക്കാക്കുന്നു. ജനങ്ങൾക്കു് എന്തു സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടെന്നു് നാവികരുടെ വന്നതാണു് അറിയുക.

ഉദയ:—സഭാത്താഴ്മയായി. നിങ്ങളുടെ ക്ഷണനം ഞാൻ സ്വീകരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ പുറപ്പെടുന്ന

തിന്നതരമില്ല. എന്നതാവാലും ഞാൻ അർജ്ജുനത്തിൽ എത്തി നിങ്ങളെക്കാണാം.

സ്രീ:—മുൻകൂട്ടി അറിവുതന്നാൽ ഞങ്ങൾ വേണ്ടതുപോലെ നിങ്ങളുടെ താമസത്തിന് വേണ്ട സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാം.

ഉദയ:—അങ്ങനെ തന്നെ.

സ്രീ:—ഈ ചക്രവർത്തി വിവാഹം ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ?

കുപ്ലി:—സ്രീകൾക്ക് ഇങ്ങനെയുള്ള കാര്യങ്ങളിലേ ശ്രദ്ധയുള്ളൂ.

സ്രീ:—ഇതല്ല പ്രധാനം?

ഉദയ:—അതിലെന്തു? അദ്ദേഹം വിവാഹം ചെയ്തിട്ടില്ല. സർക്കാലങ്ങളിലും ഈശ്വരനെ ഭജിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ചിലപ്പോൾ ഏറെക്കാലത്തേയ്ക്ക് കണ്ടില്ലെന്നു വരും. ഇങ്ങനെ തിരോധാനുഭവഗ്രാഹ്യമായിട്ടുള്ള പുരുഷനാണ് ഈ ചക്രവർത്തി.

സ്രീ:—എന്തെങ്കിലും രാജ്യം ഭരിക്കുന്നതു്?

ഉദയ:—അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിശ്വസ്തനായ പ്രധാന മന്ത്രി.

സ്രീ:—ആരാണതു്?

ഉദയ:—‘സുതരാജൻ’.

സ്രീ:—കാര്യം കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ആ പേരു ഞങ്ങൾക്കു പറയുവാൻ പ്രയാസം കേട്ടിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന് ഓരോ മാർ എത്രയുണ്ട്?

കുപ്ലി:—സ്രീസാദാർവം. വിവാഹം, ഭാര്യ, പണയങ്ങൾ.

സ്രീ:—ഇവയെല്ലാം ചോദ്യത്തിന്റെ അധിഷ്ഠാനം. ഈ ഭാഗങ്ങളിലുള്ള രാജാക്കന്മാർ അനേകം ഭാര്യമാരുള്ളവരാണ് കേട്ടിട്ടുണ്ട്.

ഉദയ:—സൂക്ഷ്മമാനോ. സന്താനാത്മം ചിലർ ബലാമതും, മൂന്നാമതും, നാലാമതും അഞ്ചാമതും വിവാഹം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇവിടെ പത്രനെന്തുകൊണ്ട് സത്ഗതി ലഭിക്കുന്നില്ല എന്നാണൊരു വിശ്വാസം. വാവിടെ അതില്ല.

സ്രീകര:—ഈ യുവാവ് കാര്യകാരണവിദഗ്ദ്ധനാണോട്ടുകൂടി സംസാരിക്കുന്നു. കൊള്ളാം. നിങ്ങളുടെ രാജാ. ഒ, മന്ത്രി.....എന്തൊരു രോഷ് —

ഉദയ:—അദ്ദേഹം ചക്രവർത്തിയെപ്പോലെ ഒരു സുജനനാണ്.

സ്രീ:—സുജനം: സുജനം: ആ സുജനത്തിന് എത്ര ഭാര്യമാരുണ്ട്?

ഉദയ:—ഒന്ന്.

സ്രീ:—മക്കളും ഉണ്ടോ?

ഉദയ:—ഉണ്ട്. വിവാഹംചെയ്യുന്നതിന് മുമ്പെ ഒരു മകനാണ്. വിവാഹംചെയ്തതിന്റെ ശേഷം ഒരു മകനാണ്. മേടും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹാരാജ്യം.

സ്രീ:—(ഉറക്കെച്ചിരിക്കുന്നു) എത്രവയസ്സായി?

ഉദയ:—അറുപതിലധികം വയസ്.

സ്രീ:—ആ നിങ്ങളുടെ സുജനത്തിന്. വേഗം ബന്ധുക്കൾ പറയുവാൻ മേലേ—പ്രമോദാസ്തമനം ഉണ്ടെന്നു കേട്ടുവല്ലോ.

കുപ്പി:—(വിരിച്ചുകൊണ്ട്) ഇവർ പറയുകകളല്ലേ? നേരംപോകൂ.

ഉദയ:—എന്താണിത്—പ്രമോദാസ്തമനം—ഞങ്ങളുടെ ഭാര്യയിൽ ഈ പ്രയോഗമില്ല (Man wife—wife man)

സ്രീ:—സ്രീകളെപ്പോലെ ഭാര്യമാരായിരിക്കുവാൻ സമ്മതി

മെന്ന പുരുഷന്മാരെയാണ് പുരുഷഭാസ്കരൻ എന്നു
ഞങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നത്.

ഉദയ:—എന്താ? എനിക്കറിയാൻ തരമില്ല.

സ്രീ:—ഈ പുരുഷഭാസ്കരൻ സൗന്ദര്യമുള്ളവർ തന്നെയാ?

കുപ്പി:—(ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) ഈ പെണ്ണുങ്ങൾക്ക് എന്താ
ണു പറഞ്ഞുകൊള്ളാത്തത്?

സ്രീ:—ഒരു സ്ത്രീക്കുറേയും ചില പുരുഷഭാസ്കരന്മാരും പ്രധാന
മാരും, ചിലന്ന രണ്ടുവകയിലും സാമ്യമില്ലാതെ
യും.....

ഉദയ:—എന്താണിത്? (ആനന്ദം) കഷ്ടം! നമ്മുടെ നാ
ട് ഇങ്ങനെ മന്ദിച്ചുപോയപ്പോ, ഇങ്ങനെ പരിഹാ
സപാത്രമായിത്തീർന്നപ്പോ.

സ്രീ:—ഈ പുരുഷഭാസ്കരന്മാർ എന്തു സ്വത്തു നൽകിയിട്ടുണ്ട്?

ഉദയ:—എനിക്ക് അറിയാൻ പാടില്ല.

കുപ്പി:—വേണ്ട. അധികപ്രസംഗം മതിയാക്കുവിൻ (എന്നു
തടയുന്നു.)

സ്രീകൾ:—നീക്കം നാതിമാത്രമാണ്. നീക്കമേ കോപി
ച്ചിരിക്കുവാൻ ഞങ്ങളാളായിരിക്കുന്നില്ല. നമ്മുടെ മാതൃഭൂ
മിയോടു നമ്മുടെ വാത്സല്യം ഇല്ലാതെയായിരിക്കുമോ?
ഞങ്ങളൊക്കെ മാപ്പു ചൊല്ലുവിൻ.

കുപ്പി:—(ഉദയഭാനുവിനോട്) ഇവർ അമ്മരിക്കാതിൽ
ഉള്ളവരായ്. ഇവർ സ്വാതന്ത്ര്യമേറും. ഇവരോ
ലോകത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിലും സഞ്ചരിച്ച്, ആ
ഭാഗങ്ങളിൽ പാർക്കുന്നവരുടെ മണ്ണാടകളെയും ആലാ
രങ്ങളെയും നീതികളെയും നയങ്ങളെയും മറ്റു സ
മ്പ്രദായങ്ങളെയും അറിയാവാൻ പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്താ
ണ്. ഞങ്ങൾ ധർമ്മപരിയുടെ തുറമുഖത്തിൽ അടു

നരപ്പാർ ഇവർ കയ്യൊന്നി ഏഴെട്ടടിവടാ അ
വിടെത്താമസിച്ചുവരാൻ.

ഉദയ:—മനസ്സിലായി. ഇവരുടെ ഉദ്ദേശ്യം നല്ലതുതന്നെ.

സ്ത്രീ:—ഞങ്ങൾക്കു നിങ്ങളുടെ നാട്ടിനെക്കുറിച്ച് ചിലതൊ
ക്കെ അറിയുവാനാഗ്. അതാണു ഞങ്ങൾ ഇങ്ങനെ
സംസാരിച്ചതു്. അതു മറ്റൊരേയല്ലെന്നു ഞങ്ങൾക്കറി
യാം. ഞങ്ങൾക്ക് ആ നാട്ടിനെക്കുറിച്ച് പലതുമൊ
ക്കെ ഗ്രഹിക്കുവാനുള്ള മോഹത്തിൽ മറ്റൊരേതേ ഗത
നിച്ചില്ല. ക്ഷമിക്കണം!

ഉദയ:—എഴുന്നാട നിങ്ങൾ രൂപരായവും വേഷ്ഠില്ലല്ലോ
നിങ്ങളും ഉത്തമമഹദ്വകളാണെന്നു തോന്നുന്നു. നി
ങ്ങളുമായി പരിചരപ്പെടുന്നതിന്നു സംഗതിയായതിൽ
എനിക്ക് അത്യാധികം സന്തോഷമുണ്ട്.

സ്ത്രീ:—ഓ, കപ്പിത്താണി! ഞങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ മലനം
കൊണ്ട് ഈ മാന്യനായ യുവാവിനെ മുഷിപ്പിച്ചായി
ല്ലെന്നു പ്രതിജ്ഞ ചെയ്യുന്നു. നിങ്ങൾക്കു ജോലിയു
ണ്ടെങ്കിൽ പോകാം. ഞങ്ങൾ ഈ യുവാവുമായി
കരേന്തേരം സഭാഭാഷണം ചെയ്തുകൊള്ളട്ടെ.

കപ്പി:—അങ്ങനെ ചെയ്യവിൻ. (എന്നു പോകുന്നു)

സ്ത്രീ:—ഞങ്ങൾ അമ്മേരിക്കയിലുള്ളവരാൻ. ഞങ്ങൾക്കു
നിങ്ങളുടെ ജാതിവിഭാഗം ഒന്നുമില്ല. ആഭിജാത്യം
കൊണ്ടുള്ള വഴിമരം ഞങ്ങൾക്കില്ല.

ഉദയ:—അതു നല്ലതുതന്നെ. ഈ ഭാരതവണ്ഡത്തേ വ്യാകു
ലമാക്കുന്നതു മതഭേദംവോ ജാതിഭേദവും തന്നെ എന്നു
സമ്മതിച്ചേ തീരൂ.

സ്ത്രീ:—ജാതിവിഭാഗം എന്നാണെന്നു ഞങ്ങൾക്കു മനസ്സിലാ
യി. ഒരു മേൽജാതിക്കാരൻ ഒരു കീഴ്ജാതിക്കാ

രണ്ടു തെടുകയോ തീണ്ടുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല. അതു കൊണ്ടു നിങ്ങൾക്കു പല അസൗകര്യങ്ങളുണ്ടു്.

ഉദയ:—അഭേദിക്കാതിലും ജാതിഭേദം ഇല്ലെന്നുണ്ടോ? നിങ്ങൾതന്നെ, അഭേദിക്കാതെപ്പോ നാട്ടുകാരായ അപരിച്ഛിതന്മാരോടു് എങ്ങനെയാണു വർത്തിക്കുന്നതു്.

സ്ത്രീ:—ശരിതന്നെ അങ്ങനെ ചെയ്യാണ്ടു്. ജീവിതമനുഷ്യാനുഭവമെന്തെന്നു വിചിന്തിച്ചാണതു്? അവർ, അശക്തർ—മന്ദബുദ്ധകൾ—അജ്ഞാനത്തിൽ മുഴുകിക്കിടക്കുന്നവർ—അവർ, ലോകഗതി തടയുന്നവർ—അവർക്കു് മേലേയിലേ ദീപ്തവാസംകൊണ്ടു് അവർ കെട്ടുപോയതാണു്. പക്ഷേ, ഇന്നുള്ള ഞങ്ങളും അവർക്കു് ദീപ്തകാലം താമസിപ്പു് അവസരമായിപ്പോകുമെന്നു ഞങ്ങൾക്കു അറിയാം. എന്നാലും കഴിഞ്ഞിടത്തോളം ആ നാട്ടുകാരെ പരിസ്താരസമ്പ്രദായം പിന്തുടർന്നു കൂടിച്ചെയ്യുന്നതിന്നും ശരീരം രക്ഷിക്കുന്നതിന്നും വിദ്യാഭ്യാസം സ്വീകരിക്കുന്നതിന്നും ഞങ്ങൾ അജ്ഞാതരായിപ്പോകുന്നുണ്ടു്. ഞങ്ങൾ ഒന്നുപോന്നു്, അവരെ അപരിച്ഛിതവസ്ഥയിൽതന്നെ തള്ളിയിട്ടു് ഞങ്ങളും സ്വന്തംനിരതരായിത്തീരുന്നവരിൽ അവർ ഭൂനോട്ടവനു ഞങ്ങളോടുതന്നെ ചേർന്നുനിന്നു സംഗതിയാവുകയില്ലല്ലോ.

ഉദയ:—ശരിയാണു്. ആവശ്യം ഉണ്ടാകാതെ ചെയ്യാതെയില്ല.

സ്ത്രീ:—ധർമ്മത്തിൽ ഞങ്ങൾ കണ്ട അനാചാരങ്ങൾ ലോകത്തിന്റെ മറ്റൊരുഭാഗത്തു കാണുന്നതല്ല.

ഉദയ:—എന്തെല്ലാമാണു്? നിങ്ങൾ ഒന്നും തെറ്റിദ്ധരിക്കരുതേ. നിങ്ങൾ ഇങ്ങനെ അറിവു ശേഖരിച്ചു ഇത്ഥമാക്കി പ്രസിദ്ധംചെയ്യുന്നവരാണ്. നിങ്ങളുടെ

ഇന്ദ്രിയഭാഗവും. ഇപ്പോൾ ലോകഭാഗത്തായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. അ സ്ഥിതിക്കും നിങ്ങൾ പ്രത്യേകം സൂക്ഷിക്കണം. നിങ്ങളുമാരുള്ള കരോണത്തത്തെ സംഭാഷണാഭിമതംകൊണ്ട് എനിക്ക് നിങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച്, ഒരു ശത ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു.

സ്രീ:—അങ്ങനെ പറയാമോ അങ്ങനെയൊന്നു ചെയ്തു?

ഉദയ:—(വിരിച്ചുകൊണ്ട്) പ്രതാപത്തിൽ പുരുഷഭാഗ്യമാർ ഉണ്ടെന്നു ധരിച്ചിരിക്കുന്നത്?

സ്രീ:—അങ്ങനെയൊന്നു അങ്ങനെയൊന്നു. സ്രീകൾ മാത്രമായിരിക്കുന്നതുപോലെ ഗോപുരിയിൽ വിലപുരുഷന്മാർ ഭാരമാക്കിയിരിക്കുന്നതും ഉണ്ടല്ലോ. അവരെ മറ്റൊരു വാഗ്ദണ്ഡമാർ മറ്റും അങ്ങനെയൊന്നു ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ട്. സ്രീഭാഗ്യമാർക്കുള്ള പ്രാപ്തം—പുരുഷഭാഗ്യമാർ പ്രാപ്തം.

ഉദയ:—നിങ്ങൾക്കു ലഭിച്ച അറിവ് ശരിയായിട്ടുള്ളതല്ല. പുരുഷന്മാർ എവിടെയെങ്കിലും ഗാന്ധാരമായിട്ടിരിക്കുന്നു?

സ്രീ:—ഉണ്ട്. ഗോപുരിയിൽ. അവരെ അങ്ങനെയൊന്നു കണ്ടു. രാജഭാഗ്യമാരെപ്പോലെ രണ്ടു പതിരപ്പുറിയ രാജാവിന്റെ വശമായി സവാരി ചെയ്യുന്നതു അങ്ങനെയൊന്നു കണ്ടു വല്ലോ.

ഉദയ:—ഏതൊക്കെ കണ്ടു? കേൾക്കാട്ടെ.

സ്രീ:—അങ്ങനെയൊന്നു കണ്ടു. ഒരു രാജകന്യകയാണു്. ചൊന്ന കസവു വായിൽ തൊപ്പിയും ഞോരുപുണർക്കും രാമന്റെ പശുലായിട്ടു രത്നവിളിപ്പായ ഒരു സ്വപ്നാലയം ഇട്ടു്, സ്രീകളുടെ അലംബരത്തിനു പേരുന്ന ഒരുവക പട്ടുകൊണ്ടുള്ള ഉടുപ്പുകളും ധരിച്ചു്

ഒരു രസികൻ, കതിരൊണ്ടിയിൽ രാജപദവികളോടു കൂടി സവാരിചെയ്യുന്നതു ഞങ്ങൾ കണ്ടുവല്ലോ. അവൻ ഒരു ഭാര്യ—പ്രധാനഭാര്യ—അവന്റെ അധീനത്തിലാണ് മറ്റു സ്ത്രീ ഭാര്യമാരും പരയ്ക്കുകയും മാത്രം എന്നു കേട്ടുവല്ലോ?

ഉഭയ:—(സംഭാഷണം) ഇവർ ആരെയാണ് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നത്? പര്യായനനെത്തന്നെ. കഷ്ടം! എന്റെ ചാതുര്യമിങ്ങനെയല്ല. ഞാൻ ചാതുര്യമേറിയവനായി വന്നുവല്ലോ.

സ്ത്രീ:—എന്താണു ലോഭിക്കുന്നത്? ഞങ്ങൾക്ക് എല്ലാം നല്ലപോലെ അറിവുണ്ട്.

ഉഭയ:—പുരുഷന്മാർ ഭാര്യമാരാകുമോ?

സ്ത്രീ:—അതാണ് ഞങ്ങൾക്കു ചുരുക്കമായിട്ടുള്ളത്. സ്ത്രീകൾ ഭാര്യമാരാകുന്നതും വിവാഹം ചെയ്യുന്നതും സന്താനമുണ്ടാകുകയും. പ്രപഞ്ചവ്യതിയാലനത്തിന് സ്ത്രീപുരുഷന്മാരുടെ വിവാഹം അവശ്യം തന്നെ. ഈ പുരുഷന്മാർക്കു മക്കളുണ്ടോ?

ഉഭയ:—(ആശ്ചര്യം) എന്തു കഥയില്ലാത്ത? പരമാവധി കുറുക്കൽ. ഇവർ ഒന്നു അറിയാതെ ഇങ്ങനെ പറയുന്നുവല്ലോ. ഇവരോട് എന്താണു പറയുക? (പ്രകാശം) ഭാര്യയും മക്കളുമുണ്ട്.

സ്ത്രീ:—(ഭ്രാന്തനായ മിഥ്യവാദി) എന്തു പുതുതാ! എന്തു പുതുതാ!

ഉഭയ:—നിങ്ങൾ ആരെക്കുറിച്ചാണ് പറയുന്നത്?

സ്ത്രീ:—ഞങ്ങൾ അവന്റെ പേരു കേൾച്ചിട്ടുണ്ട് (എന്നു പറഞ്ഞു ഒരു ചെറിയ പുസ്തകം ഉടുപ്പിന്റെ ഉറയിൽ നിന്നുമാറ്റി തുറന്നുനോക്കിട്ട്) 'പര്യായനൻ' എന്നത് എല്ലാ സ്ത്രീകളും ഒരു ശബ്ദത്തിൽ പറയുന്നു.

ഉദയ:—[ആത്മഗതം] ഇവന്റെ ധനം, ദുഷ്ടശൃംഗനെ, കഷ്ടം പ്രകാരം നിങ്ങൾ ആരെ ഉദ്ദേശിച്ചാണു പറയുന്നതെന്നു ഞാൻ ഇപ്പോൾ അറിയുന്നുണ്ട്. നിങ്ങൾ ഈ വിധം സംസാരിക്കുന്നതിനിടയാക്കിയ എനിക്കു അതിരായ വ്യസനമുണ്ട്. എന്താണു ചെയ്യുക? ഒരു പുഷ്പം, ഒരു മഹാപാപി, ഒരു രാജ്യവും ഒരു രാജകുടുംബവും, രാജ്യത്തിന്റെ തലസ്ഥാനം നശിപ്പിക്കുന്നതിൽ സർ പരമാർത്ഥം വ്യസനമുണ്ട്. "ഇതരാജ്യം ഒരു സാധാരണം". നല്ല സ്ഥിതിയിൽ ഭരണം നിർവ്വഹിച്ചു വരുന്നു. ഈ മഹാപാപി എന്തു വിധത്തിലാണു" അന്വേഷത്തിന്റെ ബലിസ്തംഭിപ്പിച്ചതായി" എന്നറിയുവാൻ പാടില്ല. കഷ്ടം. ഒരുവർമലമായി ഒരു രാജ്യം ഇതാ പൊടിനമായി പോയി.

സ്മി:—രാജാവിനെപ്പോലെയുള്ളവർക്കിലും, മന്ത്രി നേരെ ഇങ്ങനാൽ ഭരണത്തിന് ഒരു കേടും വരുവുകയില്ലല്ലോ.

ഉദയ:—ഒരു പാപി എങ്ങനെയെന്നുവരിയുവാൻ പാടില്ല. ആദ്യം സേവനത്തിൽ അടുത്തുകൂടി എന്തു വിധത്തിലോ ബുദ്ധിയെ ഉപയോഗിക്കുകയെന്നു. എന്തു കഷ്ടം!

സ്മി:—അങ്ങനെയോ?

ഉദയ:—[ആത്മഗതം] ഒരു മാർഗ്ഗസങ്കടത്തിൽ അകപ്പെട്ടു വല്ലോ. സത്യം പറയാതിരിക്കുന്നതെങ്ങനെ? സത്യമല്ലേ? സത്യം പറയുന്നതെങ്ങനെ?

സ്മി:—എന്താണാലോചിക്കുന്നത്? വാസ്തവം മറയ്ക്കുന്നത് കൊണ്ടാണു് മറികൊണ്ടു പരാജയം സിദ്ധിക്കുന്നത്. ദോഷം എവിടെയെന്നു അവിടെ അതിനെ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുക. അങ്ങനെയൊരു രാജ്യഭരണസമ്പ്രദായം.

ഭായം അതാണു്. സത്യവും ന്യായവും ധർമ്മവും നടത്തുന്നതിൽ ഞങ്ങൾ ആളുകളുടെ ധനവലുപ്പത്തെയോ സ്ഥാനവലുപ്പത്തെയോ നോക്കാറില്ല. അത്രമേൽ മർദ്ദിക്കുക. അതിനെ ഒരിക്കലും ഞങ്ങൾ മറയ്ക്കുന്നില്ല. ആമായാലും വേണ്ടതില്ല. സത്യം പറയുവാൻ മടിക്കേണം. സത്യം വെളിപ്പെത്തുന്നതിന്നു് ഒട്ടധികം ഭയമുണ്ടു് ആവശ്യമുണ്ടു്.

ഉഭയ:—നിങ്ങൾ പറയുന്നതു ശരിയാണു്. ഞാനും, രാജ്യഭരണയശ്ശു ചരിതമാക്കുന്ന ഒരുവക ഫങ്ക്ചറിഷയുടെ ഫിംഗ് ചൂറിട്ടു വന്നിട്ടുള്ളതാണു്. അതു കൊണ്ടത്രേ പറയുവാൻ മടിക്കുന്നതു്.

സ്ത്രീ:—ഹേയ്, എയ്? പറഞ്ഞില്ലേ രാജാധികാരം അപഹരിച്ചുകൊണ്ടു് ജനങ്ങളെ ഉപദ്രവിക്കുന്ന ഒരു പരിഷ് ഏല്ലാ രാജ്യങ്ങളിലും ഉണ്ടു്. ഞങ്ങൾ അന്വേഷിക്കുകയും ചെയ്തവരാണു്. ഞങ്ങളുടെ യാത്രയുടെ ഉദ്ദേശ്യവും ഇതുതന്നെ. ഞങ്ങൾ, കിട്ടുന്ന സഹായികളെ അപമുഖ്യരായവർക്കു പരിശോധിച്ചിട്ടു് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയാണു്. അതുകൊണ്ടു് ഞങ്ങളോടു് പരമാർത്ഥം ചുവന്നു പറയുക. അധൈര്യം വേണം. ഇതാണു് ഞങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസരീതിക്കും നിങ്ങളുടേതിന്നും തമ്മിലുള്ള അന്തരം നിങ്ങൾ വിദ്യാഭ്യാസം നിർമ്മിച്ചശേഷം ഒരുവക ധർമ്മമുണ്ടായും, ഞങ്ങൾ വിദ്യാഭ്യാസംകൊണ്ടു് ധീരോദാത്തരായും പരിണമിക്കുന്നു. ഞങ്ങൾക്കു് ലോകം ചുഴലുന്ന സഞ്ചരിക്കുവാൻ ഒരു ശുഭമുണ്ടു്. നിങ്ങളോ, സംശയംകൊണ്ടും ഭയംകൊണ്ടും ഒഴുകത്ത പ്രാപിക്കുന്നു.

ഉഭയ:—എന്നെ നിങ്ങൾക്കു പരിചയമില്ല. എന്നെ ഒരു കററകാരനായിട്ടാണു നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ അറിയു

നന്ത്. എന്നിങ് കുറവു ചമത്തിയിരിക്കുന്ന രാജ്യത്തിലുള്ള അധികാരസ്ഥന്മാരുടെ കസ്യതികളാണു് നിങ്ങൾ എന്നോ-ചോദിക്കുന്നതു്. എങ്ങനെയാണു പറയുക? പറഞ്ഞാലും എന്റെ വാക്കുകളിൽ നിങ്ങൾക്കു വിശ്വാസം ഉണ്ടാകുമോ?

സ്രീ:—ഞങ്ങൾ അറിയാത്തതായി നിങ്ങളുടെ ധർമ്മക്കന്തുത്തിലേ സംഭാഷളിൽ ഒന്നരിച്ചു. ഞങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ കഥ മുഴുവനും കേട്ടിത്താനു പറഞ്ഞു നന്നായി അറിഞ്ഞിട്ടാണു നിങ്ങളുടേതി സംഭാഷണം ചെയ്യണമെന്നു് ഉറപ്പിച്ചുള്ളതു്. രാജ്യത്തിന്റെ സ്ഥിതി നല്ല പോലെ അറിഞ്ഞുചാ. വ്യഥാവിമോഷണങ്ങളെ ഒരു ധർമ്മത്തിലധികം ധർമ്മപരിഹാസം താമസിപ്പതു ?

ഉദയ:—അറിയാവുന്ന സ്ഥിതിയെ എന്നെ നിർബന്ധിക്കുതിരിക്കണം.

സ്രീ:—നിങ്ങൾക്കിരിക്കുന്നില്ല. എങ്കിലും നിങ്ങളുടെ ചരമശത്രുക്കളുടെ കൃത്യങ്ങൾ പറയുവാൻ ഇതു മതിയോ? ഭയംകൊണ്ടല്ല തീർത്തുതന്നെ. ഫ്രീട്ടിഡ്സ്സമ്രാജ്യത്തിൽ ആണു് ഇപ്പോൾ നാം ഇരിക്കുന്നതെന്നും നിങ്ങൾക്കറിയാമല്ലോ. നിങ്ങളുടെ ബുദ്ധിഗുണം നന്നായി. അങ്ങനെയെന്ന ശത്രുക്കളോടുവർത്തിക്കണം.

ഉദയ:—അങ്ങനെ നിങ്ങൾക്കു തോന്നിയതു് എന്റെ ഭാഗ്യം. ഈ സമയം യാത്രക്കാർ കുപ്പൽ വിട്ടുപോകാനുള്ള മണിക്കാഴിക്കുകയും തുറമുഖത്തിൽ ഇറങ്ങുവാനുള്ളവർ എല്ലാവരും കുപ്പലിൽ നിന്നിറങ്ങി പാലത്തിൽപുക്കു നടന്നു കരയു പോവുകയും ചെയ്തു. ഉദയഭാരതം കുപ്പിത്താനും ഒന്നരിച്ചു കുപ്പലിൽ നിന്നും ഇറങ്ങി കരയുപോയി പട്ടാളങ്ങൾ കിടക്കുന്ന കോട്ടയിലേയ്ക്കു തിരിച്ചു.

അദ്ധ്യായം 9.

മാധവനും പത്നാധിപനും.

മലകുത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളും ഇല്ലിപ്പിടാക്കും
ജ്വലനം ഉൾപ്പെടുത്തണമല്ലോ. അവയിൽ എന്തും
പ്രധാനമായിത്തന്നെ ഭാരതവണ്ഡമാകുന്നു. ഈ കഥയ്ക്കു
വിഷയമായ ധർമ്മക്കുറവും ആ ഭാരതവണ്ഡത്തിൽ അട-
ങ്ങിയതല്ലെന്നു വരുമോ? പക്ഷേ, ധർമ്മക്കുറവും ഭാരതവ-
ണ്ഡത്തിന്റെ വടക്കുഭാഗം മേലിൽ ഉള്ള പാർവതപംക്തി
കളുടെ ഇടയിൽനിന്നും തെക്കുപടിഞ്ഞാറു കിഴക്കു സമു-
ദ്രതീരത്തു മാടിപ്പോയിരിക്കുവാനാണെന്നു ചിലരും 700
ശതകമായിരിക്കും. രാജാഭാരതവണ്ഡത്തിലും രാജാഭാരത-
വണ്ഡവും വേറെതന്നെ. യുദ്ധകളുമായ കയ്യേറ്റവും
വേറെ അല്ല? വീരാളായ അർജ്ജുനനും തേരിൽനിന്നും
ഇറങ്ങി ആയുധം വെട്ടുവല്ലോ. ഭീമരഥത്തും ഒരു പാലക-
നായിട്ടു ഗാന്ധാരിയുടെയും മാനമന്ദിര്യങ്ങളും ചട്ടകത്തൊ-
ളുളളിന്നുക്കൊണ്ടു ചട്ടാധനൻ അറിയാതെ അടുത്തു
അ-ക്കൽ എത്തി തന്നത്തന്നെ അവനാളും ചവട്ടകളും
ണല്ലോ. രാജാഭാരതവണ്ഡം അന്ത്യായിത്തീർച്ചയുണ്ടായിട്ടു മുമ്പേ.
ഉപേക്ഷ മന്നാഭാരതവണ്ഡത്തെയോളൊക്കെ അല്ലെന്നു വല്ല-
ല്ലോം പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. നകുലൻ, സന്ധവേൻ, ദത്താ-
ത്രേയൻ, പാണ്ഡവൻ, ദ്രുതരാജൻ, ഗാന്ധാരി. ഭാരതത്തി-
ലുള്ള അവശേഷിക്കെ ഇരുപത്തൊട്ടിച്ചിലും ഭീഷ്മനാമം
കൗരവന്മാരും തങ്ങൾ കരോരമായി ചെയ്തു. ഭീഷ്മനാ-
രിൽ ഭീഷ്മപ്രണാമികളേ കൊല്ലുന്നതിന്നു് ഒരു ശിഖണ്ഡി-
യായ അഥവാ ധർമ്മപുത്രക്കൊക്കെട്ടു് ഒരു അസൂയ പര-

യിക്കുകയും ആവശ്യമില്ലായിരുന്നു. ധർമ്മപുത്രൻ യുദ്ധത്തിനി-
ടയിൽ ചതിയുവാൻ എന്തും അപകൃത്യവിന വശനായി.
അശ്വപത്മനാഭൻ ചുറ്റും അങ്ങിനെ തന്നെത്തന്നെ പഠിച്ചെഴുതി
യുണ്ടായിരുന്നു. മറ്റും പ്രാണൻ കാലശക്തി പ്രാപിച്ചുപോയതു
കൊണ്ടു ധർമ്മപുത്രനെക്കൊണ്ടു ഒരു അസത്യം പറയിക്കു-
വാൻ ജീവിച്ചിരുന്നില്ല. അർജ്ജുനൻ ധർമ്മപുത്രത്തിൽ അ-
പമാദം സാദിക്കാൻ കൈയെഴുതിപ്പോലെ തോറോട്ടി നക-
ലകൻ അനന്തരഭാഷണത്തെ ഭയന്ന് കൈച്ചിരിക്കു-
ന്നു. മീനുകന്മാർ ആകുപ്പാടെ വ്യാകുലപ്പെട്ടു ഭയക്കു-
ത്തിൽ ചാടി ഇറച്ചുചാർത്തെന്നും മനസ്സിലാക്കെ അങ്ങ-
മിങ്ങും ഇങ്ങനെയൊക്കെ കണ്ടിരുന്നതും, ശാപമര-
ത്തകളും, മന്ത്രാശാസനങ്ങളും, തന്ത്രാശാസനങ്ങളും
അങ്ങനെയൊക്കെ എന്തൊക്കെയും മുമ്പിൽ പോകെ-
ത്തിരിക്കുകയും. രണ്ടാമതായതായ പന്ത്രണ്ടു കൈകളാൽ
നിന്നും മറ്റൊരു കൈത്തലത്തും ചാടി മീനുകന്മാർ തോ-
റോട്ടിപ്പോലെയും, പിന്നെ, ശക്തി ചെത്തിട്ടിട്ടു; എതിലാ-
കുടക്കുക മറ്റൊരു കൈ. സിംഹമന്ത്രം, പ്രത്യേകം
വൈകുണ്ഠം, കൈവായുവും, കശിതം, രാജശാപവും.
അവയുടെ വിശദാചിന്തൻ നിമ്മിത്തം കൈവെട്ടിയിരുന്ന
ഈ കാലത്തു അറക്കും അറക്കും നവം മറക്കുവാൻ
ഭയക്കളത്തിൽ ചാടിപ്പോയവനും സൗകര്യമില്ല. നോ-
ക്കട്ടെ ശിശുസമ്പദ്യങ്ങൾ വിശദാചിന്തൻ നിമ്മിത്തം
യിട്ടുണ്ട്. അതു വിശദാചിന്തൻ പ്രാപ്തം. നമ്മുടെ
കൈകളും ഈ ആശ്വാസിക എഴുതുകയാണല്ലോ. അതുപോ-
ലെ അങ്ങനെയൊക്കെയും വിടുന്നതു. നോക്കിത്തുട്ടു പ-
തിപ്പുകളും കവിതകളും സിംഹമന്ത്രം ആവശ്യപ്പെടുന്ന
ഉപനയനവും അതിന്നു മുമ്പിലും പിന്നിലും ഒരു എഴു-
ത്തുകളും എഴുതിട്ടു ഹംസമന്ത്രംപോലെ പഠിപ്പിക്കുകയും.

[illegible]

പത്രാധിപനും ഉപാധ്യക്ഷനുമായി ചേർന്നു. മറ്റുള്ളവർക്കും എത്തിയപ്പോൾ ചുറ്റും ചുറ്റും സമാധാനം ഉണ്ടായിരുന്നു.

ധനാദികൾക്കു ധർമ്മപരിധിയിൽ ഉണ്ടായി. ഉഭയഭാസം പ്രോത്സാഹിതം ആയതിനാൽ മുമ്പേതന്നെ ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിലെ കർമ്മപ്രയോഗം ഭാരതവർഷം മുഴുവനും പ്രസിദ്ധമാകുകയും കേന്ദ്രവർക്കെക്കുറിച്ചായി ആവേശപിടിക്കുകയും ചെയ്തു.

മധ്യപരിഭാസത്തിലുള്ള ഒരു പ്രധാന നഗരം ആണെന്നു നമുക്കറിയാമെന്നല്ലാ. ആ നഗരത്തിൽ ഒരു ഗുഹയ്ക്കും ആലോചനക്കാരും ഒരു കൈവരിക്കാർക്കും ഉള്ളതാണെന്നു നമുക്കറിയാം. പ്രസിദ്ധസ്ഥിതിയുടെ നാനാഭാഗങ്ങളിൽനിന്നും മാന്യമാലയുള്ള പല ഗുഹയ്ക്കുമാണ് ആ നഗരത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിലും നമ്മുടെ പ്രധാന പതിയെ. അവയിൽ ഒരുഭാഗത്തിന്നു ചോരക എന്നൊരു പേർ പറഞ്ഞുവരുന്നു. ആ ചോരകയിൽ പാത്തുവരുന്ന മധ്യവർണത്തിൽ മറ്റൊരുതരം ഇല്ലാത്ത വരകത്തിൽ. ചോരകയിലെ ത്രിമുഖത്തിൽ ഒരുവർത്തനം. ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിലെ രണ്ടാം മഹാഭാരതയുദ്ധം ലോകമെങ്ങുമായി പല ഭാഗത്താകും ഈ യുദ്ധത്തിൽ കരുതുകമുണ്ട്. ഭീഷ്മകന്യായും അഭനകൻ പത്തു. പാണ്ഡവകന്യാമാരിലും നാലുപേർ പത്തു. ഏതും യുദ്ധം ഒരു നിലയെ പ്രാപിച്ചു. ഭീഷ്മനും സിന്ധവനും ഒക്കെ ഒതുങ്ങിയപ്പോൾ യുദ്ധം ഒരു ശരിക്കും എന്നൊരു വിവരിച്ചു. അങ്ങനെ അപ്പു. യുദ്ധം തീർത്തുമായി വീണ്ടും ആരംഭിച്ചാൽ താമസം ഇല്ല എന്ന മട്ടിലായി. ദാധവനും കൂട്ടം ഗാന്ധാരലോചനയിൽ ആയിരിക്കുന്നു.

മേലുപരി:— പാടില്ല; നമുക്കു നോക്കിക്കിട്ടാണു് അതില്ല. നമുക്ക് ഒരു വലിയ നിവൃത്തിയുണ്ട്. നാം ഇപ്പോൾ സാധാരണയായി ഒരു അംഗമാണ്. ആ നിലയിൽ നമുക്ക് ഇപ്പോൾ സാധാരണയായി എത്ര

ഭാഗത്തിലും സ്വാതന്ത്ര്യം ലഭിപ്പാൻ. ധർമ്മക്കേടും അങ്ങനെയെന്നു അല്ല അതിന്നു സാമ്രാജ്യദൃഷ്ടി ഇല്ല. ധർമ്മക്കേടും പണ്ടേ ഒരു നവ്യരി കൊച്ചുപ്പുറം പോകുവാൻ ഒരു മുറിത്തിരി കൊളുത്തിയപ്പോലെ.....

ഉദയവർ:—അങ്ങനെയെ പഴിക്കുവാൻ പാടില്ല. ചക്രവർത്തിയെന്നും അറിയുകേ?

മാധവ:—പഠിക്കുകേ? നേരെ മറിച്ച് ചക്രവർത്തിയുടെ വക നമ്മുടെ രാജ്യത്താണെന്നു വിചാരിച്ചുകൊള്ളുക. ഇങ്ങനെയൊന്നു നമ്മുടെ ഉടമസ്ഥന്മാരോ? നമ്മുടെ നാട്ടിലുള്ളപ്പോൾ അഭിമാനിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടു നാം തന്നെയാണു കയ്യിലേറുന്നത്.

ഉദയവർ:—അങ്ങനെയെന്നു. ഇത്യാദി വാഗ്ദാനം? നമ്മുടെ ഇംഗ്ലീഷ് പത്രാധിപർ തന്നെ. എന്തൊന്നു വന്നത്? എന്തൊന്നൊന്നു വിശദമാക്കുക. കേൾക്കുക.

മാധവ:—നല്ല ഉദാഹരണമാണിത്? ധർമ്മക്കേടും അതിലേ കഥ എന്തൊന്നാണിത്? തെളിയിക്കുക. അവിടെ ചോദിക്കുന്നതായി പത്രത്തിൽ വാചാവിട്ടിട്ടുള്ളതല്ല. എന്താണു കഥ?

പത്രാധിപർ:—ഒന്നും പറയാനില്ല. പ്രതാപിന്റെ, അവിടുന്ന് അറിയുമല്ലോ.

മാധവ:—നല്ലതല്ലേ അറിയുക.

പത്രാധിപർ:—പ്രതാപിന്റെ ഭാരം പതിവുതന്നെ ചരിതന്നെ ആയ ഗാന്ധിജിയെ അറിയുന്നവരുമോ?

മാധവ:—അതല്ല! അയാളെ അറിയുന്നതെന്താണിത്? ഏതൊക്കെയാണിത്? ധർമ്മക്കേടും പണ്ടേ കൊച്ചുപ്പുറം പോകുവാൻ ഒരു മുറിത്തിരി കൊളുത്തിയപ്പോലെ.....

പത്രാ:—മകനായ ദാമോദരനെ അറിയുകയില്ല.

മാധവ:—ശിവ! ശിവ! ഉദ്യോധനനെ അറിയാതെ ആരാണു് ഈ ഏവോകത്തിൽ ഉള്ളതു്?

പത്മ:—ഇവൻ കിടക്കപ്പെട്ടവരിയില്ലേ ഒന്നരണാഭാസന്മാർ കാണാം.

മാധവ:—ആരാണു് ആരാസന്മാർ? കേൾക്കട്ടെ. അവരോടേം ഈ ഉദയഭാനുവിനേ പുറത്താക്കിക്കളഞ്ഞതു്?

പത്മ:—(ചിരിച്ചുകൊണ്ടു്) ഈ ലഹള ഉണ്ടാക്കിയതു് ഉദയഭാനു അല്ലാതെ ആരുമല്ല. ഉദയഭാനു നാട്ടിൽ എത്തുന്നതുവരെ ഒരു ശബ്ദവും ഇല്ല, മൗനവും ഇല്ല.

മാധവ:—ഉദയഭാനു എന്തിനാണു വന്നതു്?

പത്മ:—ഉദ്യോഗത്തിനായിട്ടു്.

മാധവ:—എന്നാൽ ആ ക്ഷേത്രത്തിൽ എത്ര ഉദ്യോഗക്കരകളാണു്. ഒരു ഉദ്യോഗം ഉദയഭാനുവിനിക്കുണ്ടെ എന്നു നിങ്ങൾക്കു തോന്നിയില്ലല്ലോ. കഷ്ടം! ഒരു പുരുഷൻ ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിൽ ഇല്ലാതെ പോയല്ലോ?

പത്മ:—ഒന്നോ? എത്ര എന്നു കണക്കില്ല.

മാധവ:—എന്നാൽ ഈ മഹാവിരൻ ഇങ്ങോട്ടു വരികയില്ല; തീർച്ചതന്നെ.

പത്മ:—ഇവിടെ നിന്നും ആയാഭാസനെ അറിയാതെയാണു് ഇങ്ങനെ സംസാരിക്കുന്നതു്?

മാധവ:—അല്ല. അറിഞ്ഞിട്ടു തന്നെ. നല്ലപോലെ അറിഞ്ഞിട്ടുതന്നെ. ഒരു രാജാവിനു്, ഒരു പുരുഷനെ ഇങ്ങനെ കളയുവാൻ തോന്നിയില്ലോ. രാജാപുത്രനു വരുമോ? ഒരു അമ്മ ഒരു കുഞ്ഞിനെ കളക്കുന്നതുപോലെ. ഒരു രാജാവു് ഒരു പുരുഷനെ കളയുന്നതല്ല. ഇങ്ങനെ മഹാവിരനായ ഒരു പ്രജ.....

പത്രം:—കഴിയുന്നിടത്തോളം അവർ സഹിച്ചു. ഒരു നിമിഷം
ഓരോ ഇല്ലാത്തതിനാൽ ഇങ്ങനെ ചെയ്തു.

മാധവ:—എനിക്ക് എപ്പോഴും നല്ലപോലെ അറിയാം. ഞാൻ
അവിടെ വന്നിട്ടില്ലേ? എന്താണു് അത്? അർത്ഥം
നന്നോ പറയുവാൻ ആ ദയ്യോധനന്റെ വാലാളി-
യായ നമ്പൂവർ എന്തോ പറഞ്ഞതു്. ഈ നിശ്ചി-
തമെ—നിങ്ങൾ അല്ല പത്രാധിപർ—നിങ്ങൾമാ; പറ-
യരുത്, സമാധാനപ്പെടണമെന്നു് എന്തു് എന്തോ
പറയേണ്ടിയിട്ടു. ദയ്യോധനൻ നാട്ടിനോ—കാണിക്കുന്ന
ദ്രോഹങ്ങളെ പറ്റിയ വാർത്തകളായിരിക്കണം എ-
ന്നല്ല അത് ആ വാലാളിന്റെ എന്തോ പറ-
ഞ്ഞതു്.

പത്രം:—എന്തോ ഞാൻ അറിയാതിട്ടു.

മാധവ:—അങ്ങനെയല്ല. നിങ്ങൾക്കു് അത്രമാത്രം കാണി-
ക്കാതെ ഇരിക്കുവാൻ പാടില്ലേ? നിങ്ങൾ അത്രമാത്രം
കാണിക്കാതെയിരുന്നാൽ പറയുവാനും മറ്റും ഉണ്ടാ-
യിരിക്കയില്ലല്ലോ. പറയുന്നതു് ഓരോ. കാണിക്ക-
ന്നു് തെറ്റല്ല. അല്ലേ?

പത്രം:—നാം കൈക്കൊണ്ടതിന്നു് അല്ലേ?

മാധവ:—സജാതീയർ ചെയ്യുന്നതു് മൂന്നു ഇതല്ല. വിശേഷം-
ഉണ്ടെന്നു നിങ്ങൾക്കു് സജാതീയർ അല്ലേ?

പത്രം:—പറഞ്ഞാൽ കേൾക്കല്ല. പക്ഷെ നിന്റാഹം
ഉണ്ടോ? ആ പ്രകാരം—അശ്വതിയായാ.

മാധവ:—കൂട്ടുകാർ ആമാവട്ടെ—എന്നാൽ തന്നെ എന്തു്?
നിങ്ങൾ നേരെയിരിക്കുവിൻ. നിങ്ങൾക്കു് അത്രമാത്രം
കാണിക്കാതെയിരിക്കുവാൻ വല്ലാ. ഉദ്യോഗങ്ങളെ
വിലയ്ക്കു വിൽക്കാതെയിരിക്കുമോ?

പത്രം:—ഗുഡ് കളക്ടർ.

മാധവ:—കളക്ടർ! ഏതായാണു, ധർമ്മക്കുറവിൽ ഉദ്യോഗക്കാരെ വിട്ടുനില്ക്കൂ. അല്ലേ? ഉദ്യോഗക്കാരെ വിലക്കൊടുക്കുന്ന വാങ്ങാത്തതുകൾ ഉദ്യോഗം എന്തു? ഉദ്യോഗക്കാരെ എന്തു? പറയൂവിൻ!

പത്രം:—അതു വിലർ കാണിക്കുകയില്ലെന്നതേ ഉള്ളൂ.

മാധവ:—കാണിക്കുകയാണു്. അല്ലേ? അതിനെത്തന്നെ കൈക്കൂട്ടി എന്തും കോഴ് എന്തും പറയുന്നത്. ആ ഉദ്യോഗക്കാരെക്കുറിച്ച് അല്ല പത്രാധിപർ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്? ഉദയഭാനുവിനുവേണ്ടി പറഞ്ഞിരിക്കാത്തതെന്തു? പണമില്ലാത്തതിട്ടോ?

പത്രം:—ഇങ്ങനെ ചോദിച്ചാൽ പ്രയാസമാണു്. എനിക്കു ഉദ്യോഗക്കാരെ അങ്ങനെ നിവൃത്തിയില്ല.

മാധവ:—എനിക്കു് ഉദയഭാനുവിനെയും സഹായികളെയും നിവൃത്തിയില്ല.

പത്രം:—അവിടുന്ന് പിടിക്കുന്ന ഭാഗം മറിച്ച് പറയുവാൻ ഞങ്ങൾക്കു ശക്തിയുണ്ടോ?

മാധവ:—എന്തിനാണു മറിപ്പുപറയുന്നത്? നേരം സത്യം തന്നെ പറയുക.

പത്രം:—ഇതുകേൾക്കുക എന്താണു് ഉറപ്പിന വഴി?

മാധവ:—വേല ചെയ്യണം. രാജാവിനെയും ദേവനെയും ദ്രോഹിപ്പാൻ പോരാ. പല മന്ത്രിമാരുടെ കേന്ദ്രം പാവപ്പെട്ട ഉദയഭാനുവിനെ ഹിംസിക്കുക പാടില്ല. ഉദയഭാനുവിനു അങ്ങനെയൊരു ഉള്ളു. രാജാക്കന്മാരുടെയും നാം തമ്മിൽ എന്തെങ്കിലും നല്ലതു്? ധർമ്മപരിധി പാലവകുഴപ്പം വരികയും മറ്റുപരിധിയിൽ അടങ്ങും.

പത്രം:—മുഖ്യമന്ത്രി മഹാരാജാവിനോട്. ഇവിടുന്ന് രാജാവിനോടു സഹായിക്കുന്നു.

മുഖ്യ:—ആരാണ് രാജാവിനോടു എന്നു തെളിയിക്കൂ. ആ പ്രതി രാജാവിന് ചെലവായിക്കൂ പ്രധാനമന്ത്രിയായിരുന്നിട്ടും ചെലവായിക്കൂ രാജാവിനോട് കൈയ്യെടുക്കുന്നുണ്ടോ?

പത്രം:—അദ്ദേഹം സാധു. പരമസാധു.

മുഖ്യ:—പരമസാധുവായിരിക്കുന്നതിനുള്ള ജനങ്ങളുടെ പക്ഷത്തു നിന്നും കപ്പം വാങ്ങി അപേക്ഷിക്കുന്നത്. പ്രജകളെ രക്ഷിക്കുവാനാണ്. കപ്പം അടുപ്പം ഇരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് രാജാവിനോടു കൈയ്യെടുക്കുന്നു? ചെലവായിക്കുന്നതുകൊണ്ട് രാജാവിനോടു കൈയ്യെടുക്കുന്നു? കൈയ്യെടുക്കുന്നതുകൊണ്ട് രാജാവിനോടു കൈയ്യെടുക്കുന്നു?

പത്രം:—പ്രതിരാജാവിന് എങ്ങനെയും തൊലിയെടുക്കുന്നു. മറ്റൊരു പക്ഷം അപമാനം വരുത്തുന്നതാണ്.

മുഖ്യ:—പ്രതിരാജാവിനോടു വിട്ടുവോ? മറ്റൊരു പക്ഷം മതി; അല്ലെങ്കിൽ ആയസംസ്ഥാനം പ്രതിരാജാവിന്, മറ്റൊരു പക്ഷം മൂലം—അല്ലെങ്കിൽ?

പത്രം:—കാലപ്രാപ്തിയല്ലാത്ത യജമാനൻ തന്റെ ദൂതന്റെ ദൂതൻ ആകുന്നത് കുറവാണ്.

മുഖ്യ:—പ്രതിരാജാവിന് കാലപ്രാപ്തി ഇല്ല. ഈ നിമിഷം മുതലായതും കാലപ്രാപ്തി വേണ്ടതാണ് ഉണ്ട്. വിശേഷം നന്നായി.

പത്രം:—അങ്ങനെ അല്ല. സ്വാമിയെ നേരെ അറിയാത്തതിനാൽ.

മുഖ്യ:—നേരെ അറിയാം. ധർമ്മശാസ്ത്രത്തെ മുഴുവനും പ്രാപ്തിയിലും മതിയായില്ല. എന്താണ് അന്ത്യം വേണ്ടത്? രാജാവിനെ നശിപ്പിച്ചിട്ടും മതിയായില്ല.

രാജനാമത്തെ നശിപ്പിച്ചിട്ടും മതിയായില്ല. രാജകുടുംബത്തെ നശിപ്പിച്ചിട്ടും മതിയായില്ല. രാജകുടുംബത്തിന്റെ അധിപനായ ധർമ്മന്റെ നശിപ്പിച്ചിട്ടും മതിയായില്ല. ധർമ്മപതിയായ ബ്രീഹദാശ്വതിയെ പ്രേരിപ്പിച്ചിട്ടും മതിയായില്ല. ഇനി എന്താണു ധർമ്മന്റെ മുന്നിൽ ശേഷിച്ചിട്ടുള്ളത്? ഈ കൂട്ടത്തിൽ സർവ്വം നേരെയിരിക്കുവാൻ കഴിയാതെ മറ്റു സാധുക്കളെ ചീന്തിപ്പിക്കുവാൻ ഒരുങ്ങുകയോ?

പത്രം:—ഇവിടുന്ന് ഇവരെ സഹായിക്കാതെ ഇരുന്നാൽ മതി.

മാധവ:—ഞാൻ എന്താണു സഹായിക്കേണ്ടത്? ഇങ്ങനെ ഉദയഭാനുവിനെ സംഭരിക്കുന്നതു ധർമ്മം ആണെന്നു എന്നിൽ ഈശ്വരൻ തേങ്ങിപ്പിരിക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ട് തടയുവാൻ ആർ ശക്തിയുണ്ട്?

പത്രം:—ഈ ഗാന്ധാരിയെയും ഭാനുമാരിയെയും ഒന്നാക്കിക്കൊല്ലണം. സ്ത്രീകൾ അവരെ അപമാനിച്ചിട്ടുള്ളതിനോ?

മാധവ:—ഗാന്ധാരി ആരാണു? ധൃതരാഷ്ട്രരുടെ ഒരു..... ഒരു.....ഒരു.....വേലക്കാരന്റെ ഭാര്യയായിരുന്നില്ലേ? അന്നത്തെ ആവേലക്കാരൻ ആരായിരിക്കുന്നു? അന്നു ദുര്യോധനൻ വേലക്കാരൻ—ധൃതരാഷ്ട്രൻ യജമാനൻ....ഗാന്ധാരിയും ഭാനുമാരിയും കലഭകൾ—യഥാസ്വഭാവം ജാതന്മാരെ അനേചിപ്പിച്ചു ജാതഗ്രഹങ്ങളിൽ പോവുക. ഇതല്ലേ അവരുടെ ആദി വൃത്തി? ഈ ഗാന്ധാരിയുടെ ഭർത്താവായ ദുര്യോധനൻ ഈ സ്ത്രീകളെ രാത്രിയിൽ പ്രളിക്കൊണ്ടു ധൃതരാഷ്ട്രരുടെ അടുക്കൽ പോവുക. ധൃതരാഷ്ട്രരുടെയും ഈ

കബേരനേയും സേവയ്ക്കു് ഇരുൾ ഇങ്ങനെ കൈ
 ചെയ്തു. ഇന്നോ.....ശ്രീരാമൻ—ഒരു ശത്രുൻ
 ദയോധനൻ നിങ്ങളുടെ സ്വാമി. ഗാന്ധാരിദാമനി
 ലാരോ?—അവൾ ഇപ്പോൾ ചെന്നുവന്നു അന്ത
 യിക്കുന്നതിലും—ആകാം—പാട്ടു് വന്നു്. ഇന്ന്
 ഈ ഗാന്ധാരിയുടെയും ദാമനിയുടെയും ശ്രദ്ധയർ
 പ്പെടുത്തുവിലായിരിക്കുന്നു. ശ്രീരാമൻ ദയോ
 ധനനും ജീവിച്ചിരിക്കും.....

പത്രാ:—സംഗതികളുടെ വാസ്തവം ഇങ്ങനെത്തന്നെ
 ഏകിലും രാജ്യാത്ഥ പൊതിഞ്ഞു മുട്ടുകയറേണ്ട
 ഏതു്?

മാധ:—അമ്മരോടു് അതു് അവശ്യമല്ല. അമ്മരും ഭാരത
 സാമ്രാജ്യാന്തരിക പാരമ്പര്യമാണു്. ഉദയഭാനുവിനെ,
 ഭാരതസാമ്രാജ്യാന്തരിക ആധിപത്യം നാടുകടത്ത
 യതു്. അതുകൊണ്ടു് ഉദയഭാനു, അങ്ങനെയൊക്കെ
 ഭാരതസാമ്രാജ്യാന്തരിക ഒരു പാരമ്പര്യം തീർന്നിരി
 കുന്നു. പത്രാധിപർ, അതിലേയ്ക്കായി താമസിക്കേ
 ണ്ടു. നിങ്ങൾക്കു് എന്താ കഴിവുള്ളതു്? അതൊക്കെ
 നോക്കിൻ.

പത്രാ:—ഉദയഭാനുവിനെ സഹായിക്കുന്നതിൽ വലുതായ
 ഭോഷമാണു് അവനാ നിങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതു്. ആകട്ടെ
 ആലോചിച്ചുകൊള്ളാം. സത്യകീർത്തിയെ അറിയുമോ?

മാധ:—ഓഹോ. അമ്മരും അറിയാതെ ഇല്ല. ആ മുഖിലൻ
 നിങ്ങളെ സഹായിക്കും എന്നു നിങ്ങൾക്കു് ഉറപ്പുണ്ടു്

പത്രാ:—നല്ല ഉറപ്പുതന്നെ.

മാധ:—അവനും പ്രതിപദ് ഇല്ല.

പത്രാ:—എന്താണു് അതു്?

മാധവ:—പുരുഷനാകട്ടെ അന്ത്യം വേണം. അതായത്, ഉൾനിലയുണ്ടായിരിക്കണം. ആ മുഗിലൻ എന്തു നിവരാനാ? ഉള്ളത്. സാക്ഷാത് മുഗിലൻ തന്നെ. ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിന്റെ മുഗിലൻ ധർമ്മങ്ങളെ ധാരണ നൽകിയിട്ടു രാജ്യം കൈമാറ്റം ചെയ്തു.

പത്രാ:—ഉദയമ്മാണിയുടെ കാലത്തു തിരുവിതാംകൂറിനെ കൊള്ളയടിച്ചവൻ അപ്പോഴോ മുഗിലൻ.

മാധവ:—ആ മുഗിലൻ ഇപ്പോൾ ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിൽ എത്തിയിരിക്കുകയാണ്. യോഗാധിപതിയും അവതരിപ്പിച്ച ധർമ്മത്തെയും ധർമ്മക്ഷേത്രത്തെയും മർദ്ദിക്കുകയാണ്. ആ മുഗിലാധനന്റെ സഹായത്തോടെ മുഗിലനും തെരുവടിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

പത്രാ:—ഇങ്ങനെ ഒക്കെ പറയുന്നവല്ലോ. ആ സത്യകീർത്തിയെപ്പോലെ ഞങ്ങളെ രക്ഷിക്കുവാൻ ആരുണ്ട്?

മാധവ:—ആരും ഇല്ല. മുഗിലനും എന്തി. എടുവീടുന്നതും നാലുതലവനായ തമ്പിയും മുഗിലനോട് ചേർന്നിരിക്കുന്ന കാലം. ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിന്റെ ആദിനായകനായ ശ്രീനാരായണസ്വാമിയെ പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവർ കവിതയുടെ പാപ്പാട്. കളിപ്പാഠവും മുഴുവനായില്ല. കശികയുടെ കല്യാണത്തിനുമുമ്പ് കളിപ്പാഠംകളം നിർമ്മിക്കുകയും.

പത്രാ:—കല്യാണവും നിശ്ചയിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ആ പ്രദേശത്തിൽ ഇങ്ങനെ അവരെ അലസപ്പെടുത്തുന്നത്.

മാധവ:—ഹേയ്. അവരെ ഈ സ്ഥിതിയിൽ വിടുവാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. പത്രാധിപർ പോയി സുഖമായിരിക്കണം. ഉദയഭാനു മുഴുവൻകഴിഞ്ഞ് എത്തിട്ടുണ്ടെന്നു കേട്ടുവല്ലോ.

പത്രാ:—അല്ല! കണ്ടിട്ടില്ലെന്നു വരുമോ?

മാധവ:—കണ്ടില്ലല്ലോ. കാണാൻ കൊടുത്തു. നമുക്ക് ഒരു വിജയം വേണം. കേട്ടോ? പത്രാധിപനും കൂടിയിരിക്കട്ടെ. ഉദ്യോഗസ്ഥനോട് പാട്ടാവാൻ ഒരു വേണ്ടേ? അവന്റെ കിരീടത്തിൽ അവൻ നാമുടേ വിജയിയും വേണമല്ലോ.

പാത്രം:—ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിൽ നിന്നും നാമു കടത്തപ്പെട്ടവനും വിജയികളാകുക?

മാധവ:—ഹാ! അങ്ങനെയെന്നു എന്തു വിജയിത്ത് ഉദയഭാനുനമ്പിരൻ കണ്ടിരിക്കണം. ഉദ്ധവൻ അതു ചെയ്യണം. സാത്വകി കോപ്പുകൊണ്ടാക്കേണ്ട കൂട്ടണം. നമ്മുടെ ഈ പത്രാധിപനും അതിഥികളെ സൽക്കരിക്കണം.

അദ്ധ്യായം 10.

ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിന്റെ യഥാർത്ഥസ്ഥിതി.

ഉദയഭാനു ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നും മറയത്തിന്റെ ശേഷം ധർമ്മക്ഷേത്രം ഒരു നൂതനവട്ടത്തെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു ധർമ്മികന്മാർ ഏതും വിചാരിപ്പ് വ്യാകുലനായി വെച്ചു. ഉദ്യോഗസ്ഥികളുടെ ഉപപ്രസാദം ഒരു കൂടി വർദ്ധിച്ചതുപോലെ അവർ ഭാവിനായും അതിനുള്ള ജ്ഞിയും ചെയ്തു. അവരെ ഏതുവിധത്തിലും സഹായിക്കുന്നതിനും ചെയ്തപ്പോഴുള്ളതിനും കൂട്ടുകെട്ടിയിരിക്കുന്ന നല്ലസഹോദാദികൾ പല പാശ്ചാത്യവർഗ്ഗങ്ങളെക്കൊണ്ടു് ഉദയഭാനുവിന്റെ പരിധിതന്മാരെ കാണുമ്പോൾ ഉദയഭാനുവന്നേ ദണ്ഡിച്ചു. നകവൻ മുമ്പേ ഉണ്ടായിരുന്ന

രണ്ടു കൈവൃകളോടുപ്രാപി ദത്തകുടിലത്തു മൂന്നാക്കി ശ്വേദം
 യുടെ മുമ്പിൽ, ബൈലിങ്ങ്സ് പുനഃപരിചരിക്കുന്ന പാപുസ്വാമി
 യുടെ അവളുടെ നേർത്തുപിട്ട്, സമസത അഭിനയിച്ചു.
 രാത്രിയെക്കൊണ്ടു സഹോദരന്മാർ രാത്രിയിൽ കാമതോന്നായി
 പരസ്പരം അഭിനയിക്കുന്നതിനുള്ള ധാരാളവും
 അഭിനയിക്കുന്നതിനായി വർദ്ധിച്ചു. സഹോദരന്മാർ ആദിത്യത്തിൽ
 നായകവാനും, സ്വപ്നാഭിനയിൽ പ്രതിപാദനവാനും, കീർ
 തി കളം പാലകളും സന്നദ്ധരായി തെളിഞ്ഞു. നകുലനേ
 കാണിക്കുകയുണ്ടായി പ്രസ്ഥാപിക്കുവാൻ പലരും
 എത്തുമെന്ന് ഉണ്ടായിരുന്ന വിശ്വാസവും പലിത്തമായി
 എന്ന് നകുലൻ വിചാരിച്ചു. തന്റെ ഈ പരാജയം ക്ഷണ
 നാതിന പരേതനായ കർമ്മം, പരേതനായ തന്റെ പ്രി
 യനായും ഇല്ലാതെ ആയതിൽ സ്വപ്നം കണ്ണിതം ഉണ്ടായി
 ല്ലെന്നില്ല. ദുഷ്ടാധനന്റെ വെലം വർദ്ധിക്കുവാനായി, സ
 ഹോദരന്മാർ പ്രതാപം ഉണ്ടാക്കിയ അടുത്തുതന്നെ
 ശിപ്പിച്ച് പ്രതാപം ഉണ്ടാക്കുകയുണ്ടായി അവി
 നെയും വെളിപ്പെടുത്തി. കൗരവന്മാരെല്ലാവരും
 ഉണ്ടാകുന്ന ധാരാളം മനോഹരത്തിൽ നിന്നും പിരിച്ചു പകരം
 കൗരവന്മാരെ നിയമിച്ചു. പ്രതാപം ഉണ്ടാക്കിയ അന്നാഹാരാദി
 കളിൽ മുന്തിയതായിരുന്ന അഭിനയി നന്നെ ക്ഷയിച്ചുപോയ
 തുകയെന്ന് അദ്ദേഹം ബാല്യമേതൽ പ്രിയപ്പെട്ടവനെ
 പാലം പഴവും അഭിനയിച്ചു ആവശ്യപ്പെട്ടു. അതിനവസ്ഥ
 വേണ്ട വാഴകളും, വാഴകൾ തിന്നുന്ന പട്ടക്കളം പട്ട
 കളെ തിന്നുന്ന വാഴകളും, പ്രതാപമനോഹരത്തിൽ ശേഷി
 ഉള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ കൈ, നിറയെ നാട്ടിയപ്പോൾ
 പ്രതാപം സന്നദ്ധരായിരുന്നതിനായി ദുഷ്ടാധനന്മാരെ
 കൗരവന്മാർ മനോഹരത്തിൽ സർവ്വപാതകവും നല്കി. താനും
 ഒരു വലിയ മാസഭാവത്തിൽ ദുഷ്ടാധനനെ വണങ്ങി.

നന്ദകാലത്തിൽ പാണ്ഡവന്മാരും കുരവന്മാരും ഒരു
 വേഗം, അവരുടെ നാശത്തിനായി ധാർമികന്മാരെ ഹിം
 സിച്ചും അവരുടെ സർവ്വസ്വത്തും അപഹരിച്ചു പാണ്ഡവ
 വകുരവന്മാരെന്നായ ഘോരധനപാദങ്ങളിൽ സമുദിച്ചും
 വന്നിരിക്കുമ്പോൾ, ധാർമികന്മാർ നിസ്സാധനന്മാരായി ചാരി
 ന്നമിച്ചു. ക്ഷീണന്മാർ പാണ്ഡവകുരവന്മാരായ പരാധിത
 രായിട്ടു ധർമ്മശൂന്യത്തിന്റെ മേൽക്കൂലിയും മൂലക്കൂലിയും ആ
 രുടെയും ദൃഷ്ടിയിൽ പെടാതെ പതുക്കിയിരുന്നു ഘോരധന
 നാശത്തെ അവരുടെ അന്തഃപ്രാപങ്ങൾക്കൊണ്ടു സാധിക്കുന്ന
 തിന്ന് ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. സത്യകീർത്തിയായിരുന്നു ധർമ്മപരി
 തിൽ എത്തിക്കുപ്പാൾ ഘോരധനപാദങ്ങളിൽ നമിച്ചു
 അവനായ് നൽകപ്പെട്ട 'മിഥ്യാകീർത്തി' എന്ന നാമം ശിര
 സ്സുകൊണ്ടു സ്വീകരിച്ചു, ഘോരധനപാദമഗ്രകാരം ധർമ്മക്കു
 ത്രകാര്യങ്ങളെ നിർവഹിക്കുന്നതായി കണ്ടു, ധാർമികന്മാർ
 ഒന്നുവേഗം 'വിടകീർത്തി' എന്ന നാമം നഷ്ടി, ധർമ്മക്കുതു
 ത്തിരേല പ്രധാനമന്ത്രിയായ പ്രതാപജിന്ദ്രന്റെ സുത്രധാരകനെ
 അനുദമിച്ചു. 'വിടകീർത്തി' സ്വാർദ്ധായിട്ടുള്ള ഒരു നാമ
 മാണ്. അതിന്റെ സമ്പർപ്പം ഇങ്ങനെയാണ്. കാഷാന്നാട
 കങ്ങളിൽ, ഒരു വിദൂഷകൻ നാടകാഭിനയത്തിന്റെ അങ്കമാദ
 ഉടെയും രാഗങ്ങളുടെയും ഇടകളിൽ പല വേഷങ്ങൾ
 ധരിച്ചു, സ്വഗോഷ്ടികളെക്കൊണ്ടു സദന്യരെ മിമിപ്പിക്കു
 ന്നതു ധർമ്മപരിയുടെ നാടകാഭിനയങ്ങൾക്കു പ്രത്യേകമാ
 യിട്ടുള്ളതാണ്. അതുപോലെ, ആദ്യം സത്യകീർത്തിയായും
 രണ്ടാമതു മിഥ്യാകീർത്തിയായും, മൂന്നാമതു വിടകീർത്തിയായും,
 ആണ് രാജാധാരതയുപേതിക്കുവേണ്ടി പലതെന്തെ നാമത്തിന്
 പല രൂപലതകളുംകൊണ്ടു ധാർമികന്മാരെ ഘോരധനപ്രീ
 തിക്കായി ഹിംസിക്കുന്നതിന്, സുത്രധാരൻ പാണ്ഡുദീക്ഷി
 ന്നതു. ഒരു നാടകത്തിന്ന് ഒരു സുത്രധാരൻ ആവശ്യമാ

എല്ലാം നാടകം എന്നാൽ പൂർവ്വചരിത്രസംഭവങ്ങളുടെ അഭിനയം ആണ്. രണ്ടാം ഭാഗത്തെയുടേയും നാടകനെ ഒരു അഭിനയം തന്നെ. ആദ്യത്തിൽ സൂത്രധാരനായി വന്നതു ശങ്കറിനും, രണ്ടാമത്തേതു മുരുകനും, മൂന്നാമത്തേതു നാനാനാമങ്ങളോടുകൂടിയ ഈ വടവംഗവധം ആയിരുന്നു. അവനെ ഭരതോദയനപക്ഷത്തിൽ ഒരു കരുതാനും പാണ്ഡവകുരുവന്മാർ പ്രിയമാക്കി. അവന്നു ഭാര്യയോ വെല്ലാടികളോ ഇല്ലായിരുന്നു. ഓരോ ദിവസവും ഓരോ ഗൃഹത്തിൽനിന്നും വോദം കറികളും കൊണ്ട് ഓരോ ആളിനെ ബകന്റെ ഭക്ഷണത്തിനായി അയച്ചുകൊടുക്കുവാൻ സമ്മതിച്ചതുപോലെ, പാണ്ഡവകുരുവന്മാരും, അവരുടെ കിങ്കരന്മാരായ ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിലേ മറ്റു പല ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും, അവരുടെ ധർമ്മപരിമാരെ ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിലെ ധർമ്മം ഓതുവാനായി ഈ സൂത്രധാരന്റെ ഭക്ഷണവിഹത്തിലേയ്ക്ക് അയച്ചുവന്നു. ഇതുപോലെ ഗാന്ധാരിയും ഭാനുമതിയും ഒരു മാത്രയിൽ കനകാക്ഷിഷകം വെച്ചുവാനായിട്ടു പോയതും മടങ്ങിയതും എല്ലാം ചുവത് ഒരു അസ്ത്രായത്തിൽ നാം വായിച്ചിട്ടുണ്ട്. നാതുപോലെ അതേ സമ്പ്രദായത്തിൽ പാണ്ഡവകുരുവന്മാരും അനുവർത്തിച്ചുവന്നു. ഗുരുരാജ്യവും ഭരതോദയനും ചെയ്യുന്നതൊക്കെ നീതിയും ധർമ്മവും എന്ന് ഉച്ചത്തിൽ ഘോഷിച്ചു നടന്ന പാണ്ഡവകുരുവന്മാരും അവരുടെ കിങ്കരന്മാരും അസ്ത്രധികം കരുവലാത്താടുകി വിടകീർത്തിയുടെ പ്രസാദം ലഭിക്കുന്നതിന്ന് അവരുടെ പട്ടമഹിഷിമാരെ നിരോധിച്ചുവെച്ചു. സാമ്പ്രദായം ധർമ്മികന്മാർ കണ്ഠപ്പാദം അറിവ് വിടകീർത്തി എന്നുള്ള നാമം സൂത്രധാരന നൽകി. അദ്ദേഹനയാണല്ലോ പുരാണങ്ങളിലും ബ്രഹ്മസ്മൃതികൾക്കും അനേകം നാമങ്ങൾ സിദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നത് ഈ വിടകീർത്തി പരമേശ്വരനും ധന

സഞ്ചയത്തിൽ അത്യാഹ്ലിഷ്ടമുഖം ആയിരുന്നതുകൊണ്ട് വിവാഹം ചെയ്യുവാനോ, വെച്ചാടിമാരെ പാറ്റിക്കുവാനോ മനസ്സില്ലാതെ ഈ വിധത്തിൽ പെട്ടു—മറുപടിമാരെയും ധർമ്മത്തിന്നു കിട്ടുന്ന പണിമാരെയും അയയ്ക്കുന്ന സംഗ്രഹം സ്വീകരിക്കയും അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നവർക്ക് ദുര്യോധനപ്രസാദം സ്വാധീനപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുവന്നു.

രണ്ടാംഭാരതത്തിന്റെ പുറംകാണ്ഡം ഭീഷ്മകന്യാക്കും ധാർമികന്മാരുടെ പ്രതിപുരുഷരായി സ്വയം വരികപ്പെട്ട പാണ്ഡവകൗരവന്മാരും തമ്മിൽ ഉള്ള ഭയമുരടായ യുദ്ധമായിരുന്നു. ഭീഷ്മകന്യാർ പരാജിതന്മാരായി ഓടി ഒളിച്ചുകുളഞ്ഞതുകൊണ്ട് പാണ്ഡവകൗരവന്മാർ ധാർമികന്മാരുമായിത്തന്നെ യുദ്ധത്തിന്റെ രാപാകാണ്ഡം ആരംഭിച്ചു. ഭീഷ്മകന്യാക്കും അവരെ വർഗ്ഗത്തിനും നാട്ടിലെങ്ങും ലഭിച്ചുവന്ന ധർമ്മസന്ദർഭരേ ആകുപ്പാടെ നിന്ദകളും അതോടുകൂടി ധാർമ്യമേന്മയിന്റെ സ്ഥാപകശില്പനായ ധർമ്മത്തെ വേരോടുകൂടി പറിച്ച് നശിപ്പിച്ചു കളയുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങനെയാണു് ഉത്തരകാണ്ഡം ആരംഭിച്ചതു്. ധാർമികന്മാരോ നാവനക്കവാൻ ശക്തിയില്ലാത്തവരാണു്. അവരിൽ പറ്റിപ്പും തന്റേറടവും ഉള്ളവരെല്ലാം ഉദ്യോഗവർഗ്ഗത്തിൽ ചേർന്നവരായതുകൊണ്ടു് അവർ പാണ്ഡവകൗരവകീക്കന്മാരായി സങ്കരം കൊടിപിടിച്ചും, ദുര്യോധനപാദങ്ങളിൽ കാണിക്കുകയുണ്ടും പട്ടമിമിമിമാരെ വീടകീർത്തിയുടെ അടക്കമേയ്ക്കുകയും, നാവർക്കു സിംഹിപ്പിച്ചുള്ള ഉദ്യോഗങ്ങൾ പരിരക്ഷിച്ചുവന്നു. ഇങ്ങനെ നാവനക്കവാൻ ശക്തിയില്ലാത്ത ധാർമികന്മാരായിട്ടാണു രാജഭാരതയുഗത്തിന്റെ ഉത്തരകാണ്ഡം ആരംഭിച്ചതു്. അവർക്കുവേണ്ടി ഗാനോത്സവസമ്പർക്കമില്ലാത്ത മാനം ഉപയോഗം ചെയ്ത പ്രസംഗങ്ങളെ രാജാധ്യക്ഷമെന്നായി കാണിച്ചു ആദ്യം

ഒരു അടിപൊന്നമാക്കിപ്പോ ഉദയഭാനുവിനെ നാട്ടിൽനിന്നും പുറത്തയക്കുകയും അതോടുകൂടിത്തന്നെ, ധാർമികന്മാരുടെ പ്രതിപുരുഷനായി വാമനാചാരിയവർ ഒരു ഉയന്ന ദണ്ഡാധനനീതികൾ മറ്റാതിൽ വാട്ടുവാൻ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ ആരംഭിച്ചു. അവരിൽ ഒരുവൻമാത്രം, (ആരാണ്) പരഹുരാമൻ, ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിലെ ആധുനിക രാജകാര്യ മുഖൻ നരനീതികളെയും അധർമ്മങ്ങളെയും പുറംകൊള്ളുന്നതിന്നു ചെയ്യപ്പെട്ട യുദ്ധങ്ങളെതിലേക്കു ചാടി. ധാർമികന്മാരുടെയും പാണ്ഡവകരവന്മാരുടെയും ഇടയിൽ ധാർമികപ്രതിപുരുഷനായി ഒരു വൃദ്ധൻ ചെന്നുവന്നു ആരംഭിച്ചു. ആ ഇടയാക്കാവ്, ദണ്ഡാധനൻ ക്ഷത്രിയരാജാക്കളാൽ ഇടപെടുന്നവർക്കു ധനിച്ച ആരംഭത്തോടുകൂടി ധർമ്മക്ഷേത്രമായ കർമ്മക്ഷേത്രത്തിൽ ഒരു മഹാമന്ത്രിയുടെ ഉദ്യോഗത്തിൽ അതിൽ സ്ഥാനംചെയ്തു പരഹുരാമൻ നാമം വാരിക്കുന്നതായിത്തന്നു. അതേപ്രകാരത്തിൽ കലിയുഗത്തിലെ ധർമ്മക്ഷേത്രമായ കർമ്മക്ഷേത്രത്തെ ആവേശിച്ചിരിക്കുന്ന ദണ്ഡാധനൻ ദണ്ഡാധനൻ ആയ ദണ്ഡാധനൻ ദണ്ഡാധനൻ നിന്നുണ്ടാകുന്നതോ സാധരിച്ചു ധർമ്മപരിധിയിൽ ഒരു രാജാക്കന്മാർ ഉദ്യോഗമെന്നെന്നുള്ള ശുചിമന്ത്രിയുടെ മഹാമന്ത്രിയായ ഗ്രസിക്കപ്പെട്ട ഭരണകോശം മറ്റൊരു പരഹുരാമനെ, പിടിച്ചുകെട്ടി ബന്ധനത്തിൽ സൂക്ഷിക്കുന്നതിന്നു തമിഴുകന്മാരോട് ആത്മബാധിച്ചു. അതിനാൽ ഉദ്യോഗമന്ത്രിയുടെ വൃദ്ധൻ ചെന്നുവന്നു ആരംഭിച്ച പരഹുരാമനെ യുദ്ധങ്ങളിൽനിന്നും അകറ്റി ബന്ധനത്തിൽ ആക്കിയ വിചാരം ധാർമികന്മാരിൽ രോഷം ഉണർപ്പിക്കാതെ ഇല്ല. ദണ്ഡാധനൻനാമം ഗാന്ധാരികളെ ഉതിർത്തതും ചന്ദ്രകുന്ദാധനൻ ചന്ദ്രപാനീയത്തും ആസപിച്ചു നശിക്കപ്പെട്ട പെരുമാറ്റത്തോടും പ്രതാപ

[illegible]

ചതുരവർത്തിയുടെ കാർദ്ദുഷരൾ രാജനാചിന്ദനാ ദോഷത്തിൽ കൊള്ളയിട്ടും ധാരാണാദികളുടെയും ചതുരവർത്തിന്റെയും ദ്രോഹിച്ചും കോടി കോടി സമ്പത്തുളള ആർജ്ജയിച്ചുവന്ന കബോധനം തന്റെ കയ്യിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കുക നശിച്ചു തന്നിരുന്നതായിട്ടും വാർദ്ധക്യം ബാധിക്കും മുമ്പാകെ കൊല്ലും അശക്തനായിട്ടും പരദ്രോഹമൊഴിവിടാതെ ചാർച്ചക്കാരനായ ഗുരുഭാഷാരുടെ അടുത്തുമറിയിൽ അടുത്തുപെട്ടു. അയാൾ ദുഷ്ടോധനന്റെ മഹാനിഷ്ടങ്ങളെ പത്തിൽ അനുവദിക്കപ്പെട്ട ഭക്ഷണം സീകരിച്ചും ദുഷ്ടോധനനെ ശപഥിച്ചും രാജമന്ദിരത്തിൽത്തന്നെ ചിദിപാൽനം.

യാമ്മിക്നാമകെ പാട്ടുപ്രകാരമുള്ള "എററ" ഭേദി
 യുക്തികളാൽ ഉദ്യോഗനാമക പൊക്കിക്കൊണ്ടുവന്ന യാമ്മി
 യും ഉദ്യോഗനാമക ഉദ്യോഗിക്കപ്പെട്ടിട്ട് അകാലമു
 പ്രാപിച്ച കഥ നാം അറിയുകയുണ്ട്. യാമ്മിപ്രകാരം
 പ്രാപിക്കുന്നതിനായൊരു, ശ്ലേഷം ആ പദം ആശി
 ഉൾപ്പെട്ട്, ആനാത്മനാ ഒരു പാദംപോലായി വരി
 യു. സ്വപ്നമെ ഉദ്യോഗപ്രദമാ, അനുവദിക്കുന്ന
 അഭിപ്രായപരികാലപ്രകാരം വെളുത്തുന്നതിനായി ഉപ
 ക്ഷിപ്തിട്ട കാലപരിധിയിലേക്കു ശിഷ്യ. കർമ്മൻ സ്രീകൃ
 ഷ്ണകൊണ്ടു നീതിനിഷ്ഠമാരെ ഭോമിച്ച തനിമ സം

വിചിത്രശിരസ്സുകളുടെ ലോകദൃഷ്ടിയിൽ നിന്നും മറയ്ക്കുന്നതിന്നു തന്റെ ഐക്യദാർഢ്യത്തിൽ ജനിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ചാപരായംകൊണ്ടു നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട ഒരു ഏകാന്തഭാവത്തിൽ അദ്ദേഹം പ്രാപിച്ചു. അദ്ദേഹം കിടക്കത്തോൾ അന്ത്യോശമായിത്തീർന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ തന്റെ ശവം ഒരു മോശമനുഷ്യരൂപത്തിൽ മരിക്കി വന്നു തന്റെ വക്ഷസ്സിൽ പ്രവേശിച്ചു. ആ നെസ്സിൽ ഉപവിഷ്യാനുമായി ശരീരത്തെ ശോശിപ്പിച്ചു. അവയുടെ വേർപാടിനെ നിർവ്വഹിച്ചു. നക്ഷത്രം പ്രപഞ്ചത്തിൽപ്പോലെയും മറ്റൊരുതരം തന്റെ കൈകളിലൂടെയോ മറ്റോ മറ്റൊരുതരം ബലനായാസം ഉദ്യോഗത്തിന്റെ അനുഭവങ്ങൾ നിത്യം ഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടു. ചതുർത്ഥിയുടെ കാഴ്ചക്കാരനായി കണ്ടു തന്റെ സ്ഥാനത്ത് ആദ്യമായിത്തന്നെ. സഭാ സമാധി സ്ഥാനായി ചതുർത്ഥിയെ മറ്റൊരുതരം കണ്ടിട്ട് ചതുർത്ഥിക്ക് അനുവദിച്ചിരുന്ന സ്വസ്ഥവും തനിമയായി താൻ അപരിചിതരും ചതുർത്ഥിയുടെ സിംഹാസനത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്തിട്ട് ചതുർത്ഥിയുടെ പരിചാരകന്മാരോടും പരിചരിക്കുവാനോ തന്നെ ആശയക്കുറവുണ്ടാകുമെന്നും വന്നു ആശയക്കുറവുണ്ടാകുമെന്നും അതിന്നു മനസ്സിലാക്കുന്ന പ്രശ്നം, നാശം മൂലം ചുരുക്കം ചെത്തി ആട്ടി പറ്റിക്കൊടുക്കുകയും ചെയ്തിട്ട് ഒരു അശക്തമായവനായി ചതുർത്ഥിയുടെ സ്ഥാനത്തിൽ വന്നു. ഗാന്ധാരിയും ഭാര്യയും സ്മിതയുടെയും മരുമകളുടെയും തമ്മിൽ തമ്മിൽ സമാധി വിചിത്ര അപകടങ്ങളെ കാഴ്ചക്കാരനായി പ്രസ്താവിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടും കൊണ്ടു തന്നെത്തന്നെ അതിന്റെ ആയുസ്സിൽ പ്രശ്നംകൊണ്ടും മറ്റൊരുതരം സാക്ഷികളായി ഒരുവക മോശമനുഷ്യരായ പാപികളെയും മറ്റൊരുതരം വന്നു അപകടം ഉണ്ടാക്കിയവരും

നാത്തി രൂപിയത്തിൽ അനദിനം ഉച്ചിപ്പിച്ചതുകൊണ്ടും
 ചെയ്തുവന്നു. ഇതിനിടയിൽ കശികക്കു ഭർത്താവ്തന്നെ തിരയു
 ന്ന ബദ്ധപ്പാടുകളിൽ ശരിയായ ആളിനെ ലഭിക്കാഞ്ഞ പ്രതി
 രാജ്യങ്ങളെ സർവ്വപാതിനം അവകാശിയായി കൊണ്ടു
 മരണമുണ്ടായതും അവനെക്കൊണ്ടു കശികയെ റിപാരം
 ചെയ്യിക്കുവാനും ആലോചിച്ചപ്പോൾ "നാതി" വേണ്ടതെ
 ക്കെ പ്രവർത്തിക്കാൻ മി. പ്രാക്ടീസിനായ വിടകീർത്തിയോ-
 ട്ടുണ്ടായതും ആനുകൂല്യം. അതിന്നു പ്രതിഫലമായി,
 വിടകീർത്തിയെ ഏകനാഥനായും ഭരണകോട്ടയുടെ സുഹൃ
 ധനായി അദ്ദേഹം സ്വയം മാസ്മരിയുടെ നിയമി
 ക്കുന്നതാണെന്നും കരാർചെയ്തു. കശികയെ പട്ടമലിപ്പി
 സ്ഥാനത്തിന്നു് കൊണ്ടുവന്നായി ഭവപ്രതിയാദിയായ കവി
 കണ്മരമാരെയും നിയമിച്ചു.

രണ്ടാം ഭാഗത്തിന്റെ ഉത്തരകാണ്ഡത്തിൽ വ്യഥാ
 ചെന്നുചെന്ന് പൊട്ടു പാശുരാമനെ ബന്ധനസ്ഥനാക്കി
 യതിന്റെശേഷം ആയോധനത്തിന്നു ധർമ്മപുരിയിൽ എ
 ന്നല്ല, ധർമ്മക്ഷത്രത്തിലും ആയംതന്നെ ഇല്ലാതെ ആ
 യി. അശ്വപത്നമാവു മൃഗാശനിയും പരിചെയ്തിട്ടിട്ടു്
 പുല്ലുടയും ഏതൊക്കെട്ടിലെയും തപസ്സുചെയ്തവൻ പോ
 യി. പിന്നീട് അശ്വപത്നമാവിയുടെ കഥ ഒന്നാതെന്ന നറി
 യപ്പെടുത്തില്ല. ആ കാലിൽവെച്ചു ഭർത്താവൻ ജാതന്ധ
 നോടു നിശ്യാഗിച്ചതുപോലെ ആരെങ്കിലും സ്ത്രീകൊന്നു
 നോ, അതു മൃഗാശനിയായി തപസ്സുചെയ്തുകൊണ്ടു
 ലിപിക്കുന്നുവോ? ഒന്നാതെന്ന ആരും അറിഞ്ഞില്ല. അതു
 കൊണ്ടു് അശ്വപത്നമാവു് ഒന്നാതെന്നു യശോമതയ്ക്കു
 ചാടി പൊട്ടുചെന്നതായിരിക്കുന്ന ധർമ്മകാണ്ഡം ഇതിന്നു
 ഭാഗം നേരിട്ടു. രണ്ടാംഭാഗത്തെയും അശ്വപത്നമാവിയുടെ

പുറംഭാഗത്തിൽ പരിവർത്തിതമാകുകയും ഉദയഭാനുവിനെ, നാലിന്നു പുറത്താക്കിയതുകൊണ്ടും അവസ്ഥാനിച്ച് എന്നു തീർപ്പുപ്പെടുത്തിയ ഭരണാധികാരികളിൽ വീണ്ടും ദുഷ്ടതകൾ ആവിർഭവിച്ചു. ഇംഗ്ലീഷ് പത്രാധിപരെ, ഭരണാധികാരികൾ കോഴിക്കൊടുത്തു വശപ്പെടുത്തി ഉദയഭാനുവിനെ ഉന്നതസ്ഥാനം വെച്ചുവാനായി ശ്രമിച്ചു. അയാൾ പോരുകയിൽ ഒരു പാദവും ധർമ്മപരിധിയിൽ ഇതരപാദവും ആയി നിന്നു കൊണ്ട് ഉദയഭാനു രാജദ്രോഹിയെന്നെന്നും രാജദ്രോഹിയെന്നെന്നും പോരുകിയെന്നും ധർമ്മികന്മാരും കേൾക്കേ അത്യാവൃത്തിൽ അയാളുടെ ഇടമനയുള്ള നാവുകൊണ്ടു് ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിലെ ഭാഷയിലും പോരുകിയവരുടെ ഭാഷയിലും വിളിച്ചുപറയുന്നുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ ആ വാക്കുകളിൽ വിശ്വസിക്കുവാൻ ആരുമെന്നു ഉണ്ടായില്ല.

രണ്ടാം ഭാരതയുദ്ധത്തിന്റെ ആയോധനരംഗം ധർമ്മപരിധിയിൽനിന്നും പോരുകയില്ലെന്നു് ഒരു ചാരിയിരിക്കുന്നു. ധർമ്മികന്മാർ യുദ്ധരംഗത്തിൽനിന്നും ഭയന്നു പിൻമാറിയിരുന്നതിനെക്കുറിച്ചു്. എന്നാലും യുദ്ധം അന്തിഗമ്യമായി പരിണമിക്കുമെന്നു ധർമ്മികന്മാർ അന്തരംഗത്തിൽ വിശ്വസിക്കുകയും വിജയത്തിനായി ഉൾപ്രാർത്ഥനകൾ ചെയ്തുവന്നിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ബാഹ്യത്തിൽ അവരിൽ ചിലർ ശാന്തനാശായി വന്നിരിക്കുകയും പലരും നെരുവുകൾത്തോറും നടന്നു സമാധിസ്ഥനായ ചതുവത്തിയോടു പരിഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനെ സമാധിയിൽനിന്നും ഉണർന്നു നിന്നു വൈഭവത്തോടു പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ചതുവത്തിതന്നെ നാൻ ഇരിക്കുന്ന മുറിയുടെ ഏറ്റവും രസ്യങ്ങളും അടച്ചു കഴിഞ്ഞു. ആ മുറിയുടെ ത്ര്യമരസ്സം മാത്രമേ അടയാതെ കെട്ടു. അതിൽപ്പുടി മുറിയുടെ കൈകൾ ആക്കം കഴിയുന്നതല്ല. അതു സ്വഭാവത്തന്നെ മുടപ്പെട്ടിരി

ഒന്നിതുപോലെ കാണപ്പെടുന്നു. ആ വിം അതു ഭേദിപ്പിക്കുവാൻ ചെയ്തുകൊണ്ടു. രസ്യങ്ങളെ ചക്രവർത്തി അകത്തിരുത്തുകൊണ്ടു് അപ്പുറുപി ചേർന്നിട്ടുവെക്കുന്നു. ആ മന്ത്രിയോ, ചക്രവർത്തിയുടെ മന്ത്രിമാരിൽനിന്നു അതിശോചനയോടുകൂടിയ ആ മന്ത്രിയുടെ അക്കോലുകൾ അദ്ദേഹം തന്റെ തന്നെ നിക്ഷേപിച്ചിരിക്കുകയും ആ മന്ത്രിയും സുരക്ഷിതനായിട്ടു ഭക്താസനത്തെ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുകയും ചെയ്യും; ധാർമികന്മാരിൽ ആരെക്കൊണ്ടു ചക്രവർത്തിയെ സമീപിക്കുകയോ സമാധിയിൽനിന്നും അദ്ദേഹത്തെ മണൽപ്പുറത്തോ ചെട്ടാനിയിലോ പുറത്തോ നൽകിയ രാജാജ്ഞകൾ വഹിക്കുന്ന ഭക്താസനത്തെ സ്ഥാ ഭാഗ്യകന്മാരിൽനിന്നു. അതുകൊണ്ടു സർവ്വപരൻ ഭവനങ്ങളെ ചക്രവർത്തിയെ ഉണർത്തുവാൻ മതിയാകുന്നതല്ലെന്നുകണ്ടു ധാർമികന്മാർ കരമവചനധർമ്മകൾ കേൾക്കുന്ന അവരുടെ ഹൃദയപൂർവ്വമായ പ്രാർത്ഥനകൾ ഈശ്വരമന്ത്രി സ്ഥാ സമീപിക്കുന്നതിൽ ആശ്ചര്യം അനുഭവിക്കുന്നു.

ആയോധനമംഗം ഭാവനയിലിരിക്കുന്ന മാത്രം. പാണ്ഡവകൗരവങ്ങളുടെ സർവ്വസമ്പന്നതയും പത്രാധിപർ ഏറ്റവും അഭയം നൽകുന്ന സാമഗ്രികൾ ശേഖരിക്കുന്നു. ധാർമികന്മാരുടെ പ്രതിപക്ഷനായ ഉഭയഭാഗ അതിശയനായിട്ടു ഭാഗ്യകന്മാർ പരമം വർത്തിക്കുന്നു. പത്രാധിപരോ നാലുവർഗ്ഗവും ധാർമികന്മാരിലെ ഭാഗ്യകന്മാർ നൽകുകയും മേലും നൽകുവാൻ ബലപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. ഒന്നാം ഭാഗ്യകന്മാരിൽ അർദ്ധനായോ അർദ്ധിയായിട്ടെ സാധനങ്ങളുടെ നിലയിൽ ഉൾപ്പെട്ടു അർദ്ധനായോ കടക്കുകയും, അർദ്ധനായോ ജനം സാധനപ്പെടുത്തിയും, നൽകുകയും കാണുകയും ചെയ്യും, നീതിക

ഉം ധർമ്മവും ഉപദേശിച്ചും അർത്ഥനന്ദനന്ദനേമാ
വരുന്ന അസ്രുക്കൾ ഏറ്റവും സ്വഭാവനായ അർത്ഥ
നന്ദനെ രക്ഷിച്ചുവെങ്കിലും, ഹൃദയവാനും ഒരു തേരാളി
യുടെ നിലയിൽ ഉദയഭാനുവിനെ താങ്ങിയും, ചേങ്ങ ഉപ
ദേശങ്ങൾ നൽകിയും, ചെയ്തപ്പോഴുടനീയും, ആശ്വസി
പ്പിച്ചും, ധാർമികന്മാരുടെ പ്രതാപത്തെയും അവരുടെ
പ്രാർത്ഥനകളുടെ ഫലമായ ഈശ്വരാനുഗ്രഹവും ആ
സ്വപദിക്കുന്നു. ധർമ്മനിമിഷത്തിനും പെടിയുന്നതും, വെ
ടിമുതന്നും, വലിയ തോക്കുകളും, കയ്യാളും, യുദ്ധകാഹള
ങ്ങളും കൂടുംകൂടായി ചേരുകയിൽ ചെന്നുചേരുന്നു. ഇങ്ങന
െ ഒരു എന്തിന്? ധാർമികന്മാരുടെ പ്രതിനിധികളായി
ഉദയവരും പ്രസാദവും ചേരുന്നതിൽത്തന്നെ ഉഷ്ഠ്.
ഹൃദയവാനും, കേവലം ഒരു സാക്ഷിയുടെ നിലയിൽ ധാ
ർമികപക്ഷത്തെ കടക്കിപ്പോകാൻ നിൽക്കുന്നു. യാതൊ
രവനെയും നാശത്തിന് ആയുധമായിട്ടു ഭവിച്ചു പറ്റാത്ത
സ്തുതിയായ 'മുഖിക' എന്ന ശത്രുത്തോടുകൂടി ഹൃദയ
വരും കൂടും സമ്പത്തിന്റെയും ധർമ്മത്തിന്റെയും വിജയ
ത്തിൽ വിശ്വസിച്ചും, ആയോധനത്തെ പ്രതീക്ഷിച്ചും പ
രിശാസനയായിരിക്കുന്നു. ആയോധനം കാണുവാൻ പല
ദിനപ്രവൃത്തി എത്തുമെന്നു കേട്ടു. സമാധിവാൻ ആദ്യമേ
ന്നെ എത്തിക്കഴിഞ്ഞു. ഖ്യാതി, വിദ്യ, ആദർശ, മഹേശ്വ
രൻ ഇവരും പലപ്രകാരമായിപരമാരുടെ ചട്ടക്കൂട്ടത്തിൽ
എത്തുമെന്നാണു കേൾക്കുന്നത്. സർവ്വർഷികളും പൊരി
സ്തർഭാരുടെ ഉഷ്ണീകളും മകുടങ്ങളും ധരിച്ചു വന്നുവേണം.
മത്രേ. എന്തൊരു കൗതുകവും തന്നെ.

ഇതിനിടയിൽ നന്ദനും ഉദയവരനും ഒന്നുചേ
ന്നു സമാധാനത്തിനായി അവരുടെ കിരകനായ വീര
കുനെ അയയ്ക്കുന്നു. വീരകുനെ മായവാദികളുടെ അടുക്ക
ലത്തി സന്ദേശം നൽകി.

മാധവ:—എന്താണു പറയേണ്ടത്?

വീര:—വിശേഷിച്ചൊന്നുമല്ല. ഞാൻ കാശിക്കു പോക
യാണു്. പോകുന്നവഴിക്കു നിങ്ങളെയും കണ്ടിട്ടു പോ
കാമെന്നു വിചാരിച്ചു വന്നു. അതായതു്.

മാധവ:—എന്തിനാണു നിങ്ങളൊക്കെ കാശിക്കു പോക
ന്നതു്? നിങ്ങളൊക്കെ ധർമ്മശക്തന്മാരുടെ ഉദ്യോഗ
സ്ഥന്മാരുല്ലേ? നിങ്ങളുടെ കാശിയും, രാജേശ്വരവും,
വിശ്വനാഥനും, രാജേശ്വരനും എല്ലാം ആ ദാസ്യ
നന്മാരുടെയല്ലേ?

വീര:—നിങ്ങളൊക്കെ ഈശ്വരനിശ്ചിതമായിട്ടുള്ള
ശിക്ഷയിലേക്കു കപ്പൽക്കയറിപ്പോയിട്ടു ഭ്രാന്തന്മാരാണ്.

മാധവ:—വഞ്ചിക്കേറിപ്പോകുന്നതിൽ ഭ്രാന്തില്ലേ?

വീര:—അതിലെന്താ ഭ്രാന്തി?

മാധവ:—കപ്പലിൽ കേറിയപ്പോൾ മാത്രമേ ഭ്രാന്തായോ?

വീര:—കപ്പലിൽവെച്ചു യുദ്ധോപന്മാരെ തൊട്ടതിന്നുണ്ടാ
നിടവരും. അതാണു ഭ്രാന്തിനു കാരണം.

മാധവ:—അവർക്കെന്താണു്? അവർ മനുഷ്യരല്ലേയോ? നിങ്ങളുടെ
ഭ്രാന്തായെന്നു തൊട്ടുന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ ഭ്രാന്ത
യൊക്കുമല്ലോ. എന്തയാർമാണു്, എന്തു പാപമാ
ണു്, എന്തു കള്ളമാണു്, എന്തു ദ്രോഹമാണു് അ
യാൾ പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുള്ളതു്? അയാളെ കാണുന്നതേ
പാപം. സ്തുതിക്കുന്നതു് ദാഹപാപം. യുദ്ധോപന്മാർ
ധർമ്മമുഖർ, സത്യമുഖർ, ന്യായമുള്ളവർ—

വീര:—നമ്മുടെ ജാതിയിൽ ചേർന്ന ആളല്ലേ? അദ്ദേഹം
എന്തൊക്കെ ചെയ്തു്? സ്വജാതിസ്നേഹം വേണ്ടേ?
നിങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടിട്ടില്ലെന്നുണ്ടോ? അയാ
ളെ തൊട്ടിട്ടില്ലെന്നുണ്ടോ?

മാധവ:—അതിർപ്പിന്നും പുറത്തു ചരിതം ഞാൻ അനുഭവിച്ചുവോ. പല ചീങ്ങുവാൻ തന്നെ മേലിൽ സഞ്ചാരം ചെയ്യുന്നത്.

വീര:—വിശേഷം! ശീശിയിൽ പോയി പഠിച്ചവർ എന്തു മാറ്റം. എന്തും പറയാം. ശീശിയിൽ പോയാൽ ചരിതം നീങ്ങുമോ?

മാധവ:—കാശിയിൽ പോയാൽ ചരിതം നീങ്ങുമോ? കാശിയിൽ, എല്ലാ ചരിതം ഒരു സ്ഥലത്തുള്ള മഹാദേവ ശിക്ഷ മഹാപാതകന്മാരും അനുഭവിക്കുന്ന കപ്പലിൽ കടന്നിറങ്ങാൻ പ്രജകളുടെ സമാന്തരഗത സമാധിക്കുന്ന പല യോഗ്യന്മാരും, നിഷ്ഠരും ഇപ്പോൾ പഠിച്ചു യുവാവുമാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ കാണപ്പെടും. അവരുടെ സംസർഗ്ഗവും സല്ലാപവും ഭരിതരാണ്. കാശിയിൽ അങ്ങനെയുള്ള ദിവ്യന്മാരെ കാണാൻ ഞങ്ങളിൽ അവരുടെ സംസർഗ്ഗം കൊണ്ട് പാപം നീങ്ങുമായിരിക്കും. നിഷ്ഠരും അതിനല്ലല്ലോ പോകുന്നത്. ഗംഗയിൽ കുളിച്ചു കാട്ടു തെങ്ങി നടക്കുന്ന ഗംഗാപത്രന്മാർ ചൊല്ലുന്ന സർവ്വവികല്പങ്ങൾപോലെ വെള്ളംകൊരി എറിയുകയും കടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണോ തീർത്ഥസ്നാനം? കാശിയിൽ ചാക്കുന്നവർ ഹൃദയജലം അവരുടെ ഗുഹകളിൽ സൂക്ഷിക്കുന്നത് കണ്ടിട്ടുണ്ടോ? എന്തു പാത്രങ്ങൾ നിറച്ചു പ്രാണാലം സൂക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നറിയാമോ? ഗംഗാജലം എല്ലാപ്പോഴും ഹൃദയങ്ങളിൽ അങ്ങനെ കാശിയിലുള്ളവർ വേറെ നല്ല ജലം സൂക്ഷിക്കുന്നതെന്തിന്? പിന്നെ വിശ്വനാഥനെ വന്ദിക്കുന്നതിന്—അതൊരു വ്യാജം. വിശ്വനാഥൻ വിശ്വം നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നുവല്ലോ. കാശിയിൽ നാട്ട്

കൂടു കണ്ണിൻ മാത്രമാണോ വിശ്വനാഥനിരിക്കുന്നത്? പിന്നെ മഹത്തുക്കളുടെ സംസ്കൃത്തിനായിട്ടു പോകയാണെങ്കിൽ ഏതു താഴ്മയും നീന്താതെയുമാൻ മഹത്തുക്കൾ എല്ലാ രാജ്യങ്ങളിലും ഉണ്ട്. അവരുടെ സംസ്കാരം ആൺ നാം ആഗ്രഹിക്കേണ്ടതു്.

വീര:—നിങ്ങൾക്ക് ഇങ്ങനെയൊക്കെപറയുവാൻ കഴിയും ജാതിയും ഇല്ല; കലാവും ഇല്ല. എല്ലാം ഒന്നുപോലെ—

മാധ:—ഓ! ഹാ! ഓ! ജാതിയും കലവും എന്തിനായിമാനം നൽകുന്നില്ലെന്നു പറയുന്നുമില്ല. ദാരുണമണ്ഡലത്തിൽ പണ്ടുണ്ടായിരുന്ന അറവുതന്മാരുടെ അവസ്ഥ എന്താണു്? അവർ ജന്ത്വാഭിമാനമോ കലാഭിമാനമോ ഉണ്ടായിരുന്നോ? അറവുതന്മാർ എന്നാൽ നഗ്നന്മാർ—നരഹംകാരരംഗിതന്മാരാണ്. അങ്ങനെയുള്ള ദ്രിഗ്വർഗ്ഗം ഇന്ദ്രബലിയാ അഭേരികയിലും നക്ഷത്രീലും ന്യായർസിഖും എപ്പോഴേശ്വരളിലും ഉണ്ട്. സന്തോഷമായി നിങ്ങൾ ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിലെ ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനല്ലേ?

വീര:—അതേ. ആ ചക്രവർത്തി വിജയിക്കുകയല്ല! ആ തിരുമേനിയെ, ഇവൾ മന്ദൻ രക്ഷിക്കട്ടെ.

മാധ:—എന്നു രാജകുമാരി! ഓ! ഓ! ചക്രവർത്തി എവിടെ? കണ്ടിട്ടുണ്ടോ?

വീര:—ഇല്ല.

മാധ:—നിങ്ങൾ എത്ര ഉറപ്പുക കൊത്താണു് ഉദ്യോഗം വാങ്ങിയതു്?

വീര:—ഏയ്! അമ്പലം. ആരാണു പറഞ്ഞതു്?

മാധ:—ധർമ്മപത്രൻ—ധർമ്മപത്രനെ അറിയുമോ?

വീര:—[ലജ്ജിക്കുന്നു]

മാധ:—എന്തിനാണു ലജ്ജിക്കുന്നത്? കോഴകൊത്തി
കൂല്യം പറയണം വാങ്ങിയത്? മിണ്ടാത്തതിരിക്കുന്ന
തെന്തു? നാവു പൊങ്ങുന്നില്ലേ?

വീര:—സ. ശാന്തിപിട്തം ഭജത്തന്നല്ലേ കൊത്തുന്നത്?

മാധ:—തൃപ്തം കൊത്തുന്നത്? സത്യം പറയൂ. മരിക്കേണ്ട.

വീര:—ഒന്നല്ല. അങ്ങനെയല്ലാതെ എന്തു ചെയ്യും? ചതു
വരതി അനുമതില്ല. പ്രയാനം ത്രി ദുഷ്ടാധനന്റെ
അടിമ. ദുഷ്ടാധനനു കാണിക്കുകയാതെ എന്താണു
ചെയ്യുക? താങ്ങു പറിച്ചു ബി. എ. യും, എം.
എ. യും ജയിച്ചുപോയി. ഉദ്യോഗം കൂടാതെയും
പണം ഉണ്ടാക്കാതെയും ഇരിക്കുന്നതു കറവല്ലേ?

മാധ:—അങ്ങനെ പുതുതാ ചാക്കട്ടെ. ഈ ദുഷ്ടാധനൻ
ആരാണു്?

വീര:—‘പ്രതാപ’രുടെ പുത്രൻ—മുത്ത പുത്രൻ—

മാധ:—നന്നായിട്ട് ആരോചിച്ചു പറയൂ. ദുഷ്ടാധനന്റെ
ആദ്യത്തെ ഭാര്യ ആരായിരുന്നു?

വീര:—ഗാ.....ഗാ.....ഇല്ല. പ്രതാപ“രുടെ.....

മാധ:—നേരെ പറയൂ. പറയൂ. ദുഷ്ടാധനന്റെ ഒന്നാം
ഭാര്യ ഗാന്ധാരി ആയിരുന്നില്ലേ?

വീര:—ഉവ്വ്. അതിലൊന്നും?

മാധ:—ഒന്നുമില്ലേ? ദുഷ്ടാധനൻ പ്രതാപ“രുടെ പുത്ര
നത്രേ. പുത്രന്റെ ഭാര്യയെ അപ്പൻ സ്വീകരിക്കേ
എന്തു ന്യായം?

വീര:—നിങ്ങൾക്കു തൊറിച്ചപ്പായി.

മാധ:—ഒട്ടും തൊറിച്ചപ്പായില്ല. ദുഷ്ടാധനനു ധർമ്മക്കുത
തിലെ ഉദ്യോഗങ്ങൾ വിൽക്കുവാൻ എന്താണു

കാര്യം? അതാണോ രാജഭരണി? അതാരുടെ കോട്
കൊട്ടു! രാജ്യം നോന്നതും രാജഭരണിയോ?
വിശേഷം! മകന്റെ ഭാര്യയെ അച്ഛൻ സ്വീകരിക്കുക
— അച്ഛന്റെ ഭാര്യയെ മകൻ സ്വീകരിക്കുക—
എന്തുകൊണ്ട്? എന്താ നീ? വിശേഷം! ഹാ, ഹാ,
ഹാ! കടവൻ കെട്ടേ അച്ഛനാകുക—അവൻതന്നെ
അ ഭാര്യയുടെ അമ്മയെ ഭാര്യയാകുക. അവളിൽ
കുഞ്ഞിനെ ഉൽപാദിപ്പിക്കുക. ഡാലിയുടെ രാജധാ
നിയിലും ഈ അനീതികൾ നടന്നിരുന്നില്ല.

വീര: — ആ ഭരണനയം ണ്ട്?

മാധ: — നിങ്ങളുടെ കയ്യിൽപ്പറ്റാനായിട്ടുള്ള അച്ഛൻ ആ
രാണത്? അമ്മ ആരാണത്? പാവം. കേൾക്കട്ടെ. വേ
ണ്ടവ. ഞാൻ ഇതൊന്നും അറിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നു വാദമാ?

വീര: — കളയണം. കീടങ്ങളുടെ കഥ കളയണം. നമ്മുടെ
വർഗ്ഗത്തിൽ ചേർന്നവരുല്ല? നമ്മുടെ ചെറിയ.

മാധ: — അതാണ് ഞാനും പറയുന്നത്. സ്വപവർഗ്ഗത്തിൽ
ചേർന്നവരെ നന്നാക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കണം. അവരുടെ
ദുർഗ്ഗുണങ്ങളെ മറയ്ക്കുവാനല്ല ഉദ്ദേശിക്കേണ്ടത്. ഉദ
യേശ്വര സ്വപവർഗ്ഗത്തിൽ ചേർന്ന ആളല്ല? ധർമ്മ
ഗുണങ്ങൾ ഒരു പുരുഷൻ ഇല്ലാത്തതായോ? ദുഷ്ടരാ
ഷ്ട്രം മോഹം പൗരഷം അശേഷമില്ലെന്ന് എനിക്കു
റിയാം. ദുഷ്ടരാഷ്ട്രം—കൈ കലം ചലിയത്താണ്. ആ
കലത്തിൽ ഉപയോക്താവു ഉണ്ടായിരുന്നാ. ഈ ലോക
കാലകൗതുകമായ ചെറുകൈയും മറ്റോപയോഗനേരം
അടുപ്പിക്കു മോയ്യാമായിട്ട് അവരുടെ കൈകൾ
മറ്റൊരു കലപൗരഷവും, സ്വപൗരഷവും ഇല്ലാ
നല്ലതായി. കയ്യിൽ അവിശ്വേകം ആണു നിങ്ങളുടെ
കോട്ടു ഉപയോഗവിനോദ കാണിച്ചത്. ഉദയേശ്വര

എന്നു നല്ല ആലോചന. എന്തിനാണിങ്ങിനെ
യുവാവാൻ. ഇങ്ങനെ ആ യുവാവിന്റെ യശസ്സി-
നെ ദ്രോഹിക്കുവാൻ നിങ്ങൾ തുനിഞ്ഞവരല്ലോ.

വീരം:—അവരുടെ രഹസ്യങ്ങൾ പറ്റാത്തു പറയാമോ? വ-
ലിയ ആളുകളുടെ രഹസ്യം പുറത്താക്കുന്നത് കഷ്ട-
മല്ലേ?

മധു:—വലിയ ആളുകൾക്കു രഹസ്യമൊന്നുമില്ല. വിശ്വ-
ഷിപ്പും, പ്രതാപവും ഒരു രാജപ്രതിനിധിയായാ.
പൊതുജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ജീവനൊത്തെന്നും കള-
യെന്നു പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ ധർമ്മമാണ്. ശ്രീമാനെ
നോക്കൂ. പൊതുജനപ്രീതിക്കായി പൂച്ചുഗർഭമായ
സീതയെപ്പോലും ഉപേക്ഷിച്ചു കുറു വായിച്ചിട്ടു-
ണ്ടില്ല. ഇല്ലേ? ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിലെ രാമാനുഷം കഷി-
ലയും വൃദിധാരിയായ ആയ പരമേശ്വരയ്യയ്ക്കായി സർ-
വഹൃദയകളുടെയും ഹർഷിപ്പെന്ന സീതയെ സ്തുതിപാദി-
ക്കുന്നുണ്ടോ?

വീരം:—സ്വവർഗ്ഗത്തിൽ ചേർന്ന സ്ത്രീയല്ലേ?

മധു:—ചിന്നെയും പിന്നെയും സ്വവർഗ്ഗം നന്നു എല്ലാവ-
രും മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിൽ ചേർന്നവരാണ്. നമ്മുടെ
വർഗ്ഗം മനുഷ്യരാണ്; അതല്ല, നമ്മുടെ ഭാവധൃ-
തന്മാരുടെയും പരമേശ്വരന്മാരുടെയും നിവ? നന്മ
അല്ലല്ലോ കാര്യം. സമഭാവന ഉണ്ടാകതെ ഒരു
രാജ്യവും നന്നാകുന്നതല്ല. ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെയും അ-
മേരിക്കാമിറ്റുള്ളവരുടെയും ഐക്യചത്വദീപ്തിയെ
കാരണം ഈ സമവ്യധിയാണ്. ഉദയഭാനു സ്വവ-
ർഗ്ഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നല്ലേ? പക്ഷെ ഉദയഭാനുവിനെ
നിങ്ങളുടെ അധർമ്മങ്ങളോടും അനീതികളോടും പ്ര-
തിമുഖമായിത്തന്നെവോ? നിങ്ങളുടെ 'കശികി'പ്പൊന്നുമ

തെ വിവാഹം ചെയ്തില്ലെന്നു ശരിയുണ്ടോ? നിങ്ങളുടെ ഗാനോത്തമങ്ങളും വിജനകളും ഒക്കെ സമ്മദം കേട്ടിരിക്കുന്നു.

പി: - - രായ്! ഇതൊന്നും യുദ്ധമുഷ്ണിയിൽ വരരുത്! ഏതു വിധത്തിലും യുദ്ധത്തിൽ നിന്നും ഒഴിക്കണം! പരസ്പരം, പരസ്പരം, പ്രതിരോധം, യുദ്ധം മുഷ്ണിയിൽ ചേർന്നിട്ടുണ്ട്. ഇല്ലാത്തവരാണ്. അവരെ യുദ്ധമുഷ്ണിയിൽ വിളിച്ചുവരുത്തുന്നതിനും തുടങ്ങരുത്!

[illegible]

മാനവികത രാത്രിയുടെ മൺ ബന്ധിപ്പിച്ചിട്ടു
നാട്ടിൽനിന്നും നിയമപ്രകാരമുള്ള ഒരു നിസ്സാരവാ
ക്യത്തെ പുറത്താക്കുന്നത് എന്തു നീതിയാണ്?
എന്തു ധർമ്മമാണ്? കഴുത്ത് ഇന്ന് ഉദയഭാഗവി
നോടു ചെയ്തത് നാളെ നിങ്ങളോടും കാണിച്ചു എ
ന്നിരിക്കട്ടെ. നിങ്ങൾ ആരോടു എന്താണു പറയ
ുന്നത്?

ചിഹ്നം:—ഇതേ യുദ്ധം രാജ്യത്തിന്റെ ഓരോ ഭാഗത്തും നടത്തിപ്പി-
ക്കും. ആ രാജ്യത്തിന്റെ ഓരോ ഭാഗത്തും കരുതിയെടു-
ത്തിലും യുദ്ധത്തിന് മുമ്പെടുത്തിയെടുത്തു. ഉടൻ
ഭാഗവിനെ തിരികെ വിളിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്
എന്ന പ്രാധാന്യം കൊടുത്തു. അദ്ദേഹത്തിന്
കുറെ വലിയതായ ഉദ്യോഗം ഉടൻ നൽകിയെടുത്തു.
പോക്കുത്തിൽ ഇവരെ തമ്മിൽ ചുട്ടിക്കൊന്നു.

മാധവ:—ഓച്ചം! എന്ത്? ഓച്ചവും നിങ്ങൾ കൊടുക്കുവാൻ
 തയ്യാറാണെന്നു ബോധ്യപ്പെട്ടു നല്ലപോലെ അറിയാം.
 നിങ്ങൾക്ക് എന്തു ഓച്ചം; പ്രജകളുടെ പരിശ്രമ
 ത്തിൽനിന്നും ഉണ്ടായ ഓച്ചം; അവരുടെ ദീവരക്ഷ
 യ്ക്കായി കോട്ടയെ ഏല്പിച്ചിരുന്ന ഓച്ചം; നിങ്ങൾക്കു
 കൊടുക്കരുത്! ദുഷ്ടനായൊരാൾ മാർദ്ദികൾക്കും അ
 വന്റെ വാഗ്ദാനങ്ങൾക്കും ശാസ്താർത്തുക്കൾ കാമുകന്മാർ
 ക്കും ദാസ്യമനുഷ്യരുടെ കാമുകന്മാർക്കും, -എവിടെയോ
 കിടന്ന വിടാമൊളം--കൊടുക്കരുത്! കോട്ടയ്ക്കു്
 എന്താ നഷ്ടം? ദുഷ്ടനായൊരാൾ എന്താ നഷ്ടം? വി
 ന്നൊരു ദുഷ്ടനോ. അപ്പോൾ കരകേൾപ്പാതിൽ ദുഷ്ടനാ
 കൊടുക്കുക. ദുഷ്ടനായൊരാൾ കാണിക്കാതിരുന്നപക്ഷം
 ആ വിടാമൊളം പെട്ടെന്നു പ്രതിവിദ്യനായൊരാൾ
 ആ ദുഷ്ടനാ ആർക്കുവേണം? നിങ്ങൾക്കുപോലെ

യുദ്ധ വദ്യജിഹ്വ നാഭി തന്നെ കയ്യക്ഷേത്രത്തിലെ ഉദ്യോഗം യോജിക്കും. അല്ലാതെ ആർക്കും വേണ്ട.

വീരം:—രാജ്യത്തിന്റെ സൈപരത്തേ ബാധിക്കുമോ?

മാധവ:—രാജ്യത്തിൽ എന്തു കൈവന്നാണു്? റ്റുപാദികളുടെ ലഹള—എന്താണു കാരണം! സിംഹാള നാതു ധാർമികന്മാരും തമ്മിലുള്ള ലഹള—യവനസാജം ധാർമികന്മാരും തമ്മിലുള്ള ലഹള! രണ്ടാം ഭാരത യുദ്ധം തുടങ്ങിട്ട് എന്തു കാലം? ഇന്ത്യവര സൈപരമാരികുന്നുവോ? ഈ യുദ്ധം ഒരു ധർമ്മയുദ്ധമാണു്. അതു് അന്യദേശത്തിലും ആണല്ലോ. മതി, മതി, സമാധാനം പറ്റാതെയു മതി. മേലാൽ ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിലെ പ്രജകളിൽ എന്തു എളിയവനായും അവന്റെ ചരണം എന്താണെന്നു് നാവനോടു പറയാതെയും, അവന്റെ സമാധാനം കേൾക്കാതെയും, അവനെ നിയമപ്രകാരം ഏല്പിട്ടുള്ള ന്യായാധിപന്മാർ കേട്ടു വിധിപറയാതെയും ആരെങ്കിലും നാട്ടിൽനിന്നു പുറത്താക്കുന്നതല്ലെന്നു് ഒരു വിളംബരം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതായാൽ യുദ്ധത്തിൽ നിന്നും ഞങ്ങൾ പിൻവലിച്ചേയ്ക്കാം. പ്രജകളുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ ആണു നിങ്ങൾ നശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ബ്രിട്ടീഷ് കോട്ടയുടെ ആധികാരത്തിൽ ഈ നടപടി സമ്മതിക്കപ്പെടുന്നതല്ല. നിങ്ങൾ വന്നു പോലെ കാശിയിലേയ്ക്കു പോകാവിൻ. പിന്നീടു തങ്ങളിൽ കാണാമല്ലോ.

(എന്നു രണ്ടാളുകളും പിൻവാങ്ങി.)

അദ്ധ്യായം 11.

ഗാന്ധാരി, ഭാമതരി, പ്രതാപരാജൻ ഇവരുടെ ചപലതകൾ.
ഇന്ദ്രിയ പരാധിപൻ യാമപുരം സന്ദർശിക്കുന്നത്.

ധർമ്മക്ഷേത്രം ദുര്യോധനാദി കൗരവന്മാരുടെയും കിരണന്മാരുടെയും കനയങ്ങളാൽ പ്രേരിതമായ ഭരണകോയ്മയുടെ ഫിംസകൾ ഏറ്റവും രണ്ടാം കർമ്മക്ഷേത്രമായി പരിണമിച്ചു. കൗരവന്മാർക്കും അന്ധന് അടിമപ്പെട്ടവർക്കും അല്ലാത്ത, ആ രാജ്യത്തിൽ യാതൊരു അനാധാരവും സിദ്ധിക്കുന്നതല്ലെന്നു വന്നു. സമാധിസ്ഥനായ ചക്രവർത്തി തന്നെയും ദുര്യോധനന്റെ കൈകാര്യങ്ങളാൽ ആവൃതനായി ഭവിച്ചു. രാജ്യവും കോയ്മയും ദുര്യോധനൻ, ഗാന്ധാരി, ഭാമതരി ഇവരുടെ സമാർത്ഥപാപങ്ങളാൽ ഉജ്ജ്വലമായ ഉപകരണമായിത്തീർന്നു. ചക്രവർത്തിക്കുറവുവരിച്ചിരുന്ന സർവ്വധം ബലങ്ങളും ദുര്യോധനൻ കയ്യാടിയെടുത്തു്, ചക്രവർത്തിയുടെ ആസ്ഥാനമണ്ഡപത്തിൽ തെളിഞ്ഞു് അതിശയിച്ചുനായിരുന്നു ചക്രവർത്തിയുടെ മന്ദിരത്തിൽ അനാദികാലം മുതൽ നിശ്ചിപ്തമായിരുന്ന സർവ്വനിധികളേയും ഒന്നെന്നായി കരസ്ഥമാക്കി. അതിലേയ്ക്കു പ്രതിബന്ധമായി ഭവിച്ച സിത്ത്വത്തികളെ ഒക്കെ ആട്ടി പുറത്തു കളഞ്ഞു. ഈ പ്രതാപത്തെ തന്റെ ദുര്യോധനപ്രാതാവിനെ അറിയിക്കാനെന്നപോലെ ദുര്യോധനൻ രണ്ടാം ഭാരതയുദ്ധത്തിനിടയിൽ ഒരു ദിവസം ദുര്യോധനസഭയിൽ ചെന്നു് രാജ്യാനന്ദം അഭിനയിച്ചുകൊണ്ടു നിന്നു്.

ദുര്യോധനൻ:—എന്താണു ചക്രവർത്തിക്കു ക്ഷേമം തന്നെയോ? സമാധിസ്ഥനായിത്തീർന്നു എന്തു കേടുവല്ലോ.

പുല്ലാസനൻ:—അങ്ങനെയെന്നു. ആമാരാദികൾക്കുപോലും സമാധി വിട്ടു പറഞ്ഞുവരുന്നുല്ല.

ദുര്യോധനൻ:—സുഖമായി ഏന്തും സമാധിയിൽതന്നെ ഇഷ്ടം കൊള്ളട്ടെ. നാം അന്തഃവിചിത്രമുണ്ടെന്നുവസ്തുതകളെ “സപകാര്യ”ത്തിലേയ്ക്കായി മുതൽകൂട്ടുന്നുണ്ടല്ലോ.

ദുര്യോധനൻ:—അതു മാത്രമോ? കല്പനകളിൽ നിക്ഷേപിച്ചിരിക്കുന്ന നവനികളെയും ഒന്നൊന്നായി പഴയത്തൊത്തു ‘സപകാര്യ’ത്തിലേയ്ക്കായി മുതൽ കൂട്ടുന്നുണ്ട്.

ദുര്യോധനൻ:—നന്നായി. വല്ലതും ഒന്ന് ഇവ ഏകദേശമുള്ളതി കൊടുക്കണമി.

ദുര്യോധനൻ:—അവന്റെതിന്? ദുര്യോധനന്റെ സ്വകാര്യസ്വത്തൊക്കെ അവന്റെ ഒത്തുചെയ്തിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതും പോകുമി.

ദുര്യോധനൻ:—നാളുടെ ദാസിമാരല്ലേ—വല്ലതും ഒന്ന്, പാഴായ കയല്ലേ? ഒന്ന് അവർക്കു കളപോതയ്ക്കു.

ദുര്യോധനൻ:—ഒന്നും കൊടുക്കില്ല. സുവിധിയുടെ മുതലായും അവർക്കു കൊടുക്കില്ല. ജ്യേഷ്ഠൻ അതിലേയ്ക്കായി ശുഭാർത്ഥം ചെയ്യുകയും വേണ്ട.

ദുര്യോധനൻ:—നമുക്കു ഏതെങ്കിലും ഒന്നിരിക്കട്ടെ.

ദുര്യോധനൻ:—ജ്യേഷ്ഠനെതിന്? നമുക്കൊക്കെ ഒന്നല്ലേ?

ദുര്യോധനൻ:—ഒന്നോ? എങ്കിലും പഴയതും വല്ലതും ഇരിക്കട്ടെ.

ദുര്യോധനൻ:—എന്തെന്നു നിശ്ചയിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പേ ജ്യേഷ്ഠൻ തട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുന്നതൊക്കെ ഇല്ലേ? ജ്യേഷ്ഠനോ ആർക്കും ഒന്നും കൊടുക്കില്ലല്ലോ.

ദുര്യോധനൻ:—ചോ! (വിചിത്രംകൊണ്ടു) നാം വാങ്ങുക അല്ലാതെ കൊടുക്കുക? ഒരിക്കലും ഇല്ല. ആ മിഥ്യാകീ

ത്തിയെ അറിയിച്ചുത്തതേ. അവൻ വല്ലാത്തവനാണ്. എല്ലാം ചെയ്യുവാൻ ധാർമ്യമുണ്ട്.

ശ്ലോ:—ഓ! അവൻ എന്തിനെയുവാൻ കഴിയും? എന്റെ ഗദ എപ്പോഴും അവൻ ഓടുകില്ലേ? അവനെ അകത്തു പ്രവേശിപ്പിക്കില്ല. നമ്മുടെ അനുവാദം കൂടാതെ കടന്നുവന്നാൽ കാറാൽക്കൊന്നു കൊല്ലിപ്പിച്ചു പുറത്താട്ടിക്കളഞ്ഞേണ്ടതാണ്.

ശ്ലോ:—അവൻ വൻകള്ളനാണ്. അവന്റെ കാഴ്ച നേട്ടവാനാണെന്നൊരു അഭിപ്രായമുണ്ട്. അറിയിത്തേ. മോഷണം ഒക്കെ നിർത്തിയോ?

ശ്ലോ:—അതാ മോഷ്ടിക്കുന്നത്? എല്ലാം നമ്മുടെ സ്വകാര്യത്തിലേയ്ക്കായിട്ടുതന്നെ.

ശ്ലോ:—ചക്രവർത്തി ഉണക്കുന്നതിലോ?

ശ്ലോ:—ഗദയില്ലേ? സന്യാസിമാരുടെ ശിക്ഷണത്തോടു ചെല്ലാത്തതല്ലേ? ചക്രവർത്തിയുടെ തല തല്ലിപ്പൊട്ടിക്കൊടുത്തു. അന്ധതയോടെ മരിച്ചു. അങ്ങനെ കൊല്ലേണ്ടതാണ്.

ശ്ലോ:—നന്നായി. എങ്കിലും ഒരു ഭാഗം എനിക്കും ഇരിക്കട്ടെ. ഗാന്ധാരി കൂട്ടത്തിന്റെ നേതാവ് ഇടയന്നുണ്ട്. ആ ഏകാന്ത്യ വേഷം. ദാമരത്തി ഒരു പാവം.

ശ്ലോ:—ആദ്യത്തെ രാജാക്കളായില്ലേ? ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരൊക്കെ കോഴ നൽകുന്നുണ്ടല്ലോ. പ്രതാപിന്റെയെല്ലാം ചെയ്യാവുന്നതും ആവശ്യത്തിനും പോക്കുവിടെ? മറ്റൊരു ചെലവില്ലെങ്കിൽ രണ്ടുലക്ഷത്തിനും പോക്കുവിടെ? കൂടിയാൽപോലും ഒരു കാര്യം കൊടുക്കുന്നില്ലല്ലോ. പിന്നെ മാനധർമ്മംകൊണ്ട് അത് വരിച്ചിട്ടുള്ള പ്രാപ്തം എവിടെയാണു പോകുന്നത്?

കുടുംബം ചത്തു നശിച്ചുവെന്നു കേൾക്കുന്ന
പോയി.

മേയ്ക്കോ:—നന്നായി. എന്റെ സമ്പാദ്യങ്ങൾ ഒന്നു മുട്ടിച്ചു
യുടും കുടുംബങ്ങൾക്കും കൊടുത്തുകൊണ്ടു വന്നു നി
ങ്ങളിൽ ആർക്കും ഒന്നും തന്നിട്ടില്ലെന്നും എന്തോടു
പരിഭവം വേണ്ടല്ലോ. എന്തെല്ലാം നിങ്ങൾക്ക് എ
ടുക്കാമോ, ഇതുകൊണ്ടും ഇതുകൊണ്ടും എല്ലാം കര
സ്ഥമാക്കുകൊള്ളുക. ആരെയും വേണ്ടുപോയി. വേ
റെ ആർക്കും ഒന്നും കൊടുക്കയും വേണ്ട. എല്ലാം
ഞാൻ വിചാരിച്ചതുപോലെ ആയി പ്രസാദമായി
കൃതാർത്ഥനായി പ്രസാദങ്ങളുടെ സ്വകാര്യമാരുടെ
തൊക്കെ ഗാഢധാരികൾ മക്കൾക്കും ഞാൻ കൊടുത്തു
കഴിഞ്ഞു. പിന്നെന്തു്?

ഇങ്ങനെയൊക്കെ കരുതിക്കൊണ്ടു വന്നു കരസ്ഥമാർ
മാപമായിട്ടു. ചന്ദ്രവർമ്മ സമാധാനമായിക്കൊണ്ടു
നാളെയും ഒന്നും ആവശ്യപ്പെടുകയില്ല. ചന്ദ്രവർമ്മക്കും,
അയ്യോ മക്കളും ഇല്ലല്ലോ. പ്രസാദങ്ങളുടെ വർദ്ധനവ്
പത്തുപത്തായി ലക്ഷം സ്വർണ്ണം ഉദ്യോഗസ്ഥം കരസ്ഥ
മാക്കി. പ്രസാദങ്ങളുടെ ചെലവിന്നു നാഴി അരിയും, അഞ്ചു്
ഏക്കർകാടും, ഇരുനാഴി ഉപ്പും മാത്രം ഉദ്യോഗസ്ഥൻ അ
നുവദിച്ചു. ഉദ്യോഗസ്ഥർ വിവരമെങ്കിലും സ്വർണ്ണം വില്പ
നയല്ല. ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ ചത്തും കൊല്ലപ്പെട്ടവരിച്ചും
പോകുമ്പോൾ ഉദ്യോഗസ്ഥർ വരും. അനുവദം. ട്രൂപ്പും
കൈവരപ്പെടുന്നത്. ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ എന്തെങ്കിലും കറ്റ
ചെയ്യാനോ അതുപോലെ ഒരു വമ്പിച്ച തുക, ശിക്ഷ
എൽക്കാരെയെങ്കിലും വാങ്ങി ഉദ്യോഗസ്ഥൻ കൊടുത്തുവന്നു.
ഇങ്ങനെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ കോഴ് വാങ്ങിയും മറ്റുമായി
ത്തിച്ചും സ്വധാരികളെ സ്വർണ്ണമാക്കി ഉദ്യോഗസ്ഥൻ അ

ഒക്കി. അത്രമാത്രമല്ല ഒരു ചെലവുകളും ദുഷ്ടാധനാനെ എൽപ്പിക്കുവാൻ ചേണ്ടുന്ന ചെലവുകളും ചെയ്തുകഴിഞ്ഞു. എന്നിട്ടും ദുഷ്ടാധനന്റെ ദുർഗ്ഗാത്തിൽ തുച്ഛപ്പെടുന്നുവോ? ഇല്ല.

ഈ സമയത്തിൽ ഗാന്ധാരി ദുഷ്ടാധനനെ കാണുവാനായി വന്നുവെന്ന്. സൗസമായ ഒരു പുണ്യമിക്കൊണ്ടു ഗാന്ധാരിയെ ആശീർവ്വദിക്കുന്നതുപോലെ ഭാവിച്ചിട്ടു ഗാന്ധാരിക്ക് ഇരിക്കുവാനായി സമീപത്തായിരുന്ന ഒരു പീഠത്തെ പാദംകൊണ്ടു പരുട്ടി നീക്കി ഇട്ടുകൊടുത്തു. ഗാന്ധാരി സന്തോഷത്തോടെ ഏറ്റവും ഉയർന്നുവന്നു. ആ ദുഷ്ടാധനപാദങ്ങളാൽ നൽകപ്പെട്ട പീഠത്തിന്മേൽ നിൽക്കാനിച്ഛിച്ചു. എന്നിട്ട് ഒരു സൈന്യസമുദായത്തിന് ആരംഭിച്ചു.

ദുഷ്ടാ:—എന്താണു് ഇക്കോട്ടു പോന്നതു്?

ഗാന്ധാരി:—എന്നെ എന്തിനാണു് ഈ വൃദ്ധനായ നല്ല സകന്യോടു സഹവസിക്കുവാൻ ആക്കിയതു്? കുഞ്ഞേ!

ദുഷ്ടാ:—ആ കോപത്തു് നിന്റെ പണം കൊള്ളാമോ?

ഗാന്ധാരി:—അയാൾക്കു് ഏതു പണം. എന്റെ യോഗം കൊണ്ടു് ഈ ഭാഗ്യം ഒക്കെ സിദ്ധിച്ചു. അതിന്നു് ഈ കീഴവന്നു് എന്തു കാര്യം?

ദുഷ്ടാ:—ഇരിക്കട്ടെ. പണം ഉണ്ടായാൽ ഇതു് ഉള്ളവരോടു കൂടി പാക്കുതേ?

ഗാന്ധാരി:—പിന്നെ എന്തിനാണു് ആ യാമനയെ കൂടെ കൂടെ പുറത്താക്കുന്നതു്?

ദുഷ്ടാ:—ഞാൻ എന്താണു് വേണ്ടതു്? നിങ്ങൾ അല്ല അതിന്നു് മേൽപ്പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഒരുവൻതന്നെ വേണമെന്നു് അണു്? യാമനന്റെ പിരിഞ്ഞിട്ടു ഭാഗമതിക്കു ചൊറുക്കുവാൻ വല്ലൊ! നിനക്കു് അവനെ

ന്നെ വേണമെന്നെന്നാവാം ഗാരികളായത്. ഈ രാജ്യത്തിൽ എത്രയോ സംസ്കാരമായ ഗുണമുണ്ടായിരിക്കുമുണ്ടു്. അവരിൽ ഒരുത്തനൊക്കെയോ രണ്ടുപേരെങ്കിലും നിന്നെ പരിചരിക്കുവാൻ നിശ്ചയിച്ചുകൊള്ളുകേ വേണ്ടു്. ഈ കറുകുത്ത ഭാഗത്തുവെച്ചാൽ- ഈ പ്രമേയം?

ഗാന്ധാരി:- (കുഞ്ഞുക്കൊച്ചു) കറുകുത്ത ഭാഗത്തുവെച്ചാൽ? അങ്ങനെ പറയരുത്. പതിനൊന്നായിരം സൂര്യരുടെ ഒരുമിച്ചു രസിച്ചിട്ടു ത്രിപുസ്തകം കറുത്തല്ല ഇല്ലെന്നത്. അങ്ങനെ കറുകുത്തവനെ ഭാനുമതിയ്ക്ക് എഴുതിന്?

ദുര്യോ:- അവരും പാട്ടിൽ പ്രമോദിയാണു്. അവരുടെ ഏല്പാഴും പാട്ടുകേൾക്കുന്നപോലും.

ഗാന്ധാരി:- എന്റെ ഭാഗത്തുനിന്നു് പാട്ടു് എനിക്കു കേൾക്കേണ്ടതെന്നുണ്ടോ? അവരുമാത്രം പാട്ടുകേൾക്കുവാനിടമോ? എന്നോട്ടു് ഈ വെറുപ്പേഴുതിന്? ശരീരം പറ്റലിച്ചുപോയതുകൊണ്ടോ? എന്നെ വേണ്ടാതെ ഇങ്ങനെയൊരു കീഴ്വനെ പിടിച്ചെടുത്തു്. ഞാൻ ഇത്രയുംകാലം കീഴ്വനോടു ചെല്ലാത്തവരല്ലോ. കറേ ഭാനുമതിയും അമസിക്കട്ടെ.

ദുര്യോ:- പോഞ്ഞുകൊള്ളി പറഞ്ഞു്. നീയോ കറേക്കാരും സുഖിച്ചില്ലേ? ഭാനുമതിയും ഇഷ്ടംപോലെ കളിക്കട്ടെ.

ഗാന്ധാരി:- എനിക്കു നാഥനില്ലെന്നായോ? ആ കീഴ്വൻ മരന്ധനാണു്; നപുംസകനാണു്; നാമുള്ളതെ സന്ധവാസത്തിൽ എന്തു സുഖമാണു് ഉള്ളതു്? കഷ്ടം! ദുരിതമേ! ഞാൻ എന്തു മഹാപാപകർമ്മം ചെയ്തതു്. ഞാൻ അങ്ങനെ ഒരു പാപകർമ്മം ചെയ്തിട്ടില്ല.

ഭാഗ്യമതി നാട്ടു ആ പൊന്നപ്പട്ടിയെ കൊന്നതു്? എന്തിന് ഇവർക്കും എന്തിനായിട്ട് ഇതശ്ശാൻ വിധിച്ചു?

ദുര്യോ:—ദേവോ! എന്താക്കോലാക്കോ? പൊന്നപ്പട്ടി—അവൾക്ക് ആരുന്നില്ല; അതുവകാശ്ച മയ്യു. അതി കണ്ടു് ഭാഗ്യമതി എന്താക്കെ ചോദിച്ചു?

ഗാന്ധാരി:—എന്താ മയിൽ വെട്ടുല്ല കൊന്നതു്? എന്തിന് ഇതാക്കോ കാക്കനാൻ വാറ്റാക്കെ പൊയ്ക്കു ഉത്തു.

ദുര്യോ:—നാതിക്കൊ? ദൈവതിയെ കൊന്നു എന്തവച്ചു് അവളെ മരപക്കിയുട്ടയോ? അതാക്കെ തന്നെ യല്ല.

ഗാന്ധാരി:—എന്താക്കോലും ശരി. കൊന്നക്കുട്ടി എന്തിക്കെ നെ വേണം.

ദുര്യോ:—അന്ത്, ആ കല്പിണ്ടദംഗസം രാത്രിയിൽ, അവളുടെ ക്രീഡയ്ക്കായി എടുപ്പത്തിയിരുന്ന കൊന്നക്കുട്ടിയെ നീ പട്ടിപ്പുറക്കാണ്ടു ചോര തെന്തിന്?

ഗാന്ധാരി:—അന്ത് എന്ത് വേണം? എന്തിന് അവനെ കൂട്ടുകാതിരുന്നാൽ ഹൃദയപിടിക്കും.

ദുര്യോ:—അതാക്കോ കടക്കൂടെ മരതിയെപ്പോലെ പള്ളി യറയിൽനിന്നും എഴുന്നേറുവ് കൊടിമളയുന്നതു്?

ഗാന്ധാരി:—ചിന്നെ ഈ കീഴ്വരോട്ട്.....ഭാഗ്യമതി ഇതാ വരുന്നു.

ദുര്യോ:—മാന്ദുതിയോ. എഴുന്നേൽക്കുന്നു—നല്ലൊ. ഇക്കോട്ടു വന്നുവോ.....നടന്ന് കാലിന്ദ കർമ്മമെഴായിരിക്കാം. ആരെങ്കോ, തവണക്കാരായും ഇല്ല? തടിപോലെ വന്നു നീൽക്കാക്കെ വെൺചാമർം എടുത്തു വിശക്കു. ആ മൂലം ശങ്കിന്നിച്ചുപോയി.

ഭാനു:—മതി മതി, പക്ഷാഭയങ്ങളൊക്കെ. ഈ ജ്യോത്സവമായ ഇവിടെ എന്താണു ചെയ്യുന്നത്? (എന്നു ചന്ദ്രനോടു ചോദിച്ചപ്പോൾ കിടന്നിരുന്ന ചാമ്പകസേനയിൽ കിടന്നു.)

ഗാന്ധാരി:—കണ്ടോ! എന്തു ധർമ്മം? ഞാൻ ആരാണു? എന്റെ അവസ്ഥ എന്താണു? പ്രതാപം എന്താണു?

ഭാനു:—ഓ! ജ്യോത്സവം. എന്റെ കാൽ തിരുമ്മൂ.

ഗാന്ധാരി:—എന്നോടോ?

ഭാനു:—പിന്നെ ആരാണു ഇവിടെ ഉള്ളതു? നീ തന്നെ താഴെക്കയറ്റപ്പെട്ടതെ തടിച്ചിരിക്കുന്നുവല്ലോ. എന്താണു ഹവനം? എന്തി, കാൽ തിരുമ്മൂ.

ചന്ദ്രോ:—കാലിന്ദ ക്ഷീണമുഷ്ട. മാളികയിൽനിന്നും ബദ്ധപ്പെട്ട് ഇറങ്ങി വന്നിട്ടല്ലേ?

ഭാനു:—നിങ്ങളുടെ രാജ്യം കേട്ടിട്ടു മാളികയിൽ ഇരിക്കപ്പെട്ടാരുമില്ല. ഇത്തടിച്ചിശാപം എവിടെച്ചെന്നാലും അവിടെ—കാൽ തിരുമ്മുന്നോ ഇട്ടുയോ? നിനക്കു പ്രതാപം—അവസ്ഥ.....പ്രതാപമൊക്കെ അതാ ഉത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇനി ഒരു ചൊല്ലു നീ വേണം അറയ്ക്കുകയുവാൻ.

ചന്ദ്രോ:—(ആത്മഗതം) കൊടുക്കട്ടെ, നന്നായി.

ഭാനു:—ഓമനക്കുറേനേ ചെന്നി നിനക്കു്. ഇല്ലെ പിശാചേ! താടകേ! ചവുട്ടുകൊള്ളണോ, കാൽ തിരുമ്മുന്നോ? നിന്റെ ഭർത്താവല്ലേ എന്റെ ഭർത്താവിന്റെ കാൽ തിരുമ്മുന്നത്? നീ കണ്ടിട്ടില്ലേ? നീ അല്ലെങ്കിലും ഈ വെറുപാമരം എടുത്തു വീശുന്നത്? എന്തു സന്തോഷം നിനക്കു്. ആ വീശു മുഖവും പോത്തിന്റെ കൊമ്പുപോലെ നഖവും കെട്ടിവ

ച്ചു—വല്ല കരിമ്പടമോ ഇണിയോ മാറിപ്പോയി?
നിന്റെ ചീത്ത മുടികൊണ്ടു പൊന്തിഞ്ഞ നിന്റെ
വട്ടിവയറും, കറുത്ത ചാലും, തറയിൽ കിടന്ന് ഈ
യ്യുന്നമുലകളും, അത്ഭു, അത്ഭു, നല്ല ചാതം. ചമ
ഞ്ഞൊഴുതി മരക്കുവാൻ പൊപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്.
അല്ലേ? നന്നായി. എന്താണു് നിനക്കു് കാര്യം?
കാൽ തിരുക്കിയോ? നിനക്കു് കാര്യം?

ഗാന്ധാരി:—നിന്റെ ഭ്രാന്തത്തെയോ? ഇക്കാരെ പറയ
നുവോ?

ഭാഗ:—ഭ്രാന്തത്തി! ഭ്രാന്തേ, പിശാചേ, നിനക്കു് കാര്യം
പിടിക്കുന്നതു് കാര്യമോ? എന്തിനിന്റെ ഭ്രാന്താവു് ആ
കിഴവൻ വന്ന് എന്റെ കാൽ തിരുക്കുന്നത് നി
നക്കു് കാര്യമോ? അത്ഭു, അത്ഭു. പട്ടിയും വന്നുവെന്ന്.

മന്ത്രി:—ഈ കിഴവൻ ഇവിടെ എന്തു് കാര്യം? ആരെ
കഴുത്തിൽ പിടിച്ചു പൂത്തൊക്കട്ടെ. ഇവനെ നൃക്കി
ക്കുന്ന കാവൽക്കാരെ ഇങ്ങനെ കൊന്നുകളയുന്നുണ്ടു്. നി
നക്കു് അവിടെ കിടന്നു ചാകരുതേ?

അവിടെ അപ്പോൾ വന്നതു് മറ്റൊരുമുഖ്യ. നമ്മുടെ
കുതുകേതുത്തിന്റെ പ്രധാനമന്ത്രിയായ ഗുതരാജൻ ആ
യിരുന്നു. ഗുതരാജൻ ഇവരുടെ പരിമാസങ്ങൾ കേൾ
ക്കാത്ത ഭാവത്തിൽ അവരുടെ അടുത്തു് ചെന്ന്, ഭാഗ
മതി കിടക്കുന്ന ചാതകുസേരയുടെ പുറകിൽ പിടിച്ചും
കൊണ്ടു് നിലയായി. മന്ത്രിയെന്നാകട്ടെ, ഗാന്ധാരിയാക
ട്ടെ അന്ധനായ ചാതകുസേരയിൽ ചാത്തുകിടക്കുന്ന ഭാഗമേ
തിയാകട്ടെ അവരുടെ മുഖം ഗുതരാജൻറെ കാണുന്നതി
നായി തിരികാപോലും ചെയ്യാതെ അവരുടെ സൈന്യ
ലാപം തുടർന്നു്.

ഭാനു:—എന്ത്, നിനക്കു് എന്റെ കാൽതിരുമുണ്ടാതിന്നു പോലും നോക്കൂത ഇല്ല. ആ കോളാടി ഏതു നേരം പിടിക്കു്. (എന്നിട്ടു ഇല്ലവന്നു ഭാവിക്കുന്നു)

ഭരത:—ഏതാണു മിണ്ടാതെ നില്ക്കുന്നതു്? നിന്റെ മുഖത്തായിരിക്കും ഇപ്പനായു്.

ഗാന്ധാരി:—ഈ വിധത്തിൽ ആരോ എന്റെ മുതം? അതു് താൻ ഏന്റെ ഭാരവാഹം—താൻ നോക്കി നില്ക്കുന്നുവോ; താൻ കേൾക്കുന്നില്ലേ? (എന്നു ഭാവത്തിൽ പ്രതാപം—ഒരു മോഹത്തിൽ നോക്കുന്നു) ആ നോക്കു ന.നെക്കുന്നതിന്നു ശ്യാതിവിട്ടാതെ വേഗം കിട്ടുകിടെ വിറയ്ക്കുന്ന രോമം കൈകൾകൊണ്ടും ഒരു വലിയ സ്വർണ്ണക്കോളാടി എന്തു ഭാരമണിയുടെ ലാഭകരസേവയുടെ ഒരുവശത്തിൽ പൊക്കിപ്പിടിപ്പിച്ചു. ഭാരമണി അതിൽ ഇപ്പിടുകോളാടി വിളിപ്പിടുന്ന പ്രതാപം—ഒരു നോക്കു, ഗാന്ധാരിയുടെ നേരം തിരിഞ്ഞു് അതിന്നു വിശദമായി ഉച്ചത്തിൽ ഒരു ചിരിച്ചു.

ഭാനു:—കടന്നു ചേരുക? നിനക്കു വാഗ്ദാനമല്ലേ? കോളാടി ആരാണു പിടിച്ചിരിക്കുന്നതു്? നോക്കു്, നി കാൽതിരുമുണ്ടാതു ഇല്ലയോ? എങ്കോ ആ വെണ്മലാ മരം അവളുടെ കൈയിൽ കൊടുക്കു്. വീട്ടോടാ ഇല്ലയോ. എന്നറിയാതെ. കാൽതിരുമാൻ ആരും ഇല്ലെന്നായോ?

പ്രതാപം:—അയ്യോ, ഞാനെന്തു്. ആ പാപപരമം സ്തംഭിക്കുന്നതിന്നു ഗാന്ധാരികു അഗ്രാധിപ്ത. (എന്നു കസേരയുടെ അടുത്തുനിന്നു പാടത്തോ ഹസ്ത അരിൽ എടുത്തു മഴിയിൽ സാവധാനത്തിൽ വളിട്ടു വിരലുകൾ കൊടുത്തു തുടങ്ങി.

പ്രതാപം:—[ഗാഥാരി:പാട്] എന്താ നോ കിനിയെന്നത്? വെൺമാമരം എന്താ? നാമെന്ന വിചാരിക്കാവാമെന്നോ? നാമെന്നി നാമോ? സുഖമെന്നെന്നാ വിചാരിച്ചു. അപ്പോൾ അമ്മയായാലും—

ഗാഥാരി:—അ, അല്പംവെട്ടൂ. (വെൺമാമരം എടുത്തു മന്ദം മന്ദം വീ.പ്രവാൽ ആരംഭിക്കുന്നു.)

പ്രതാപം:—ഈ വാദപാദങ്ങൾ സുഖമായിരിക്കുന്നുവോ?

മേലോ:—ഗാഥാരി:യോട് നാട്ടു കവിനായി വീശരുതേ.

ജാന:—ആ നാടകം, ആ നാടകം കൈകൊണ്ടു് ഒന്നും അതത്. എഴിപ്പോഴും, ഒരു മനോഹരം എടുക്കു്.

മേലോ:—എന്നിന്നും ശ്രീ. കാര്യങ്ങൾ മറക്കീട്ടു്.

പ്രതാപം:—കാലമെന്നും അറിയാതില്ലെന്നുണ്ടോ?

മേലോ:—ഓ, കാലം എന്താ അറിയാൻ ഉള്ളതു്? ഞങ്ങൾക്കു തന്റെ കാലമെന്നും കേൾക്കണം.

പ്രതാപം:—പത്രാധിപർ.....

പത്രാധിപർ എന്നു പറഞ്ഞു കേൾക്കുന്നതിൽ ജനമതി ചാരുക്കൾക്കായി നിന്നു് ഇടിനാദം കേൾക്കുന്ന പോലെ പൊങ്ങിനിന്നു. ഗാഥാരി നട്ടത്തിലും കോളാമ്പിയിലും ആയി തടിമറിപ്പിട്ടതുപോലെ വീണു. മേലോധനൻ ഗർവ്വത്തിൽ നിന്നും പൊങ്ങി. എല്ലാവരും എന്തു്? എന്തു്? എന്നിങ്ങനെ ചുറ്റിക്കൊണ്ടു പ്രതാപത്തെ ചുറ്റും ശ്രീ.

പ്രതാപം:—മനോഹരമല്ല പത്രാധിപർ വാക്കിൽ നിന്നും കർമ്മസമയമായി എത്തിട്ടുണ്ടത്രേ.

മേലോ:—ആയോധനം ആരംഭിച്ചുവോ?

പ്രതാപം:—ഇല്ല. മിഥ സാമതികൾക്കു കൊണ്ടുപാകയാ നായി വന്നിരിക്കുന്നു.

30.11.1954—അഭയാർക്കു നൽകുന്ന ഭക്ഷണത്തിന്റെയും വസ്ത്രത്തിന്റെയും കാര്യം സംബന്ധിച്ച്
 ഗവണ്മെന്റ് കമ്മിറ്റി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തതും അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ
 നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനുള്ള തീരുമാനം.

പ്രശ്നം: - നല്ല യുക്തി. ഇങ്ങനെ പലതായിട്ടായിട്ടുണ്ട്.
 മോഷ്ടം തോന്നിയില്ലല്ലോ.

പ്രതി:—ചമ്പക്കുളം മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ, തൃശ്ശൂർ.
 ഏതു വിധത്തിലും ഓരോ വർഷം തന്നെയും. അതു
 അതിന്റെ പരമ്പരയോടുകൂടി വികസനം നേടിക്കൊള്ളണം.

മുഖ്യമന്ത്രി:—ആരാണ് അതിൽനിന്നും അനുമതി നൽകാൻ പോകുക?

பூதம்:—பிணங்கொண்டிருக்கிறவர்களைப் பிணங்கொண்டிருக்கிறவர்களைப்

പ്രശ്നം:— ഓർമ്മിക്കുക.

ചുരുക്കം:—സംവിധി. (79)നു ചുരുക്കത്തിന് അർത്ഥം
പെടുന്നു.)

30. ചോദ്യം:—(ഒരു ശ്രീകൃഷ്ണപ്രഭാഷണം പ്രദർശനത്തിനെ
 അകലെ എറിഞ്ഞിട്ട്) സീ ആണോ പെണ്ണോ?
 നിന്നോടു് ആ കാര്യം പറയാമിട്ട് സമ്മതിക്കാത്ത
 തൊഴുത്ത്? സീ ചത്താൽ കഷ്ടമെന്തുവാൻ ഒരുവൻ
 വേരോ?

ഉത്തരം:—അതായത്, അതിനുള്ളിൽ, അത് വീണ്ടും ഉണ്ടാകുന്നതാണ്. (അതാണ് അതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം)

പിന്നത്തെ കഥകളെപ്പറ്റി ഈ പ്രതിക വളരെ ലക്ഷ്യമാണ്. മനീ, മനീ, പുരാണങ്ങളുടെ കിഴിപ്പിലം, മറ്റേയൊരാളുടെ ശബ്ദം, മറ്റേ മനസ്സുടെ ധാരാളവും, ഗാന്ധിജിയുടെ പരിഭവവും തുടങ്ങിയും പ്രതികരണം വിജയം ലഭിക്കുന്ന വേദകളെപ്പറ്റി ഏറ്റവും ശ്രദ്ധിക്കുമ്പോൾ ഈ ഗ്രന്ഥകർത്താവിന് താല്പര്യം, കേരളത്തിലെ വാണാജ്ഞാനം പ്രസിദ്ധമാണ്. അതിലും നിത്യജീവനുള്ളതുകൾ ഇവയുടെ

ഗ്രാമസമുച്ചയങ്ങളിൽ കാനമുട്ടത്തു എന്ന വഴിയോരം എന്താണു വെച്ചുകി. പലികയും റൂറു എറിയത്തിട്ട്, ഈ ഗ്രാമത്തേ ദളിപ്പു മനുസ്സ ശാന്തമാക്കുകയേ ചെയ്യാവുമുള്ളൂ.

പത്രാധിപനും കടംബത്തിനും താമസിക്കുവാൻ ഗാന്ധാരിയുടെ വക 'അന്യതാമിത്രം' എന്ന കൊട്ടാരം അയക്കരിച്ചു. അതിന്റെ പത്മകീർത്തിയും വീരസുന്ദരം എന്തിനേറെ കൊണ്ടുവന്നു. ആശി. അവരും ആശ്രിതരും നിർമ്മിക്കുന്നതിന് പ്രത്യേകം ഒരു കാർഷ്വക്കാരെയും അവരുടെ സിദ്ധിപ്പാനിരിക്കുകയും നിയമിച്ചു. സത്യകീർത്തിയും വീരസുന്ദരം മക്കൾ ഉടൻ ദേവദാസനൻ പത്രാധിപനെ കണ്ടെന്നതിനെത്തി.

മേൽ:—സമാഗതം-സമാഗതം-മഹാപ്രഭാ! സമാഗതം.

സമാഗത! 2 മാർച്ചിൽ സമാഗതനെ അറപ്പു?

പത്രാ:—എന്തുസമാ? നിങ്ങളുടെ വാക്കുകൾ ഞാൻ ചില കടംബകളെക്കൊണ്ടു കാണിച്ചു. എനിക്ക് അപമാനം സിദ്ധി. 1. എല്ലാവരും എന്തെന്ന നിന്ദിക്കുന്നു. ലോകം ഏതെന്ന നോക്കി ചിരിക്കുന്നു. നിങ്ങളെപ്പോലെ ഞാനും നിന്ദിതനായി ഭവിച്ചു.

മേൽ:—മേൽ, എന്തും നേരത്താകും. പോകുവാൻ പറയണം. ആ പോക്കിരിലെ പണമുണ്ടോ? പണം ഏതുകാരെയും നിവൃത്തിയാക്കില്ല. ആ വസ്തു ഒരു പത്മതന്നോടും ആവശ്യമുണ്ടായില്ലെന്നു നോക്കി അധിനമാണ്. പറ്റിയ ഭാരതയുദ്ധത്തിലും പണം അന്നേ ജനം നേടിട്ടുള്ളതു്. പണം കണ്ടാൽ മോചിതമാണെന്നു വരുമോ?

പത്രാ:—നിങ്ങളെ ഒന്നറിപ്പോയി. പണം സാരമില്ലെന്നായിരിക്കുന്നു. ഇവിടെ പണമായിരിക്കും വലിയ

കാർഷിക പദ്ധതിയെക്കുറിച്ച്. ഉത്തരവിടുന്ന
ചോദ്യം: ധനം രാജ്യം. നാലാമത്
ചോദ്യം: ആരാണ് ഇത്. എനിക്ക് തന്നെ
മുന്നോട്ടുള്ളതാണ് മുന്നോട്ടുള്ളതാണ്.

ശക്തി നമുക്കു വേണ്ടതല്ല. ശക്തി അവിടെ ഇല്ല.
ശക്തി നമുക്കു വേണ്ടതല്ല. ശക്തി അവിടെ ഇല്ല.

[illegible]

ഉത്തരം:—ഈ എന്തൊരു ഭാഗ്യം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇവിടെ
കുറേക്കു ശക്തിയില്ല. എന്താണിത് എന്തിനാണ്
കൈയെ നശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്ന് അറിയാത്തു. എന്തൊരു
ഈ ഉദ്യമം—ശാസ്ത്രം നൽകി.

புது:—காசடைந் தாழ்வு இடம் கெட்டுமாறிப் பறிந்
திலும், காவல் குறைநடைபெறாமையினால்
யுண்டு வருகின்றது.

മുദ്ര:—ഒരു ലോഹ കയ്യെഴുത്തുപുസ്തകം. എഴുത്തവരെക്കുറിച്ചും
 ഉദ്യോഗ വിഷയങ്ങളും. നോക്കിയിരിക്കുന്നു.

பயிற்சி:—தமிழ்நாடு அரசு இலங்கைப் பாதுகாப்புத்துறை
மேலாண்மைத் துறை.

வேறு—மேலது, காலத்தொழுவ கெட்டு. நாத்தி அது நி
புணிகு நாதி தாது. நாதி துலகும் கிளி
துலகி? புலகும் கிளி துலகி? புலகும்
துலகி. துலகும் கிளி துலகி? துலகும்
துலகி.

പത്രം:—ചെമ്പു തെളിപ്പം. എന്തിനാണെന്നു ഓരോ ചെമ്പുവാൻ തൊല്പ. കാട്ടുതൊക്കെ ഇല്ലാത്തതാണു തോരിച്ചത്. കുടുംബത്തോടു പ്രയോഗിച്ചത്. ആ പ്രാദേശം സത്യപിതാവിന്നു. എല്ലാം അപകടത്തിൽ ചാടിപ്പു. ഇപ്പോൾ സമാധാനമായിത്തന്നെ ആയിരിക്കുന്നു. അതാൽപ്പരമുള്ള ചിന്തിക്കെ വിട്ടുപോയി. അതാൽ നശിക്കും.

ദാസ്:—അതാൽപ്പരമുള്ള ചിന്തിക്കെ വിട്ടുപോയി? അതാൽ ഉള്ള ചെമ്പു? അതാൽപ്പരമുള്ള ചിന്തിക്കെ വിട്ടുപോയി? അതാൽപ്പരമുള്ള ചിന്തിക്കെ വിട്ടുപോയി?

പത്രം:—നകലസമദോഷികൾ എന്തിനെ?

ദാസ്:—അതാൽപ്പരമുള്ള ചിന്തിക്കെ വിട്ടുപോയി? അതാൽ ഉള്ള ചെമ്പു? അതാൽപ്പരമുള്ള ചിന്തിക്കെ വിട്ടുപോയി? അതാൽപ്പരമുള്ള ചിന്തിക്കെ വിട്ടുപോയി?

പത്രം:—എന്തിനെ? അതാൽപ്പരമുള്ള ചിന്തിക്കെ വിട്ടുപോയി?

ദാസ്:—അതാൽപ്പരമുള്ള ചിന്തിക്കെ വിട്ടുപോയി? അതാൽ ഉള്ള ചെമ്പു? അതാൽപ്പരമുള്ള ചിന്തിക്കെ വിട്ടുപോയി?

പത്രം:—അതാൽപ്പരമുള്ള ചിന്തിക്കെ വിട്ടുപോയി? അതാൽ ഉള്ള ചെമ്പു? അതാൽപ്പരമുള്ള ചിന്തിക്കെ വിട്ടുപോയി?

ദാസ്:—അതാൽപ്പരമുള്ള ചിന്തിക്കെ വിട്ടുപോയി? അതാൽ ഉള്ള ചെമ്പു? അതാൽപ്പരമുള്ള ചിന്തിക്കെ വിട്ടുപോയി?

പത്രം:—നല്ല പണി. എന്റെ സർ സഭയും പോകും എ
ന്നായിരിക്കണം.

ദുഷ്ടാ:—സാറിനെപ്പറ്റി? പ്രതാപപ്പേരോട് പറഞ്ഞു? ആ
ചന്ദ്രനാരം സുഖമേയിരിക്കുമ്പോൾ വേണ്ട സ്വപ്നം സാ
റിന് തരവിടുന്നുണ്ട്. ഭരതപ്പാതയിരിക്കണം.
ജയിച്ചാലോ? പ്രധാനമന്ത്രിപേരും. യുദ്ധത്തിൽ തോ
റ്റാലോ, നാഷണലിസം സുഖമേയിരിക്കുന്നതിന്
വേണ്ട സ്വപ്നം കാവേട്ടി സാറിനെ എടുപ്പിട
ുന്നുണ്ട്. പ്രതാപപ്പേരും ചെന്ന് ഒരു കാണണം?
നാളെ ആകട്ടെ. കണ്ടാൽമോളയും ശ്രീകണ്ഠയും വര
ണം. ഒരു ചെറിയ പ്രദീപ്തസ്തംഭം മേൽത്താക്കി
തയാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

പത്രം:—നാളെ ആകട്ടെ.

ദുഷ്ടാ:—ഉപ്പയ്യപ്പേർ രണ്ടു മണിപ്പോൾ പ്രദീപ്തം നിശ്ച
യിച്ചിരിക്കുന്നത്. അകമ്പടിക്കാരായ സത്യകീ
ർത്തിയും വീരാനന്ദനും വന്നുപോകും. അകമ്പടിക്കാരും
കണ്ടെന്നതിന് നാലുകെട്ടിയിടണം ഇപ്പോൾ എ
ന്നും—ഞാൻ പോകട്ടെ. വിശേഷമാക്കിട്ട് ഒരു ഉ
ത്സവം എന്റെ കൊട്ടാടത്തിൽ വെച്ചു നടത്തുവാൻ
നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു.

പത്രം:—എത്ര സമയമാണ്?

ദുഷ്ടാ:—നിങ്ങൾക്കു കൗതുകമെന്തായിരുന്നെങ്കിൽ നൽകുന്ന
തിനാണല്ലോ നിങ്ങളെ കണ്ടിട്ടു വരുത്തിയിരിക്ക
ുന്നത്. ഭാരതസഭയിലെ ചർച്ചയിൽ പ്രകാരം ഒരു
പ്രാദേശിക കമ്മിഷൻ കണ്ടാണെന്നാണു തെളിവു നിർമ്മി
താക്കിയതാണെന്ന്. അപ്പോഴെ യുദ്ധം നേരെ ആക
യില്ല.

പട്ടം - നാമം - താമസം. പൊതുജനങ്ങൾ അറിഞ്ഞാൽ
 പൊതുജനങ്ങളുടെ സഹജനയിൽ ഒരു അധി-
 കാര്യം നാം സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

മുഖ്യ:— അതിന്നു പുറത്തുവെക്കുകയും ചെയ്തിട്ടു വന്നിട്ടുണ്ടെന്നു കേൾക്കുന്നതിന്നു നിങ്ങൾക്കു പ്രത്യേകമായി അറിയിക്കുന്നതാണ്. ഇപ്പോൾ പോലീസ് അറസ്റ്റ് ചെയ്തവർക്കു നോക്കുകയും ചെയ്തു. ഇപ്പോൾ പൊതുജനങ്ങൾക്കു അറിയിക്കുന്നതിന്നു നിങ്ങൾക്കു പ്രത്യേകമായി അറിയിക്കുന്നതാണ്. (എന്നു പറഞ്ഞു)

അദ്ധ്യായം 12.

42 51.700 39.

അടുത്തദിവസം നിലയിതസമയത്തു ധൂതരായ്ക്കർ
 പരിവാരങ്ങളോടും ഐശ്വര്യവര്യങ്ങളോടും ഒരു രാജ
 കീരണവെ വിളിച്ചുവരുത്തി. ഇങ്ങനെയുള്ള വിശേഷകാര്യങ്ങൾ
 അവിടെ വിശദമായി മാത്രം പ്രത്യേകം അലങ്കരിച്ചു സേ
 വിക്കുന്നവർ ആയാൽ മതി. നാ. പ്രദീപാദിത്യം മുമ്പേ
 ചെങ്കൽ ആയിരത്തു പത്തു ശരാശരി ആദിയായ ക
 ള്ളാദിവിദ്വാന്മാർ ൧൫ മുറിയുടെ മേൽ നന്നായി നിന്നും ഇങ്ങി
 നെ പൂജയ്ക്കു ചെന്നു. ചെങ്കൽ മുൻ ചെട്ടവർത്തിയുടെ ഒരു
 മലയ്ക്കു തിരുവനന്തപുരം പൂർവ്വകുലത്തെയും മേയ
 കൾ ചെങ്കൽ മുൻ ചെട്ടവർത്തിയുടെ ചെട്ടവർത്തിയുടെ
 സിംഹാസനം, ആ മുറിയുടെ മധ്യത്തിൽ അതിവലയ്ക്കാരി

പ്രത്യേകം തീർപ്പിട്ടിട്ടുള്ളതായാ അറക്കുന്നതിനൊരു
മുദ്രയെന്നതിൽ പറ്റിട്ടുണ്ടാകുന്നു. ശത്രുക്കളുടെ പ്ര
തിപക്ഷനായി റോമക്കാർ പന്ത്രണ്ടാമതായ ഗ്രന്താ
ഷ്-കൾ ഉൾപ്പെടുത്തി. ഒരു ആലസ്യ വിശേഷം ഉ
ടമയ്ക്കൽ പുറപ്പെട്ടവരായും അതിന്റെ സഭാസം
രത്തിന്റെ ഇടത്തുവശമായി, ആ പന്ത്രണ്ടാമതായ
അന്നു വെളിപ്പെട്ടു. മറ്റൊരു പറ്റിട്ടുള്ളതായവരായ
യും അന്നിന്നുവെളിപ്പെട്ടു. മറ്റൊരു പറ്റിട്ടുള്ളതായവ
നായി, ആ മുദ്രയുടെ നടുക്കിൽ ചില കടന്നുകൂട്ടം ഉണ്ടാ
യിരുന്നു. ശത്രുക്കൾ നീക്കം ചെയ്യുകയും അതിനെക്കൂടും
ധരിച്ചു കാലക്രമം ഡാമയായി മുദ്രയുടെ കവാടം ഒരു ഗ്രാ
നിയ്ക്കു കാത്തുനിൽക്കുകയായിരുന്നു. മറ്റൊരുവനാദികൾ കയർ
മെന്തിന്റെ മുഖം എന്തിൽ ചാലുന്നവനായിട്ട് ഇരുന്നു.
നിശ്ചിതമായ സമയത്തിനുമുമ്പം മുഖം വെട്ടിയെടുത്ത
സ്വർണ്ണക്കമ്പം കത്തിയെടുത്തു തെളിപ്പെട്ട മുദ്രകളും അ
ക്കത്തും മടക്കം ധരിച്ചു. മെന്തിന്റെ വാലോടുകൂടി
സർവ്വകാര്യത്തിനായി ഒരു ശത്രുക്കൾക്കൽ അക്ക
പ്പെട്ട് മുദ്രയിൽ പ്രവേശിച്ചു ചെട്ടയിൽ ശത്രുക്കൾ
ദിക്കൽ എഴുന്നേൽ നീക്കം വിട്ടുകൊണ്ടു പലപ്രാവശ്യം
നടക്കുകയും കൈപ്പുകൾ ചെട്ടിയിൽ ചെട്ടാനിയ്ക്കു നില്
ക്കുകയും ചെയ്തു. ഗ്രന്താഷ്-കൾ, നേരെ ചാലുന്നതിൽ നടന്ന
മണ്ഡപത്തിൽ ചെട്ടിപ്പെട്ട കയർക്കൽ, ആസന്നത്തിൽ
ഇന്നു ചാലും ചാലും മറ്റൊരുവനാദികൾ ഇരിക്കുന്നത്
ഒരു വിധ കമ്പനംകൊണ്ട് ചാലുന്നതിൽ, ചെട്ടാനി
പർ വീലാലോടൊന്നും സത്യം നിമിത്തം ചെട്ടിയിൽ ചാല
ക്കും ചെട്ടിയിൽ അക്കപ്പെട്ട ശത്രുക്കൾക്കെ ചെട്ടി
ക്കോലുകളുടെ അക്കപ്പെട്ടിടത്തുകൂടി മുദ്രക്കത്തു പ്രവ
ശിച്ചു ഗ്രന്താഷ്-കളുടെ മുദ്രയിൽ മണ്ഡപത്തിന്റെ അക്ക

[illegible]

നേരവും, ആ ലയിച്ചുള്ള പരമനേരവും. ഈ ലയിച്ചുള്ള പരമനേരവും, അധീനത്തിൽ ഉള്ള മഹാദേവന്മാരുടെയും മറ്റും ചക്രവർത്തിയെയും, പ്രസാദിയായും, മറ്റും ധർമ്മക്ഷേത്രവാസികളെയും, അധിപ്താവേവനമേയും മയക്കിക്കളഞ്ഞുവോ?

ഒരു ധർമ്മപുരിയിലെ ആളുകൾക്കു ബോധപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ദുഷ്ടോധനസൗധത്തിൽ ചെട്ടുകുഴപ്പം തരണം ചെയ്യപ്പെടുന്നുവു്. പോതുക്കളെപ്പോലും ആ പന്ത്രണ്ടു കലങ്ങളിൽ ചേലിനൽകിയിട്ടുണ്ടെന്നു ദുഷ്ടോധനന്റെ പാർപ്പക്കാർത്തന്ന പരമനേരമുണ്ടു്. പ്രസാദിയായും മറ്റും അതിൽത്തന്നെയും ജീവജന്തുക്കളെ ഇടയ്ക്കുണ്ടായി അറത്തു മോചനത്തിൽ സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ചെട്ടുമഹാപനകളും ദുഷ്ടോധനന്റെ പ്രേരണയാൽ ആ ഭൂമിയിൽ ധർമ്മം നിക്ഷേപിക്കപ്പെടാതെ ഇല്ല. ഉപദേശനവിടെ എന്തുവിധത്തിലും നശിപ്പിക്കുന്നതിന് അനുകാരിരും ഉറപ്പികൾ ലഭ്യപ്പെട്ടു് സഹോദരന്മാരും നിർമ്മാണപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ദുഷ്ടോധനനെ അനുസരിക്കാത്തവരെ ഈ വിധത്തിൽ ആണ് അവർ നശിപ്പിക്കുന്നത് എന്നു പലരും അറിയാതെ ഇല്ല. ധർമ്മക്ഷേത്രം പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നതു ധർമ്മങ്ങളിൽ ആകുന്നു. ആ ധർമ്മങ്ങളും, ധർമ്മമാപനകളും ധർമ്മം കൊണ്ടാതെ, ധർമ്മങ്ങളും സാധനപ്പെട്ടതുവാൻ പാടില്ലെന്ന് ഈ ലോകം വിചാരിക്കുന്നുണ്ടോ? ഏതൊരു കടലാസ്സു വലിക്കുകൊണ്ടു കത്തിമറിയുന്നു? ധർമ്മക്ഷേത്രം ആകപ്പോഴു ദുഷ്ടോധനന്റെ മോചനത്തിൽ ഒരു മഹാ ക്ഷേത്രമാർഗ്ഗം പരന്നിട്ടു് എന്നു പറഞ്ഞിട്ടു് ഈ നിരൂപണം അവസാനിപ്പിക്കാം.

രണ്ടാം അദ്ധ്യായത്തിൽ കന്യാശാലയെ ഇണച്ചതിൽ ഒരു മഹാക്ഷേത്രത്തിന്റെ ചക്രത്തിന് എന്തൊ വികല്പം

[illegible]

ഈ രാജകീയസഭയിൽ ആദ്യം ആളുകളും വന്നു നിൽക്കുന്ന ഉടനെ വീടമ്പാൻ എഴുന്നേറ്റുനിൽക്കുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു:—“മാന്യസഭാസമുദായം, പട്ടവർത്തിത്വമനുഷ്ഠിക്കുന്ന ഈ മാന്യസഭയിൽ ഹർജിമാനവാദം ബഹുമാനപ്പെട്ട പട്ടാധിപർക്കുവേണ്ടി തരപ്പെടാത്തതിൽ ഈ സഭയ്ക്കുള്ള ഉദ്ദേശമെന്ന ആദ്യമേ പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിലെ ഭാഷയെ ഒരു ഭാഷാസമിതിയാ

ന്നെന്നു തുറസ്സുപ്രസിദ്ധമാനും. അങ്ങനെയുള്ള കർമ്മങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചു ഞങ്ങളുടെ പുണ്യദീപത്തെ ശാർവ്വഭൗമനും സന്തതിപ്പിച്ചുള്ള അതിദീപസ്ഥാനത്തിൽ നമ്മുടെ മാനുഷനായ പത്രാധിപനും ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിൽ ഞങ്ങൾക്കു പെരുത്തു പെരുത്തു സന്തോഷമുണ്ടു്. ഈ നാൾ മനസമുദധിയുള്ള നാടാണെന്നു നമ്മുടെ ബഹുമാനപ്പെട്ട പത്രാധിപർക്കു് അറിയാമല്ലോ. ഞങ്ങളുടെ മുതലെടുപ്പ് വർദ്ധിക്കേണ്ടതും പ്രകൃതിക്കുടി വരുന്നു. ബഹുമാനപ്പെട്ട സർ പത്രാധിപർ അവർക്കു് ഈ മഹാരാജകാഴ്ച ഒരു അതിഥിയു് എന്നെല്ലാം ഉപചാരങ്ങൾ ചെയ്യുമോ പാപാപമാക്കെ നൽകുന്നതിന്നു ഞങ്ങളുടെ സ്വാമിയുടെ കല്പന പാലപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങൾ ഇപ്പോൾ ഒരു മഹാമുഹൂർത്തത്തിൽപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങൾക്കു ശരിയായ സൈന്യാധിപതിയില്ലാതെ ചഴങ്ങിയിരിക്കുന്ന അവാസരത്തിൽ ബഹു മഹത്വമെന്നതിലും ഞങ്ങളുമാനപ്പെട്ട സർ. പത്രാധിപർ അവർക്കുള്ള സിദ്ധിച്ചതു ഞങ്ങളുടെയും ഞങ്ങളുടെ രാജാകാഴ്ചയുടെയും മഹാ ഭാഗ്യമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു. അതി മാനുഷനായ സർ പത്രാധിപർ അവർക്കുള്ള സർവ്വസൈന്യാധിപതിയായി അഭിഷേകം ചെയ്തവൻ ചക്രവർത്തി തിരുമനസ്സിനു പ്രതിപ്രദനമായ സ്വാമി നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്ന വിധരം ബഹുമാനപ്പെട്ട സർ പത്രാധിപർ അവർക്കുള്ളും മാനുസമുദയമെയും അറിയിച്ചുകൊള്ളുന്നു. അതിലേറ്റുള്ള മഹത്വം നമ്മുടെ രാത്രിയിൽ വെന്തുടന്നിരിക്കുന്നു. അതിന്നു മുമ്പേ ഒരു വിജയം മാനു കൊലാപലങ്ങളും കാവകൂട്ടി മുതലാക്കുന്നതാണു്. അതു കഴിഞ്ഞിട്ട് നാടകാഭിനയവും ഉണ്ടാകും. ബഹുമാനപ്പെട്ട സർ. പത്രാധിപർ അവർക്കു സദയം ആ ബഹു മതി സ്വീകരിച്ചു് ഞങ്ങളെ പ്രതാപമാക്കുന്നതിന്നു് ഞങ്ങളുടെ സ്വാമിയുടെ കല്പനപ്രകാരവും സ്വാമിയുടെ സു

പ്രധാനകന്യാ കെട്ടിപ്പിടിക്കപ്പെട്ട സർ അഭയോപാലമുന്തി
 താവർകളുടെ അന്വേഷണപരമ്പര അവരുടെ കാഴ്ചകൾക്കി
 ത്തടെ നില്ക്കുമ്പോൾ ഇവർക്കുണ്ടായിരുന്ന പ്രാബല്യം.

(അന്വേഷണനം—ഇടയ്ക്കിടെ—മന്ത്രവാദി ജയിപ്പുതുക!
 മന്ത്രവാദി ജയിപ്പുതുക—എന്നുള്ള ശബ്ദങ്ങളും പാടപ്പെ
 ടുന്നു.)

അന്നത്തോൾ പ്രതാപമുഖ്യാനുസനത്തിൽനിന്ന് എഴ
 പ്പോൻ അതിന്റെ മുമ്പിലായി നിന്നപ്പോൾ സർസഭ
 സ്വരം ആസനങ്ങളിൽനിന്നും ഇരുകിടപ്പുനില്ക്കുന്നതും
 മാറി നില്ക്കുമായി. ആ സമയം പ്രതാപമുഖ്യാനുസന
 വരുടെ മുമ്പെത്തിയതും മുമ്പിൽ വിളിച്ചു നവരതാമി
 തങ്ങളായ രണ്ടു മോതിരങ്ങൾ അവരുടെ ചെറിയ കൈവി
 രലുകളിൽ സൂക്ഷിച്ചു—[അന്വേഷണനം—സർ പത്രാധി
 പർ ജയിപ്പുതുക—സർ പത്രാധിപപത്രാധിപർ ജയിപ്പു
 തുക—മന്ത്രവാദനസംഗമി ജയിപ്പുതുക—എന്നിങ്ങനെ
 അത്യുച്ചത്തിൽ ശബ്ദങ്ങളും അട്ടഹാസങ്ങളും പാടപ്പെട്ടു.]

പിന്നീട് എല്ലാവരും യഥാക്രമം നിർണയ
 പോയി. പത്രാധിപർക്കുമാത്രം പ്രതാപമുഖ്യാനുസനം കൈകൊടു
 കയും മുമ്പാകെ മീനസംഗമത്തിൽ രണ്ടു മൂന്നു വാക്കുകൾ
 അർപ്പിച്ചുമാത്രം ഉൾപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

അന്നു രാത്രിയിൽത്തന്നെ പ്രതാപമുഖ്യാനുസനം ഉദ്യോഗ
 നം നന്നിച്ചു ഗ്രന്ഥമായി പത്രാധിപരെ സന്ദർശിച്ചു. അവ
 രുടെ വാക്കുകളും അവർക്ക് വ്യക്തമാക്കപ്പെട്ട അവരുടെ
 ഉദ്ദേശ്യങ്ങളും അത്ഭുതമായിത്തീർന്നു. അവയെക്കൂടി
 ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ ചോദ്യം ചെയ്ത കാരണത്താൽ എല്ലാ
 ഘട്ടങ്ങളും സൂത്രമായി വരുന്നതല്ല.

എന്നാലോ ആ ഗ്രന്ഥസംഗമത്തിന്റെ ചടങ്ങുകൾ
 ഇവിടെ ശരിയായി വിവരിക്കുന്നതില്ല. ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിൽ

മടങ്ങുകയില്ലാതെ ഒരു കാർദ്യവും നിർമ്മിക്കപ്പെടുകയില്ല. മടങ്ങുകൾ പ്രമാണം. പരിഷ്കൃതലോകത്തിന് വേഷം എങ്ങനെയോ അതുപോലെ ധർമ്മശാസ്ത്രത്തിന് മടങ്ങുകയും പ്രധാനമായിരിക്കുന്നു. ഗ്രന്ഥത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുമ്പോൾ മണ്ഡലവന്മാരി വസ്ത്രങ്ങൾ ശരീരത്തിൽ ലേപനം ചെയ്തിട്ട് ഒരുവക വേഷക്കാലായി ഹിന്ദുക്കൾ കാണപ്പെടുന്നുണ്ടല്ലോ. ഗ്രന്ഥത്തിന് പറ്റത്തോരകത്തോൾ വിഗ്രഹമായി ഇന്നപ്പോൾ ഉദ്യമങ്ങളും കാലങ്ങളും അവയിൽ അറച്ചിട്ടുള്ള വോരംശകലയ്ക്കും പല വസ്തുക്കളിലുള്ള സ്വഭാവകൾക്കും അകത്തും ചാലുകളും നാടകങ്ങളും പാദരക്ഷയ്ക്കുള്ള തോലുകളും ഘടികാരങ്ങളും ചാലുകളും മോതങ്ങളും നെറ്റിയുടെ പൊട്ടുകളും പഴയ വസ്ത്രങ്ങളും വടികളും കടകളും പുകയിലച്ചുരുട്ടുകളും തീക്കുപ്പുകളുംകൊണ്ടു നിർമ്മിതമായ വേഷങ്ങളാൽ സമ്മിശ്രമായിരിക്കുന്നു. എപ്പോഴും ആരം തന്റെ പരമാത്മഭാവത്തെയോ രൂപത്തെയാ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നില്ല. ശരീരത്തിന്റെ നിജഭാവം ഏതു പ്രകാരം വേഷങ്ങൾക്കു വിപരീതമായിരിക്കുന്നുവോ അതുപോലെ പരിഷ്കൃതലോകത്തിന്റെ വടകളും അവരുടെ അർത്ഥത്തിനും അവരുടെ അന്തർഗ്ഗതങ്ങൾക്കും വിപരീതമായിരിക്കും. ആ രാത്രിയിലേ ഗുഹസംഭാഷണം മറ്റേയനന്റെ സമീപനായ ഒരു കപടാവാസംകൊണ്ടു് ആരംഭിച്ചു.

മറ്റോ:—ഞങ്ങൾക്കു ചില കാർദ്യങ്ങൾ ഗുഹമായിട്ടു നിങ്ങളോടു് ആലോചിക്കുവാനുണ്ടു്.

പത്രാ:—നന്നായി, അതിനുള്ള കാലവും ഇതുതന്നെ. കേൾക്കട്ടെ.

ഗുത:—മരണാണു്. ഈ നാട്ടിന്റെ അധിപതി ചന്ദ്രവർത്തിയാണല്ലോ.

പത്രാ:—ഉവ്വു്.

പ്രശ്നം—അദ്വൈതം സഭാധിനിയിൽ വെച്ചിട്ടു പറയുന്ന വരു കയോ കാര്യങ്ങൾ അന്വയിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല.

പ്രതി:—ആ അവസ്ഥയിൽ ആ വസ്തുതകളിൽ നിന്നും ആ ദൈവത്തെ വീക്ഷിച്ച് വേറെ പട്ടഭിന്റെ നിയമിക്കേണ്ടതാണ്.

പ്രശ്നം—അതിന് അവകാശികൾ വേറെയുണ്ട്. ഞങ്ങൾ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ്. ആ കാര്യങ്ങൾ നിർവഹിക്കുന്നത് നാം ആണ്.

പ്രതി:—ആ വസ്തുതകൾ ഇദ്ദേഹത്തിൽനിന്നു നൽകേണ്ടതാണ്. പത്തു ചുപ്പതു സംവാദം ആയി യാതൊരു പ്രതിഫലവും കൂടാതെ ചെലവഴിയില്ലെന്ന് എല്ലാ ജോലി കളം നിർവഹിക്കുന്നുണ്ട്.

പ്രശ്നം—അദ്വൈതത്തെക്കുറിച്ചു ന്യായമായ അവകാശിപനയ്ക്കു മേൽക്കോ മേൽക്കോ അവകാശം സിദ്ധിക്കുന്ന നടപ്പുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ പരിഷ്കരണലോകത്തിൽ ആ രീതിയിൽ അവകാശങ്ങൾ നിസ്സാരമാണ്. മോശനാണ് പ്രമാണം. അദ്ദേഹത്തിൽ കാണുന്നില്ലേ? യോജ്യതയും പൊതുജനസമ്മതവും സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളവയ്ക്കു മാത്രമായേകത്തം ലഭിക്കുന്നു. അല്ലാത്തതുമൂലം നടപടികൾ ഈ പരിഷ്കരണലോകം സമ്മതിക്കുന്നില്ല.

പ്രശ്നം—ജനങ്ങൾ ചെലവഴിക്കുന്നതും കടംബത്തോടും കൂടിയുള്ള വരുതിക്കുറവുമാണ്.

പ്രതി:—അങ്ങനെയുള്ള ജനങ്ങളെ വെടിവെച്ചുകൊല്ലുകയോ പരസ്പരമേക വികിഴ്ചപ്പെടുത്തുന്നതുപോലെ കാര്യങ്ങൾക്കുള്ളിൽ അടച്ചു കെട്ടിക്കൊണ്ടു വെക്കുന്നു. അതാണ് ശരിയായ പ്രതിവിധി.

പത്രം:—(ആലോചിച്ചിട്ട്) നന്മ ഒന്നു" ദേവപുത്രനെ
വരേ? ജനങ്ങൾക്കു കേൾപ്പാൻ തക്കതാക്കിയതാണു
കൊണ്ടു ജനങ്ങൾക്കു അറിയാത്തതാണു?

പുത്രം:—ഈ രാജ്യത്താൽ മുമ്പുകൊണ്ടു ഉള്ള കാര്യം
കുതിയില്ല. പാമ്പാടാലും പാമ്പിനു നന്നെന്നാണു്
അവന്റെ മതം. പാമ്പിൽ ചിടുന്ന ഉടമസ്ഥന്മാരെ
ലോകത്തെ പാമ്പാലും കാര്യങ്ങളിൽ പാപ്പിച്ചു
'നീയും പാപ്പാ' കൊണ്ടു പുലിക്കുന്ന നാട്ടുകാർ
ഈ നൃത്തനൃപവർഗ്ഗം പാപ്പിക്കുകയുണ്ടാകുമോ?
തിരുവിതാംകൂർ നായർരാജ്യമാണല്ലോ. അതിന്റെ
പൂർവ്വമാർഗ്ഗം നോക്കുക. ആ രാജവംശം സന്താന
മില്ലാതെ ഒന്നാമതാകാതെ പാമ്പുനാട്ടിൽനിന്നും,
രാജകന്യകകളെക്കൊണ്ടു വന്ന പാപ്പിച്ചു് അവരിൽ
ഉണ്ടാകുന്ന പുത്രന്മാരെ രാജാക്കന്മാരാക്കുന്ന നല്ല
പരിപാടി അവിടെ എടുത്തിരിക്കുന്നു. ഈ
എടുത്ത ദേവപുത്രനെ നിന്നായി രാജവംശത്തെ
നശിപ്പിക്കുന്നതിന്നു് തിരുവിതാംകൂർപ്രജകളിൽ
മുമ്പന്മാരായ മഹാവിദ്വാന്മാർ എടുത്തതും ഉദ്ദേശിച്ചു്
എന്നിട്ടു പ്രജകൾ അങ്ങനെ കൊണ്ടുവന്ന 'ഒട്ടേറെ
കാളത്തന്നെ നാട്ടിൽ നട്ടുവളർത്തി ആ ഹലന്മാർ
ഉണ്ടാകുന്നതിന്നു ശീലിച്ചിട്ടുള്ളവരാണു്. അവരോടാ
ണു ഭക്തി. രാജാക്കന്മാർക്കു കേൾക്കുമ്പോൾ പത്രന്മാ
രെന്നായിട്ടു് എന്താണു ഹലം? എടുത്തതായതും
മാടമ്പിമാരുടെയും വശത്തു നശിച്ചു വെറും നാമാ
വശത്തുണ്ടായി പരിണമിച്ചതു് ചരിത്രകഥയല്ലേ
ന്നാണു?

പത്രം:—(ആലോചിച്ചിട്ട്) ശരിയാണു്. നാമാ കല്പിക്ക
ന്നതു ശരിയാണു്. മലയാളത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നതു്

ഈ മരമകൾ വഴി അവകാശരീതിയാണ്. അതു ദേവപ്പെട്ടെന്നുതന്നെ ഉത്തരമുതന്നെ.

ധൃത:—ഞാനും ആ അവകാശപരമ്പരയിൽ ഉൾപ്പെട്ട ഒരാളല്ലേ. എന്നിങ്ങനെ മകൾ വേറെയുണ്ട്. മരുമക്കളും അവകാശികളായിട്ടുണ്ട്. അവർ എന്തു ഉപദ്രവമാണോ ചെയ്യുന്നത്. ഈ ദുഃസ്വാധനനെ അവകാശിയാക്കിയാക്കുമെന്നാണ്?

പാത്രം:—ആവരണ അവകാശം എന്തെന്നയാണു നിങ്ങൾ ധിക്ക?

മുരോ:—അവകാശം തന്നെ. വരുമാനം ന്യായമായി പലായനം അല്ലെ തീർത്താൽ. അതും വശപ്പെടുത്തി മരണകോശത്തിൽ കയ്യെടുത്താൽ. ഹിതമാവുന്ന വിധികൾ കൊടുക്കണമെന്നും എപ്പോഴും ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ട് നാട്ടുനാട്ടു ദേവപ്പെട്ടതാണല്ലോ. അതിന്നു സമ്പന്നമായ ന്യായമായിപരമാർത്ഥം നാട്ടിനു പുറത്തുള്ളവർ മരണകോശത്തിൽ അധികാരമുണ്ട്.

പാത്രം:—എന്തെന്നി—എന്തെന്നാൽ? നീതികളും ധർമ്മങ്ങളും നമ്മുടെ പക്ഷംനിന്നും പോയവയാണെന്നു തോന്നുന്നു. ഇങ്ങനെയുള്ള ബുദ്ധി ആരാണു് ഉപദേശിച്ചുതന്നതു്? കൊള്ളാം.

ധൃത:—അതു് എന്തിനെയും നിർമ്മിക്കാം. ചക്രവർത്തിയിൽക്കുമ്പോൾതന്നെ ആ നാധികാരം നമുക്കു പാകമായിത്തന്നിരിക്കുന്നതിനുള്ള ഉപായം പറഞ്ഞുതരാം? നമുക്ക് നാധികാരം സിദ്ധമായാൽ ഏറെയും പ്രിയപ്പെട്ട ദുഃസ്വാധനം അതിനെ നൽകുവാൻ ഏതു പ്രയാസമില്ല. അതു നാം നിർവ്വഹിച്ചുകൊള്ളാം. കൊമ്പപട്ടണം ഉള്ള നാധികാരം സിദ്ധമായാൽ പിന്നെ പ്രജകളെ അടക്കുവാൻ പ്രയാസമില്ല. ആ

ഒരു നാശത്തിനെ വിസ്തരിക്കാതെ പുത്താക്കുവാൻ പോരയ്ക്ക് അനർത്ഥമായിത്തീർന്നു. നമുക്ക് ആ അധികാരം ഇല്ലെന്നുണ്ടോ? നമ്മുടെ ഗൃഹത്തിൽ നിന്നും ഒരുവനെ പുത്താക്കുവാൻ നമുക്ക് അധികാരമില്ലയോ?

മേയ്ക്കോ:—അവനെ ഇല്ലത്തുവാൻ എന്തു പ്രയാസം? ഭാരതത്തിൽ ചാ-അനാൾ പൊയിപതളെ ഒരു അസ്ത്രം, അത് ഏതാൾ ചാർത്തുതരിൽത്തന്നെ വിജയം കൈക്കൊള്ളാം.

പത്രാ:—ഓ, അതു ഞാൻ അർത്ഥമായിട്ട് ഏറ്റാം.

മൃത:—നമ്മുടെ കാരുണ്യത്തിന്റെ സ്ഥാനം പൊയിപതളെ മരിക്കുകയാണെന്നു നൽകുന്നതാണ്. അല്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ ചാർത്തുപി പൊയിപതളെ വന്നുപോയെന്നു സ്വയം, തീർത്തെന്നു.

മേയ്ക്കോ:—അതു സാരമില്ല. ഗാന്ധാരിയെ മരിക്കാൻ പ്രകാരമാണ് ആലോചന.

പത്രാ:—എന്താണത്? എന്താണത്?

മൃത:—സാരമില്ല. സ്ത്രീകൾ അല്ല? ഒരു മകൾ ഉണ്ട്. അവൾക്ക് ഒരു കീഴകനെ ഭർത്താവാക്കി അവനെ അവകാശിയാക്കണമെന്നു.

മേയ്ക്കോ:—അതു സാരമില്ല. അവളെയും ഒരു കുട്ടിയും സ്വാമിയുടെ കടമയെത്തിനും സ്വകാര്യത്തിനും, ഒരുവനെ അവകാശിയാക്കി അവനെ കശികിയുടെ ഭർത്താവാക്കും. സ്വാമിയുടെ ഭാരത അവകാശികളും ഇല്ല. ശാഖയിലുള്ളവർ പിടിച്ചു കൂട്ടും; കൂട്ടത്തോടെ ഒളിക്കുവാൻ നമുക്കു ശക്തിയുണ്ട്. തുണ, തുണ ഇല്ല. നന്ദിയാൻ ഭാഗ്യമെന്ന തുണ. സാരമില്ല.

പത്രാ:—നല്ല ആലോചന.

സൂത്ര:—എല്ലാം നേരെയോടൊന്നും. നമ്മുടെ കാര്യങ്ങൾ ഉള്ളൊരു പത്രാധിപൻ എഴുതിയിരിക്കുന്നു. പിന്നെ ഒന്നും പറയുന്നില്ല.

ധർമ്മശാസ്ത്രത്തിന്റെ കഥ ഇങ്ങനെ വരുത്തിയിരിക്കുന്നു. പത്രവർത്തി സമാധിസ്ഥനായതിൽ പ്രജകൾക്കു മേലും ഉണ്ടു്. ദാരുണമായ ഉണർന്നി രാജ്യത്തിന്നു സമാധാനം നൽകുവാൻ ഇരശ്ശരനോടു നിരന്തരം പ്രാർത്ഥിക്കുന്നുണ്ടു്. ദൈവായനനാ കൂട്ടുകാരും പത്രവർത്തിയുടെ കഥ സമാധിയിൽ തന്നെ ലയിപ്പിക്കുന്നതിന്നു ദുഷ്ടാസനനെ എഴുതിയിരിക്കുന്നു. സൂത്രാധിപൻ പിതാവായെന്നും ദുഷ്ടാധനൻ പുത്രനായെന്നും മിലൻ അഭിമാനിക്കുന്നു. ആ സംശയം ഇങ്ങനെ തീർന്നില്ല. ദുഷ്ടാധനൻ തന്നെ പിതാവായെന്നും സൂത്രാധിപൻ പുത്രനായെന്നും ദുഷ്ടാധനൻ മതം ഉണ്ടു്. അദ്ദേഹനും മകനെയും തിരിച്ചറിയാൻ പാടില്ലാത്ത പ്രകാരത്തിൽ അദ്ദേഹം മകനും പ്രവർത്തിക്കുന്നവരായിരിക്കുന്നു; ദുഷ്ടാധിപൻ മാത്രമേ സാധാരണയായി ആ വികൃതി കാണപ്പെടുന്നുള്ളൂ. മനുഷ്യരിൽ ആദ്യമായിട്ട് ആ നടപടി ആവിർഭവിച്ചതു കൗരവന്മാരുടെ ഇടയിൽ ആണു്. അവർക്ക് അമ്മ എന്നും മകളെന്നും അമ്മയെന്നും മകനെന്നും യാതൊരു ഭേദവും ഇല്ല. വികൃതികൃത്യകൃതികളിൽ ഒ-വിലേയ്ക്ക് അമ്മയും മകനും മകളെയും അമ്മയേയും വിവാഹം ചെയ്തിക്കുന്നതു് പാലയുള്ള നടപടികൾ ധർമ്മശാസ്ത്രത്തിൽ എഴുതിപ്പെട്ടതിൽ ദുഷ്ടാധനനെ പിതാവായാൻ ദുഷ്ടാസനാഭി കീകാരാൽ ഉൽസുകരായിരിക്കുന്നു. സൂത്രാധിപൻ അദ്ദേഹം ദുഷ്ടാധനൻ മകനും ആണെന്നാണു് ജനങ്ങൾ ബോധിച്ചിരിക്കുന്നതു്. സമുദ്രതീരത്തിൽ അങ്ങനെ കാണപ്പെടുകയും അവരുടെ യഥാർത്ഥ നില നേരെ മറിഞ്ഞു. ദുഷ്ടാധനൻ

പിതാവും ധൃതരാഷ്ട്രൻ മകനും ആയിട്ടാണു് അവരുടെ നടപടികൾ, ദൃത്യന്മാരെ വേധാധിഷ്ഠിതനാക്കി. യജമാനനും ദൃത്യനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം ആണു് അവർക്കുള്ളതെന്നു വിചാരിക്കുന്നു എന്നിൽ ദുഷ്ടാധനനെ യജമാനനും ധൃതരാഷ്ട്രൻ ദൃത്യനും ആയിട്ടാണു് അവർ കാണാനാതു്. എന്നതായാലും കലികാലത്തെ പദവും എന്നേ പറയുവാൻ പറ്റൂ. ദുഷ്ടാധനനെ കലിയുടെ അവതാരമായി അറിയാത്തതുകൊണ്ടു് അവരുടെ ഈ നടപടികൾക്കു് ഏതൊരു അർത്ഥം ഉണ്ടെന്നു വരുമെന്നു്.

അദ്ധ്യായം 13.

അനുപ്രോധം മധുപരിയം.

ധൃത:—എന്തൊരു അനുപ്രോധം ഉണ്ടെന്നു് ഉണ്ടാക്കി ചുമയ്ക്കുന്നു എന്നറിയില്ല. അവനെ പാത്തയച്ചു അറിയില്ലായിരുന്നെ.

ദുഷ്ടാ:—എന്തു് ഭീരുത്വം. കിരവന്മാർക്കു് ഈ ഭയമോ? കഷ്ടം!

ധൃത:—കിരവനോ? കേൾക്കേണ്ട കാലം. പ്രണവപ്രാധിപൻ നമുക്കുവേണ്ടി എന്തൊന്നിലും സഹായം ചെയ്യുമോ?

ദുഷ്ടാ:—ഹാ! നോക്കിയിരിക്കുന്നു. ഉദയജാതനാളെ കൊല്ലുവാൻ പന്ത്രാധിപൻ സാറിന്റെ ഒരു അസൂയ മതിയാകുമല്ലോ?

ധൃത:—ഉദയജാതനാളെ കൊന്നിട്ടു് നമുക്കെന്താണു്?

മുന്യാ:—എന്നെ അധ്വാനിച്ചത് രാജ്ഞിപ്പായിരിക്കും. ഗാന്ധിജിയെപ്പോലെ അധ്വാനിച്ച് എന്താണു പറഞ്ഞത്? ഈ നാട്ടിലേ പ്രജകൾ എന്താണു നാട്ടിന്റെ ഉടമസ്ഥന്മാർപോലും. ചക്രവർത്തിക്കും മന്ത്രിക്കും ഒരു കാര്യവുമില്ലത്രേ.

ധ്രുവ:—വാസ്തവം അങ്ങനെ അല്ലയോ? നമുക്കു മാനസം തോന്നാൻ പറ്റുന്നതെല്ലാം അവരല്ല? അവർ വേല ചെയ്യുന്നവരാണ് പണമുണ്ടാക്കുവാൻ നമുക്കു നൽകുന്നത്? ആ സ്ഥിതിക്കു നാം അവരുടെ ദാസന്മാർതന്നെ. അവരുടെ അമേച്ഛാ കോരണ തോട്ടികളും തന്നെ.

മുന്യാ:—കൊള്ളാം. ഇങ്ങനെയാണോ ധരിച്ചിരിക്കുന്നത്? നമുക്കു ഭൂമി നായകൻ പാഠവും ഒറ്റിയും കൊടുത്തിരിക്കുവാല്ല?

ധ്രുവ:—നാം പണംകൊടുത്തു വെച്ചിട്ടു വാങ്ങിയതോ? നമുക്ക് അവരെക്കാരും കൂടുതലവകാശത്തിന് എന്തു കാരണം?

മുന്യാ:—പണ്ടിരുന്ന രാജാക്കന്മാർ പടവെട്ടി ജയിച്ചെടുത്തത്.

ധ്രുവ:—പടവെട്ടി ജയിച്ചാൽ ഭൂമി കിട്ടുമോ? ഭൂമിയോടു പടവെട്ടിയോ? ഭൂമി നമ്മുടെതാകുന്നതെങ്ങനെ? ഓരോ സ്വർണ്ണപ്പതപ്പതയോ? അതുകൊണ്ടു സർവ്വജീവ വാശിക്കാക്കും തുല്യാവകാശമുള്ളതല്ല? വേലചെയ്താലോ ഹിന്ദു വർത്തിക്കുമല്ലോ. വേലചെയ്യാൻ ആളില്ലെങ്കിൽ നമുക്ക് ആണ്ടുതോറും കറ തന്നെയാൽ? മറ്റും, നിന്നാവാൻ കൊള്ളാമോ?

മുന്യാ:—കൊള്ളാം! പ്രജകൾ അടികൾ. നമ്മുടെ അടികൾ. നമുക്കായി അവർ വേലചെയ്യേണ്ടവർ.

ധൃതഃ—സവർ അക്രമം ചെയ്യുന്നതല്ലേ? അവരെ നാം വിമർശനം വാങ്ങിയിരിക്കുന്നുവോ?

ഓശ്വേദഃ—സവർ വേലമെടുക്കുന്നവർ. നാം ഫലം അനുഭവിക്കേണ്ടവർ. നമ്മുടെ നാട്ടിലെ പരമർ, പുഷ്പമുതലായവർ കൃഷി ചെയ്യുന്നതല്ലെന്നല്ലേ? നല്ല കൃഷിക്കാരെപ്പോലെ, പണിക്കർ ഉരിയർ തവിട്ടു വേല ചെയ്യുന്നവർ. അപ്പോഴെ എന്ത്? അതുപോലെ.

ധൃതഃ—അങ്ങനെയൊരു കാര്യം ഉണ്ടാകുമോ? ത്രിമാസപാരി തന്നെ ജനാധിപതിയെ അനുകൂലിച്ചു പുണ്യഗർഭമായ പട്ടാഭിഷിഷ്ടയായും വന്നത്തിലേയ്ക്കു് ഉപേക്ഷിച്ചില്ലേ?

ഓശ്വേദഃ—ത്രീമാസൻ മെട്രേൻ, ഒരു മൂലൻ; അതുകൊണ്ടു് അങ്ങനെ ചെയ്തു.

ധൃതഃ—നീ നശിച്ചുപോകുന്നു. നീ നശിച്ചുപോകണമെന്നു് നിന്റെ വായ്ക്കു് മണ്ണുവാരി ഇടുന്നു. ത്രീമാസാ ഇവനും ഇവന്റെ വശവും നശിച്ചുപോകണമെന്നു് (എന്നു വിരോധിക്കുകൊണ്ടു് അന്ത്യപുരത്തിലേയ്ക്കു പോയെന്നു്)

ഓശ്വേദഃ—(ആത്മമാത്മം) ഈ കീഴ്വനെ ഇങ്ങനെ വിട്ടുവാൻ പാടില്ല. എവിടെയാണു് പോകേണ്ടതു്? ഗാന്ധാരിയുടെ അടുത്തുവെക്കൂ. ആകട്ടെ. അവളെപ്പോലെ നശിപ്പിക്കണമെന്നു്. ഈ കീഴ്വൻ എന്തുകൊണ്ടാണു് ഭാരതത്തിനെ അന്യപക്ഷിയാക്കേണ്ടതു്? ഗാന്ധാരി, ഗാന്ധാരി, ഗാന്ധാരി, ഇവരെ വേണ്ടിയാ? കഷ്ടം! (എന്നു് അന്ത്യപുരത്തു് കോപാലനായിട്ടു പോകുന്നു. പോകാമഴിയിൽ ഭാരതനി എതിരെ വന്നെന്നു കണ്ടിട്ടു്) ഭാരതനി, പ്രിയനീ എന്റെ വത്സ!

നീയേ ശരണം. നിന്റെ പാദമേ ശരണം. നീ കൂടെ എന്തെ ഉപേക്ഷിച്ചാൽ.....

ഭാനു:—എന്തിന്? താൻ ഒരു ചുരുക്കൻ. താനും തന്റെ വംശക്കാരും കഷ്ടകന്മാരാണ്. അതല്ലയോ ഷൂരക വീഥിയിൽ സ്ഥാനം പിടിച്ചത്? തനിക്കു്—എല്ലാം ദുഷ്ടാസനന്— ഭട്ടഭട്ടന്—എനിക്കു് ഒരു കുട്ടി യുണ്ടു്. അവനെ വാഴമാക്കിക്കൊള്ളാം. കള്ളകളെയും പെൺപിരിയെയും നല്ലതു്, നല്ലതു്.

ഭട്ടേ:—ഞാൻ എന്താണു് ചെയ്തതു്? അവനെ നന്നാക്കുവാൻ ഞാൻ എന്താണു് ചെയ്തതു്?

ഭാനു:—എന്റെ നാ—കുട്ടിയെ കൊട്ടിച്ചതെന്തിനാ? എന്റെ വാ—ഒരു.....

ഭട്ടേ:—നിന്റെ വാ—യോ? നിന്റെ വാണെന്നു് ഈ അനന്തരഭരണാക്കു കാരണം. അതല്ലയോ നിന്റെ മകനും തിരുവക്ഷമനായിപ്പോയതു്. എന്റെ വാ—യോ? തന്റെ വാ—യോ? തന്റെ വാക്കുണ്ടാണു് താൻ ഇക്കാരാണു് സമ്പാദിച്ചതു്. (ചിരിക്കുന്നു) തന്റെ വായിൽ മറ്റു നിറയെ ഇടണം. മരവാപി! (എന്നു ചിരിക്കുന്നു.)

ഭാനു:—ചിരിക്കുന്നവരോ? നിന്റെ പറ്റു പൊഴിഞ്ഞുപോകട്ടെ നീ നശിക്കട്ടെ. നിന്റെ വംശം നശിക്കട്ടെ. എന്റെ ദേവീ! എന്റെ ദൈവമേ!

ഭട്ടേ:—കൊള്ളാം. നിങ്ങളുടെ ഒരു നന്മയ്ക്കു് ഈ ശാപം അല്ലേ? ചന്ദ്രന്റെ സ്ഥിതി ആർക്കും അറിയാത്തതേ? നെല്ലും ഇടിച്ചു കിടന്ന ഭട്ടേ. ഇന്നു വണ്ടിയും കരിയേയും മോട്ടാറും മാളികയും കണ്ടപ്പോൾ ഇങ്ങനെ താ—(എന്നു ചെല്ലപ്പട്ടു പോകുന്നു.)

“അയ്യപ്പൻ”

ധൃത:—എന്താണു് “അപ്പിയുടെ സുഖക്കേട്” എങ്ങനെയിരിക്കുന്നു?

ഗാന്ധാരി:—എങ്ങനെയിരിക്കുന്നു! എങ്ങനെയും എന്റെ ചേട്ടത്തിനെയും ഇവിടെ പ്രതിഷ്ഠിക്കാമെന്നുവന്നാക്കിത്തേച്ചേ നശിപ്പിക്കണമോ? ഗാന്ധാരി!

ധൃത:—സമാഹൃതമാണു് സമാധാനിക്കേണു് കോപിക്കരുതേ, കോപിക്കരുതേ!

ഗാന്ധാരി:—ആ ദ്രോഹി തങ്ങൾക്കു ചന്ദ്രനെയെടുത്തു. നാഗ്നിയിലാകട്ടെ പർവ്വതാകട്ടെ, ഉന്മാദ വരുന്നില്ല. ഉറക്കം വന്നാലും, ദാഹമുണ്ടായി പലശാലകൾ വന്നു തൊള്ളുക കഴിഞ്ഞു തെരഞ്ഞുപോയവർ അന്നിട്ടു് തെളയും ചെയ്യേണം ഉണർച്ചയാകണം. ഒരു തെങ്ങി മഹാതെങ്ങി, തെങ്ങുചുറ്റാണു്, ഇവിടെ വന്നിട്ടു തെളയുക പണമൊക്കെ പിടിച്ചു വെച്ചു. ഇനി തെളയുക കഴിഞ്ഞുവെച്ചു കൊണ്ടുണ്ടാണു് വിശദിക്കണം. അതേനാമു കേൾക്കണം ആർ ചിലു. ഗാന്ധാരി! തെളയുക ചുവർന്നു മോയത്തുപോകുന്നില്ലയോ? അല്ല! പക്ഷേവെക്കു ചുവർത്തിക്കുന്നവല്ലോ? അവന്റെ കാലടി— ആ ചോരയിലൂടെ കാലിയിൽ അന്നു വെക്കുന്ന വിരമിക്കാതേ. നമുക്ക് വന്നാറുന്നു. നാറുന്നു. അടുക്കെ വന്നാതേ! എന്തെന്തൊക്കെ! നാറുന്നു. നാറുന്നു. തീർച്ചപോലെ നാറുന്നു. അതേനാമു വന്നാ. ഏ! ഏ! (അറിഞ്ഞുപുറത്തു.)

ധൃത:—എന്റെ പ്രാപ്തം. എന്റെ ശിരോധിവിതം. (എന്നു കരയുന്നു.)

ഗാന്ധാരി:—എന്തിനേഴി അദ്ദേഹം കരയുന്നതു്? കഷ്ടമല്ലേ? നാം എവിടെക്കിടന്നുവരാം. പൊളിഞ്ഞു

വീട്ടിൽ കിന്നേവർ. ആ കുടിയിൽനിന്നും ഈ കൊട്ടം
മതിൽ വന്നുപോയില്ല? അങ്ങനെ പറയരുതേ!

ശാസ്താരി:—ഈ കുടിയിൽ കിടന്ന ചാർ മരിയായിരുന്നു. ഈ
തെയ്യപ്പിള്ളിയാട്ടത്തിന് പുറപ്പെടേണ്ടി ഇല്ലായിരുന്നു.
ഈ ഡ്രോമി അറയുടെ ചുമകളെക്കൊണ്ട് അറയ്ക്കു
പിന്നാല ചാർപ്പട്ടു. കയ്യോ കയ്യോ ജന്മമേ
പാഴായി. എന്താ പാപം നരകത്തിൽ കിടന്നു? ഉഴല
ന്നുപോ? ഇതു കൊട്ടാമുട്ടു. ഇതു കണ്ടിപ്പോകുന്നതുക
ലാണം. ഈ നരകമുഖമുദരം നാം അന്തരവിശ്വ
നില്ലേ? നീ ആത്? ഏന്റെ അമ്മ-ഇതാത്
ഏന്റെ മകൾ അമ്മ മകൾ മകൾ-അമ്മ.

ശാസ്താരി:—ഇതു നമ്മുടെ ഭാഗ്യഭാഷം. ഭാഗ്യമുള്ളവർ
സുഖമനുഭവിക്കട്ടെ. നാം ഭാഗ്യശരകുട്ടവർ.

ശാസ്താരി:—ഈ ഡ്രോമി നാത്താവന്ന് ഒളിച്ചുനിൽക്കുന്നു.
എന്തിനെങ്കാ ഒളിച്ചുനിൽക്കുന്നത്? മഹാപാപീ!
മഹാപാപീ നിന്റെ തലയിൽ ഇടിവീഴേണ! ഭഗ
വാണേ നിന്റെ ഭാരമന്തിയുടെ തലയിൽ ഇടിവീ
ഴേണ. ഭാനമതിക്കു് ഇങ്ങ കേറിയിരിക്കാൻ വൈകി.
അത്ത്ത് ഒരു മെയിത്താനം ഉണ്ടു്. അത്ത് എ
ന്തിന ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു? ചാവത്തേ? നാലു കാഴ്ച
കൊടുത്താൽ ഒരു മൂലം കയറ കിട്ടുകയില്ലേ? കയറ
വുമായി കഴുത്തിലിട്ടിറങ്ങി ചാകരുതേ? അങ്ങനെ
നാലു കാഴ്ചയിലും പ്രയാജനത്തിൽ വരട്ടെ.
മഹാപാപീ!

മുട്ടോ:—എന്താണിത്? ഈ ചീത്തക്കൂട്ടത്തിന് പ്രാശ്നപി
ടിമുട്ടോ? പ്രാശ്നാണ സംശയമില്ല. തിരുമേനി നമുക്കു
പോകാം. ഇവർ ഇവിടെക്കിടന്ന് ആടട്ടെ. ഇതിന
കത്തുകിടന്ന് ആടട്ടെ. (പോകുന്നു)

മധുപരി

ഉദയഭാനു മധുപരിയിൽ ചൊന്നാചന്ദനോടുകൂടി രണ്ടാം മഹാഭാരതയുദ്ധത്തിന്റെ പ്രധാനരംഗം മധുപരിയിലേയ്ക്കു മാറി പതിനാറായിരം കൈകളുള്ള ബാണമുതിർന്നു കൈയെഴുത്തു ഗോപുരവാതൽ കാവൽക്കാരനായ ഒരു നായകനെ ഉദയഭാനു കാണുകയും, അദ്ദേഹം 'മധുപരി' കൈകൊണ്ടു കൈയെഴുത്തു ഒരു വെട്ടു കോപം ഇളകിമറികയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹം പല ആനകളെയും ഉദയഭാനുവിനു നൽകി വശപ്പെടുത്തി. വടക്കെ ഗോപുരവാതൽ സൂക്ഷിച്ചു കാരനായ രാധവനും ഖാണാസുരന്റെ ധീരനായി കാത്തിരിക്കുന്നവൻ തന്നെ. ഉദയഭാനുവെ നാട്ടിൽനിന്നും തള്ളിയ വൃത്താന്തം കേട്ട് അതിൽ തനിക്കു ധനമോഹത്തെ നിവർത്തിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരുപാടായ കണ്ടു. നവീനപരിഷ്കാരം രണ്ടു വൃത്തികളെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിദേശീയലഹരികളും മറ്റു സുഖങ്ങളും സ്വീകരിച്ചതോടുകൂടി അവധിയില്ലാത്ത മനോരാഗങ്ങൾ മനുഷ്യരെ നശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. അതുപോലെ ഭൂസ്വത്തുകൾക്കും കേടുകൾപറ്റി അവയും വശമാക്കിത്തന്നുവെക്കുന്നതിനും ഇവയ്ക്കു ചികിത്സിക്കുന്നതിനും ഒരുപാടായ ചികിത്സകന്മാരും നാട്ടിന്റെ അത്യാവശ്യങ്ങളായി പരിണമിച്ചു. മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ പ്രധാനാംശങ്ങൾ ഒരു മനുഷ്യശരീരവും മറ്റേതു ഭൂസ്വത്തും ശരീരത്തിന്റെ രോഗങ്ങൾ മാറുവാൻ ചികിത്സകന്മാരും ഒരുപാടായ ചികിത്സകന്മാരും. അതുപോലെ ഭൂസ്വത്തിന്റെ കേടുകൾ തീർക്കുവാൻ വാഗ്ധാതികളും കേസുകളും ഈ നാട്ടിൽ നിറഞ്ഞു. രാധവൻ ചികിത്സകന്മാരെ നായകൻ—മറ്റാൻ വാഗ്ധാതികളുടെ നായകൻ—ഇങ്ങനെ നായകന്മാർ മധുപരിയിൽ ഖാണാസുരന്റെ കാവൽക്കാരനും

[illegible]

ദിനം കാലത്തേ പ്രതിമുദ്രാവിഹിതങ്ങളുടേയും കളികളുടേയും നീക്കിപ്പോകുന്നതു. അങ്ങനെയുടേയും അങ്ങനെയുള്ള ഒരു വിദ്യാമാണ്. 'പ്രാപ്തമാനം പ്രാപ്തമാനം ഗതസമുദലിക്കാത്' അല്ലെങ്കിൽ 'പ്രാപ്തമാനം ഗതമാനം ചൈവന്നവതം' ആയി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നവർ എല്ലാ പാതികളും ഭാഷ്മീകരണങ്ങളിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കുന്നതിന് അവർ ശ്രമിക്കുന്നു. അങ്ങനെയുള്ള ഭാഷ്മീകരണവ്യവസ്ഥ വിശ്വാസാർ പ്രദക്ഷണമകരശബ്ദമായി വിദ്യവശമാണ് ആവശ്യപ്പെടുന്നത്. 'മുദ്രകളെ മറ്റൊരർത്ഥത്തിലേക്ക് കൊണ്ടു പ്രദക്ഷാദിപ്പിക്കുന്നു. ആ പാദങ്ങളെ പലതായി പലപലന ഒരു വർത്തമാനങ്ങൾ ഉപയോഗപരിഷ്കാരത്തിലേക്കുമാണ് യഥാർത്ഥം ഉണ്ട്. 'ഉള്ളിലുപാലെ' മുദ്രകളെ മുന്നിലും ഉണ്ടു. അതിനെയും ഇവിടെയും ഉപയോഗമാണു വരുന്നതെന്നു വിഷയമായിരിക്കുന്നത്. യഥാർത്ഥത്തിൽ മുദ്രാധാരണർ കോടകളും പാദകളും ദ്രോഹങ്ങളും പൂർവ്വാർത്ഥക മാതൃകകളും മെലോലികമാതൃകകളും വിപ്രവർത്തിന കാരണമായിരിക്കുന്നതുപോലെ മധ്യകണ്ഠത്തിലും മില കാരണങ്ങൾ കേൾക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടായി ജനങ്ങൾ ഇളകിപ്പോകുവരുന്നവരായിരിക്കുന്നു. 'മധ്യപരിയിൽ വിദേശികളുടെ ഭരണം—യഥാർത്ഥത്തിൽ സ്വദേശികളുടെ ഭരണം. വിദേശഭരണ മതമനുസരിച്ച്, നാട്ടിന്റെ മധ്യവിനെ അപഹരിച്ച് അവർക്കു അനുകൂല വിദേശവാർത്തകൾ ഉണ്ടായി നാടുകീ നാട്ടുകാരെ പാടിമേളാക്കണമെന്നു ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. യഥാർത്ഥത്തിലേ സ്വദേശവാർ, ദുഷ്ടാധനാർ യഥാർത്ഥത്തിലേക്കു കൗശലമേളകൾ ആദരിച്ചു നശിക്കുന്നവരായിരിക്കുന്നു. മധ്യപരിയിലെ മാധവനും മറ്റും ഗുഹ്യമായും കൊണ്ടു പാദത്തിൽത്തന്നെയും മധ്യപരിയിലേ വിദേശഭരണത്തെ അനുകൂലിക്കുന്നവരായിരിക്കുന്നു.

[illegible]

പ്രശ്നവും നരേന്ദ്രനായനും ഭാരതപ്രാദീപനും
 വിവാകരിക്കപ്പെട്ടു. "പ്രശ്നം" എന്ന പദത്തിൽ അർത്ഥം
 അമാലകാവഗതി അംഗത്വം എന്നും പ്രാദീപനം ഇതി
 ദേവതയും കേരളപ്രദീപനം ഉപാധനം ആയ ഭൂമിയാലുള്ള
 ഭാരതനാട്ടാലും ചർച്ചിച്ചു. ഇങ്ങനെ ധർമ്മ ധർമ്മം
 തന്നെയും ധർമ്മപരിധിയും പരമേശ്വരം പ്രാപ്തിയും
 നാഥനും ഭരണിട്ടു ധർമ്മരാജ്യപുത്രനികൾക്കു പലം നൽ
 കുകയും ചെയ്തു. ഉത്തരദേശത്തിന്റെ അമാലകാലം തുടങ്ങി
 നെഴുത്താധനപുത്രനികൾക്കു ധർമ്മനം ചെയ്യപ്പെട്ടു.

ഈ സമയം അവസാനിച്ചുവോ? ഇക്കത്തിൽ പലരും
 തെ ശേഷിച്ചു പ്രതാപമുണ്ട്. മറ്റൊരുവൻ, ഉത്തരദേശൻ,
 കീഴാകൻ, അഭിമുഖ്യം, അഭിമുഖ്യം, അഭിമുഖ്യം, വിദ്യ
 ന്, നാഭൻ മതയാമൻ അഭിമുഖ്യം അഭിമുഖ്യം
 ജീവിച്ചതെന്നായിരിക്കുന്നു. അവന്റെ പേരും ഇതി ഇതി
 കെ ചേക്കാനെ ഈ പേര് അവസാനിക്കുന്നതു. പ്രതാപ
 മുൻ വൃദ്ധനായും ചാലതകൾ അഭിമുഖ്യം ചെയ്തി
 ചെയ്തി വരുന്നതായിട്ട് ധർമ്മനായുടെ അവസാന
 പേരും ഇരിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിനിടയിൽ പലകളെ ഒരു കീഴാ
 കുന്നെക്കൊണ്ടു വിടക്കൊണ്ടിട്ടുപോയത് നിശ്ചയിച്ചു.
 അവരും ധർമ്മനായുടെ തെക്കുകൾക്ക് ആകയാൻ ഇറക്കി
 തിരിക്കുന്നു. അവരും പ്രതാപമുഖ്യന്റെ പുത്രിയാണെന്നു
 ഗാന്ധാരിയും ഉത്തരദേശന്റെ പുത്രിയാണെന്നു ഭാരതനി
 യും അതുപോലെന്റെ പുത്രിയാണെന്നു ഗാന്ധാരിയും
 തങ്ങളിൽ വഴക്കുചിട്ടിച്ച് ഒന്നിച്ച് പ്രതാപമുഖ്യന്റെ അവ
 കാരെത്തന്നെ ഉത്തരദേശനും ചാലതയും സമാധാനം
 ചിന്താ ഗാന്ധാരി വൃക്കക്കാരും കരവെക്കാരും
 പ്രതാപമുഖ്യന്റെയും ഉത്തരദേശന്റെയും വെട്ടാട്ടിയായി
 നിട്ട് ചേർത്തതായി പരിചരിക്കുകയും പരിചരിക്കുകയും

കുറേ ഉണ്ണുപടങ്ങളായ പ്രീലകളോളം കഴിച്ചിരിക്കുന്നു. ഗാന്ധാരി, ദുര്യോധനനുമായി റീണയ്ക്കി ദുര്യോധനന്റെ പാത്രമേറുക ത്തിട്ടു ദേവം സാമസങ്ങൾക്കു വശപ്പെടുത്തു് ജീവിപ്പെന്ന കഥയും ഇതിനോടു ചേർക്കേണ്ടതാണ്. ചാലമതി ഗാന്ധാരിയേയും ഗാന്ധാരിയേയും ഗുരുരാജാക്കളെയും ദുര്യോധനനേയും അടക്കി ഏകാധിപതിയാക്കി സൈന്യവർക്കു നായകനായി വന്നു. വാസനാശം വന്നോടുകൂടി വാസനാശം വന്നു.

ചാലമതിയുടെ കഥയെക്കുറിച്ചു പറയുന്നതിന്നു മുമ്പെ അദ്ദിമേയ്യ ദുര്യോധനപാദസമ്പന്നനായും, ഇ പാദംഗത്തോടുകൂടി ദുര്യോധനപാദങ്ങളിൽ സമർപ്പണം ചെയ്തു. രണ്ടു മയമായ തീക്കളവും കടക്കി എടുത്തു് അയച്ചിട്ടുള്ള അനവധി ദ്രവ്യവും കീഴയ്ക്കുകളിൽ അടക്കം ചെയ്തു് ഒരു രമ്യമായ മണ്ഡിതത്തിൽ സൂക്ഷമായി വാങ്ങുന്നു. വിദൂരർ അന്യനായോ സർവ്വപന്യനായോ ഒരു കരീത്തത്തിൽ ചുമക്കുന്നതുകൊണ്ടു് ഏകാധിപതി വാങ്ങുന്ന നേട്ടി കഴിച്ചുവരുന്നു. നാമെൻ ഈ കഥകളെക്കൊണ്ടു് സമർപ്പത്തിലും നരകത്തിലും അയക്കുന്ന വയർ വീണ്ടു ചാക്കത്തെ കൊണ്ടു് അവിന്നാമകൾ ഉള്ളിരിക്കുന്നു. ചാലമതിയെ സ്വകൃതനാക്കുകൊണ്ടു് തന്നെയും ചാലമതിയെ കേരളീയരേ അപിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇക്കാരണത്താലാണെന്നു നമുക്കു് ഉദയകാന വേണ്ടതും അവന്റെ പ്രേമകാരുണ്യമായ ചാലിയുടേയും കഥകൾ വിശദീകരിക്കണം ആവശ്യം ഉണ്ടു്. ദൈവശിക്ഷ ഗുരുരാജാക്കളെയും ദുര്യോധനനെയും സർവ്വതന്ത്രകാരിണി കളായ ഗാന്ധാരി മുതലായ കുടുംബങ്ങളെയും എങ്ങനെ ശാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു് അറിവേണ്ടതും ധാർമികന്മാർക്കു ആവശ്യമാണു്. അതുകൊണ്ടു് ഈ കഥകൾ കേൾക്കുവാൻ നമുക്കു് പുറപ്പെടാം.

അദ്ധ്യായം 14.

ലങ്കാലക്ഷ്യം.

ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നും മദ്ധ്യഭാഗവിനെ തിരിച്ചു
നന്നം ചെല്ലുന്നതായി പല ദൂതകന്മാരും ധർമ്മപുരി
യിൽ കാണാനായി. ധർമ്മപുരിയുടെ പുറത്തു, ധർമ്മക്ഷേത്ര
ത്തിന്റെയും കേന്ദ്രമായിരിക്കുന്നത് ഒരു മഹാക്ഷേത്ര
മാണ്. ആ ദക്ഷേത്രത്തിന്റെ അടിയിൽ കിഴിച്ചുചാക്കിട്ടു
ള്ള കുറ്റാരാളിൻ ധർമ്മകന്മാരുടെ പ്രാസാദപഥങ്ങൾ
വർഷത്തോളം നീളിയ കാമ്പരപ്പാലത്തും ചെറിയ കാണിക്ക
കളാലും നിക്ഷേപം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. മദ്ധ്യഭാഗത്തെ നാ
ട്ടിൽനിന്നും കളഭരത പാപശോധിക്കാൻ ദുഷ്ടാധനക്കാർ
ആഴമെപ്പകാരം ഒരു മഹോത്സവം ആഘോഷിച്ചു. അതു
സംബന്ധിച്ചുണ്ടായ ശോഷമാത്രമായ പ്രശോഭിച്ചിട്ടു
ലക്ഷാഭീപഥവും കരേ ഒരു കൊടുമുടിയിൽ അണക്കത്തുപോ
യതു ധാർമികന്മാർ ഒരു ദൂതകന്മാരിൽ സങ്കല്പിച്ചു. അതു
കൂടാതെ അതു സംബന്ധിച്ചുണ്ടായ സമയത്തെ ആദ്യപ
ത്തിയിൽ ചെന്നിരുന്ന ന്യായമനുഷ്ഠക്കാർ ഭക്തിച്ചിരിക്ക
വോൾ ദക്ഷേത്രത്തിന്റെ ഉപരിഭാഗത്തുനിന്നും മദ്ധ്യവി
ല്ലത്തന്നെ ഒരു മഹാചണ്ഡാലപ്രതിമയിൽ പെട്ടെന്നു
മധ്യാഹ്നത്തിൽ പുറമേ പ്രകാശംകാണാൻ ആ ന്യായമനു
ഷ്ഠത്തിൽ ആവിർഭവിക്കുമായി. അവനെ അവർ വേ
ണ്ടുപോലും സ്ഥിരപ്പെട്ടു പുറത്തേക്കി അതും ഒരു നാ
മഹാമഹിമയെന്ന ധാർമികന്മാർ നിശ്ചയിച്ചു. ഈ ദൈവ
കർമ്മങ്ങളെക്കൂടും കഴിഞ്ഞു ധാർമികന്മാരുടെ പാപവ
സ്സായി ശാന്തമാകുമെന്നു ഒരു ദൈവത്തിരുളെ യോഗം തി

ഭാസ്കരൻ:—നമ്മെ നമകത്തിലേക്കു ഇട്ടുകൊണ്ടു പോകവാനായി വന്നിരിക്കുകയാണല്ലോ.

മുഹമ്മദ്:—ഏതു നമകം? ഈ സ്വർണ്ണവും വെള്ളിയും ഓട്ടുണ്ടല്ലോ ഈ പ്രസാദവും നമകത്തിൽ ഉണ്ടോ? അവയെടുത്തെന്നു ഇങ്ങോട്ടു വിളിക്കട്ടെ.

ഭാസ്കരൻ:—പള്ളിയുടേതാണല്ലോ ആവർത്തനം? എന്താ! നീ പോയി ആ ലോഭമുള്ളതു പ്രതികരണമുണ്ടാക. (എന്നു പറഞ്ഞു കോടത്തോടു കൂടിത്തന്നിട്ടു) മഹാജനങ്ങൾക്കു. മഹാ മതിയല്ലാ. നമ്മെ കൊള്ളിച്ചിട്ടു വന്നു വന്നു കൊള്ളിക്കുകയാണു്.

മുഹമ്മദ്:—നമകം എന്നു കേൾക്കുമ്പോൾ ഏതു.

ഭാസ്കരൻ:—അല്ല! നമകം? നമകം ഈ പ്രാദേശം കൊണ്ടുപോയി നമകത്തിൽ കാണുന്നതായ സമ്പത്തുണ്ടാകാ മഹാജനങ്ങളെയെല്ലാമെ സമ്പാദിതാ സിദ്ധാ. അതിന്നു വേണ്ടി ഏറ്റവും പെട്ടെന്നു.

മുഹമ്മദ്:—അതെങ്ങനെ?

ഭാസ്കരൻ:—ഈ ലോകത്തിൽ സമ്പാദിതപ്പെട്ടതിനാലാ?

മുഹമ്മദ്:—നല്ലതു്, ഇവളാണോ? (എന്നു് ആ മിക്കകത്തു വെണമെന്നു് പാടിയിരിക്കുന്നു വന്നു വന്നു ലക്ഷ്യമെ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ടു് ഭാസ്കരനോടു ചോദിക്കുന്നു.)

ഭാസ്കരൻ:—ഓ. ഈ ദേവിതന്നെ. (എന്നു ലോകത്തിൽ പാടിയിരിക്കുന്നു മറ്റു നമ്മെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. അതു കണ്ടു മുഹമ്മദനും അങ്ങനെ പറയുന്നു.)

മുഹമ്മദ്:—നമ്മുടെ മഹാജനം തമ്മെ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചു് ഏതു വന്നതാണു്. അവിടത്തെ തുല്യമെങ്കിൽ കാഴ്ചവെക്കുന്നതായി ഈ സമ്പത്തു ചൂട്ടി തന്നെ ചൂട്ടിക്കുന്നു.

എന്ന പ്രസ്താവനയ്ക്കു് കൈയ്പു മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ കൈയ്പു ഓരോ പൊയ്ക നമ്പരനമ്പരിതമായ പെട്ടി ഏറ്റിടുന്നു.)

ដោះ:—តាមរបៀប កើត២០២៦?

ചോദ്യം:—(കൊച്ചിയിൽനിന്നും) 'നമ്മുടെ നാടുകൾ? നമ്മുടെ ഭൂതലത്തുനിന്നും ഇവർ ആത്മം?

[illegible]

ചോദ്യം:—ഇതു ഏതാർക്കാണ് കൂട്ടിച്ചേർത്തതായിരിക്കുക? തുറന്നുനോക്കി പെട്ടി പെട്ടി തെളിയിക്കുക.

ചുരുക്കം:—നിങ്ങൾക്ക് ഇതൊക്കെ ശ്രദ്ധപെടുത്തേണ്ടത് എത്രത്തോളം. നന്നായി കാണുക.

ഭാര്യ:—എന്തുകൊണ്ട്? മനസ്സിലാക്കുക! എപ്പോഴും ഇങ്ങനെ!

[illegible]

ചോദ്യം:— ആ പെട്ടികൾ ഇപ്പോഴുണ്ട്?

—കാലം: —ഭാരതത്തിൽ ഇന്നുള്ള നിലയും, അടുത്തു വരുന്നതും ഞാൻ കണ്ടുകൊള്ളാം.

ചിന്ത: -- എന്താണെന്നു ഒരു മറ്റൊരു ചോദ്യം ഉണ്ടോ?

ചോദ്യം—അമ്മേന്? ഓരോരവ് അമ്മേ. നീ എന്താക്കും നമു
യർവാങ്ങാവിടന്നു പ്ലാനി പിട്ടെക്കു? പാടുക.

தமிழ்:— கனாழிப்பு.

മ.മ. — അതില്ല? ആ നഗ്നി അണിപ്പുള്ള കളിപ്പുകൾക്കു
 ഗാനധാരീണമാകുമ്പോൾക്കു ലക്ഷ്യം കാണിക്കുന്നുണ്ടോ?
 അന്നത്തെ ശേഷവും കാണുന്നുണ്ടോ? വീണുനടന്ന
 നിന്റെ പ്രകാരം പ്രകാരം ഒരു മിന്നൽ വെളിച്ചമെറി
 എന്റെ ഭാഗം പാലിൽ അപ്പുറം ചെന്നു
 ശാപം മറന്നുപോയോ?

മ.മ. — ഇതാ മ?

മ.മ. — എന്താ അറിയുകയില്ല. അല്ല?

മ.മ. — നീ ആരാണെ?

മ.മ. — ഈ ധർമ്മത്തെപ്പറ്റിയിൽ മേൽക്കുന്ന ഏറ്റവും അധിക
 സാക്ഷരയും ഉറപ്പുള്ളതും നാശനശ്ശി സഞ്ചിപ്പു
 യാത്രയാവാവാനു ധരിപ്പിക്കുന്നു. യ. മ. മ. മ. വിധി
 എന്ന വിധികൾ ആ പട്ടണത്തിൽ എത്തിച്ചുകൊടു
 കയും ചെയ്യുന്നതി എന്റെ ഭാഗം. അതിനായി
 ഭഗവാൻ എന്നെ നിയോഗിച്ചു

മ.മ. — എന്തിനാണത്? (അന്വേഷിച്ച്) ഇവർ
 കൊണ്ടുകൊണ്ടുണ്ടോ? ആരാണു നോക്കൂ മോളിക്ക
 നായി? ഇവർ ആരെയും നോക്കുന്നതിലുള്ള കൈകൾ
 പോകുന്നു.

മ.മ. — നല്ല ആടലാണു, പക്ഷെ മോ എന്നറിയാതെ.

മ.മ. — പാലത്തിലെ എന്റെ കൈകൾനിന്നും വെടി
 പറ്റി നെഞ്ചിൽ കേറിയിരുന്നു. അവളുടെ ചങ്ങല
 കൈകൾക്കുമേലും മറ്റു സ്ഥാനത്തെയും മർദ്ദിച്ചു
 കൊന്നു നിന്നു. ഈ വാക്കുകൾക്കു നോക്കുന്ന
 വാൻ പ്രയാസമാ?

മ.മ. — എന്തു പ്രയാസം. പക്ഷെ സാധിക്കുന്നതല്ല.

മ.മ. — എന്താണു നിന്റാണു? കോടികളാണു സ്ഥാപിത
 പ്പെടുത്തിയോ? മേ! നമ്മുടെ ഈ ധനം കൊടു

കുറേക? ഞാൻ ആർക്കും ഇതുവരെ ധനം കൊടുത്തിട്ടില്ല. ഇനി കൊടുക്കണമല്ലോ. എന്റെ അപ്പൻ പ്രൗഢാർക്കുപോലും ജീവിച്ചിരിക്കുവാൻ ആശയം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ദിവസംപ്രതി കോഴ തരണം. മന്ത്രിയായാലും, ജാലീജിയായാലും, ആശയം എന്തെങ്കിലും കോഴ തരണം. എന്നിങ്ങനെ കോഴ തരാതെ ആർക്കും സ്റ്റാറ്റിക്സാൻ സ്ഥലം ധാർമ്യമുള്ളതിൽ ഞാൻ അനുവദിച്ചിരുന്നില്ല. നാലാറും, വില്ലുവും, തുടങ്ങി, മറ്റും, പണ്ടിറും, കാളിയും, കരാളിയും എല്ലാ ദേവതമാരും എന്നെ കോഴ തരാതെ അവരോട് അവരുടെ ദേവാലയങ്ങളിൽ സ്ഥാപനമായിരിക്കുവാൻ ഞാൻ സമ്മതിക്കില്ല. കള്ളൻ. മോഷ്ടകൻ. വേല ചെയ്യാതെ രാജ്യം പകുപ്പം അപ്പം, വട, പായസം, പൊയ്ക്കൽ, ത്രിമധുരം, പഞ്ചാമൃതം ഈ വക തിന്നതിന്നു മടിമരായിപ്പോയി. ആ ഉദയഭാരതവിനെ നോക്കിനിന്നും ആട്ടിക്കളഞ്ഞതുപോലെ ഇക്കൂട്ടക്കളയും കാഴിച്ചേക്കുന്നുണ്ട്.

ലക്ഷ്മി—എന്തിനാണിത്? കയറുക നിന്ദിക്കുന്നതോ? (എന്നു ചോദിക്കുന്നതോ അങ്ങനെയായി ചിരിച്ചു.)

ഉദയ—ഈ ദേവന്മാർ കൈകൾ ശൗന്ദര്യം പഴവും വാങ്ങിക്കൊണ്ടു് എന്തെല്ലാം പ്രവൃത്തികൾക്കു സന്നദ്ധരായിരിക്കുന്നു. പിന്നെ ഇവയെന്താണ്?

ലക്ഷ്മി—ആ ദേവന്മാർ നിന്റെ ശൗന്ദര്യം പഴവും ആവശ്യപ്പെട്ടോ? നിന്നെപ്പോലെ മുള്ള മോഷ്ടകന്മാർ ആ ദേവന്മാരെ സമർപ്പിച്ചു് അവർക്കു് ഇരിക്കുവാൻ അതി ദേവന്മാരുടെ സ്ഥാപിച്ചു. അതിന്നു് ഫലമുണ്ടാകാതെ ദൈവന്മാരുടെ എന്താണ്?

ലക്ഷ്മി—വില്ലുവെട്ടിയും ശിഖരം മുട്ടിയും ഗന്ധർവ്വം മറ്റും ഉടക്കുന്നവന പട്ടകളും, കൈകൾക്കു് ഫലങ്ങളും

പാതസഞ്ചരം യഥേഷ്ടം നൽകിയാൽ അവർ നമ്മെ സഹായിക്കുമല്ലോ. അതുകൊണ്ട് ഞങ്ങളുടെ പക്ഷം വേദാന്തമായി ഇവിടെ ഇന്നൊരു ഞങ്ങളുടെ രക്ഷയായിരിക്കും. ദേവി പ്രസാദിക്കണേ, അപരാധങ്ങൾ ക്ഷമിക്കണേ!

ലക്ഷ്മി:—പ്രാണധർമ്മത്തിലൊന്നും ഇക്കാര്യങ്ങളെ മഹാപാതകങ്ങൾ എന്നു ചിലർ ചിന്തിച്ചിട്ടുള്ളതല്ല. ശിശുവേദത്തി, സ്മൃതിവേദത്തി, രാജവേദത്തി, ബ്രഹ്മവേദത്തി ഇവയെ പാണ്ഡിത്യത്തിൽ നിരന്തരം പഠിക്കുന്ന ഏതൊരു താത്ത്വം?

ദേവ്യാ:—ഇവയെ ഇവിടെ ചിന്തിച്ചു കെട്ടിയാലോ?

ലക്ഷ്മി:—നല്ലത്, പിടിച്ചുകെട്ടുക! നല്ലത്.

ലക്ഷ്മി:—അപ്പോൾ പ്രസാദിക്കണം! കോപിക്കരുത്!

ദേവ്യാ:—ചാ! ഇവയെ ഞാൻ ചിന്തിക്കുകയുണ്ട്. ആരാണ് ഇവയുടെ നിലമെടുത്തു? ആരാണ് ചിന്തിക്കുകയുണ്ട്.

ലക്ഷ്മി:—അതേ, അതേ. സ്മൃതി.....

ലക്ഷ്മി:—എന്നാൽ ആരുടെ പക്ഷമെടുക്കുവാൻ ഉള്ളവർ വരുത്. (എന്നു് എഴുന്നേറ്റു നിൽക്കുന്നു)

ദേവ്യാ:—ദേവി, മാതാവേ. മഹാപാതകം പ്രസാദിക്കണം, പ്രസാദിക്കണം (എന്നു് കരയുന്നു)

ലക്ഷ്മി:—മഹാപാതകങ്ങളേ! ആ പാപി ത്രാണനാക്കുക. (എന്നു് പറഞ്ഞു മറഞ്ഞു.)

ലക്ഷ്മി:—അതുകൊണ്ട് നാശകാലം അടുത്തു: സംശയമില്ല.

ദേവ്യാ:—നശിച്ചാൽ എന്ത്? ഈ ശരീരം പോയാൽ വേറെ ഒരു ശരീരം നമ്മുടെ ധാരാളമായ പാപങ്ങളെ നമ്മുടെ ഹൃദയങ്ങളും എങ്ങോ പോകുമ്പോൾ പട്ടിയാണോ പൂച്ചയാണോ പാമ്പാണോ കാക്കയാണോ, എങ്ങനെയും

ഈ സന്ധ്യ ഈ സന്ധ്യയ്ക്കും നമുക്ക് അനുഭവി-
ക്കാം. എന്റെ ശാസ്ത്രം അങ്ങനെ.

ഭാ.:—ഉദയഭാനുവർ വേഗം, അദ്ദേഹം അനുഭവിക്കുന്നതു
കുറച്ചു വളർച്ചയും ചുറ്റും കൊതിക്കുകയാലെ—

മേൽ:—അതിനൊപ്പം ഏതുവിധവും ഈ സാധനവും
സന്ധ്യയ്ക്കും നാം വിടുന്നതല്ല.

ഭാ.:—ഇതാ നമ്മുടെ വരുംകാലം പാടാത്തതിനൊന്നിരി-
ക്കുന്നതല്ല.

മേൽ:—എന്താണത്, അർത്ഥശാലാപു പറഞ്ഞതാണ്?
എന്റെ നീയും ഒരു പ്രേമകാണനത്തിൽ ഉള്ള പാ-
മ്പരവുക ഏഴെന്തോ, അങ്ങനെയൊരു കാഴ്ച
കൾ. ഈ എന്റെ ദൃഢതയോ പാമ്പരവുക
യ്ക്കും സൂക്ഷിക്കുവാനായിട്ട് അന്തരം ഇവിടെ
ഉണ്ടാകാം. അർത്ഥശാലാപു അത്യാത്മീയമായി കടന്നു
ഇവിടെ പാമ്പരവുകയ്ക്കും, എന്റെ വാസനയ്ക്കും
ശരിയായിരിക്കുന്നു. ഒരു പാമ്പരവുക എന്ത്? ഏതു
നാളെങ്കിലും അത്യാത്മീയം നൽകിയിട്ടു. ഇപ്പോഴും അങ്ങ-
നെ അല്ലെ? മന്ത്രിയും ഉപദേശിയും എന്തുകൊണ്ട്
നിൽക്കുന്നു. നീ കാരണമില്ലെ? നിന്നെക്കാണിക്ക
വാനായിട്ടല്ല അവരുടെ ആ മൂലകളിൽ അന്തരം
ഇപ്പോൾ കാണിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ആ പാമ്പരി-
ന്റെ ചിന്തയും, അങ്ങനെയൊരു പഞ്ചപുഷ്പങ്ങളെയും
കൈകൊണ്ടും കാലുകൊണ്ടും അടക്കി നിൽക്കുന്ന
വഴിയെ സന്ധ്യയ്ക്കും. പാമ്പരിന മനസ്സെന്തിനോ
ഭീഷണിയല്ല, കൈവിൽ ആടിത്തുടങ്ങിയവർ ഒരു
കൃത്യം സിദ്ധിക്കും.

ഭാ.:—എന്തിനോട് കൈവിട്ടു. പാമ്പരവുകയോ പാമ്പരി-
നോടുകൂടി പൊരുക്കുവാനും വാളി!

கேள்வி:—அரசு, ஏனோக்கு பாது உதவியோ இ
சபாநாயக நினைவு ஏ வினா கி?

30 :—ഇരട്ടപരക്കുന്ന സ്വാതന്ത്ര്യം എനിക്കുണ്ട്. അതെന്നതല്ല. ഞാൻ നരകത്തിലായാലും, അത്യാനന്ദമായ ഒരു നവരത്നശോഭനാലൂകിയ സർവ്വം തീർത്ത്, അതിൽ എന്റെ നാ—കുട്ടിയും, നാ—യുടേയും, എന്തോണം നല്ല ഈട്ടിയും ചേർന്നു ഉള്ള ശോഭനാശോഭനാലൂകിയ രണ്ടു നിമേഷത്തിനകം മരിക്കുവാൻ സന്നദ്ധനാകാൻ പ്രാപ്തനാകാൻ സാധിക്കും. നരകവും സ്വാർത്ഥാധർമ്മവും.

[illegible]

ഉത്തരം:—ഈ മഹാപങ്കാളി വരുകൾ ഇവയുടെ കിടപ്പിനി-
യിലു കാണപ്പെടുന്ന അഗ്നി പൂർത്തമാകട്ടെ.

പ്രകൃതി: — നമ്മുടെ കർമ്മങ്ങൾ അടിമത്ത സാധനം. ദാമനം ഇവിടുത്തെ ഹിതത്തിന് വിപരീതമായി നൽകുന്നതല്ല. നമ്മുടെ ചെറുപ്പം ഉപരികളെ നാട്ടിൽനിന്നും കളയണം.

മേന്മ:—അതിനർത്ഥം ഇപ്പോൾ അലോചന

സാക്ഷർ:—എന്താ അകത്തു സമാജനത്തെ കേട്ടു. എങ്ങനെയാ?

മേന്മ:—അവ സമാജനം ഇല്ല കമ്പവുണ്ടില്ല. പോയി നോക്കിയവർ. എന്തിന് ഇത്ര കഷ്ടപ്പെടാമെന്ന് കേട്ടുന്നത്. ആരെങ്കിലും അവിടെ?

ശ്രീകൃഷ്ണൻ:—സപാതി, അഭിമന്യു.

മേന്മ:—ഈ അ മാതിരി നിമിഷകാലം. അങ്ങോട്ടു തൊഴുതാൽ പറ്റാത്തതല്ല (എന്നു പോയി)

മേന്മ:—എന്താ സാരം, കണ്ടിട്ട് എത്ര കാലമായി അഭിമന്യു:—ജോലി.

മേന്മ:—എന്തു ജോലി ഇങ്ങനെയെ എന്ത്? അതിലും വലിയ ജോലി അല്ലേയോ ഇവിടെ വരുന്നത്. എന്തൊരു ജോലി കാണിക്കുന്ന ജോലി അല്ലേയോ വലിയത്?

അഭി:—ചാക്കുവെട്ടുന്നതല്ല. അവിടെത്തന്നെ ആജ്ഞാപാത്രം.

മേന്മ:—അവ ആ ഉദ്യോഗം എന്തിന്? മറേയ്ക്ക് ആകട്ടെ. ആ ശുശ്രൂഷ ഒരു വാർഷികത്തെയും കൊണ്ടു പോയി.

അഭി:—എന്താൽ പറയാൻ കഴിയില്ല. കോ താഴെ ഉണ്ടാക്കിയതല്ലേ അതാണത്. വിന്നെ സൊല്ലാമെന്നീ.

മേന്മ:—ആ ഉദ്യോഗം ഇത്ര കഷ്ടം കിട്ടുന്നതല്ല. ചതിയാകാൻ വരുന്നതല്ല. കറുത്തൊരു ഉത്തരവുകയല്ല.

അഭി:—എന്തു സാക്ഷ്യം. നോക്കൂ. മേന്മ:—ആ ഉദ്യോഗത്തിൽ അടിയുണ്ടെന്നു അതിനർത്ഥം എന്തൊരു പാതയ്ക്കുണ്ടെന്നു ഉള്ളു. ഇവിടെയൊരു മാറ്റം ഉണ്ടാക്കി അഭിമന്യു.

ദുര്യോ:—നാമക്കുറവു ആവാവിതര. കേട്ടോ—സാർ—
ഈ പത്രാധിപരെക്കൂടി നാട്ടിൽ നിന്നും പറയുന്നതു
അതാവോ?

അഭി:—നല്ലതു്. നാമക്കുറവു് ആരാമമുണ്ടാകുന്ന ചീത്ത
യാക്കിയതു്. എന്തു പത്രാധിപർ?

ദുര്യോ:—ഈ നാട്ടിൽ ബാലമുണ്ടോ? എങ്ങനെ?

അഭി:—ഹേ, ഉദ്യോഗക്കുറവു് എന്തിനൊരു കർമ്മി
ക്കുറവു നായുളളു. ഒന്നോയുളളു ഉണ്ടോ? കർമ്മി
എന്നു പറയുവാൻ തന്നെ ഇല്ല. അപേക്ഷാവാങ്ങ
പ്രധാനത്തിന്നു പരിഭവമില്ലാത്തതിട്ടു വന്നത്തിലേക്കു
പോയി. ഉദ്യോഗവാങ്ങേണ്ടി ഇനിയൊരു പത്രാ
ധിപർ വാതു. അപ്പോഴെ ഈ നാട്ടിൽ ആരു ഇല്ല.

ദുര്യോ:—നാരായണബട്ടണാണോ?

അഭി:—ഭ്രാന്തിയും വിദ്വേഷമുള്ളിപ്പോത്ത ഒരു സന്തപമാണ്.

ദുര്യോ:—ഭ്രാന്തനല്ലേ? കേൾക്കുവാൻ ആരു ഇല്ലല്ലോ.

അഭി:—വേണം. ഭ്രാന്തനെ വിട്ടേയ്ക്കുകയാണുത്തമം.

ദുര്യോ:—എന്നാൽ പത്രാധിപരെ നാട്ടിൽ നിന്നും പറയുന്ന
കളയാം. അവനെ കയറ്റാലെയ്ക്കു നശിപ്പിച്ചാലോ?
നാരായണബട്ടണാൻ പിന്നെ എന്തു ചെയ്യും?
തന്നിയേ അടങ്ങും.

(ഒരു ശേഖകൻ പറയുന്ന നിന്നും അകത്തു ചെന്നിട്ടു്
ആശാൻകുട്ടി വന്നു തൃപ്പാദം കാണുവാനായി കാത്തുനിൽ
ക്കുന്നു എന്നു മേയ്ക്കായനനെ അറിയിച്ചു. അപ്പോൾ മേയ്ക്കാ
ധനൻ അഭിമന്യുവിനോടു് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു.)

മേയ്ക്കോ:—സാരം, പിന്നീടു കാണാം. ആകെത്തന്നോ സുഖ
ശേഷം. അതിലേയ്ക്കു പ്രശ്നക്കാരൻ വന്നിരിക്കയാണു്.
പിന്നീടു കാണാം. (അഭിമന്യുവിനെ പറയുന്ന പാ

உதிர்த்தியா — துணாமந்திரம்

[illegible]

ഉദ്യോഗം: — നമ്പൂതിരി, പരമേശ്വരൻ.

പ്രശ്നം:— ഈ ലക്ഷണത്തെ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നവരുടെ കിരണങ്ങൾ പാലായി എന്നുവേണ്ടി വേർതിരിക്കുന്നത്.

பேட்டா:—நாளை இனிதான் மதுரைக்கு வரவே? எத்தனை நாட்களாகிறது.

പ്രശ്നം:—പ്രശ്നംകൊണ്ട് തെളിയിക്കുന്നു. എത്രത്തോളം ഉപയോഗ
പരമാണ്. ഞാൻതന്നെ ഇത് പ്രശ്നംതന്നെ ആണ്. പര
മത്തെ അറിവുമാണ് കഴിഞ്ഞിട്ടു.

பேரா:—செய்துக்கொடுக்க நேரிட்டிதே. இனி வருவாய்? நகலுமா? வருவதா? என்கிறார்கள். அங்கிலாந்து வந்தால் வருவதா? என்று சொல்வார்கள். இதைப்பற்றி கவலைப்பட வேண்டாம்.

2.1.1. കഥയ്ക്കു വരി പലതാണ്. ശ്രേണിയായിട്ട് വായനക്കാരന് തന്നെയും ശ്രേണിയായിട്ട് വായനക്കാരന്റെ മുന്നിലായിട്ട് വേണമെന്നല്ലേ സഭാ ഇരിപ്പ്?

പ്ര. ൧.—സാമൂഹികവും വ്യക്തികളുടെ നിലയും വെ
ന്നിരിക്കുന്നവർ തന്നെ.

പ്രശ്നം—അതെന്തിന്? നമ്മുടെ സ്വന്തം പ്രവൃത്തികൾ തന്നെയാണ് നമ്മുടെ ശത്രുക്കൾ. മനോജ്ഞാപനം എന്ന സിനിമ സംശയിക്കുന്നു?

മുഖ്യം:—എന്താണു പട്ടാളത്തിനു കരുത്തുണ്ടാക്കി വെച്ചിട്ടുള്ളത്?

புது--(அங்கமொன்றிற்) அந்தை பெருமையுடைய
கேட்கு. அந்தப் பெருமையுடைய அந்தையன்
நீதிமுறை நடத்து. மிதவையான். அந்த பெருமை
வெட மறு.

മോഴ്സാ:— അതിനെ നോക്കിപ്പോ നയിച്ചുവല്ലോ.

പ്രശ്നം:— ആ ദ്രവ്യത്തെ അതിപ്പിന്നാൽ കഴിഞ്ഞിട്ടു. മറ്റൊരു വിധം അത് വാതം വാതം മാറിയിട്ടു. അത് ദ്രവ്യം അതാവട്ടെ. ദ്രവ്യം അതാവട്ടെ. നിശ്ചയിച്ചു. കർമ്മം ചെയ്തായി തന്നുണ്ടാകുന്നു.....

മുത്തു:—വേദം, ഭാഷ്യം, ഗ്രന്ഥാഭിമാനം, പിന്നെ
എന്താണ്?

പ്രശ്നം:—ഇവിടെത്തെ ക്രൈസ്തവക്കുടുംബത്തിനെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവ് എന്താണ്.

ප්‍රශ්න:—අපේ ප්‍රකාශන?

புது:—பாதுமாம் விதிது, பாதுமாம் விதிது குது
தானையுது?

ഭരത :—ആവോ.

പ്രശ്നം—മാനസം അർത്ഥമെന്താണ്. മാനസികം നല്ലതാണെന്നു പറയുന്ന പദമാണ്?

ഉത്തരം:—ഈ എന്റെ മാതാവു മരിച്ചപ്പോൾ കാര്യം എന്തായിരുന്നുവെന്നും, അറിയുക.

ഇല്ല:—തൊൻ മരത്തോളം തണുത്തു (30.2.20) ന്ന മരത്തോളം തണുത്ത മരത്തോളം തണുത്തു?

முனையா : — ஹா. சாதிவெண்து; கெட்டுமேயும் சாதிக்காக
பூசலாம். அது உதாராய். அது உபத்தி.

ചുരുക്കം:—ശാസ്ത്രം ഇങ്ങനെ വകതിരിയ്ക്കുന്നു.

ഉത്തരം:—ചാതിനമ്പലം പ്രതിനിധി എന്ത്?

പ്രശ്നം:—മൗനമനഃ വെല്ലു വെത്തൽ ഇങ്ങനെയൊക്കെ.

എന്നതിനുള്ള അനുമതി നൽകുന്നതിനായി സർക്കാരിന്റെ അനുമതിയോടെ

செய்து:—எது உடல் (பொருளை) உடல் துறியாகப் பிரிக்கும்.

പ്രതി:— എറിയുമ്പോൾ ഒരു പ്രാവശ്യം, ഏതൊരു കാ
 ണത്തോ? [എന്ന ചോദ്യത്തെ മാർക്സ് പുറത്തു
 അമ്പലമുക്ക് എന്ന നോട്ടം എഴുതുക.]

2. தோ:—(தோகை நாயகனாயித்) ; இதனை உகை என
 ாயித் தோகை? கண்ணு பாகும காலைத்
 ளைத் தோகைத் தோகைத் தோகைத் தோகைத்
 தோகை காலைத், காலைத், காலைத்

പ്രതി:—പ്രൈവറ്റ്, ഇന്ത്യാൻ കോൺഗ്രസ്സിലൂടെ. അവരെപ്പോലെയുള്ളവർക്കുള്ള വാടകയിടം.

മുൻപോൾ—ഇന്ത്യയിലെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ ജനങ്ങൾ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളതെന്തായിരുന്നു?

പ്രശ്നം:—മുതലും കുടുംബവും. ഈ പ്രശ്നങ്ങൾക്കു ഒന്നു നായി ചുറ്റാൻ അംഗീകരിക്കേണ്ടി. 'അങ്ങനെയൊരു അനന്തജനങ്ങൾ അവിടെയിൽ കാണുന്നില്ലേ?

ചോദ്യം—ചോട്ടിക്കോടി തുറന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ ചരിത്രങ്ങൾ ഒടുങ്ങുമോ?

പ്രശ്നം:—ഒട്ടഞ്ചുവാൻ പ്രശ്നം.

— ၁၆၇ — စာအုပ်အား ၁၉၂၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် ပုံနှိပ်ခဲ့သည်။

2197- ഈ സമയത്തും പ്രൊ. ു. ചം അധികം
പഠിക്കണമെന്നു.

சான்றோர்:—புனித ஸ்தீபன் அவர் உறுதிப்பாட்டை எண்ணிக்கொண்டிருந்த போது, அவர் காலத்திலேயே, தீய நோய் வந்தது.

പ്രശ്നം:—അങ്ങനെ പറയുമ്പോൾ പാടില്ല. എല്ലാ നിയമി
കിട്ടിയും തൃപ്തിപ്പെടുന്നവരും അഭാവിതൻതന്നെ.
സ്രാശർജ്ജിതയനനാതി ഒരു വിദ്യയാലോചനയും
അവിദ്യയെപ്പറ്റിയൊരുമയ്ക്കും പിടിച്ചു പറ്റിയതും
മോഹിച്ചതും അപരപ്പെട്ടതും പതിച്ചതും കിട്ടിപ്പി
ച്ചതും കോഴപാടുകളും കിട്ടുന്നതും മൊത്തം ഈ
നൈവൃത്തം ചെയ്യുന്ന സ്ത്രീകളെ കൃത്യവിശ്രമം
മൊത്തം ഉൾക്കൊണ്ടുവന്നാൽ പ്രാഗ്വേദത്തിൽ
അനുവദിക്കാത്തതാകാം. പ്രസ്തുത നല്ല മോശ
പദസംബന്ധത്തെപ്പറ്റി യഥാർത്ഥം അറിഞ്ഞ
വിമർശിപ്പിക്കേണ്ടത്. അതിനാൽ സാധനവും
മലിനതന്നെ.

മറ്റൊരു:—എങ്ങനെ സത്യവും കള്ളിയും അവരണങ്ങളും
ഉൾക്കൊള്ളാം. എല്ലാ കോഴി നോക്കുക അറക്കിപ്പി
പിടിക്കിപ്പി.

പ്രശ്നം:—ധനം എന്താൽ പരമം. പരമം ഉൾക്കൊള്ളുക
എന്നും മറ്റും ഉൾക്കൊള്ളുക എന്നൊക്കെ.

മറ്റൊരു:—പറയുക? എന്തൊക്കെ പറയുക? എങ്ങനെ സമ്പദ്
വിദ്യാലയം? പണ്ടത്തെ പാലാളി ഒട്ടിയിരി
ക്കുന്നു?

പ്രശ്നം:—പണ്ടത്തെപ്പോൾ? ഒട്ടിയിരിക്കാം മറ്റൊരുവിടത്തിൽ പാ
തകളും ഒട്ടിയിരിക്കാം.

മറ്റൊരു:—അങ്ങനെ പറയുന്നതെന്താ? എന്തൊക്കെ
നല്ലതല്ല? ഇപ്പോൾ പറയുന്നതെന്തെന്ന് പറിയുക.
പണ്ടും ഇപ്പോഴുമുള്ളതെന്തെന്ന്. പണ്ടുള്ളതെന്തെന്ന്
തിരിച്ചു പറയുന്നില്ല, അതെന്തെന്ന്, മറ്റൊരുവിടം, പണ്ടും
വിട്ടു. പണ്ടത്തെ പണ്ടത്ത്. ഇപ്പോഴുമുള്ളതും

നാശിക്കുന്നു. അങ്ങനെ അവകാശം ഉള്ളവരുടെ പക്കൽനിന്നും ധനംവാങ്ങി അവർക്ക് ഉദ്യോഗങ്ങൾ വഴിയെന്നതു ഏതൊരുല്ലഭമാ? ചിന്തയുമാ, അന്യനാട്ടുകാരുടെ പക്കൽനിന്നും വരാമന് വാങ്ങി അവർക്ക് ഈ നാട്ടിലെ ഉദ്യോഗപദങ്ങൾ നൽകുന്നതു ഏതൊരുല്ലഭമാ?

മദ്യോ:— അതല്ല! അവർക്ക് ഉള്ളതെല്ലാം സാധിച്ചുകൊടുത്തു് അവർക്ക് എന്തിനേ നാശം വരുത്തേണ്ടതാ? വരാമന്. അതിനെപ്പറ്റി?

പ്രഭു:— അതിനേക്കാൾ മറ്റൊരു കാര്യം തീർന്നതല്ല. കോട്ട പൊലാപ്പിരിക്കുന്നു. അങ്ങനെയിരിക്കുമ്പോൾ കോട്ടയെ പരിപൂർണ്ണമായി ഭരണകോശ്ഠയുടെ സാധിക്കാതെ അവർക്ക് ഉപയോഗമായി ധനം ഉണ്ടാക്കുന്നതു കഠിനമായതല്ല. മറ്റൊരു കാര്യം. കഴികൾക്കു യാതൊരു പ്രതിഫലവും കൊടുക്കാതെ ഉദ്യോഗലാഭിമാനം സമ്പാദിച്ചവർക്കും അവകാശം ഉണ്ടു്.

മദ്യോ:— ആരെങ്കിലും ഇതു പ്രശ്നമാണെന്നു ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുകയോ? ഇങ്ങനെ പറയുന്നതാണോ ഇവിടെ വന്നതു്? ഇവർ ശത്രുപക്ഷത്തിൽ ചേർന്നവർക്കു നന്നെ. അവിടെപ്പോയി പ്രശ്നം പാശാതത്തിനു ഭക്തിയെന്ന വാങ്ങുകയോ. ഇവിടെത്തന്നെ ഭക്തിയെന്ന ഗുഹാരസ്യവും മുതുകിൽ പ്രമാണമാണെന്നു.

പ്രശ്നക്കാരനെ വേഗത്തിൽ പൊതുവായുള്ളുന്നതിനും ഉദ്യോഗത്തോടു പ്രത്യേകം കാരണമുണ്ടായിരുന്നു. ഉദ്യോഗത്തന് തന്റെ വിശ്വാസത്തെ അപ്പോഴി സമ്പാദിച്ചിരുന്നു വിശ്വവിജ്ഞാനായ ചന്ദ്രകാശാദി, അന്നുപോലെത്തന്നെ വന്നതിൽപ്പന്ന വിവരം സെല്ലുകയാൽ പ്രശ്നക്കാരനെ.

ത്തിലേയ്ക്കു പ്രതിജ്ഞാചെയ്തപ്പോൾ, അവനായാൽ തന്നെ സംഭാഷണത്തിൽ എന്തൊക്കെ പറയുമെന്നു, അതിന്റെ പലമായി അറുത്ത ദിവസമുതൽ ശത്രുസംഘമേൽമേൽ ആരഭിക്കുവാൻ നിയമിക്കുന്നതും അതിന്നു മേൽക്കേ ചേർന്നുകൊള്ളുവാനായി കാട്ടിക്കാണുവാൻ നിയമിക്കുന്നതും ചെയ്തു.

അദ്ധ്യായം 15.

“ഇന്ദ്രാഗ്രാസരം”

ഉദയകാലത്തേക്കു തുണപർക്കരിട്ടു ജീവിതനരത്തിൽ പോർചെയ്യുന്നതിന്നു അത്യാഗ്രിപ്തമുള്ള ഒരു മഹാ വീരനും ധീരനും ആയിരുന്നു. മേൽക്കേ പ്രമാണം ഏതാ-
 ഞ്ചെയ്താ-നിമു-ചെയ്താനും ഇതുകഴിഞ്ഞ് സമാ നിരതനായി-ജീവിക്കുവാനല്ല ഉദയകാലത്തെ ശിശിപ്പു വിജ്ഞാനം അധാരം പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ളതിന്നു. ദാമനീയർ ചെങ്കുട്ടി തറവാട്ടെ സന്താനമേൽക്കു നൽകിയതും വിപ്രാഗ്രാസരം ശരീരകളായിരുന്നില്ല. ശരീരജീവിതത്തെ സുഖപ്പെടുത്തുവാൻ സൗകര്യപ്പെടുത്തുവാൻ ഉള്ള സാമഗ്രികൾ സംഭരിച്ചു, നായയെ വിനിയോഗിച്ചു കൂട്ടിച്ചേർത്തു വാൻ ഇന്നത്തെ നവീനവിദ്യാഭ്യാസം നമ്മുടെ പാരമ്പര്യകളിൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തെ ഒരുക്കിയവന്നു. ദൈവികകാലമേറ്റിൽ അങ്ങനെയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം അന്നത്തെ അദ്ധ്യാപകന്മാരായിരുന്ന ചുണ്ടിശ്വരന്മാർ നൽകിവന്നിരുന്നില്ല. ഇപ്രകാരമുവന്നതെ വേദാഭ്യാസവും ശാസ്ത്രാഭ്യാസവുമാകട്ടെ വിജ്ഞാനം

[illegible]

ഇക്കാലത്തു മലക്കുളത്തിൽ രാജ്യഭരണക്കാരായ
 തോട് മനക്കര കോളിത്തമ്പലത്തിൽ ആ കോയമ്പ
 ഇല്ലക്കുമാനായി മനക്കര പ്രമാണി മോശക്കര കോളിത്ത
 മമ്പനാഥകൾ നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്തുവന്നു. മലക്കുള
 ത്തിലെ ഭനമട്ട, നമ്പ്യാല, ശാലകുമാരിപ്പിരിയ്ക്കൽ,
 മോണ്ടകോയമ്പ എന്നിവിടങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചു. ആ ഭാഗം
 വെറും മലക്കുളത്തെ നാലുപ്രദേശങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളി
 വാൻ ആ മലക്കുളത്തെ നാലുപ്രദേശങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളി
 യ്ക്കൽ - അഗ്നിനത്തി-പുളം, വാഴാശ്ശേരി, സാലാതിനപ്പു
 മ്പത്തുമാല എന്നിവ ആ കോയമ്പയുടെ പരിധിയിൽ ആ കോയമ്പ
 എന്നിവിടങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചു വിസ്തരിക്കുന്ന കാര്യം മനക്കര
 തോട് മനക്കര കോളിത്തമ്പലത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചു

മിഴിക്കൊല്ലകളും പെടിവച്ചു കൊല്ലുകയും ചെയ്തുവന്നു. ഭരണത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട ജനങ്ങൾക്കു കേൾക്കും ഉണ്ടാകുവാ
നായിട്ടാണു കോഴു എല്ലാത്തോഴും യാചിക്കേണ്ടതു്. കോഴു
യുടെ ഭരണാധികാരം ഒരു കൂട്ടം വിദേശീയരുടെ സാധീന
ത്തിൽപ്പെട്ടിരിക്കുമ്പോഴു ഭരണത്തിന്നു കേൾക്കും ഉണ്ടാകും
വാദനാ ആയോധനാസംഗ്രഹം പാടിയാണെന്നു അവർ
വെച്ചറിപ്പു വന്നിട്ടു. വിദേശീയർ നൽകുന്ന വിദ്യാഭ്യാസം
കൊണ്ടു യുദ്ധിരൂപവും നവനയങ്ങളെ ശിക്ഷിക്കും ആസ
ക്തിക്കുവാൻ അവർ ഒരുപാടി വന്നു. ആ നിർഭാഗ്യവതി
നമ്പസരിക്കുന്നതവരെ ഒക്കെ ഭരണകോഴുയുടെ ശത്രുക്ക
ളായി സാധിക്കാത്തവർ നിശ്ചയങ്ങളും നാശം തീരെ
നശിപ്പിക്കുവാൻ പല നവനയങ്ങളും പ്രവർത്തിക്കും
ചെയ്തു. ഭരണികൾ ഭരണം വാശിയുണ്ടു എന്നു സമ്മതി
ക്കേണ്ടതു് ഭരണിനെന്നയാണു്, നെല്ലുൻമാത്രം പാ
രെയെൻ പോരോ. അതുപോലെ ജനങ്ങൾക്കു മരണംകൊ
ലി- കേൾക്കുമ്പോഴുണ്ടു് എന്നു സമ്മതിക്കേണ്ടതു ജന
ങ്ങൾക്കു. ജനങ്ങൾക്കു കേൾക്കും എന്താണെന്നു ജന
ങ്ങൾക്കു പാടിയാണുപോലെ വിദേശീയരായ ഭരണാധിപന്മാർ
ജാറിയെന്നിട്ടു. വിദേശീയർ നൽകുന്ന വസ്തുക്കളും ഭക്ഷ
ണപദാർത്ഥങ്ങളും പാടിയാണു് ആസപ്തിപ്പുതന്നെ
ഭരണത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട ജനാവലി ജീവിക്കേണ്ടെന്നു വരു
ന്നതു് വെച്ചു മാറ്റത്തിന്നും കൂട്ടുത തന്നു. മരവെൻ്റു് ആ
ലംവിനെ രക്ഷ ചെയ്തതിനുള്ള അവകാശം അവന്നിട്ടെല്ല
കിൽ അവർ ജീവിച്ചിട്ടു പ്രപോജനമെന്തു്? ആവശ്യമെ
ന്താണു ജീവിതപ്രദാനം. അന്യന്മാരുടെ വ്യവസായപോലോ
അപരമിപ്പിട്ടു ജീവിക്കേണ്ടതു്. ഈ കാരണങ്ങൾ
കൊണ്ടു മറ്റുള്ളവരും പെട്ടെമ്മാവിപ്പുവത്തിനു് ഒരുക്ക
യായിരുന്നു. പല ജനനയങ്ങളാലും ഇളക്കിനിഞ്ഞു പ്ര

[illegible]

കുറേയ്ക്ക് അറിയാത്ത കാര്യം. അതിനാൽ അത് ശരിയായിട്ടില്ല.

[illegible]

ആ പ്രമാണത്തിൽ പുറം ദീപവും ക്ഷീണിക്കാതെ തന്നെ നടന്നുചോകുമ്പോൾ ഒരു ദീപവും സന്ധ്യയാകുമ്പോൾ ഒരു ഗ്രാമയുടെ കവാടത്തിൽ ചെന്നു ചേർന്നു. അവിടെ, ആ ഗ്രാമയിൽ, അവൻ നാട്ടിനിലെ അദ്ദേഹം പട്ടി കണ്ടെന്നു വിശ്വസിച്ചു കവാടവും കടന്ന് അടുത്തുള്ള ചോരയി- ഗ്രാമയ്ക്കുള്ളിൽ ഇരുളു പെരുകിവന്ന വഴിത്തന്നെയും തെളിഞ്ഞു കാണാതെ ആയി. അപ്പോൾ ഒരു ദീപം ഒരുകൊല്ലം ദൂരത്തിൽ ഗ്രാമയ്ക്കുള്ളിൽ നിന്നുണ്ടാകലെ അവനെ കാണി. അതിനെ ലക്ഷ്യമാക്കി ആ പാതയിൽ പ്രകാശമുണ്ടാകാതെ ഒരു നാഴികയിലധികം ചെന്നപ്പോൾ, ആ ദീപം അവനെ പാകിലാക്കിട്ടു മുമ്പാട്ടു ചോകുന്നതായി അവൻ കണ്ടു. എന്തായാലും ദീപക്കാരനെ സമീപിക്കുവാൻ ബദ്ധപ്പെട്ടു നടന്നു തുടങ്ങിയപ്പോൾ ആ ദീപവും ബദ്ധപ്പെട്ടു മുമ്പാട്ടു ചോകുന്നതു കണ്ടു. അവൻ വിസ്മയം

യില്ല. അയാന്റെ എല്ലാ ഭാജനവും പെട്ടെപ്പാക്കി. ആ ദീപത്തെ സമീപിച്ചയാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. എങ്കിലും, മനുഷ്യ സ്വഭാവം ഉള്ള സ്ഥലം തന്നെ എന്നുള്ള വിശ്വാസം ആ ദീപത്തിന്റെ ഗതിയും അവനും നല്കി. ഇങ്ങനെ ദീപത്തെ പിടിച്ചാണ് കേറിയും ഇറങ്ങിയും പോകുമ്പോൾ, ആ വൃദ്ധ വിന്യസിക്കാത്തതായും, മനുഷ്യയുടെ ചുവട്ടുകൾ കേൾക്കാതെയും വെച്ചു. എന്നാൽ, കെവിൽ ഉണ്ടാക്കിയിട്ട് അവിടെ കാലമിറങ്ങിയും മെല്ലെപ്പോയിത്തീർന്നതിൽ ഒരു വെടികാരം പോലും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അവൻ വിട്ടു ശത്രുക്കൾക്കൊക്കെയും ഇന്നിപ്പോൾ വന്നാൽ തെല്ലാളും വസ്ത്രങ്ങളും മറ്റും സാധനങ്ങളും ഹരിദാശത്തിൽ വെച്ചു ഗംഗയിൽ എറിഞ്ഞിട്ട്, കൈയിൽ ശേഷിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്ന നാണയങ്ങൾ കൊടുത്ത് ഒരു ഭട്ടത്തിനോട് ഒരു ചോദ്യവും ഒരു അടികുറച്ചുവും ഒരു മുതലാളിയോട് ചർച്ചയ്ക്കാനോടുകൂടി ചെന്നു. ഒരു മൺപാത്രം വാങ്ങിയിരുന്നു. മൺപാത്രം ശിരസ്സിൽ വെക്കിലും, മോയ്ക്കും, മേയ്ക്കും മുല്ലപ്പൊന്തെ അവനെ മെങ്കിച്ചു. രാത്രിയിൽ കിടക്കുമ്പോൾ തലയിണയ്ക്കു വെച്ചപ്പോൾ മൺപാത്രം ഉപയോഗിക്കാതെ, മോസായികൾ കൊടുത്ത ഫലങ്ങളോ പപ്പങ്ങളോ തിന്നും, അവ വഴിക്കുന്നതിന് തരമാകാതെ, മോസായ അവനെ കയ്യിലുള്ള വെടികളുടെ ഇലകളോട് ചേർത്തുകൊണ്ട് നോക്കി. മെങ്കിച്ചും മലയിറക്കത്തിന് ലഭിക്കുന്ന ജലം ചട്ടിയിൽ കോരി പാനം ചെയ്തും മറ്റുമായ് ആയാസത്തെ ശാന്തമാക്കി. അവൻ നഗരങ്ങളിലും പട്ടണങ്ങളിലും സഞ്ചരിക്കുകയെന്ന അപമാനം, മോയ്ക്കും, കോണുകൾ, വിശപ്പും മലയെറിപ്പാക്കുവാൻ. നായിക മരണത്തെ അറിയിച്ചു. ക്ഷീണകാലം വിട്ടു വിശ്വാസമായി മിലവുണ്ണ പാത്രങ്ങളിൽ ഇങ്ങനെ വാഴ്ചവരുത്തുന്നതായും

വെണ്ണ. അതിലും അവന കയ്യുക തോന്നി. വിശപ്പും ഭായവും തീർന്നതിൽ വാച്ചപാത്രവും ഉപയോജനകരം തന്നെ എന്ന് അവൻ ബോധപ്പെട്ടു.

എന്തിൽ, ഏതാ ദരം വിശപ്പും ഭയവും അറിയാതെപ്പോകാറില്ല. പക്ഷെ തിരിയാതെയും നടന്നുപോയപ്പോൾ അവന്റെ മുമ്പിൽ പോയ ദീപം അവന് ഒരു നിരവചനമുള്ള നാനയ്ക്കുമായി പ്രവേശം നൽകി. അതിന്നു ചുറ്റും ചെന്നപ്പോൾ അവന്റെ നടുക്കുളവും മാങ്ങയുടെയും ഉമ്മേപ്പാലത്തെയും കാണാൻ പ്രയാസമുണ്ടാകാത്തവിധത്തിൽ ആകാശം പ്രത്യേകമായി ഒളിച്ചു. അതിൽ അവൻ സന്തോഷവും ഉണ്ടായി. ദീപം കൊണ്ടുപോയ ആൾ ദീപം അവിടെ വെച്ചിട്ടു കെട്ടെന്നു മറന്നു. അയാൾ എത്രയും ദൂരമായി എന്നറിയാൻ അവന്റെ ഹൃദയം അപരനെ സംശയിച്ചില്ല.

ഈ വിദൂരത്തിൽ ചെത്തു വിനാശിക നേരം തിന്നപ്പോൾ, ദീപകാലനം നോക്കാറില്ലെന്നു ഒരു പുരുഷൻ അവന്റെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷനായി. ഉമ്മേഭാഗ തൂപ്പാലത്തിന്റെ ഭാഗത്തു കണ്ടു നില്ക്കുന്നതായി നാട്ടുകാരുടെ നിന്നാൽ അറിയില്ലെന്നു ഫലപ്രദം പാലത്തിൽ മറ്റിച്ചു. ആ പുരുഷൻ ഉമ്മേഭാഗത്തിൽ സ്ഥിതിച്ചു അവനെക്കുറിച്ച് എഴുന്നള്ളാൻ ആരംഭിച്ചു. ആ ദിഗ്ഗമമായിത്തീർന്നതിൽ അവൻ മാത്രവും വിശപ്പും അറിയാതെ ആയി. ആ പുരുഷൻ കരുന്നതുകൂടി അവനെക്കുറിച്ച് ഇരിക്കാൻ ആരംഭിച്ചിട്ടു അദ്ദേഹം ഇന്നു അവന്റെ സംഭവത്തെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം ഈ കഥയെഴുതുകയോ പഠിക്കുകയോ ഇവിടെ ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

പുരുഷൻ:—നിന്ന നല്ലപോലെ ഞാൻ അറിയുന്നു. നിനക്ക് അമ്മയ്ക്കു. അപ്പാലം ഉള്ള വിവരവും ഞാൻ

അറിഞ്ഞുനില്ക്കുന്നു. അവർ നിന്നെ കാണാതെത്തന്നെ
കൊല്ലം ചെയ്തിരിക്കുന്നതായും എന്തിന്റെ അറിവു.

ഉദയ:—ദിവ്യവത്താനിങ്കൾ അറിയാതെ എന്തെങ്കിലും സം-
ഭവം ഉപാസനത്തിൽ ഉണ്ടാകും? എന്തുപറ്റാനും അവ-
തരിയ്ക്കുന്ന. അതേയുടെ ഭാഗം നല്ലതെ എന്തെ-
ന്നാലോക്കുന്ന അന്തർ വൃത്തിയെ. അതേയെപ്പോ-
ലെത്തുന്നതും പല ഭാവം അന്തർ വിസ്തരിക്കാം.
എന്തെങ്കിലും അതേയെപ്പോലെ നല്ലതെ അന്തർ വിസ്ത-
രിക്കുന്നു. എന്തെങ്കിലും അതേയെപ്പോലെ നല്ലതെ അന്തർ
വിസ്തരിക്കുന്നു. (എന്തെങ്കിലും എന്തെങ്കിലും പാടുകൾ
വീണു.)

പുരുഷ:—[കാഴ്ചയിൽ ഇരിക്കുകയും] നിന്നെ ഈ ഗ്രാമ-
ത്തിലും ചേരും നൽകുന്ന ഭാവിയിലെ മൂലം അന്തർ
ഈ ധർമ്മത്തിൽ കാണുന്നതും. അവരും ഇപ്പോൾ
നവഭാഗിനീഗണത്തിൽ ചേർന്നിരിക്കുന്നു. നിന്റെ
ഗ്രാമത്തിൽ വെച്ചിട്ടുള്ള മിത്രം നീ കാണിക്കുന്നുവോ?

ഉദയ:—സ്വാമി, അന്തർ നല്ലതെപ്പോലെ കാണിക്കുന്നുവു.
നല്ലതെപ്പോലെ കാണിക്കുന്നുവു.

പുരുഷ:—അവരുടെ മുമ്പാകെ നിന്നെ കാണുവാൻ ഇപ്പോ-
ക്കുന്നുവോ?

ഉദയ:—ആ അനന്തഗ്രാമത്തിലും അന്തർ എന്തെങ്കിലും പുണ്യമെ-
ത്തിട്ടുള്ളത്?

പുരുഷ:—നീ പറയുന്നതു ശരി. പുണ്യഗ്രാമങ്ങൾക്കു അവരെ
കാണുവാൻ കഴിക്കുകയുള്ളു. നീ എന്തെങ്കിലും പിന്നാലെ
വരുകതന്നെ. അവരെ നിന്നെ കാണിച്ചു നൽകും. അ-
വരാണ് എന്തെങ്കിലും നിന്നെ കാണിച്ചു വെച്ചിരിക്കുന്നത്. ഈ
ദിവ്യ നിന്റെ പന്നാലു പ്രകാശിപ്പിക്കുവാൻ
നിന്നെ കാണിച്ചു അവരുടെ കാരുണ്യം തന്നെ.

ഉദയം:—നമോ. മറ്റു! മറ്റു! | നന്നു ചെറുതാ
 യൊന്നു ¹ നന്നു പുറത്തുനിന്നു ചെന്നു പോയി. |

ചുരുക്കം:—കാനം, നീ തോടാ. തിരികെ കയറ്റുക: 029615
വിടമ്പി തോട. നിനക്കു് അപരം കാണ്യം

ഉത്തരം:—സാർ, അതുകൊണ്ട് രണ്ടാമതായി ചോദിക്കട്ടെ. അതുകൊണ്ട് സർവ്വപ്രകാരം കണ്ടെത്താൻ കഴിയുന്നില്ല.

ച. ൧൩:--കാണാം. [പുറത്തു പോകുന്നതോടെ ഇവർക്കിടയിൽനിന്നും
വഴി കാണിക്കുന്നു.]

ഉദാഹരണം:—സമാധി, അദ്ധ്യക്ഷൻ അതിൽ പങ്കെടുക്കുന്നു. എങ്കിലും
അദ്ദേഹം അദ്ധ്യക്ഷൻ വേഷംകൊണ്ടല്ല? അതിനാൽ അദ്ദേഹം
വിവിധരം അതിൽ പങ്കെടുക്കുന്നു. എന്നാൽ മറ്റൊരു കാര്യം.

പ്രശ്നം:—നാലാം അദ്ധ്യായത്തിൽ പറഞ്ഞതുപോലെ നമുക്കിപ്പോൾ
 മനോഹരന്റെ മേൽമനസ്സിലെത്തുന്ന ആശങ്കകൾ നമുക്കു
 മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്. എങ്കിലും അവർ സ്വസ്ഥരായതും
 ഉറപ്പിനിന്നും ഇളകി ഇവ നമ്മുടെ മുമ്പിൽ നിൽക്കുന്നു. അവർ കരുതുന്നതായിട്ടു നിന്നോട് സംസാരിച്ചതാണ് അവർക്കുണ്ടായത്. നീ അവർക്കൊക്കെയും നേരെ
 കേൾക്കുക.

ഉദേ:—സപാമീ, ഏതൊരു മലയാളം സപാമീ, അവർ ഏതു ഭാഷയിൽ കൂറ്റിക്കൊണ്ടു? സപാമീ, ആ ഭാഷ എന്തിനെ ഗ്രന്ഥമിട്ടുണ്ടു.

പ്ര.:—സർ പാലം “നിന്റെ മാതൃഭൂമി മോചന
 ചികിത്സയെ ആശ്രയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആ
 ഭൂമിയുടെ മാതാവേ ചേരിയ്ക്കു പശ്ചാത്താപിക്കുന്നു. നീ
 പോയി ആ മാതാവിന്റെ ബേദം കളയുക” ഇ
 താഴെ അവർ കല്പിക്കുന്നു.

ഉത്തരം:—തോൻ എന്താണു ചെണ്ടു വെട്ടു?

ഉത്തരം:— എന്റെ ഇത്തരക്കാരുള്ള വിദ്യാഭ്യാസവും നിന്നുവെ
 എനിക്കു ലഭ്യമായിത്തന്നെക്കാണും. എങ്കൽനിന്നു
 ഉപദേശിച്ചു തന്നാൽ വേണ്ടതെ. മനസ്സുകൊണ്ടു നീ
 കേൾക്കുന്ന (എന്ന) ആ മനസ്സിന്റെ സ്വാഭാദത്തമനു
 സരം. ദീർഘമായ ഒരു യാത്രയും വിട്ടു കളഞ്ഞു തന്നു
 നോക്കുന്നതായാ അതുകൊണ്ടു സമാധാനമായിത്തന്നെ
 വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്താൽ മതിയാകുന്നതായി കാണും.)

[illegible]

ഈ സംവാദം മുഴുവനും കർഷകർക്കുവേണ്ടി രാത്രിയിൽ അർദ്ധരാത്രിയോടെ കഴിഞ്ഞു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ അതിന്റെ പ്രയോജനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി പ്രവർത്തിച്ചു. അതിന്റെ ഫലമായി കർഷകർക്ക് അതിന്റെ പ്രയോജനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി പ്രവർത്തിച്ചു. അതിന്റെ ഫലമായി കർഷകർക്ക് അതിന്റെ പ്രയോജനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി പ്രവർത്തിച്ചു.

വരുടെ ശോഭകളോടൊന്നു നോക്കിത്തന്നു. ചിലർക്കു
നാകളുടെ മൃണലയം താകെ കാണുവാനായി സിംഹ
നാസരിയും പാമ്പുക്കളും ചില മരങ്ങളും മറ്റും കണ്ടു
ത്തന്നു. സൂര്യരശ്മികളോടെ നൽകിത്തന്നിരുന്നു. ദിവ്യ മന്ത്ര
കൾക്കു, സാവരണ ചക്രങ്ങൾക്കു മറ്റും ഉദിച്ചിരുന്ന സൂര്യ
പ്രകാശത്തിൽ പരമപ്പെട്ടു നിൽക്കുന്നതായി കാണു.

“ഞാൻ മരപ്പൊൻ എറിയുകയുണ്ടാ?” “ചുരുങ്ങി
പോയോളംതന്നെ” എന്നുത്തന്നു. ചിത്താഭാസനായി
നില്ക്കേണ്ട ഒരു ചേക്കർ, സ്വപ്ന സാധ്യമായി ഉഗ്രങ്ങളെ
മറയ്ക്കി നടുക്കുന്നതായിത്തന്നു. അതിനെ സ്വീകരിച്ച് അപ്പ
നോടു് വേദംതു ചോദിച്ചു. ആ വേദം-ഞാൻ ഭാഷയിൽ എ
ന്തൊക്കെയാണു് ഉദയഭാനുവിനു സംസ്കൃതഭാഷയുടെ
പരിചയം ഉണ്ടായിരുന്നതു്? മറ്റൊരാൾക്കു് കഴിയാത്ത
കഴിവാത മാത്രമേ സാധ്യത്തിലെന്നു് ചോദിച്ചു വേദം
കളാ സംസ്കൃതഭാഷയായിരുന്നു. എന്നാൽ ആ വിദ്യാവം
ശകളുടെ പ്രസിദ്ധതയും മറ്റൊരാൾക്കു് കഴിയായ ഉദ്യമം
കൊണ്ടും അറിയെ ശരിയായി എന്തിനാണു് കഴിയാതെ
പോയി. അതു് മനസ്സാണു്” ആ വിദ്യാവംശങ്ങളെ വ്യാഖ്യാ
നിക്കുവാൻ മറ്റൊരാൾ പുറത്തു് സന്നദ്ധം പ്രകൃ ഉദയഭാ
നുവിനു് ആവശ്യമായിത്തന്നു്.

ചേക്കർ:—“മരപ്പൊൻത്തിന്നു് എന്തൊരു സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്”
ഇതു ഇവർക്കുടനേരെ സമീപമായി. ആ ദിവ്യ
ശക്തിയും അത്മ മരണമുണ്ടാക്കിയ പ്രകൃതിനോക്കുമ്പോൾ
കാണുന്നതാണു്. നീ എറിയുടെ നിന്നാളെ വാ
ന്നതു്?

ചേക്കർ:—“ഞാൻ മൂന്നു നാൾ ദിവസത്തന്നെ ചിലിട്ടു
ഒരു പാമ്പുക്കളായിൽ നിന്നു വരുകയാണു്. ഇ
ന്നൊരു കൊലക്കേസും മാത്രമേ വീണ്ടുപോയിട്ടു്

ഇതും കേൾക്കുന്നതും എത്രയും വേഗം. ഇത് എന്തിനായി?
നിങ്ങളുടെ എന്തു വിഷയം?

വേദൻ:—ഈ കാര്യത്തിൽ പല വിദ്യാർത്ഥികളും വന്നു
കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇത്രയും വേഗം നീ കണ്ടാൽ
പിന്നെ നിന്നെ കാണിപ്പാരില്ല.

ഉദയ:—എന്തൊരു വിഷയത്തെക്കുറിച്ച് വിദ്യാർത്ഥി എന്തു
നേക്കുകയുണ്ടാകുന്നു?

വേദൻ:—നീ എന്തൊരു വിഷയം വേദന? എന്തൊരു വിഷയം
കൊണ്ടുവന്നു? ശേഷം ഈ കേസിൽ ഇതിനെ
നോക്കൂ. എന്തൊരു വിഷയം? എന്തൊരു വിഷയം? ഈ
ശേഷം കൊണ്ടുവന്നു കണ്ടു. നിന്റെ ചുമതല
എന്തെങ്കിലും ഈ ശേഷം ചുമതലപ്പെടും.
നീ എന്തൊരു വിഷയം ഈ ശേഷം വിഷയം
ശിക്ഷിക്കും.

ഉദയ:—എന്തൊരു വിഷയം കൊണ്ടുവന്നു? എന്തൊരു വിഷയം
കണ്ടു? നോക്കുക? നോക്കുക?

വേദൻ:—ഹ. ചുമതലപ്പെടുക കൊണ്ടുവന്നു നോക്കുക
യുണ്ടാകും.

ഉദയ:—എന്തൊരു വിഷയം ഈ കേസിൽ വന്നു വന്നു.

വേദൻ:—സ. ഈ വിഷയം വിഷയം കൊണ്ടുവന്നു
നോക്കുക. എന്തൊരു വിഷയം? എന്തൊരു വിഷയം? ഈ
വിഷയം. വിഷയം കൊണ്ടുവന്നു വന്നു
നോക്കുക. വിഷയം പണ്ടത്തെങ്ങനെയായിരുന്നു
ഉള്ള വിഷയം. ഇപ്പോൾ വിഷയം കണ്ടുവന്നു
യുണ്ടാകും. വിഷയം കണ്ടുവന്നു കണ്ടുവന്നു
വെടിവെച്ചു നോക്കുക. എന്തൊരു വിഷയം
കണ്ടുവന്നു ഇതും സൂചിപ്പിക്കും.

ഉത്തരം:—(ബഹുമാനപ്പെട്ടവരേ! അത് പറയുന്നതു വെ
സ്തവാം. നമുക്ക് എത്രയെത്ര പക്ഷം, രാവണാദി
പ്രമുഖരെ കൊല്ലുവാൻ ഇഷ്ടപ്പെടാത്തതൊന്നു അവ
താരം ചെയ്തു. അപ്പോൾ ഇശ്വരൻ അവതരിപ്പാ
തെ പ്രോത്സാഹം—

ס'תבאר לנו שם? ומה'תבאר לנו? ומה'תבאר לנו? ומה'תבאר לנו? ומה'תבאר לנו?

[illegible]

35500:—നീ ഇന്നലെ അടുത്തുവന്ന കിണറത്ത് വെള്ളം കുടിച്ചോ?

ଉତ୍ତର:—ମହୋଦୟ! ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ସମସ୍ତ କାରଣ କ'ଣ?

ឧទាហរណ៍:—អង្គការក្រសួងសុខាភិបាល។

ഉത്തരം:— അദ്ദേഹം അങ്ങനെയൊരു ആശയം നൽകണം (എന്നു കക്ഷിയിൽ വിചിന്തം.)

പ്രശ്നം:— ഫോ നീ നമ്പികളെ പറ്റിതന്നെ. വാവാർ ആരെ
 എന്നെ യോൻ പറഞ്ഞു തന്നു.

ഉദാ:—ആ വാക്കുകളെ പ്രത്യേക അഭിപ്രായനാ മെ
യ്ക്കുന്നു.

ഉപദേശം:—ജഗത്തിന്റെ രാജാവിനെയും അയാളുടെ മന്ത്രിയായ ഒരു കാരണവാദിയെ കഴിഞ്ഞു.

2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841.

ചോദ്യം:—അമ്പല എട്ടാം വാസിയെന്നു. അമ്പലയുടെ ഭക്തന്മാരായ
 ഭക്ത അമ്പലക്കൊണ്ടമ്പാൻ കഴിക്കുന്നു. നീ അമ്പല
 കണ്ടു ഭക്തന്മാരെക്കൊണ്ടുതന്നെ; സദാ.

ഉത്തരം:—നാമൻ ചാമ്പ്യൻമാരായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്നു പറയുന്നതാണല്ലോ?

വേദൻ:—അവർ പുതു പ്രപഞ്ചം ധരിച്ചു സന്തോഷിക്കുന്നു. കടുവായായും പുലിയായും സിംഹമായും ആനയായും പൂനയായും അവർ ത്രാസഭരം ധരിച്ചു ക്രീഡിക്കുന്നുണ്ട്. അവരുടെ ക്രീഡകളുടെ വിവരങ്ങൾ ഈ ജഗത്തു്.

ഉദയ:—പണ്ടു പാർവ്വതിദേവതയെ ഭജാൻ ആനകളായി ക്രീഡിച്ചു നടക്കുമ്പോൾ ജവിച്ചതാണു ഗണപതി എന്ന കഥകളിൽ വാരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അപ്പോൾ വാദ്യമെന്തിരിക്കുമോ?

വേദൻ:—ഇത്തരം മനഃശ്യാസം ചാതുര്യം അന്യരോടൊക്കെ എന്നില്ലല്ലോ. ചാതുര്യം മനഃശ്യാസം ചാതുര്യവും പാണ്ഡിത്യവും പുഷ്പാലയോഗവും അവതരിപ്പിക്കാൻ കഴിയും. താഴെക്കൊണ്ടവതരിപ്പിച്ചത്, അവരുടെ ക്രീഡകൾക്ക് അഭിരുചി മന്ദ്രാദി കാണിച്ചിട്ടു.

ഉദയ:—അവരെ പ്രശ്നിച്ചതായ്?

വേദൻ:—അവർ സ്വയംപ്രവായ്ക്കുള്ളവർ. അവരിൽ പുരുഷൻ സ്രീയായി അവതരിക്കുമ്പോൾ സ്രീയുടേ പുരുഷനായി അവതരിക്കുവാനും കഴിയും. നൈമദ്യോലഭ്യമല്ല. അവരുടെ അവതാരങ്ങൾക്കു സമുച്ചയില്ല.

ഉദയ:—അങ്ങനെയോ? അവർക്കു നാമങ്ങൾ ഉണ്ടോ?

വേദൻ:—പുരുഷൻ സ്രീ എന്നവതന്നെ അവരുടെ നാമം. അവർ ഒന്നായിരുന്നു രണ്ടായി പിരിഞ്ഞതായാ. അവർക്കു് ഒന്നാകുവാൻ ഏതും പ്രയാസമില്ല. അവർ ഒന്നാകുന്നതും പ്രപഞ്ചം ഇല്ല. അവർ രണ്ടായി പിരിയുമ്പോൾ പ്രപഞ്ചങ്ങൾ ഉണ്ടാകും.

ഉദയ:—അവർ തങ്ങളിൽ മോക്ഷമോൾ സ്രീയായിരിക്കുമോ പുരുഷനായിരിക്കുമോ?

[illegible]

264:—**மாண்புமிகு என். மு. க. கி. சாமிநாதன்** :
நாகேசுவரர் ?

பெருமை:—நீ நிகரம் காணாத குறிப்பிடுகின்ற மொழிபாட்டை நம்பிவிடாதே. எந்தாவது மொழி இப்போது. இப்போது பதினாறு. (இருபது பதினாறு காதிவென்று சொல்லி சொன்னா.)

[illegible]

അവനു തോന്നി. ആ വചനങ്ങൾ പരിചിന്തനം ചെയ്ത വാൻ തുടങ്ങി. വോക്സീവിതത്തിന് നമ്മുടെ കാർവ്യകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതുതന്നെയാണു ജാഗ്രതാപ്രവൃത്തിയെന്നു കേൾവി എന്ന് ഉദയഭാനുവിനു ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടു. “നമ്മുടെ ജനശ്രമിതന്നെയാണു നമ്മുടെ മാതാവ്. ആ പ്രതിജ്ഞയുള്ള നമ്മുടെ കാർവ്യകർമ്മം ആ പ്രമേയിൽ പാർക്കുന്നവരാൽക്കു കാർവ്യകർമ്മം തന്നെ. അവരുടെ ജീവിതം ശോഭനമാക്കുവാൻ അന്വർത്ഥം ദാരുണതകൾക്കു കാർവ്യകർമ്മം. നമ്മുടെ അച്ഛനും അമ്മയും എല്ലാം ആ കേൾവി ബോധത്തിൽ ഉൾപ്പെടും; എന്റെ ഭാവിയും ആ ധർമ്മത്തിൽ ഉൾപ്പെടും. ഈ കാർവ്യകർമ്മങ്ങൾ നമ്മുടെ ജാഗ്രതാപ്രവൃത്തിയായിട്ട് ഉദ്യോഗിച്ചിട്ടുള്ളവയാണു്. അവ കർമ്മവും ചെയ്യാതെയിരിക്കുവാൻ പാടില്ല. എന്തായാലും ഇവിടെ കർമ്മശാലയും വിശുദ്ധിയും. സ്ഥായത്വത്തിന് ഈ അദ്ധ്യക്ഷനും ഉണ്ടല്ലോ.” ഇങ്ങനെയുള്ള ചിന്തകളോടുകൂടി സതീകണ്ഡത്തിന്റെ സമീപത്തുനിന്നായി ജലശയനത്തെ സമീപിച്ചു.

അദ്ധ്യായം 16.

സതീകണ്ഡം.

ഉദയഭാനു ആ ജലശയനത്തിൽ സ്നാനം ചെയ്ത് അതിന്നു സമീപം ആരോ വാഴിച്ചെന്നു കട്ടയിങ്കു ഭൗത്തിക കരം എടുത്തു ശരീരമാസകലം തേച്ചും, വസ്ത്രം ഉണക്കിയുകൊണ്ടു വില്ലം അമ്പുചായി കരേണരും അവിടെ നിന്നു. വസ്ത്രം ഉണക്കിയപ്പോൾ അതെടുത്തു് അരികിൽ ചുറ്റിയുകൊണ്ടു സതീകണ്ഡം എന്ന ക്ഷേത്രത്തെ

[illegible]

ഉത്തരം:—ഇതാണോ സത്യം? അതാണിത്! അവിടു
കണ്ഡം?

ഗോപാതി:—നാമത, നാമത. ഇവിടെത്തന്നെയാണു സതീ
ദേവി അഗ്നിയിൽ ചാലിച്ചത്. നിനക്കു് ഇവിടെ
ഇങ്ങനെ തപസ്സു ചെയ്താം. എനിക്ക് ഇന്നലെ ഒരു
സ്വപ്നമുണ്ടായി. നിന്നെപ്പോലെത്തന്നെ ഒരു യുവാവു്
ഇങ്ങനെ തപിലെ ഇവിടെ വാമെണം നിനക്കു തപസ്സു
ചെയ്യുവാനായി സതീകണ്ഡം കാണിച്ചതാണെന്നും
ഒരു മഹാപുരുഷൻ എന്നൊക്കെയാപിക്കുന്നതായി
എനിക്ക് തോന്നി. നാളെകൊണ്ടാണു നിന്നെയും
കാത്തിരുന്നത്. നിന്നെ കണ്ടപ്പോൾ സ്വപ്നത്തിൽ
കണ്ടതു വാസ്തവമായി തീർന്നു. അതുകൊണ്ടു നിനക്കു

ഇവിടെ ഇന്നു വെട്ടുപെട്ടു. നിന്റെ ഇന്നു വെട്ടുകൾ ഈ വെട്ടുകളിൽ സഞ്ചരിക്കാം. അതാ രാത്രിയാകട്ടെ. നന്നിൽകൂടെ ഒരു തോട് കഴുകിപ്പുക നടന്നു. അതിൽ വെള്ളം എപ്പോഴും അടങ്ങി നിൽക്കും. ആ മലത്തിൽ സ്നാനം ചെയ്യാം. പലപ്പോൾ വെട്ടു കഴിയില്ല. ഇവയിലധികം നിന്റെ തലപ്പുറം മോശാനുസരണം ആവശ്യമില്ല.

ഉദയ:—നാന്നു വെട്ടുന്നതിൽ എന്തിനു കഷ്ടപ്പെടുന്നു? ഞാൻ ഒരു വെട്ടെന്തെങ്കിലും ഇവിടെ കണ്ടെത്തും. അതുകൊണ്ട് ഇവിടെ എങ്ങനെയെങ്കിലും അടങ്ങിയിട്ടുണ്ടാകുമല്ലോ?

ഗോസായി:—അതുകൊണ്ട് ഈ പ്രദേശത്തിൽ ചിലപ്പോൾ നടക്കുന്നതാണ്. മൂന്നാമത്തെ വെട്ടുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്നതാണ് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്.

ഉദയ:—അങ്ങനെയെങ്കിൽ വെട്ടുകൾ ശതമാനം വന്നിട്ടുണ്ടാകണം. എന്നെ കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ടാകണം. അതുകൊണ്ട് അതാ ഞാൻ ആ വെട്ടുകൾക്കൊന്നിൽ സഞ്ചരിക്കിയിരിക്കുന്നു.

ഗോസായി:—അതുകൊണ്ട് എന്തെങ്കിലും വെട്ടുകൾ അന്നു തന്നെ എടുത്തുവെക്കണം. ഉടയമാനവിനെ കാണിക്കണം.

ഉദയ:—എന്തിന്? വെട്ടുകൾക്കൊന്നിൽ ഇവയെക്കൊണ്ട് എന്തിന്? ഇവിടെ മൂന്നാമത്തെ വെട്ടുകൾ അധികമുണ്ടാകും?

ഗോസായി:—(കരോളനും ആലോചിച്ചിട്ട്) ഉടയമാനവിനെ തന്നെ തലപ്പുറം വെട്ടുന്നവൻ. ഇവയെന്തിന്? അതുകൊണ്ട് ഞാൻ. ഇതിനാൽ എപ്പോഴും അതുകൊണ്ട് വെട്ടുകൾ കിട്ടിയിരിക്കുന്നു.

ഉദയ:—അതുകൊണ്ട് ഇതിനാൽ അതുകൊണ്ട്?

ഗോസായി:—അതുകൊണ്ട് അതുകൊണ്ട്. ഇതിനാൽ അതുകൊണ്ട് അതുകൊണ്ട്. ഇതിനാൽ അതുകൊണ്ട് അതുകൊണ്ട്. ഇതിനാൽ അതുകൊണ്ട് അതുകൊണ്ട്.

ഈ ഉപത്തിൽ എന്തിനെ നശിപ്പിക്കും. അതല്ല, ഈ രാജാക്കന്മാർ സ്വന്തം ശാക്തേയത്വത്തിൽ തന്നെ.

മുഖം:—അങ്ങനെയോ? ആരോടൊപ്പം ശക്തിയോടെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു വിശുദ്ധ ദൈവം തന്നെ. ഉദാഹരണമായി പ്രവർത്തിക്കുകയും, സ്രീയുക്ത, പ്രവർത്തിക്കുകയും, സ്രീയുക്തം നൽകുന്നതും നൽകുന്നതും ആകുന്ന ഒരു വിശുദ്ധ ദൈവം തന്നെ. സംശയമില്ല.

മോശൻ:—ആ വിശുദ്ധ ദൈവം നമ്മുടെ വിശുദ്ധിക്കു എതിർപ്പായി നൽകുന്ന സമരത്തിൽ അല്ലോ? ആദ്യത്തെ രാജാക്കന്മാരും അവരുടെ വിശുദ്ധ ദൈവം ആണ്. സ്വന്തം ദൈവം ഈ വിശുദ്ധ ദൈവം ഉണ്ട്. ഇവർക്കു കാര്യം അറിയാ. അറിയാത്തവർക്കു വെളിച്ചം വരുത്തിക്കൊടുക്കുന്നു. അതാണ് വിശുദ്ധ ദൈവം ഉണ്ടാക്കുന്നത്. വൃക്കത്തിൽ ചെടിക്കു മേൽനിന്നു വിശുദ്ധ ദൈവം നൽകും. ഈ പ്രതിപതിയും അറിയാത്തവർ. വെളിച്ചം ഉണ്ട്. ജന്മത്തിലും ഉണ്ട്. എന്നും ഉണ്ട്. എന്നിലും നിന്നിലും ഉണ്ട്. ആ അറിയാത്തവർക്ക് സത്യത്തിൽ ജീവിപ്പിച്ച ശക്തിയെ നശിപ്പിച്ചത്.

മറുപടി:—നമുക്ക് ഇവർക്കു നൽകിയ ശക്തിയെ നശിപ്പിക്കുകയും ശക്തിയെ നശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യട്ടെ.

മോശൻ:—യോഹന്നാൻ നൽകിയ ചെറിയ നാശത്തെ അവരുടെ ശക്തി അവിടെ നശിപ്പിക്കുന്നു. യോഹന്നാൻ, പ്രാണാഗ്നി, ഹിന്ദാഗ്നി, ജ്ഞാനാഗ്നി, ദൈവനാഗ്നി, മൂലാഗ്നി, ജ്ഞാനാഗ്നി ഇവയെ ഉപയോഗിക്കും.

കൊണ്ട് അവി നന്നാവയിട്ടു തോന്നപ്പെടുന്നു.
 സ്ത്രീയും അവി പുരുഷനും അവി, അവിയിട്ടെ
 നിൽ വീചനം ഇല്ല അവിതന്നെ ജീവൻ.

ഉദയ:—സുര്യനോ? ചന്ദ്രനോ?

ഗോസ്വാമി:—സൂര്യനും ചന്ദ്രനും അവിതന്നെ. ചന്ദ്രൻ അവിതല്ല.
 അവി മുഖം വികാശങ്ങൾ ശാന്തമാക്കുന്നതു ചന്ദ്രനു
 കന്നു ചന്ദ്രനും അവിതന്നെക്കൊന്നു പറയുന്നു. ചന്ദ്ര
 നിൽ നന്നും വരുന്ന കിരണങ്ങളാണു് പൊതുവെ
 നല്ലതുകൾ. അദ്ദേഹം വരുന്നതു്. അദ്ദേഹം
 ഇന്നതു നന്നും മന്ദ്രനിൽ നിന്നും ഭക്ഷിക്കുന്ന സാ
 യനമാകുന്നു. അദ്ദേഹം ഇല്ലാതെ പോയാൽ അവി
 ന്നു പ്രപഞ്ചങ്ങളും ഭൂതാലോകങ്ങളും. അദ്ദേ
 ഹം ചന്ദ്രനായിത്തീർന്നും ജലത്തിൽനിന്നും ലഭിക്കും.
 അവിതും സൂര്യനും ഇന്നു തന്നെ തന്നെപോലെതന്നെ
 തന്നെ അല്ലാത്തതല്ല ചന്ദ്രനും ജലവും മേന്മയിരി
 ക്കുന്നു. ചന്ദ്രൻ അവിതന്നെ. സൂര്യനിൽ നിന്നു
 പ്രകാശമേറിയതു് ചന്ദ്രൻ പ്രകാശിക്കുന്നു. അവിതും
 സൂര്യനും ചന്ദ്രനും അണു്. ചന്ദ്രനും ജലവും തീതും
 ശാ. ഉണ്ണും നിത്യേനും ജലവും അണുമാകുന്നു. തീതും
 അവിതും പരിശീലിക്കുന്നു. ഉണ്ണും പ്രകാശം തീതവും
 നിഷ് പ്രകാശം. തീതം പ്രകാശം ഉണ്ണും നിഷ് പ്ര
 കാശം. തീതം ഉണ്ണും പ്രകാശം ഉണ്ണും.
 തീതം ഉണ്ണും ഉണ്ണും ഉണ്ണും പ്രകാശം
 ന്നു. സൂര്യൻ ചന്ദ്രനായി. ചന്ദ്രൻ തന്നെത്തന്നെ.
 രണ്ടിനും പ്രകാശമുണ്ട്.

ഉദയ:—ഇതെന്താ?

ഗോസ്വാമി:—പ്രകാശം ഉണ്ണുന്നപോലെ ഇതും ഉണ്ണും.
 പ്രകാശം ആകാശവും ഇതും വായുവും ആകുന്നു.

പുണ്യം ആഹരിയും ഭീതം അവർ എന്നതുകൊണ്ട്
പറയു ഇതളും ആകാശം വീഴും ആണു. ഇത്
താനും സംഭവമായിട്ടിട്ടു കേൾക്കും. നാവികർ
നീന്തും പാലക്കാലം പാലത്തും പാലം പാലമായവരും
പാലക്കാലം പാലത്തും. ഇത് പാലം ഇതാ നിറ
പാലം പാലത്തും. പാലത്തിൽ ഉണ്ടു.

മേനോൻ.—താഴെപ്പോൾ സാധാരണക്കാരും ഭീതരും പുണ്യരും.
ഇതളും ഭീതരും ഇതാ നോക്കൂ പാലം പാലത്തിൽ പാ
ലത്തിൽ ഉണ്ടു.

മോസാഹി.—സാധാരണം പാലം കാര്യം നോക്കൂ പാലം
പാലത്തും പാലത്തും ഇതാ നോക്കൂ സാധാരണം.

മേനോൻ.—താഴെ പാലത്തിൽ എന്തിനു ബോധമുണ്ടു
നോക്കൂ. ഇത് പാലത്തിൽ ഉണ്ടു എന്തിനും മോസാഹി
കാര്യവും.

മോസാഹി.—ഇതാ സാധാരണം പാലം പാലത്തിൽ കാ
ണും. ബോധവും—മോസാഹി—നോക്കൂ പാലം
ബോധമുണ്ടു; പാലം പാലം—മോസാഹി—അതാ നോക്കൂ
നിറ. നാം അങ്ങനെ ബോധമോസാഹിനോക്കൂ
സാധാരണം.

മേനോൻ.—ബോധമോസാഹി വർ ഉണ്ടോ? മോസാഹി മാത്രമേ
വർ ഉണ്ടോ?

മോസാഹി.—ഉണ്ടു. കാര്യം മോസാഹി അങ്ങനെ നിത്യനിത്യ
യിൽ ജീവിക്കുന്ന സാധാരണക്കാരും. നോക്കൂ ഇതിൽ
ബോധം കാര്യം മോസാഹി വർ ഉണ്ടു. മോസാഹിയിൽ
ബോധവും മോസാഹി ഇതാ. ഇതാ ഇതിൽ അങ്ങനെ
ബോധമോസാഹി മോസാഹി കാര്യം. മോസാഹി വർ
ബോധകാര്യം കാര്യം ഉണ്ടു മോസാഹി മോസാഹി

കുട്ടം പണ്ടത്തെ പൂച്ചുട്ടക്കാരെപ്പോലെ തീർന്നു പോയി
തപശ്ശിരേ വേവുകയാണ്.

ഉദയ:—പ്രകൃതത്തിന്നു നല്ല പാതയിൽ പൂച്ചുട്ടിപ്പോകാൻ
കാര്യകാരണമെന്താണ്?

ശാസ്താരി:—നല്ലതന്നെ അതിന്റെ പൂച്ചുട്ട ഉപാധിയിൽ.
കൊണ്ടു് അങ്ങനത്തെ നല്ലതായി ഇതിനെപ്പറ്റി. ഇ
പോലെ ചിന്തിക്കുമ്പോൾ നാശബാധയായതാണ്
ഇതേ ശക്തി എന്ന് തെളിയും.

ഉദയ:—അപ്രസാധമാകുമോയെന്നു പറയൂ?

ശാസ്താരി:—അപ്രസാധമാകും അപ്രസാധമാകും തന്നെ

ഉദയ:—മുന്നമെന്നൊരു വസ്തുവുണ്ടോ? ഉണ്ടെങ്കിൽ എന്തു?

ശാസ്താരി:—മുന്നമെന്നായി ഒരു വസ്തുവുണ്ടായിട്ട് അതു
മലതപവു നിമ്നതപവും ആണ്. അതുപോലെ
ശാസ്താരി നിമ്നതപവും ഇങ്ങനെയുള്ള പാതകളും
കാണാവുന്നതാണ്.

ഉദയ:—അവകൂടി പരിഗണനാ ചെയ്യേണ്ടതല്ലേ?

ശാസ്താരി:—അങ്ങനെ തന്നെ. നാലുതരം മുന്നം ചെയ്ത
ഒപ്പാ പാതകളിൽ ഉൾപ്പെടും. ഇവയെല്ലാം ചേ
തന്നു എന്നും അപേക്ഷനും എന്തെന്നും നല്ല
കളിൽ അങ്ങനെയൊക്കെയും അപേക്ഷനും ഇവി
ടുകൾ ഭേദം ചെയ്യാവുന്നതാകാം. വ്യക്ത
മാകാം. ശീതവും ഉഷ്ണവും കൈവന്നതിലും
അവയുടെ കണത്തന്നെ. അവയിൽ ഒന്നിന്റെ വ്യക്ത
മാകുവാനെന്നതാണ് ശീതമെന്നും ഉഷ്ണമെന്നും
വ്യക്തമാകുന്നത്. പൂച്ചുട്ട കാര്യങ്ങൾ ശീതം വർ
ദ്ധിതം. പൂച്ചുട്ടത്തിന്റെ അധികൃത്തിൽ ശീതം ഉണ്ടാ
കുന്നു. ഇതിനാൽ നല്ലതാകുമ്പോൾ ഇതേ മുൻപു

[illegible]

അനന്തപാശ്ചാത്യൻ ഭവിതവ്യം. എങ്കിൽ തപസ്സിംഗം
 വിശിഷ്ടൻ ആകുമെന്നു തീർന്നു.

അനന്തപാശ്ചാത്യൻ:—ഓ! അങ്ങനെയുണ്ടോ? അതിൽ ദൈവാനു
 ഗ്രഹമാണു മുഹൂർത്തം നില്ക്കുന്നത്. അങ്ങനെയു വൈശ്വ
 ക്തിയേ കാണുവാൻ, കഴിഞ്ഞവന്റെ മഹാമഹത്വം.
 മഹാ സർവ്വം ആ ദൈവത്തിന്റെ പാപമാറിട്ടു
 പിന്നെക്കുറയുമ്പോൾ.

ഇങ്ങനെ ഉദയഭാഗം പതിനാലദ്ധ്യായത്തിൽ അവസാനി
 ത്തിക്കുന്നു. അതിന്റെ ശേഷം പതിനാലദ്ധ്യായം സംഭവങ്ങളെക്കു
 ളിച്ചായി. അനന്തൻ ദൈവത്തിന്റെ പാപം ക്ഷമിക്കു
 ന്നതും. ഉദയഭാഗത്തിന്റെ മൂലം തപസ്സിൻ്റെ കാവ
 തെയും ക്ഷമിക്കുന്നു എന്നു വിവരിച്ചു. അതിൽ ദൈവ
 അനുഗ്രഹത്തിന്റെ അനുഭവം ഉൾപ്പെടെയും
 വിവരിച്ചു. പിന്നീട് ഉദയഭാഗം പതിനാലദ്ധ്യായത്തി
 ലേയ്ക്കു അത്യന്തം ദൈവാനുഗ്രഹത്തിന്റെ പാപം പൂർ
 ത്തം ഇല്ലാതെ അതിനുവേണ്ടി. ഒരു തീർത്ഥാ
 ത്തം. പതിനാലദ്ധ്യായം കേവലം ഉദയഭാഗം അത്യന്ത
 വന്ന ഉദയഭാഗം എന്നു ഉദയഭാഗം വിനാശിച്ചുപോയ
 ദൈവാനുഗ്രഹം. അനന്തപാശ്ചാത്യൻ പതിനാലദ്ധ്യായത്തിൽനിന്നും
 പാശ്ചാത്യൻ വിട്ടു യാത്രപോയിരുന്നതും. മഹാദൈവാനുഗ്രഹം
 നമ്മുടെ ശ്രദ്ധയ്ക്കു കേവലം കേവലം.

അദ്ധ്യായം 17.

കശികിയുടെ വിവാഹം.

കശികിയെ ഗാന്ധാസവത്തിൽ കണ്ടപ്പോൾ മാനി-
നിയില്ല. അമളയുടെ വിവാഹം മറ്റൊരു ഗാന്ധാസവ-
വിശേഷംതന്നെ ആയിരുന്നു. വാസായി തിരഞ്ഞെടുത്തത്
ഒരു ക്ഷീരകന്തയാണ്. കീചകൻ നാട്ടിലൊട്ടിര-
ട്ടത്. യാദവന്മാർ പുറംപുറത്തു കീചകന്റെയും
യഥാർത്ഥത്തിലെ ക്ഷാത്ര പണ്ഡിതന്റെയും സുഗ്രഹ-
യുടെയും അപരനും ഏതാനും ഏകീകരണങ്ങളെ
കുറിച്ച് ആ ചോദ്യം ആശ്ചര്യകരമായിരുന്നതു യാദവരിയും
കീചകരിയും ആണ്. അന്ധാര, നിദ്ര, ദൈഹ്യം, വിനോദ-
പരമം, പരമം, ഇവയാണ് ഇവയുടെ ജീവിത-
ഗുണങ്ങൾ. പാപങ്ങളെപ്പറ്റി ഇവരിൽ ഏതൊരുതും. അവ-
രുടെ ദുർഗുണങ്ങൾ അവരിൽ ഉറച്ചുപോയിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട്
അവയെ മറയ്ക്കുന്നതിന് അവരുടെ ഏതു കാവ്യശക്തിയും
ജ്ഞാനത്തിലും കവനങ്ങളിലും ശക്തിയില്ല. വെട്ടാലായ-
ത്തം പൂജയ്ക്കുവേണ്ടി, ദാസ്യംപടയം സ്ത്രീകൾക്കും
വിദ്യയും പഠിക്കുവേണ്ടി വാങ്ങിയാണ്. വാങ്ങിക്കാതെ വാങ്ങ-
ലായും ആത്മായം പാടുകയും കററുമാരും ശേഖരിക്കാതെ
ആണ് ഈ വക സ്ത്രീകളെ ഒഴിയില്ലാത്തവർ. സ്ത്രീകൾക്കു
കാമസംഭുപ്പി നൽകുന്നവരും ഇവർതന്നെ. ഇവയുടെ
കാവ്യപരനും വേദഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള തെളിവാണ്.
കാവ്യങ്ങളിൽ കാണുന്ന കളിയാസ പട്ടികകളുടെ സ്ത്രീകളെ
നകളും അധരവിടലുകളും പ്രകാശമുള്ളതും ഇവർ
ബാല്യത്തിലെ അദ്ധ്യാപകന്മാരിൽ നിന്നും എണ്ണിച്ച് അ-
വയുടെ ജീവിതത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളവരായിരിക്കും. ഇവർ

[illegible]

[illegible]

രെയും മുഖിലാക്കിക്കൊണ്ടു ഏറ്റുവാങ്ങും പുറമെ വട്ടിലും
 മുമ്പിലും പിമ്പിലും ലഭിക്കുന്ന മേനാവുകളെയും കതിരവ
 ന്നുകളെയും ചാറിയ പാണ്ടി ഭീപരപ്പികൾ നിരന്ന നടന്ന
 തുടങ്ങി. മേനാവുകളിലും വണ്ടികളിലും പൂ വൃന്ദിയ തര
 കളും നന്നാപതിച്ച വാസികളും, ഗണമെമ്മാക്കൾ
 വാരിയൊരു ശ്രോത്രങ്ങളും ഒന്നോ നിറയെ വട്ടിമടിക്കുന്ന
 നാലുപാദങ്ങളും, നന്ദാമാകളും, പാത്തു നീട്ടിയും
 കൊല്ലും, തിരയുടെ വാലനങ്ങയ്ക്കു പടിച്ചും, അറയെക്ക
 കടക്കുവഴിയ്ക്കു കൊതിച്ചും, ഒരുപ്രദേശത്തെ വരിക്കുന്ന കോ
 കമ്പാലേയം നോക്കി പച്ചയിൽ പുകിയും, ധാരാപുരിയിൽ,
 ചെറുനഗരമാരും കറകുമാലാരും തകരാലാരും ശരിക്കി
 യുടെ ചപ്പുതിന്റെ പിന്നാലെ ശരിക്കിയെ അനഗ്രാമി
 യോടൊമ്പത്തൊട്ടി പിടിച്ചും, ചപ്പുതിന്ന നാലും
 വരും പൂനും നിറയെപ്പുള്ള കുടകൾ വലിച്ചുകൊണ്ടു
 മിറയും, അമ്പയിൽനിന്ന പൂ വലിപ്പമുള്ളതിന്റെ അക്ക
 ത്തും പുത്തും വീടത്തുവെച്ചും ഏറിത്തകെണ്ടു മറെ
 രിലതും, ഈ പൊങ്ങമാട്ടുള്ള പൂമഴ വർഷിപ്പിക്കുന്നവ
 രായി അതിന്റെ അപ്രധാനമല്ലാത്ത അംഗങ്ങളായിരുന്നു.
 രണ്ടുപ്രകാരം മനസ്സർ വെട്വെപ്പുകാരും, നിശാത്തിരി മത്തു
 ച്ച് കടച്ചും മുതലായ ദീപമാളികൾ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന
 വരുമാരി ചോഷയാത്ര ആരംഭിക്കുന്നവരായും അവസര
 നിർമ്മിതവരായും കാണപ്പെട്ടു. പല്ലയ്ക്കകത്തു ചാറ്
 നോക്കി ലഘുപ്രകാരമുള്ള വിരിയങ്ങളാൽ കലിപ്പിയും,
 അധർമ്മദീപമാരി നവപൊതി മാലകളും അണിഞ്ഞു
 കിരീടവും ധർമ്മത്തെപ്പിടക്കിയിരുന്ന അവളുടെ വരണം
 ഏറ്റുവാങ്ങണം, ഇതുകൾ ആകർഷിക്കുന്നവരായി ഏറ്റു
 വാലും വാരിയൊട്ടു. കരികിയുടെ കണ്ഠപാളകളിൽ
 വെച്ചുള്ള കലിപ്പിയും, പുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു.

[illegible][illegible]

നിന്നും എന്തൊ ഗണ്യപരമായും നഷ്ടപ്പെടുന്നവനായിത്തീർന്നുവെന്നതിൽ വീണ്ടും വസ്തുതയെപ്പറ്റി ചോദ്യം ചെയ്ത അധികാരം പോലീസിന് അതിൽ മോശം ആരുമില്ലെന്നു തീർത്തതുകൊണ്ട്. ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഈ ചോദ്യങ്ങൾക്കു മുമ്പ് തന്നെ തന്റെ കേസെടുത്തുപോയ കേസുകൾ പറ്റി ചോദ്യം ചെയ്ത ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരോടും കീഴ്വരന്മാരോടും ചോദ്യം ചെയ്തും സംഭാവനകൾ കൊടുത്തുവന്നായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് പറ്റിപ്പറഞ്ഞ ചോദ്യങ്ങൾക്കു മുമ്പ് തന്നെ തന്റെ കേസെടുത്തുപോയ കേസുകൾ പറ്റി ചോദ്യം ചെയ്ത ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരോടും കീഴ്വരന്മാരോടും ചോദ്യം ചെയ്തും സംഭാവനകൾ കൊടുത്തുവന്നായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് പറ്റിപ്പറഞ്ഞ ചോദ്യങ്ങൾക്കു മുമ്പ് തന്നെ തന്റെ കേസെടുത്തുപോയ കേസുകൾ പറ്റി ചോദ്യം ചെയ്ത ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരോടും കീഴ്വരന്മാരോടും ചോദ്യം ചെയ്തും സംഭാവനകൾ കൊടുത്തുവന്നായിരുന്നു.

എന്നാൽ ഈ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് മുമ്പ് തന്നെ തന്റെ കേസെടുത്തുപോയ കേസുകൾ പറ്റി ചോദ്യം ചെയ്ത ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരോടും കീഴ്വരന്മാരോടും ചോദ്യം ചെയ്തും സംഭാവനകൾ കൊടുത്തുവന്നായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് പറ്റിപ്പറഞ്ഞ ചോദ്യങ്ങൾക്കു മുമ്പ് തന്നെ തന്റെ കേസെടുത്തുപോയ കേസുകൾ പറ്റി ചോദ്യം ചെയ്ത ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരോടും കീഴ്വരന്മാരോടും ചോദ്യം ചെയ്തും സംഭാവനകൾ കൊടുത്തുവന്നായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് പറ്റിപ്പറഞ്ഞ ചോദ്യങ്ങൾക്കു മുമ്പ് തന്നെ തന്റെ കേസെടുത്തുപോയ കേസുകൾ പറ്റി ചോദ്യം ചെയ്ത ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരോടും കീഴ്വരന്മാരോടും ചോദ്യം ചെയ്തും സംഭാവനകൾ കൊടുത്തുവന്നായിരുന്നു.

അദ്ധ്യായം 18.

കുരിപ്പാകൾ—(അനാശാരിയർ)

ഗാനാസവത്തിന്റെ മരുമകളായി ഒരു നാടകം അഭിനയിച്ചതായും കെവിൽ കളിത്തനായ നാടകം സാമ്പാട്ടു ചേലായനായും ചേർത്തിട്ടുള്ളല്ലോ. ആ നാടകത്തിന്റെ പാലശാരിയർ എട്ടു കാണുന്നതെന്നും കശിയിൽ ആഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടു കുരിപ്പാകളത്തിന്റെ കളിക്കാക്കളായും മേലമേൽ നാടകങ്ങൾ അതിഭംഗിയായി അഭിനയിച്ചു. അമ്മയുടെ തിരുഗ്ഗീപകളിൽ വെച്ചു വെച്ചുവെച്ചതായിരുന്നു കുരിപ്പാകളവും ആ കുളത്തിന്റെ നടുവിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. പാലകളും തന്നെ—തന്നെയും മറ്റുമായ ഹാസ്യവും അർദ്ധ നാടകം—അർദ്ധനാടകമായതും വസതികളും മറ്റും അങ്ങനെയും മിശ്രമുള്ളതും കാരന്റെ സാമാന്യത്തിനും എല്ലാവരുടെയും ആ പൊതുവെ കാണിക്കുന്നവയായിരുന്നു. ആദ്യത്തെ രംഗം മുഴുവനായതിനെയും അംബ അംബിക അർദ്ധനാടകമായതെയും ഒരു സംഭാഷണമായിരുന്നു.

അംബിക:—ഈ പാറ ഈ കുളത്തിൽ കിടക്കുന്നതുവരെ എന്തു സുഖമെന്നു നമുക്കുള്ളത്?

മുഴുവൻ:—എന്താണു നിവൃത്തി?

അർദ്ധനാടകം:—പാറയെ പിളർന്നാൽ ആലോചിക്കുന്ന ഇല്ലാതെ! നമ്മുടെ ഉപ്പും ചേലായം തിന്നുന്നവർ ആരും തന്നെ ഇല്ലെന്നു വന്നുവോ?

അംബ:—അവർ എന്താണു ചെയ്യുക? പാറ അർദ്ധനാടകമായി. ഒരു ചെറു പ്രകാരത്തിൽ പാറയെ നമ്മുടെ നാശത്തിലാക്കുന്നു.

൧൪൪൩—ആ പ്രശസ്തനായിരുന്ന കോല്ലനെ തല്ലി കൊല്ലുവാൻ ജമാന്ധാരിയായി വ്യവസ്ഥചെയ്തിട്ടുണ്ടു്.

ശ്ലോകം ൨—കുളുകവീരി

കുളുകവാർ കൂട്ടുകൂടി നാവയുടെ നാലനായ പർച്ചുവനെ മായിലാക്കിയുകൊണ്ടു കമിപ്പാറത്തുനിന്നു പുറപ്പെട്ടു. അവർ തൊടാറിമാരെ പട്ടണത്താലായി തലകുറുത്തു കെട്ടി ആറ്റത്തോളംകൂടി പുറപ്പെട്ടു. കുളുകനായകൻ നിസ്സാരനായ വരാതെയിരിക്കുവാനായി കുളുകവാരിൽ നായപേർ അലവയായതേവാർ മുമ്പാട്ടുവന്നതുകൊണ്ട് കൈകോർത്തുപിടിച്ചുകൊണ്ടു ആറു തടവിൽ പ്രകൃതകരണങ്ങളാൽ നശിച്ചു. പായത്താരികൾ പലരും വെട്ടിച്ചിരുന്നു. ആ മോഹമോഹ കാണുവാനായി അന്ത്യരത്നമായിരുന്ന അഞ്ചു അഞ്ചുകാരികളും മേടകളിൽ ദണ്ണിയിരുന്നതായി. കുളുകൻ നേരം കണ്ടു പട്ടണത്തിൽ ചാടി പാറയിലെത്തി അതിനടുത്ത് കയറിനിന്നു മീലർ പാട്ടുകൾ പാടുകയും മീലർ ആടുകയും ചെയ്തു. അവരുടെ കത്തിക്കുളിഞ്ഞ പാറ പൊളിച്ചപ്പോൾ കൂടിപ്പതിർ കുന്നുകൾ പൊട്ടിയതേ ഉള്ളു എന്നുകണ്ടു്. കുന്നിൽ ചാടി മണ്ണുകളെല്ലാംമോ എന്നിങ്ങനെ പലരും വിചാരിച്ചു. തലത്തു വീടിച്ചിരുന്ന ചാരരി തീർത്തപ്പോൾ സമന്തം ഓരോരുത്തർക്കും തലമോട്ടെ നീളുകയാണായി ആ മോഹിയർക്കിന്നതും നിദ്ര പ്രാപിച്ചതും ഒരു കണനത്തിൽ കഴിഞ്ഞു. നിദ്രയിൽ അധിഷ്ഠാനമോടുകൂടിയ 'കാളി' പ്രകൃതകരണങ്ങളാലായും അടുക്കള കോലത്തിൽ ആ കുളുകവരുംമൂലവും സംഹരിച്ചു കളഞ്ഞതും പ്രകൃതകർ സ്വപ്നം കണ്ടു് ഉറക്കെ പ്രകീർത്തിച്ചു. അവർ കാളിമാതാവിന്റെ പാദങ്ങളിൽ വീണു പ്രശസ്തനായിരുന്നു.

പാ. കോളാലിപ്പ. നാമിപ്പ. അങ്ങയുടെ
 ഉദ്ധവ. വ്യവസ്ഥയെ. അതെന്തു? ആ പാറയെ
 അതിർത്തിയെ. അതെന്തു? ആ പാറയെ. ഇതിൽ
 ഒരു നിമിഷം അല്ല.

ത. നാമി:—കൊണ്ടു? എന്തു ചെയ്തു? എന്തു ചെയ്തു? എ
 ന്നാണു പറഞ്ഞതു?

പാ. കോളാലിപ്പ. നാമിപ്പ. അങ്ങയുടെ. എന്നു ചൊ
 ല്ല. കോളാലിപ്പ. നാമിപ്പ. അങ്ങയുടെ.

ത. നാമി:—നിന്റെ നാമിപ്പ. അതു? ഒരു പാറയെ
 ഒട്ടേറെ?

ക. നാമി:—എന്തു അങ്ങയുടെ നിന്റെ. അങ്ങയുടെ
 ഒട്ടേറെ?

ത. നാമി:—കൊണ്ടു? അതിൽ നിന്നു. പാറയെ. അതു
 നാമി? അതിൽ നിന്നു. അതു? അതു? അതു?

ക. നാമി:—അങ്ങയുടെ അതിർത്തി. അതു?

ത. നാമി:—ഒരു നാമിപ്പ. അതിർത്തി. അതു? ഒരു നാമി
 കൊണ്ടു? അതു? ഒരു പാർവ്വതകാരനോ?

ക. നാമി:—അതിർത്തി. അതിർത്തി. അതിർത്തി. ഇ
 ത്താ വലത്തും ഒരു പാർവ്വതം. പാർവ്വതം.

ത. നാമി:—തീ എങ്ങനെ അതിർത്തി?

ക. നാമി:—ഒരു പാർവ്വതം ഒരു കൈയിൽ വലത്തും, മറോ
 കൈയിൽ ഒരു ചുണ്ടു. മറോ പാർവ്വതം കൈയിൽ
 ഒരു കൈ.

ത. നാമി:—അതിൽ കൈ. ഇങ്ങനെ. ഇങ്ങനെ. ഇങ്ങനെ
 പാർവ്വതം.

ക. നാമി:—പാർവ്വതം. പാർവ്വതം.

ന-തമ്പി:—പിന്നെ നമ്മുടെ അപ്പൻ ഒരു സാധുവായ ഒന്നു പറഞ്ഞതല്ല.

മ-തമ്പി:—അങ്ങനെ ചെയ്താൽ, ഓന്നു വിടമോ? കാര്യം എങ്ങനെയും ഇരിക്കട്ടെ.

ന-തമ്പി:—ഇങ്ങനെയായിട്ട് പാപ്പിട്ടപ്പിന്നെ പറ്റിക്കുന്നു. എട്ടുവിടത്തെയും ചാടുന്നിടത്തെയും വരുവാൻ ശക്തി കെട്ടുന്നു.

മ-തമ്പി:—അങ്ങനെ ചെയ്താൽ, എന്തുവിധത്തിലും പറ്റിക്കുമ്പോൾ, സത്യംതന്നെ സത്യം. സത്യം തന്നെ സത്യം.

ന-തമ്പി:—എന്തിനാണിങ്ങനെയൊക്കെ?

മ-തമ്പി:—അവർ മുന്നോട്ടോ, ഇങ്ങനെയൊക്കെ പറഞ്ഞുപോകുന്നു.

ന-തമ്പി:—വിശേഷമായി ഇങ്ങനെയൊക്കെ പറയാൻ പറ്റാത്തതല്ല.

പ്രഭു:—വേണ്ട വേണ്ട, പറയട്ടെ, പറ്റിക്കുന്ന കണ്ണിൽ വന്നാൽ കണ്ണു പൊട്ടിക്കൊള്ളുകയും വേണ്ട.

ന-തമ്പി:—കണ്ണുപൊട്ടിക്കൊള്ളാൻ? പറ്റിക്കുന്നതൊക്കെ കെട്ടി, ഇന്നാട്ടിപ്പോ കഥ ഒന്നും അറിയാറില്ലേ? ആ സ്വഭാവം ആരെ വിളിച്ചു കൂട്ടുകയോ എന്തൊക്കെ പരിഭവം കാട്ടുന്നു.

മ-തമ്പി:—നാമർ അവരോട് ചേരാം. ഈ യാത്രയൊക്കെ കീഴകത്തോടെ മതിയാകുമോ?

ന-തമ്പി:—അവർ മാത്രമോ? നമ്മുടെ വൃദ്ധസാക്ഷത്തിൽ മരിക്കുന്നവരെ സന്ദർശിക്കാം.

നോമ്പ:—എന്നാൽ നന്നായി. മരിക്കുന്നവരെ നമ്മുടെയും എന്തും, ആ കൊച്ചുതമ്പിയാണോ കൊതിക്കുന്നവരെന്നോ

വരട്ടെ. നോക്കിയിട്ടില്ലെന്ന് ചാച്ചിയുടെ മൊത്തം പ്രശ്നം തലയ്ക്കു തലയും പോകട്ടെ.

അംബ:—ഇത പറ്റിയെടുക്കി നശിപ്പിച്ചുപോയോ?

അംബിക:—നോക്കിയിരിക്കുക. ഇന്ന് എന്തൊക്കെയാണ് തന്നെ ചോയി പൊട്ടുന്നതേ അല്ലെങ്കിൽ ടൂറം, നാളെ രാവിലെ പറ്റിയെന്ന ചോയോ പല ശേഷിക്കുമല്ല. 'നോക്കിയിട്ടില്ല'.

അംബ:—പറ്റിയെടുക്കുകയോ ചെയ്യാതോ?

ത-താമി:—ദേവത സ്വരൂപം, ദോഷമില്ല, പക്ഷെ നാപ്പുവേ, വറയോ, ചോയിയോ, കർമ്മം മതി, അല്ലെങ്കിൽ ആട്ടം, കോഴിപാ അല്ലെന്ന് ചോയം കൊള്ളാം. നല്ല കൈയാ നാപ്പോ? നാട്ടുകാരുടെ ചങ്ങം, ചാലിയാ കൊണ്ടുപോകട്ടെ കറേയോക്കെ.

അംബ:—എന്തൊരു ഇഷ്ടം? ചാലിയാ ചാലി ഇത പറ്റിയോ ചോയിപ്പിച്ച് ആ കൊല്ലാനും നശിപ്പിക്കണം!

ത-താമി:—ആകട്ടെ; നോക്കിയിരിക്കുക. ഇന്ന് രാത്രിയിൽ 'കുളിപ്പാലം' ഏതെന്നയാണു കറിക്കുന്നതെന്നു നോക്കിയിരിക്കുക.

അംബിക:—അങ്ങനെയൊന്നു കാര്യം ചാലിയാ ചാലിയാ ഇന്നിരിക്കും.

അദ്ധ്യായം 19.

ചരീകിട്ടുടെ വിപ്ലവാനന്തരം.

[illegible]

[illegible]

എന്നൊരു ഉള്ള ഭോജനമായിട്ടു. സൂര്യന്റെയും ചന്ദ്രന്റെയും ഉള്ള ഭോജനം പ്രതാപ്തിയുടെ ഗണനീയമായിത്തീർന്നിട്ടു. അമ്മ, മകൾ, മകളുടെ മകൾ ഇങ്ങനെ മൂന്നു തലമുറകളെ സ്വപന്നികളാവാവാൻ യോഗവും ഭാഗ്യവും കൗശലവും ഉള്ള ഒരു മഹത്തമമാനാണ് പ്രതാപ്തി. യുവതിക്കുണ്ടായ സൂര്യന്റെയും ചന്ദ്രന്റെയും യുവന്മാരുടെ അംഗങ്ങൾ പെട്ടുകിടത്തുന്നതിനാൽ അവരുടെ ചുടാസംഭവിച്ച് അവരുടെ ഭാഗാനു ആ യുവന്മാരും അവരുടെയും ഗർഭമെന്നു മിവ ഗുഹയായിക്കൊണ്ടുപോയിരുന്നു. ഇങ്ങനെ യുവന്മാർ യുവന്മാരായി വാർ കഴിച്ചുചേർത്തു. പ്രതാപ്തി നിത്യയുവാവാണെന്നു പ്രതാപ്തിയർ തന്നെ ബോധിപ്പിക്കുന്നു. ആ നരവനും രക്ഷിക്കുന്നതിന്നു യുവനംബരങ്ങളെയും പരമേഷ്വരന്റെ അടുത്തു സിംഹിപ്പിച്ചിരുന്നു. ജന്മശാസ്ത്രങ്ങളെ പാരമ്പര്യമായി വന്ന രക്ഷിക്കുന്ന തുടങ്ങിയ മനുഷ്യശാസ്ത്രങ്ങളെ ഉപേക്ഷിച്ചു മനുഷ്യനെ രക്ഷിക്കുന്നവരും പ്രതാപ്തിയെപ്പോലെ പലരും ഉണ്ടായിരിക്കാം. എന്നതായാലും പ്രതാപ്തിയും അതപ്രകാരം അന്തഃപരത്തിൽ നടപ്പിലാക്കിയ പല യുവാക്കളായും ഗാന്ധി മതമായ സൂര്യയും പ്രതാപ്തിയുടെ ജീവിതവശ്യങ്ങളായിരുന്നു. ആ അന്തഃപരത്തിന്റെ താഴെത്താൽ ഭേദാധനത്തിന്റെയും ദാരുണിയുടെയും അധീനതയിൽ ആണ്. അനേകം യുവാക്കളായും യുവതികളും ആ അന്തഃപരത്തിൽ പുകൾ അകാലനാശം പ്രാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. പല ജീവിതങ്ങളും കൊന്നു ഒരു മനുഷ്യന്റെ ജീവനെ രക്ഷിക്കുന്ന നീതി ഇവ കാലത്തു് എടുപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. പല യുവാക്കളെയും യുവതികളെയും നശിപ്പിച്ചു നശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതിന്നു പ്രതാപ്തിയർ തന്റെ ദ്രവ്യ

[illegible]

കുശികി.—കുടി കാണാം. ചെളിമുളയുടെ സേവ ഉപരിയായതും കാണാനായും താഴെ നല്ലതോ?

ധൃതഃ.—നിന്റെ കുളി കാണുവാൻ ഉപരിയായതും തന്നെ തന്നെ നിന്റെ പിന്നാലെ നടക്കുന്നത്.

കുശികി.—അപ്പോ, അപ്പോ! ഇനി ഭാഗമതിയും നീയും എന്തിന്? അപ്പോ വയസ്സായില്ലേ?

ധൃതഃ.—ഏറ്റു എന്തിന് വയസ്സായാലേ? എന്തും ചെയ്തിട്ടു വെറുപ്പും തന്നെ.

കുശികി.—അപ്പോ എന്തും വെറുപ്പായിരിക്കണം. അപ്പോ അപ്പോ വയസ്സായിക്കൊള്ളൂ. എന്തിനും വെറുപ്പും ചെയ്ത പിള്ളകളെക്കൊണ്ട് മിന്നുന്നിന് ഒരു ശാസ്ത്രിയെപ്പോലെ. നന്നായെലിടരുതല്ലോ.

ധൃതഃ.—ഓ കൈകൾക്കു് അപ്പോ ചത്താൽ കത്തിയായിരുന്നു. നിന്റെ അമ്മ നന്നെ നന്നെ വെറുപ്പും ചെയ്തപ്പോ കുമ്പിട്ടു കുമ്പിട്ടു അപ്പോ—നിന്നെപ്പോലെ.

കുശികി.—അപ്പോ, അമ്മയോ കിടന്നിരുന്നില്ലേയെന്നോ. അപ്പോ കുമ്പിട്ടുകുമ്പിട്ടുകുമ്പിട്ടുപോയ് കുമ്പിട്ടുപോയ് അമ്മയ്ക്കും വെറുപ്പും വരും. അമ്മയോ അപ്പോയെപ്പോലെ വെറുപ്പുമാരായ അവനെക്കൊണ്ടൊക്കെ...

ധൃതഃ.—അ സാധു അവളുടെ ഇഷ്ടപോലെ ഇരിക്കട്ടെ. അമ്മയായി മരിക്കായി. അവരുടെ പാട്. അവരുടെ അവനക്കാരായിട്ടു പിള്ളകളെത്തന്നെ നിയമിക്കുന്നുണ്ട്. എന്തൊക്കെയാ. ആ പിള്ളകൾ കൈയെ വേഗത്തിൽ ഓടിപ്പോകുന്നു.

കുശികി.—നോക്കണം അപ്പോ എന്റെ അടുത്ത വയസ്സായിട്ടു കുമ്പിട്ടുപോയോ? ഞാൻ പറയുന്നതുപോലെ.

മകൾമാരും. അപ്പൂനന്മാരും വേദം എന്തു ഭക്തി.
അപ്പൂ, അവർ ധാരാളം പണം കൊടുക്കണം.

പ്രതാപം:—മകളുടെ ഇഷ്ടമേപോലെ.

കുശികി:—അപ്പൂ, ഈ കീഴ്മകളെ നോക്കണം. എന്തിനെ
ചേണം.

ആറാട്ടുഭാരം പൊന്നു തൂങ്ങിക്കിടപ്പും
പ്രാവി- ജാതീയം എന്തിനാലോ
പത്തുമാറ്റമുള്ള തൂക്കം തരികിലും
പട്ടുവെഴുതിയും എന്തിനാലോ
വെട്ടുപുഴുതിയും തോട് തരികിലും
ചാലപ്പുരുത്തുന്ന എന്തിനാലോ.

പ്രതാപം:—എന്റെ മകൾ തന്നെക്കിട്ടിരിക്കുന്നു. കനകക്കുട്ടി തന്നെ

കുശികി:—അപ്പൂ ഈ കീഴ്മകളാൽ കുളങ്ങരയാലെന്തു?

പ്രതാപം:—മുളയാം. വരട്ടെ. നോക്കിയാൽ കഴിയട്ടെ. നിന്റെ
പ്രസവം കഴിയട്ടെ. അതുകൊണ്ട് പാലം?

കുശികി:—അപ്പൂ, എന്റെ മുമ്പിൽ കടക്കാതിരിക്കാമെന്നു
ശ്രദ്ധപ്പെടണം. എന്റെ മുമ്പിൽ കാണരുത്.

പ്രതാപം:—അങ്ങനെ ശ്രദ്ധപ്പെട്ടാൽ. തക്കത്തിന്റെ മുമ്പിൽ അ
താക്കത്ത് എന്തു കാണും?

കുശികി:—അതാപ്പൂ! എന്തു കാണും? പിശാചിനെപ്പോലെ
കുളങ്ങരയിൽ തടിയൻ. അപ്പൂ, എന്തെന്നു ചിന്തി
ച്ചതാണ്. ചിന്തിച്ചതും ചിന്തിച്ചതും കൂടി എന്തെന്നു ചിന്തി
ച്ചതാണ്. അവർ എന്തെങ്കിലും വിളിച്ചു മടി
യിലിരുത്തി ഓടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു എന്തിനാണോ
ഈ പട്ടുവെഴുതിയതും എന്റെ കഴുത്തിൽ കെട്ടി
യിട്ടിരിക്കുന്നു?

പ്രതാപം:—ചേണം. ചേർക്കട്ടെ. അതാക്കട്ടെ. പ്രതാപം:—
എന്തിനാലോ വിളിച്ചു കുളയാം.

[illegible]

ප්‍ර. 5. - අංක 80 ක නඩුවක, ආරක්ෂක බලධාරීන් සහ
තමන් පැවැත්වූ කාර්යාලයකි.

[illegible][illegible]

അഭിപ്രായം:— അതുകൊണ്ട് സർവ്വസമ്മതിയോടെ തീരുമാനിക്കപ്പെട്ടു.

പ്രശ്നം—എന്തിന്റെ ഒരു വിവരണം. മറ്റൊരാളുടെ പാപത്തെപ്പറ്റി കേൾക്കുന്നതായിത്തന്നെ ഇങ്ങനെയൊരു കിടക്കയിൽ ചോദിക്കുന്ന പ്രധാനം ഒരു ജീവന്റെ വേദം. അതിനെ വിശദീകരിക്കുക.

ചശ്കി:—അപ്പോൾ ഏതു പദ്ധതിയിലായിരുന്നു?

പ്രതി:—ചെയ്യാതെ. എന്റെ മകളുടെ സ്വപ്നം അതിവിശേഷം. ആ മാതിരി സ്വപ്നം കാണുന്നതിൽ നിന്റെ അമ്മയ്ക്കും അച്ഛനുമായും അറിയാവുക. ദൈവമേ പ്രാപ്തം ചെയ്യട്ടെ. ഈ സ്വപ്നം കേൾക്കാൻ എന്റെ മകൾക്കു താല്പര്യം. (എന്നു തകർത്തിയ ആലിംഗനം ചെയ്യുന്നു.)

കുറിപ്പ്:—ഈ പാഠ്യ പദ്ധതിയിൽ, ഈ സൂചികയിൽ
ഉൾപ്പെടുത്തിയ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുക.

പ്രതി:—അതു് ഒരു പശ്ചാത്താപമല്ല അറിയാമോ?

အစီအစဉ် - ဤကိစ္စသည် မိသားစုမှ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရန်
အရေးကြီးပါသည်။

പ്രതാപം:—സൂപ്പുണ്ടാക്കുവാൻ പൂവൻകോഴി വേണം? പി-
ക്കോഴി—നീയുണ്ട്.

കശി:—അപ്പോ, പണംകൊടുത്താൽ എത്ര പൂവൻകോ-
ഴി വേണമെന്നിരിക്കട്ടെ. നമ്മുടെ നാട്ടിൽ പൂവൻ
കോഴിയെ ധാരാളം കിട്ടുമല്ലോ. നാടൻകോഴികൾ
ഒരു സ്കൂളിലാണല്ലോ. നല്ല ഇറച്ചിയും മുട്ടയും നിറം
നന്നാ പൂവൻകോഴികളുണ്ടല്ലോ. പിന്നെ വാടലുകളും
വട്ടാലുകളും കീലകളും നമുക്കുണ്ടല്ലോ?

പ്രതാപം:—കശിയിരുടെ അനുംപാലവ. അപ്പോ, അത് ഒരു
പൂവൻകോഴിയെ വിടിച്ചുകൊടുക്കണം. ആ തവ-
ണക്കാരിതന്നെ തിടുക്കി.

പ്രതാപം:—എ—എത്ര തവണക്കാരികളുണ്ട്?

കശി:—പത്തുപേർ.

പ്രതാപം:—ഒരു തവണക്കാരി ഒരു ദിവസം ഒരു പൂവൻകോ-
ഴിയെ വീതം കൊണ്ടുവന്നാലും ചുരുക്ക കോഴി—സു-
പ്തിന കിട്ടുമല്ലോ?

കശി:—തവണക്കാരികൾ അധികം വേണം. തവണ-
ക്കാരുടെയെങ്കിലും.

പ്രതാപം:—പെണ്ണുങ്ങൾക്കു തവണക്കാരായി ആരെടുത്തോ?
വല്ലതും വല്ലവരും പറയുകയല്ലേ?

കശി:—എന്താണു പറയുവാനുള്ളത്? കൊച്ചമ്മയ്ക്കു
എത്ര തവണക്കാരികൾ—എത്ര തവണക്കാർ?

പ്രതാപം:—തവണക്കാരാ ഇരിക്കട്ടെ. എന്റെ തവണക്കാരു-
ണ്ടല്ലോ.

കശി:—അവരെക്കൊണ്ടു വേദാന്തികൾ കഴിവുവരുത്തിച്ചോ-
കുന്നു. അതെന്തു?

പ്രതാപം:—എന്തോ?

കുറിപ്പ്:— ഞാൻ ഇവിടെ ചാർജ്ജ് ചെയ്തതല്ല. ഞാൻ

18. משה ואהרן וכל בני ישראל — ואלה שמות בני ישראל אשר באו מצריים.

[illegible]

ശ്ലീലിപ്പിത്ത കൾക് ദാമകമന്ദഗ്നിപ്രതാപങ്ങൾ
 ചൊരാതിശയ്ക്കുന്ന നൃപ്പാലാക്കുന്നവളായി പ്രതാപം
 കണ്ട പാണ്ഡനാലിഹനാദികൾക്കൊന്നു സംതൃപ്തമായി
 കളിപ്പിരിയിലേയ്ക്കു പോയി.

—:(*)—

അദ്ധ്യായം 20.

ഇതു ശോഭനം.

നകമസന്ധാപവാദികൾ, മറ്റുള്ളതിനെയെ പേരുവാൻ
 തിന്ന പേൺപോലെ നാമാന്തിപ്പവരായിട്ടും ഗാർഹത്തി
 ലേയ്ക്കു മടങ്ങി പ്രതാപമായില്ല. പ്രതാപംമാത്രമേ എന്നാൽ
 വേദോന്മാരും ചൊല്ലുന്നതായിട്ടില്ല എന്നു തോന്നുന്നവരും
 വക എന്നാണല്ലോ അർത്ഥം. അവർ, ഇങ്ങനെ കാമമാ
 ലിക്കു വേണ്ടി പഴയതും ഉറപ്പായതും ദാമകമന്ദഗ്നിപ്രതാപം
 പഴിയതും അവന്നു കടന്നിട്ടിയതും എല്ലാം സമാധാനപൂർവ്വ
 ന്നത്തിനായിരുന്നു. ധർമ്മദാമകമന്ദഗ്നിപ്രതാപം പണ്ടായപ്പോൾ,
 സമാധാനം നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന്നു കടന്നിട്ടിയതെന്ന
 ധർമ്മദാമകമന്ദഗ്നിപ്രതാപം ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ മഹാപ്രവർ
 ത്തിൽ ചേർന്നതായിരിക്കുവാൻ വഴിയല്ല. കാമമാലിമുക്കു
 കാമദാമകമന്ദഗ്നിപ്രതാപം നിർവ്വഹിക്കാത്ത ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ
 ധർമ്മദാമകമന്ദഗ്നിപ്രതാപം എന്തെന്നു? അതിന്നു ആദ്യ
 മാർപ്പിറ്റാപ്പട്ടത്തിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ രസിക്കുന്നതായ ഒരു
 മതി വരുന്നതായിരുന്നു. അവളും കാമമാലിമുക്കുമുള്ള അർ
 ത്ഥസമാധാനങ്ങൾ സമാധാനത്തിൽ ഏകദേശം ഒന്നി
 നായിട്ടുള്ളതാണ്. കാമമാലിമുക്കു ഇപ്പോഴായി കീവക

[illegible]

[illegible]

കമ്മ്യൂണി. എന്നറിയപ്പെടുന്ന പക്ഷത്തുള്ള
പ്രവാചകനായിരുന്നു. പോകുമ്പോൾ അമ്മയെ വിവാദ
മാക്കി—യ. രാജാ നായിരവ ആദിജാത്യസന്താനമേവ
പ്രാധിപത്യം—ചതുർവിധമെ പരിഭവങ്ങൾ ഒന്നു
മാത്രമായിട്ടു വേർതിരിച്ചു. പക്ഷം പക്ഷം തന്നെ
പ്രതാപിച്ച് അന്തർ കാലാഭിമുഖമായി മാറിയെ
പിഴു. ശബ്ദപരമായ പട്ടണമെഴുത്തു. അമ്മ
അവനെ മുറികൊണ്ടു. പക്ഷം പക്ഷം. ശബ്ദം നന്നെ
മന്നെ മന്നിട്ടു. പക്ഷം പക്ഷം. ശബ്ദം നന്നെ
നന്നെ. ശബ്ദം പക്ഷം പക്ഷം. ശബ്ദം നന്നെ
നന്നെ. ശബ്ദം പക്ഷം പക്ഷം. ശബ്ദം നന്നെ

ഇളികൻ — കേട്ടുവാ? : അതാണ് ശരിയ്ക്കു എന്നു കേട്ടു വല്ലോ.

[illegible]

2021 - 2022- ൽ പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ പട്ടണമുക്ക് അടുത്തുള്ള കുന്നുകളിൽ നിന്ന് കണ്ടെടുത്ത പഴയ കോയിൻ.

ചോദ്യം:—ഒരു, സ്ത്രീയ്ക്ക് ഗർഭപാത്രം ഉണ്ടാകാൻ
എത്ര മാസം വേണ്ടിയിരിക്കണം?

தமிழ்:-- இலாபநாயக மக்களின் பழக்கத்திலிருந்து விலகி
சுயமாக அபிவிருத்திபட நடந்து வந்து வருமா?

പ്ര. ൧൦൦. പട്ടാണപ്പള്ളി. നോക്കിയിരിക്കണം. മദ്യകു.
പാട്ടുനെയമക്കാപ്പ് എളുപ്പത്തിൽ നേടിയെക്കാം.
പഴയപഴയ ഒക്കുന്ന പട്ടികകളും കിഴങ്ങും ഉണ്ട്.

ഗുഹ:—എന്താ? ആകുപ്പയുടെ ശേഷമല്ല, നല്ലതാ? പ
 ഞ്ഞതിന് ഒരുമുഖമുണ്ടു.

മോ:—അവ, അമ്മിയിൽക്കൊണ്ട്, തിരിച്ചുവന്നവനായ
 ഒരു കണ്ണിമൗൾ അന്നത്തന്നെ കൊന്നിട്ടേനെ. അവൻ
 അശ്വപാദാവിന്റെ ഒരു നൃത്തിൽ അർച്ചനയ്ക്കൊക്കെ,
 പൊക്കം അതിന് വെടിവെച്ച് അശ്വപാദാവിനെ
 കൊന്നുവെല്ലാ.

ഗുഹ:—എന്താ? അപ്പോൾ ജീവിച്ചുതന്നതിരിക്കുന്നു.

മോ:—അതുണ്ടോ? ഒരു മരണമുൾക്കൊള്ളാതെ
 അശ്വപാദാവിനെ കൊല്ലുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടു
 നമുക്ക് ഇത്രയും വലിയൊരു അശ്വപാദാവിനെ
 മരുന്നു.

ഗുഹ:—ധൂതരാജൻ എന്തു പറയുന്നുവോ?

മോ:—അശ്വപാദാവിനെ മരിക്കുവാൻ, അയാളെ
 വിട്ടുകൊടുക്കുക. ഇല്ലാത്തപക്ഷം അശ്വപാദാ
 വിനെ കണ്ടു ഭാരതയുദ്ധത്തിൽ സേനാധിപത്വം
 വഹിക്കുമെന്നു അർത്ഥമുണ്ടുവന്നു.

ഗുഹ:—അതുപോലെ അശ്വപാദാവിനെ യുദ്ധത്തിൽ
 കൊല്ലാതെ നമുക്കു വേണ്ടു.

മോ:—അവൻ എന്തു ചെയ്യുവാൻ കഴിയും? ഒരു
 മിത്രം.

ഗുഹ:—എന്താ? മഹാപുരിയിൽ ഒരു വിശേഷമുണ്ടാകാ
 കുന്നു.

മോ:—എന്താ? എന്താ?

ഗുഹ:—‘നവകന്യക’മാർ എന്നു പ്രസിദ്ധമായ വനിത
 സംഘം ഇവിടെ നൃത്തിയിരിക്കുന്നു. എങ്ങനെയെ
 സ്ത്രീകളുടെ അഭിനയം കേൾക്കുന്നതാണു? അവരെ
 അവിടെ.

ദേവ്യാ:—അവർ എവിടെ?

ഇതി:—അവർ വഞ്ചന കൂടാതെ അവിടെ അഭിമുഖം നോക്കിയിരിക്കുന്നു. സ്ത്രീകൾ കൂട്ടം കൂട്ടമായി അവരെ കാണാൻ എത്തുന്നു. രാജകുടുംബത്തിൽ നിന്നും സ്ത്രീകൾ അവരെ അഭിമുഖം നോക്കുന്നു. സ്ത്രീകളെ നോക്കി ഇരുന്നവർ കഴിയും? ഇതിനിടയിൽ അവരെ കാണാൻ അനുവാദം തോന്നാത്തതായിരിക്കുന്നു.

ദേവ്യാ:—ഇതു പരസ്യമാകുന്നു. സ്ത്രീകൾ അവിടെയുണ്ട് ശ്രദ്ധയോടെ ചെന്നു കാണാൻ കഴിയുന്നതായി.

ഇതി:—അങ്ങനെ അല്ല. അവർ പരസ്യം വിശേഷമായിരിക്കുന്നു. രാജാക്കന്മാർ, മന്ത്രിമാർ, മറ്റുള്ളവർ ഇവരെപ്പോലെത്തന്നെ രാജാക്കന്മാർക്കും ഭക്തർക്കും സ്ത്രീകൾക്കുമായിട്ട് യഥാർത്ഥമായി അവരെ കാണാൻ അനുവാദം തോന്നാത്തതായിരിക്കുന്നു. ഇതിനിടയിൽ അവരെ കാണാൻ എങ്ങനെയായിരിക്കുന്നു?

ദേവ്യാ:—അവരെ കാണാൻ നമ്മുടെ സംസ്കൃതത്തിൽ?

ഇതി:—അതെ, അവർ പരസ്യം അവരെ കൂടാതെ നോക്കി പോകാൻ സമ്മതിക്കുന്നില്ല. അവർ വേണ്ട സഹായം ചെയ്തുകൊടുക്കുന്നതിന് മുമ്പായി നീക്കം എടുത്തിരിക്കുന്നു.

ദേവ്യാ:—സ്ത്രീകളെത്തന്നെ പരസ്യം ഉണ്ടാകുമോ?

ഇതി:—ഉദാഹരണം. അവർ നന്നെ പറയുന്നില്ല. മറ്റൊരു ഉദാഹരണം. അവർ കടൽതീരത്തിലും മറ്റും അഭിമുഖം സ്ത്രീകളെ വിളിച്ചുകൂട്ടി പ്രസംഗിക്കുന്നു. ഇതിനാൽ പരസ്യം എന്നതായിരിക്കുന്നു.

രജാ:—നമ്മുടെ ഭാര്യമാരെ നമ്മുടെ പാപങ്ങൾക്കു് പാപം വർത്തമാനം പരയുമല്ലോ.

രാജാ:—നമ്മുടെ പാപങ്ങൾക്കു് പാപം വർത്തമാനം പരയുമല്ലോ. നമ്മുടെ പാപങ്ങൾക്കു് പാപം വർത്തമാനം പരയുമല്ലോ. നമ്മുടെ പാപങ്ങൾക്കു് പാപം വർത്തമാനം പരയുമല്ലോ.

രജാ:—നമ്മുടെ പാപങ്ങൾക്കു് പാപം വർത്തമാനം പരയുമല്ലോ. നമ്മുടെ പാപങ്ങൾക്കു് പാപം വർത്തമാനം പരയുമല്ലോ.

രാജാ:—നമ്മുടെ പാപങ്ങൾക്കു് പാപം വർത്തമാനം പരയുമല്ലോ. നമ്മുടെ പാപങ്ങൾക്കു് പാപം വർത്തമാനം പരയുമല്ലോ.

രജാ:—നമ്മുടെ പാപങ്ങൾക്കു് പാപം വർത്തമാനം പരയുമല്ലോ. നമ്മുടെ പാപങ്ങൾക്കു് പാപം വർത്തമാനം പരയുമല്ലോ.

രാജാ:—നമ്മുടെ പാപങ്ങൾക്കു് പാപം വർത്തമാനം പരയുമല്ലോ.

രജാ:—നമ്മുടെ പാപങ്ങൾക്കു് പാപം വർത്തമാനം പരയുമല്ലോ.

ഇപ്പോൾ. എത്ര സ്ത്രീകൾ രാത്രിയിൽ പുരുഷന്മാരെ
പ്പോലെ ഉടുപ്പും തലപ്പായും നൂട്സും ധരിച്ചു കാമ
മാരിയുടെ ഭോഗാത്മതതിലേയ്ക്കുത്തുണർന്നു.

ഗുളി:—പുരുഷവേഷം കെട്ടുന്ന സ്ത്രീകളും സ്ത്രീവേഷം കെ
ട്ടുന്ന പുരുഷന്മാരും നന്നായി ധർമ്മക്കുത്തത്തിൽ ചേ
രുന്നവർ തന്നെ.

മുരളി:—എന്തെല്ലാമാണു നവകന്യകമാരുടെ വർണ്ണം?

ഗുളി:—എന്തോ? എന്തിന്നുവേണ്ടെല്ലോ ഞാൻ പറയാം.
മാസപ്പിടിപ്പാക്കിത്താഴിപ്പി അവളെ ഏറ്റുവെക്കുമെന്നു
കല്പന വന്നുകഴിഞ്ഞു. അവളേ കണ്ടു സന്യാസിക്ക
വാൻ അവളുടെ സമയം അറിഞ്ഞു വേണമെന്നു
പിന്നത്തെക്കഥ കഥയ്ക്കും വൈകുന്നേരവും മീറ്റിം
ഗിനു പോകുവാൻ ചെന്നു കയറായി. പരുഡരും, ഉടുപ്പും
കപ്പായവും, വണ്ടിയും, മോട്ടോറും എന്നു വേണ്ട പെ
ണ്ണുക്കൾ പൊടിപൊടിക്കുന്നു. അവരുടെ നാഭം ധർമ്മ
പുരിയിലൊക്കും മുഴങ്ങുന്നു. സ്ത്രീസ്വാതന്ത്ര്യം എന്നു
വിളിക്കുകയാണിത്.

മുരളി:—നമുക്കു് ഇന്ന് രാത്രിയിലേ പ്രസംഗം കേൾക്കാൻ
പോകാം. ശ്രദ്ധ വരുത്തേണം.

ഗുളി:—ശ്രദ്ധ വേണ്ടതായ കാര്യം. പെണ്ണുക്കളോടു മല്ലിടാ
തെയിരിക്കുവാനു നല്ലതു്.

മുരളി:—അങ്ങനെയൊന്നും നാം അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നതും അവ
രുടെ മുമ്പായതോളംതന്നെ.

ഗുളി:—എന്നാൽ അങ്ങനെയൊന്നും വൈകുന്നേരം തലമയിൽ
കാണാം.

മേയ്യാ:—അകമ്പടിമാരായി ഫീവർ കൂടിയിരിക്കട്ടെ. നമ്മുടെ കണ്ടോടരൻ, കണ്ടോടരൻ, അമിപ്പുന്നിമാൻ, ഉണ്ണിയപ്പൻ മുതലായവരും വരട്ടെ.

ഗുട്ടി:—ഇങ്ങനെ പുരുഷത്വമില്ലാത്തവർ വേറെ ഇല്ല. ഇവരെക്കൊണ്ടു ചമഞ്ഞാരുമിതി നടക്കുവാനേ കൊള്ളൂ.

മേയ്യാ:—നമുക്കും പടയുണ്ടു്. പെണ്ണുക്കളോടു യുദ്ധംചെയ്യുവാൻ നമുക്കും ഒരു പടയുണ്ടു്.

ഗുട്ടി:—ആണുക്കളാകെങ്കിലും ആ പടയിൽ ചേരുമോ? പെണ്ണുക്കളോ ഇല്ലല്ലോ.

മേയ്യാ:—ആരും പെണ്ണും കെട്ടുവൻ ഉണ്ടല്ലോ. അവയുടെ പടത്തലവൻ ഗുണരാജു്.

ഗുട്ടി:—ഹാ!

മേയ്യാ:—ഞാനും ഒരു കുപ്പിത്താൻ. പിന്നെ മറ്റുള്ളവർ കണ്ടോടരനു്. നമുക്കു ചോകാം. (എന്നു മറയുന്നു)

മൂന്നാംഭാഗം കഴിഞ്ഞു.

ഞങ്ങളുടെ ചില പുസ്തകങ്ങൾ

	രൂ.	ബ.		രൂ.
വേദപുതമ്പിളേവാ	4	0	പാക്കനാർ	1
മാർത്താണ്ഡവർമ്മ	2	0	രാജാരവീവർമ്മ	4
ധർമ്മരാജാ	3	0	ഇന്തിക്കണ്ണികൾ	1
മാർത്താണ്ഡവർമ്മ	5	0	തത്വചക്രമാലിക	0
in English			സന്ദേശിനി	0
മാർത്താണ്ഡവർമ്മ	3	0	കുമാസമുദയം	1
in Tamil			കുമാരനെമാല	1
അന്യാപദേശശതകം	1	4	നന്തകി	0
മയൂരസന്ദേശം	0	12	വിരഹതാപം	2
ശുകസന്ദേശം	3	8	മോപ്പസങ്ങിന്റെ	
മേഘദൂതം	1	4	ചെറുകഥകൾ	1
കാദംബരീകുമാസാരം	1	4	പ്രേതങ്ങൾ	1
ഭാഷാരത്നാവലി	1	8	ധൃതകേതുവിന്റെ ഉദയം	1
നാലുഭാഷാകാവ്യങ്ങൾ	1	0	കേരളപുത്രൻ	2
			സർവസാക്ഷി	1

ഇതു കൂടാതെ മറ്റു പുസ്തകങ്ങൾക്കു വിപുലമായ പുസ്തകവിവരപ്പട്ടികയ്ക്കു ആവശ്യപ്പെടുക.

ക മ ലാ ല യ റ ബു ക്ക് റ്റീ ഷ്യ റ്റ

തിരുവനന്തപുരം-1

